

Plats och tid: Valdemarsviks Folkets Hus, 2024-09-23, kl. 19:00

- Upprop
- Val av två protokollsjusterare. Justering sker den 1 oktober kl 15 på Strömsvik.

Nr	Dnr	Ärende	Ev. beredande instans & kommentar
1	KF-KF.2024.1	Sammanträdets behöriga kungörande	
2	KF-KF.2024.3	A) Ekonomisk uppföljning B) Övrig information	
3	KS-SA.2024.8	Översyn av personalförmåner	
4	KS-KcS.2024.13	Etableringsstrategi Valdemarsviks kommun	
5	KS-TEK.2024.99	Antagande av ny renhållningstaxa samt upphävande av tidigare taxa	
6	KS-TEK.2024.136	Antagande av ny VA-taxa samt upphävande av tidigare taxa	
7	KS-SA.2024.70	Revidering av reglemente för kommunstyrelsen	
8	KS-SA.2024.76	Aktieägartillskott Centrumhuset i Valdemarsvik AB	
9	KS-SA.2024.78	Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR)	
10	KS-SA.2024.58	Godkännande av årsredovisning 2023 för Samordningsförbundet Östra Östergötland	
11	KS-SA.2024.58	Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen i Samordningsförbundet Östra Östergötland för 2023	
12	KS-KcS.2024.9	Godkännande av årsredovisning 2023 för Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG)	

13	KS-KcS.2024.9	Frågan om ansvarsfrihet för direktionen i Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG) för verksamhetsåret 2023	
14	KS-SA.2024.72	Fråga om ansvarsfrihet gällande verksamhetsåret 2023 för Gusums bruksmuseum	
15	VAL.2024.5	Val till uppdrag som ersättare i kommunstyrelsen samt ersättare i krisledningsnämnden	
16	VAL.2024.7	Avsägelse från Petra Battel (KD) från uppdraget som 1:e vice ordförande i kommunfullmäktige samt fyllnadsväl	
17	VAL.2024.8	Avsägelse från Barbro Pettersson (LPo) gällande uppdraget som 1:e vice ordförande i valnämnden samt fyllnadsväl	
18	KF-KF.2024.4	Motioner, interpellationer och frågor	
19	KF-KF.2024.5	Avslutning	

Förslag och yrkanden som ska lämnas på sammanträdet lämnas skriftligt till presidiet under sammanträdet (Kommunfullmäktiges arbetsordning § 25).

Kommunfullmäktiges sammanträden är offentliga. Allmänheten kan även följa sammanträdet via livesändningen på kommunens hemsida.

Handlingar finns att hämta i receptionen på kommunkontoret Strömsvik.

Mathias Knutsson
Ordförande

Dennis Gidlund
Sekreterare

(1)

KF-KF.2024.1

Sammanträdets behöriga kungörande

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

.....

(2)

KF-KF.2024.3

Information kommunfullmäktige

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 111

KS-SA.2024.3

Ekonomisk uppföljning 2024

Kommunstyrelsens beslut

I avvaktan på den slutliga delårsrapporten godkänns rapporten.

Ärendebeskrivning

Per den sista juli görs kommunens delårsrapport. Arbetet med denna pågår och enbart en preliminär sammanställning kan redovisas i följande rapport.

Nettokostnader, Mnkr	Utfall 31/7 -23	Budget 2024	Utfall 31/7-24	Prognos helår	Avvikelse helår
Service och administration	28,7	52,5	29,4	52,8	-0,3
Barn, Utbildning	105,6	195,2	110,0	193,9	+1,3
Stöd och omsorg	151,4	279,6	175,3	282,3	-2,7
Samhällsbyggnad	22,8	34,0	25,9	44,5	-10,5
Politisk verksamhet	3,9	5,5	3,5	5,5	0
Räddningstjänsten	4,4	7,5	4,5	7,5	0
Finansförvaltningen	-321,9	-559,5	-332,3	-567,8	+8,3
Ej fördelade besparingar	0	-3,9	0,0	0,0	-3,9
Summa	5,1	-10,9	-16,3	-18,7	-7,8

Prognosen pekar mot ett budgetunderskott om totalt -7,8 mnkr. Den skattefinansierade verksamheten redovisar ett totalt underskott på -6,6 mnkr varav den största delen avser fastighetskontoret (-3,0). Den avgiftsfinansierade verksamheten, VA och renhållning visar sammantaget ett prognosunderskott på -5,6 mnkr. Detta underskott möts inför 2025 av nya taxor. Finansieringen visar ett överskott på 8,3 mnkr. Kvar finns även ej fördelade besparingar om 3,9 mnkr.

Delårsresultatet innevarande år är betydligt svagare än förra året. Det finns två identifierade huvudorsaker till detta: Stora pensionskostnader som dels beror dels på tilläggspremier vid aktualisering av anställda och dels

Justerare

.....

.....

KS § 111

KS-SA.2024.3

kompletteringspremier för värdesäkring. Den andra orsaken är att återbetalningspliktiga statsbidrag inte intäktsförts för perioden som gjordes under 2023. Dessa ligger nu som en skuld till staten i balansräkningen och disponeras när de används.

I resultatet ingår även reavinster med 3,5 mnkr som avräknas vid balanskravsutredningen. Detta innebär att balanskravsresultatet är 3,5 mnkr lägre.

Beslutet skickas till
Ekonomichefen
Akten

Justerare

.....

.....

(3)

KS-SA.2024.8

Översyn av personalförmåner

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 79

KS-SA.2024.8

Översyn av personalförmåner

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar om att revidera uppvaktningsreglementet, KF § 30/2012, enligt följande;
  - Gåva/blomma vid 50- och 60 årsdag motsvarande 2 % av basbeloppet ändras till 1 % av basbeloppet.
  - I samband med 25 års anställning i kommunen ska kostnad för blomma ändras från 2 % av basbeloppet till 1 % av basbeloppet.
  - Vid avgång från anställning ges gåva/blomma efter att man varit anställd i 5-10 år (tidigare minst 5 år). Gåvans värde motsvarar då 1 % (tidigare 2%) av basbeloppet. För medarbetare som varit anställd mer än 10 år ska gåvans värde motsvara 2 % av basbeloppet
2. Kommunfullmäktige upphäver beslut KF § 103/2022 om arbetsskor.

Kommunstyrelsens beslut

1. Kommunstyrelsen beslutar att revidera lokalt kollektivavtal om rätten till ledigheter, KSAU § 11/2018, enligt följande;
  - Rätten till ledighet när medarbetare fyller 50 år och 60 år tas bort.
  - Förmånen om en ledig dag utöver de kollektivavtalade ledigheterna tas bort. Ledighet att med bibehållen lön besöka blodbussen kvarstår.
2. Kommunstyrelsen beslutar att friskvårdsbidrag uppgår till 2 000 kr per år för alla månadsavlönade anställda.
3. Kommunstyrelsen beslutar att kommunen betalar arbetsskor till medarbetare som arbetar operativt inom omsorgen till max 1000 kronor vartannat år. Beslutet gäller om kommunfullmäktige beslutar i enlighet med beslutspunkt 2 i förslag till kommunfullmäktige.

Justerare

.....

.....

KS § 79

KS-SA.2024.8

Reservationer

Mot beslutet och till förmån för Jenny Elander Eks (C) yrkande om fortsatt ledighet på 50-årsdag samt ledighet för läkarbesök reserverar sig Jenny Elander Ek (C) och Anders Carlsson (C).

Mot beslutet och till förmån för Lars Beckmans (S) yrkande om att låta ledighet vid 50-årsdag kvarstå, ändra bestämmelser om finansiering av arbetsskor samt sänka friskvårdsbidraget reserverar sig Lars Beckman (S), Magnus Loftén (S), Nhela Ali (S) och Ulla Wallering Fall (S). Till reservationen lämnas också följande motivering:

Vi står fast vid att man bör få ledigt med betalning när man firar sin 50 års dag. Vi vidhåller även att vi ska bibehålla friskvårdsersättningen för alla månadsavlönade med 3000kr per år. Vid yrkar även på att ersättning för arbetsskor ska utges med 1000kr per år till medarbetare som arbetar operativt inom omsorgen. Där blev beslutet från majoriteten sänkning till 1000: - vartannat år.

Anledningen till att vi önskar behålla de förmånerna är att vi inte med självklarhet kommer vara det första valet vid val av arbetsgivare när arbetsmarknaden hårdnar och dragkampen om arbetstagare blir en realitet.

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har gett förvaltningen i uppdrag att redovisa förslag på verksamhetsanpassningar inom respektive sektor för att åtgärda de sparbetning som är fastställda i Mål- och budget 2024-2026. I uppdraget ingår att redovisa befintliga personalförmåner och nivåer på dessa.

Valdemarsviks kommun har idag bra personalförmåner. Om man minskar på dessa är det viktigt att fokus flyttas till att arbeta med friskfaktorer och därmed en förbättrad arbetsmiljö ute i verksamheterna för att även fortsättningsvis upplevas som en god arbetsgivare.

Personalförmåner

- Ledig dag vid 50- och 60 årsdag om det infaller på arbetsdag.

Justerare

.....

.....

KS § 79

KS-SA.2024.8

- Gåva/blomma vid 50- och 60 årsdag motsvarande 2% av basbeloppet, uppvaktningsreglementet beslut i KF § 30, 2012-04-23

- 25 årsgåva med middag tillsammans med vän/respektive och representanter från politik och förvaltning. Gåvans värde motsvarar ca 4500kr. Blomma motsvarande 2% av basbeloppet. Uppvaktningsreglementet beslut i KF § 30, 2012-04-23

- Friskvård, möjlighet för alla månadsavlönade med 3000kr per år. Maximal kostnad per år motsvarar ca 1 836 000 kr. Under 2023 använde 353 medarbetare friskvårdsbidrag till en total kostnad på 765 486kr. Friskvårdsförmånen har beslutats i förvaltningen.

- Ledighet motsvarande en arbetsdag med bibehållen lön per år för besök till läkare, tandläkare och dylikt utöver de kollektivavtalade ledigheterna. Förutom denna ledighet har medarbetarna möjlighet att vara lediga med bibehållna löneförmåner för att ex. besöka blodbussen. Ledigheter för besök hos läkare etc. har nyttjats under 2023 med 894 timmar vilket motsvarar en kostnad på ca 160 tkr plus kostnad för eventuella vikarier. Förmånen har beslutats i förvaltningen.

- Arbetsskor för max 1000kr per år till medarbetare som arbetar operativt inom omsorgen. 370 medarbetare kan nyttja förmånen vilket motsvarar 370 tkr/år. Beslut i KF § 103, 2022-06-07 (motion om fria arbetsskor)

-Vid avgång från anställning ges gåva/blomma efter att man varit anställd i minst 5 år. Gåvans värde motsvarar då 2% av basbeloppet. Beroende av anställningstidens längd så ökar gåvans värde. Borttagen avgångsgåva och istället ge en blomma oavsett anställningstid ger ett likvärdigt avslut för alla. Uppvaktningsreglementet beslut i KF § 30, 2012-04-23

Ekonomiska konsekvenser

Att ta bort förmånen ledig dag vid 50 respektive 60 årsdag minskar inte nödvändigtvis kostnaden motsvarande lönen för de aktuella dagarna men det minskar behovet av vikarier i vissa verksamheter som blir en besparing. Kostanden för gåva (107 medarbetare) ovan aktuella dagar motsvarar ca 123 000kr kommande treårsperiod.

Justerare

.....

.....

KS § 79

KS-SA.2024.8

Förmån om ledig dag är inte likvärdig för alla medarbetare då förmånen endast kan nyttjas vid födelsedag på arbetsdag. I fall då födelsedag infaller på ledig dag så kompenseras det inte.

Det finns inga regler som kräver att arbetsgivaren ska erbjuda så kallade arbetsskor. Vid indragen förmån sparar förvaltningen motsvarande 370 tkr/år. Ett alternativ kan vara att erbjuda förmånen var tredje år.

Minskat friskvårdsbidrag med 500kr per månadsavlönad medarbetare ger en besparing på ca 200tkr/år utifrån beräkning av de som använt friskvårdsbidraget 2023. Besparingen kan komma först 2025.

Ledigheter för att besöka läkare och dylikt ger en minskad kostnad motsvarande 160 tkr beräknat på nyttjandet under 2023. Det kan även innebära att vikariebehovet minskar.

Yrkanden

Lars Beckman (S) yrkar att ledighet vid 50-årsdag, friskvårdsbidrag om 3000 kronor per år för alla månadsavlönade samt arbetsskor för max 1000 kr per år till medarbetare som arbetar operativt inom omsorgen kvarstår i enlighet med gällande bestämmelser.

Jenny Elander Ek (C) yrkar att ledighet vid 50-årsdag samt ledighet motsvarande en arbetsdag med bibehållen lön per år för besök till läkare, tandläkare och dylikt utöver de kollektivavtalade ledigheterna kvarstår.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det föreligger tre förslag till beslut, dels liggande förslag till beslut samt två ändringsyrkanden.

Ordföranden ställer först proposition på liggande förslag mot Lars Beckmans (S) förslag och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med liggande förslag.

Därefter ställer ordföranden proposition på förslag från Jenny Elander Ek (C) och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med liggande förslag.

KS § 79

KS-SA.2024.8

Beslutsunderlag

KSAU § 43/24

Tjänsteskrivelse från sektor service och samhällsbyggnad 2024-01-11

Beslutet skickas till

HR-chef

Kommunfullmäktige

Justerare

.....

.....

KSAU § 43

KS-SA.2024.8

Översyn av personalförmåner

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

1. Kommunstyrelsen beslutar att revidera lokalt kollektivavtal om rätten till ledigheter, KSAU § 11/2018, enligt följande;
  - Rätten till ledighet när medarbetare fyller 50 år och 60 år tas bort.
  - Förmånen om en ledig dag utöver de kollektivavtalade ledigheterna tas bort. Ledighet att med bibehållen lön besöka blodbussen kvarstår.
2. Kommunstyrelsen beslutar att friskvårdsbidrag uppgår till 2 000 kr per år för alla månadsavlönade anställda.
3. Kommunstyrelsen beslutar att kommunen betalar arbetsskor till medarbetare som arbetar operativt inom omsorgen till max 1000 kronor vartannat år. Beslutet gäller om kommunfullmäktige beslutar i enlighet med beslutspunkt 5.
4. Kommunfullmäktige beslutar om att revidera uppvaktningsreglementet, KF § 30/2012, enligt följande;
  - Gåva/blomma vid 50- och 60 årsdag motsvarande 2 % av basbeloppet ändras till 1 % av basbeloppet.
  - I samband med 25 års anställning i kommunen ska kostnad för blomma ändras från 2 % av basbeloppet till 1 % av basbeloppet.
  - Vid avgång från anställning ges gåva/blomma efter att man varit anställd i 5-10 år (tidigare minst 5 år). Gåvans värde motsvarar då 1 % (tidigare 2%) av basbeloppet. För medarbetare som varit anställd mer än 10 år ska gåvans värde motsvara 2 % av basbeloppet
5. Kommunfullmäktige upphäver beslut KF § 103/2022 om arbetsskor.

Deltar inte i beslutet

Lars Beckman (S) deltar inte i beslutet.

Yrkanden

Per Hollertz (M) yrkar på följande ändringar av personalförmåner:

Justerare

.....

.....

KSAU § 43

KS-SA.2024.8

1. *Kommunstyrelsen beslutar att revidera lokalt kollektivavtal om rätten till ledigheter, KSAU § 11/2018, enligt följande;*
  - *Rätten till ledighet när medarbetare fyller 50 år och 60 år tas bort.*
  - *Förmånen om en ledig dag utöver de kollektivavtalade ledigheterna tas bort. Ledighet att med bibehållen lön besöka blodbussen kvarstår.*
2. *Kommunstyrelsen beslutar att friskvårdsbidrag uppgår till 2 000 kr per år för alla månadsavlönade anställda.*
3. *Kommunstyrelsen beslutar att kommunen betalar arbetsskor till medarbetare som arbetar operativt inom omsorgen till max 1000 kronor vartannat år. Beslutet gäller om kommunfullmäktige beslutar i enlighet med beslutspunkt 5.*
4. *Kommunfullmäktige beslutar om att revidera uppvaktningsreglementet, KF § 30/2012, enligt följande;*
  - *Gåva/blomma vid 50- och 60 årsdag motsvarande 2 % av basbeloppet ändras till 1 % av basbeloppet.*
  - *I samband med 25 års anställning i kommunen ska kostnad för blomma ändras från 2 % av basbeloppet till 1 % av basbeloppet.*
  - *Vid avgång från anställning ges gåva/blomma efter att man varit anställd i 5-10 år (tidigare minst 5 år). Gåvans värde motsvarar då 1 % (tidigare 2%) av basbeloppet. För medarbetare som varit anställd mer än 10 år ska gåvans värde motsvara 2 % av basbeloppet*
5. *Kommunfullmäktige upphäver beslut KF § 103/2022 om arbetsskor.*

Anders Carlsson (C) reserverar sig mot yrkandet om att ta bort rätten till ledighet när medarbetare fyller 50 år.

Beslutsordning

Arbetsutskottet godkänner att Per Hollertz (M) och Anders Carlsson (C) yrkanden ställs under proposition. Efter ställda propositioner finner ordförande att arbetsutskottet beslutar enligt Per Hollertz (M) yrkande.

Justerare

.....

.....

KSAU § 43

KS-SA.2024.8

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har gett förvaltningen i uppdrag att redovisa förslag på verksamhetsanpassningar inom respektive sektor för att åtgärda de sparbesparingar som är fastställda i Mål- och budget 2024-2026. I uppdraget ingår att redovisa befintliga personalförmåner och nivåer på dessa.

Valdemarsviks kommun har idag bra personalförmåner. Om man minskar på dessa är det viktigt att fokus flyttas till att arbeta med friskfaktorer och därmed en förbättrad arbetsmiljö ute i verksamheterna för att även fortsättningsvis upplevas som en god arbetsgivare.

Personalförmåner

- Ledig dag vid 50- och 60 årsdag om det infaller på arbetsdag.
- Gåva/blomma vid 50- och 60 årsdag motsvarande 2% av basbeloppet, uppvaktningsreglementet beslut i KF § 30, 2012-04-23
- 25 årsgåva med middag tillsammans med vän/respektive och representanter från politik och förvaltning. Gåvans värde motsvarar ca 4500kr. Blomma motsvarande 2% av basbeloppet. Uppvaktningsreglementet beslut i KF § 30, 2012-04-23
- Friskvård, möjlighet för alla månadsavlönade med 3000kr per år. Maximal kostnad per år motsvarar ca 1 836 000 kr. Under 2023 använde 353 medarbetare friskvårdsbidrag till en total kostnad på 765 486kr. Friskvårdsförmånen har beslutats i förvaltningen.
- Ledighet motsvarande en arbetsdag med bibehållen lön per år för besök till läkare, tandläkare och dylikt utöver de kollektivavtalade ledigheterna. Förutom denna ledighet har medarbetarna möjlighet att vara lediga med bibehållna löneförmåner för att ex. besöka blodbussen. Ledigheter för besök hos läkare etc. har nyttjats under 2023 med 894 timmar vilket motsvarar en kostnad på ca 160 tkr plus kostnad för eventuella vikarier. Förmånen har beslutats i förvaltningen.
- Arbets skor för max 1000kr per år till medarbetare som arbetar operativt inom omsorgen. 370 medarbetare kan nyttja förmånen vilket motsvarar 370 tkr/år. Beslut i KF § 103, 2022-06-07 (motion om fria arbets skor)
- Vid avgång från anställning ges gåva/blomma efter att man varit anställd i minst 5 år. Gåvans värde motsvarar då 2% av basbeloppet. Beroende av anställningstidens längd så ökar gåvans värde. Borttagen avgångsgåva och

Justerare

.....

.....

KSAU § 43

KS-SA.2024.8

istället ge en blomma oavsett anställningstid ger ett likvärdigt avslut för alla.
Uppvaktningsreglementet beslut i KF § 30, 2012-04-23

Ekonomiska konsekvenser

Att ta bort förmånen ledig dag vid 50 respektive 60 årsdag minskar inte nödvändigtvis kostnaden motsvarande lönen för de aktuella dagarna men det minskar behovet av vikarier i vissa verksamheter som blir en besparing. Kostanden för gåva (107 medarbetare) ovan aktuella dagar motsvarar ca 123 000kr kommande treårsperiod. Förmån om ledig dag är inte likvärdig för alla medarbetare då förmånen endast kan nyttjas vid födelsedag på arbetsdag. I fall då födelsedag infaller på ledig dag så kompenseras det inte.

Det finns inga regler som kräver att arbetsgivaren ska erbjuda så kallade arbetsskor. Vid indragen förmån sparar förvaltningen motsvarande 370 tkr/år. Ett alternativ kan vara att erbjuda förmånen var tredje år.

Minskat friskvårdsbidrag med 500kr per månadsavlönad medarbetare ger en besparing på ca 200tkr/år utifrån beräkning av de som använt friskvårdsbidraget 2023. Besparingen kan komma först 2025.

Ledigheter för att besöka läkare och dylikt ger en minskad kostnad motsvarande 160 tkr beräknat på nyttjandet under 2023. Det kan även innebära att vikariebehovet minskar.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från sektor service och samhällsbyggnad 2024-01-11

Beslutet skickas till

HR-chef
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Sektor Service och Samhällsbyggnad
Carina Magnusson
HR-chef
Tel: 0123-191 59
E-post: carina.magnusson@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Översyn av personalförmåner

Förslag till beslut i kommunstyrelsens arbetsutskott

XXXX

Ärendebeskrivning

Kommunstyrelsens arbetsutskott har gett förvaltningen i uppdrag att redovisa förslag på verksamhetsanpassningar inom respektive sektor för att åtgärda de sparbeting som är fastställda i Mål- och budget 2024-2026. I uppdraget ingår att redovisa befintliga personalförmåner och nivåer på dessa.

Valdemarsviks kommun har idag bra personalförmåner. Om man minskar på dessa är det viktigt att fokus flyttas till att arbeta med friskfaktorer och därmed en förbättrad arbetsmiljö ute i verksamheterna för att även fortsättningsvis upplevas som en god arbetsgivare.

Personalförmåner

- Ledig dag vid 50- och 60 årsdag om det infaller på arbetsdag.
- Gåva/blomma vid 50- och 60 årsdag motsvarande 2% av basbeloppet, uppvaktningsreglementet beslut i KF § 30, 2012-04-23
- 25 årsgåva med middag tillsammans med vän/respektive och representanter från politik och förvaltning. Gåvans värde motsvarar ca 4500kr. Blomma motsvarande 2% av basbeloppet. Uppvaktningsreglementet beslut i KF § 30, 2012-04-23
- Friskvård, möjlighet för alla månadsavlönade med 3000kr per år. Maximal kostnad per år motsvarar ca 1 836 000 kr. Under 2023 använde 353 medarbetare friskvårdsbidrag till en total kostnad på 765 486kr. Friskvårdsförmånen har beslutats i förvaltningen.
- Ledighet motsvarande en arbetsdag med bibehållen lön per år för besök till läkare, tandläkare och dylikt utöver de kollektivavtalade ledigheterna. Förutom denna ledighet har medarbetarna möjlighet att vara lediga med bibehållna löneförmåner för att ex. besöka blodbussen. Ledigheter för besök hos läkare etc. har nyttjats under 2023 med 894 timmar vilket motsvarar en kostnad på ca 160 tkr plus kostnad för eventuella vikarier. Förmånen har beslutats i förvaltningen.

- Arbetsskor för max 1000kr per år till medarbetare som arbetar operativt inom omsorgen. 370 medarbetare kan nyttja förmånen vilket motsvarar 370 tkr/år. Beslut i KF § 103, 2022-06-07 (motion om fria arbetsskor)

-Vid avgång från anställning ges gåva/blomma efter att man varit anställd i minst 5 år. Gåvans värde motsvarar då 2% av basbeloppet. Beroende av anställningstidens längd så ökar gåvans värde. Borttagen avgångsgåva och istället ge en blomma oavsett anställningstid ger ett likvärdigt avslut för alla. Uppvaktningsreglementet beslut i KF § 30, 2012-04-23

Ekonomiska konsekvenser

Att ta bort förmånen ledig dag vid 50 respektive 60 årsdag minskar inte nödvändigtvis kostnaden motsvarande lönen för de aktuella dagarna men det minskar behovet av vikarier i vissa verksamheter som blir en besparing. Kostanden för gåva (107 medarbetare) ovan aktuella dagar motsvarar ca 123 000kr kommande treårsperiod. Förmån om ledig dag är inte likvärdig för alla medarbetare då förmånen endast kan nyttjas vid födelsedag på arbetsdag. I fall då födelsedag infaller på ledig dag så kompenseras det inte.

Det finns inga regler som kräver att arbetsgivaren ska erbjuda så kallade arbetsskor. Vid indragen förmån sparar förvaltningen motsvarande 370 tkr/år. Ett alternativ kan vara att erbjuda förmånen var tredje år.

Minskat friskvårdsbidrag med 500kr per månadsavlönad medarbetare ger en besparing på ca 200tkr/år utifrån beräkning av de som använt friskvårdsbidraget 2023. Besparingen kan komma först 2025.

Ledigheter för att besöka läkare och dylikt ger en minskad kostnad motsvarande 160 tkr beräknat på nyttjandet under 2023. Det kan även innebära att vikariebehovet minskar.

Beslutet skickas till

HR-chef
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Tillförordnad kommundirektör

Carina Magnusson
HR-chef

Visions synpunkter gällande personalförmaner

Valdemarsviks kommun har idag en svår ekonomisk situation vilket vi i Vision har stor förståelse för. När man blir tvingad att ta bort vissa personalförmaner är det extra viktigt att bibehålla men även förbättra arbetsmiljön ute i verksamheterna, men det är också viktigt att kommunen som arbetsgivare upplevs som en god och attraktiv arbetsgivare.

- Vision tycker inte att friskvårdsbidraget ska sänkas från 2000 till 3000 kr.

Friskvård är aktiviteter och strategier som syftar till att förbättra den fysiska och mentala hälsan hos de anställda. Syftet för arbetsgivaren är samtidigt att minska antalet sjukfrånvarodagar och se till att de anställda håller sig friska och pigga på både lång och kort sikt. En god friskvård kan dessutom minska negativa konsekvenser av stress, förebygga utbrändhet, öka produktiviteten och främja välbefinnande i organisationen.

Det är helt fel väg att gå utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. När medarbetarna ska bidra och genomföra verksamhetsanpassningar, som vi tror att de flesta har en förståelse för, är det viktigt att behålla något som är bra för medarbetarna och som gör att man fortfarande tycker att arbetsgivaren uppskattar allt arbete som görs ute i verksamheterna.

- Vision tycker inte att man ska ta bort möjligheten till ledighet motsvarande en arbetsdag med bibehållen lön per år för läkarbesök m.m.

Denna möjlighet är också bra utifrån ett arbetsmiljöperspektiv. Man kanske ändå väljer att söka läkare i ett tidigt stadie. Det är också viktigt utifrån att yngre medarbetare inte har fler semesterdagar att använda och inte heller möjlighet att ta semestertimmar.

Vision tycker att personalförmaner ska gälla för så många som möjligt. Dessa två alternativ gäller alla medarbetare (månadsanställda) oavsett ålder eller anställningstid.

För att kunna behålla detta tycker Vision att man kan ta bort all uppvaktning från arbetsgivaren vid 50 och 60 år. Man kanske också kan titta på gåvan vid avslutad anställning. Det är bättre att få bra personalförmaner under tiden man är anställd, vid födelsedagar samt avslut brukar ändå kollegor samla till presenter.

Med vänlig hälsning

Styrelsen

(4)

KS-KcS.2024.13

Etableringsstrategi Valdemarsviks kommun

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 96

KS-KcS.2024.13

Etableringsstrategi Valdemarsviks kommun

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att anta Etableringsstrategi för Valdemarsviks kommun

Kommunstyrelsens beslut

Etableringsstrategin och övriga strategiska dokument ska synkas för likalydande skrivelser.

Reservationer samt protokollsanteckning

Mot beslutet om att avslå yrkandet om återremiss från Lars Beckman (S) reserverar sig Lars Beckman (S), Magnus Loftén (S), Nhela Ali (S) och Ulla Wallering Fall (S) och lämnar följande protokollsanteckning:

Vi ser dokumentet som ett viktigt verktyg i framtida etableringar i vår kommun kopplat till olika näringars utveckling och vill säga att helheten i dokumentet är bra.

Dock förvånar det oss och kanske även bekymrar oss något att näringsgrenen Besöksnäring inte får en mer tydlig plats i strategin. Förvisso har den ingen egen SNI kod men vi tror oss se outnyttjade möjligheter på detta område. Därför yrkade vi på återremiss för att komplettera föreslaget dokument utan att få gehör för detta.

” Etableringsstrategin för Valdemarsviks kommun är framtagen för att adressera utmaningarna med en minskande befolkning och behovet av att få nya invånare och fler företag och arbetsställen till kommunen. Strategin fokuserar på att effektivt nyttja planlagd verksamhetsmark, strategiskt planera för ny verksamhetsmark samt skapa attraktiva boendemiljöer och förbättra tillgång till kommersiell service på landsbygden”

Jonas Andersson (V) och Bo Franzén (V) lämnar följande protokollanteckning:

Detta ärende är en väl grundad rapport om kommunens förutsättningar för företagande och kompetensförsörjning på längre sikt.

Justerare

.....

.....

KS § 96

KS-KcS.2024.13

Dock är denna strategi en del av en helhet, en helhet som kommunen i dagsläget inte kan kommunicera utåt, mot myndigheter, regioner och kommuner samt näringslivet.

Kommunstyrelsen har i andra ärenden; remissyttrande eller andra begränsade inriktningsdokument, pekat ut olika viljeriktningar. Dessa viljeriktningar behöver samlas i ett gemensamt kommunövergripande strategidokument som är långsiktigt gångbart, oavsett politisk majoritet. Man kan dra likheter med regionens utvecklingsstrategi.

Vi ser dagens ärende och strategidokument som en del i en kommande process för att uppnå en kommunal utvecklingsstrategi, något som kommunen lidit brist av under flera år.

Ärendebeskrivning

Etableringsstrategin för Valdemarsviks kommun är framtagen för att adressera utmaningarna med en minskande befolkning och behovet av att få nya invånare och fler företag och arbetsställen till kommunen. Strategin fokuserar på att effektivt nyttja planlagd verksamhetsmark, strategiskt planera för ny verksamhetsmark samt skapa attraktiva boendemiljöer och förbättra tillgång till kommersiell service på landsbygden. Den betonar även vikten av att främja näringslivet och skapa förutsättningar för ekonomisk tillväxt. Genom vägledande principer och områdesbeskrivningar samt en tydlig etableringsprocess försöker strategin skapa en strukturerad och effektiv ram för kommunens utveckling. Uppföljning av strategin är också en central del för att säkerställa att den fortsätter att vara relevant och effektiv över tid.

Etableringsstrategin grundar sig i Valdemarsviks kommuns strategiska dokument, WSPs rapport "Näringsliv, tillväxt och markförsörjning Valdemarsvik 2024" samt Regionalt Serviceprogram Östergötland 2023-2030, Region Östergötland, Samhällsplaneringsenheten (2022).

Syftet med strategin är att öka kommunens attraktionskraft för såväl boenden, nyetableringar, expansioner och investeringar. Vilket ger fler arbetstillfällen och därmed bidrar till en långsiktigt ökad skattekraft. Etableringsstrategin ska också belysa den service som ska bibehållas och utvecklas i kommunens servicenoder för att skapa attraktiva livs- och boendemiljöer

---

Justerare

.....

.....

KS § 96

KS-KcS.2024.13

Ekonomiska konsekvenser

Genom att maximera användningen av befintlig verksamhetsmark istället för att ta i anspråk ytterligare jordbruksmark nyttjar kommunen sina resurser effektivt. Notera att en majoritet av den befintliga verksamhetsytan har en relativt låg exploateringsgrad vilket indikerar det att det finns potential för förtätning och expansion inom befintliga områden. Denna strategi minskar behovet av att expandera på nya områden, vilket är fördelaktigt ur både miljö- och resursperspektiv.

Planläggning av mark är förenat med kostnader enligt kommunens Plan- och bygglovstaxa. Enligt etableringsstrategin är planläggning aktuell på södra Mossebo samt utpekade delar av centralorten. Viss kommunal verksamhetsmark är översvämningsdrabbad och åtgärder för att göra marken byggbar är förenat med kostnader (projekt pågår redan och förväntas förbättra dessa förutsättningar).

Kommunens verksamhetsmark är i flera fall inte avstyckad, har ledningar som korsar marken som behöver flyttas, saknar VA-anslutning och tillfartsvägar. Till viss del kan kostnaden för sådana åtgärder bekostas vid försäljningen av marken.

Etableringsstrategin bör betraktas som en långsiktig viljeriktning mot ett önskat framtida läge, där konkreta åtgärder planeras och genomförs med hänsyn till kommunens ekonomiska förutsättningar och övriga omvärldsfaktorer.

Yrkanden

Lars Beckman (S) yrkar att ärendet återremitteras för att komplettera etableringsstrategin med egen del avseende besöksnäringen.

Ulf Larsson (-) yrkar att etableringsstrategin och övriga strategiska dokument ska synkas för likalydande skrivelser.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det föreligger ett förslag om återremiss samt ett tilläggsyrkande.

Ordföranden ställer först proposition gällande yrkandet om återremiss och finner att kommunstyrelsen beslutar att avslå yrkandet.

KS § 96

KS-KcS.2024.13

Därefter ställer ordföranden proposition på tilläggsyrkandet och finner att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med tilläggsyrkandet.

Beslutsunderlag

KSAU § 53/24

Tjänsteskrivelse från kommundirektör och stab 2024-05-02

Etableringsstrategi Valdemarsviks kommun

WSP-rapport Näringsliv, tillväxt och markförsörjning Valdemarsvik 2024

Beslutet skickas till

Kommunfullmäktige

Justerare

.....

.....

KSAU § 53

KS-KcS.2024.13

Etableringsstrategi Valdemarsviks kommun

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige beslutar att anta Etableringsstrategi för Valdemarsviks kommun

Ärendebeskrivning

Etableringsstrategin för Valdemarsviks kommun är framtagen för att adressera utmaningarna med en minskande befolkning och behovet av att få nya invånare och fler företag och arbetsställen till kommunen. Strategin fokuserar på att effektivt nyttja planlagd verksamhetsmark, strategiskt planera för ny verksamhetsmark samt skapa attraktiva boendemiljöer och förbättra tillgång till kommersiell service på landsbygden. Den betonar även vikten av att främja näringslivet och skapa förutsättningar för ekonomisk tillväxt. Genom vägledande principer och områdesbeskrivningar samt en tydlig etableringsprocess försöker strategin skapa en strukturerad och effektiv ram för kommunens utveckling. Uppföljning av strategin är också en central del för att säkerställa att den fortsätter att vara relevant och effektiv över tid.

Etableringsstrategin grundar sig i Valdemarsviks kommuns strategiska dokument, WSPs rapport "Näringsliv, tillväxt och markförsörjning Valdemarsvik 2024" samt Regionalt Serviceprogram Östergötland 2023-2030, Region Östergötland, Samhällsplaneringsenheten (2022).

Syftet med strategin är att öka kommunens attraktionskraft för såväl boenden, nyetableringar, expansioner och investeringar. Vilket ger fler arbetstillfällen och därmed bidrar till en långsiktigt ökad skattekraft. Etableringsstrategin ska också belysa den service som ska bibehållas och utvecklas i kommunens servicenoder för att skapa attraktiva livs- och boendemiljöer

Ekonomiska konsekvenser

Genom att maximera användningen av befintlig verksamhetsmark istället för att ta i anspråk ytterligare jordbruksmark nyttjar kommunen sina resurser effektivt. Notera att en majoritet av den befintliga verksamhetsytan har en relativt låg exploateringsgrad vilket indikerar det att det finns potential för förtätning och expansion inom befintliga områden. Denna strategi minskar

---

Justerare

.....

.....

KSAU § 53

KS-KcS.2024.13

behovet av att expandera på nya områden, vilket är fördelaktigt ur både miljö- och resursperspektiv.

Planläggning av mark är förenat med kostnader enligt kommunens Plan- och bygglövstaxa. Enligt etableringsstrategin är planläggning aktuell på södra Mossebo samt utpekade delar av centralorten. Viss kommunal verksamhetsmark är översvämningsdrabbad och åtgärder för att göra marken byggbar är förenat med kostnader (projekt pågår redan och förväntas förbättra dessa förutsättningar).

Kommunens verksamhetsmark är i flera fall inte avstyckad, har ledningar som korsar marken som behöver flyttas, saknar VA-anlutning och tillfartsvägar. Till viss del kan kostnaden för sådana åtgärder bekostas vid försäljningen av marken.

Etableringsstrategin bör betraktas som en långsiktig viljeriktning mot ett önskat framtida läge, där konkreta åtgärder planeras och genomförs med hänsyn till kommunens ekonomiska förutsättningar och övriga omvärldsfaktorer.

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från kommundirektör och stab 2024-05-02

Etableringsstrategi Valdemarsviks kommun

WSP-rapport Näringsliv, tillväxt och markförsörjning Valdemarsvik 2024

Beslutet skickas till
Näringslivsutvecklare
Samhällsbyggnadschef
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommundirektör och Stab

Sarah Åkerblom

Näringslivsutvecklare

Tel: 012319155

E-post: sarah.akerblom@valdemarsvik.se

Mottagare

(nämnd etc)

Etableringsstrategi Valdemarsviks kommun

Förslag till beslut i Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att anta Etableringsstrategi för Valdemarsviks kommun

Ärendebeskrivning

Etableringsstrategin för Valdemarsviks kommun är framtagen för att adressera utmaningarna med en minskande befolkning och behovet av att få nya invånare och fler företag och arbetsställen till kommunen. Strategin fokuserar på att effektivt nyttja planlagd verksamhetsmark, strategiskt planera för ny verksamhetsmark samt skapa attraktiva boendemiljöer och förbättra tillgång till kommersiell service på landsbygden. Den betonar även vikten av att främja näringslivet och skapa förutsättningar för ekonomisk tillväxt. Genom vägledande principer och områdesbeskrivningar samt en tydlig etableringsprocess försöker strategin skapa en strukturerad och effektiv ram för kommunens utveckling. Uppföljning av strategin är också en central del för att säkerställa att den fortsätter att vara relevant och effektiv över tid.

Etableringsstrategin grundar sig i Valdemarsviks kommuns strategiska dokument, WSPs rapport "Näringsliv, tillväxt och markförsörjning Valdemarsvik 2024" samt Regionalt Serviceprogram Östergötland 2023-2030, Region Östergötland, Samhällsplaneringsenheten (2022).

Syftet med strategin är att öka kommunens attraktionskraft för såväl boenden, nyetableringar, expansioner och investeringar. Vilket ger fler arbetstillfällen och därmed bidrar till en långsiktigt ökad skattekraft. Etableringsstrategin ska också belysa den service som ska bibehållas och utvecklas i kommunens servicenoder för att skapa attraktiva livs- och boendemiljöer

Ekonomiska konsekvenser

Genom att maximera användningen av befintlig verksamhetsmark istället för att ta i anspråk ytterligare jordbruksmark nyttjar kommunen sina resurser effektivt. Notera att en majoritet av den befintliga verksamhetsytan har en relativt låg exploateringsgrad vilket indikerar det att det finns potential för förtätning och expansion inom befintliga områden. Denna strategi minskar

behovet av att expandera på nya områden, vilket är fördelaktigt ur både miljö- och resursperspektiv.

Planläggning av mark är förenat med kostnader enligt kommunens Plan- och bygglovstaxa. Enligt etableringsstrategin är planläggning aktuell på södra Mossebo samt utpekade delar av centralorten. Viss kommunal verksamhetsmark är översvämningsdrabbad och åtgärder för att göra marken byggbar är förenat med kostnader (projekt pågår redan och förväntas förbättra dessa förutsättningar).

Kommunens verksamhetsmark är i flera fall inte avstyckad, har ledningar som korsar marken som behöver flyttas, saknar VA-anslutning och tillfartsvägar. Till viss del kan kostnaden för sådana åtgärder bekostas vid försäljningen av marken.

Etableringsstrategin bör betraktas som en långsiktig viljeriktning mot ett önskat framtida läge, där konkreta åtgärder planeras och genomförs med hänsyn till kommunens ekonomiska förutsättningar och övriga omvärldsfaktorer.

Beslutsunderlag

Etableringsstrategi Valdemarsviks kommun
WSP-rapport Näringsliv, tillväxt och markförsörjning Valdemarsvik 2024

Beslutet skickas till

Näringslivsutvecklare
Samhällsbyggnadschef
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sarah Åkerblom
Näringslivsutvecklare

Näringsliv, tillväxt och markförsörjning - Valdemarsvik

Ulf Rämme et al, WSP Sverige

Inledning och syfte

WSP har fått i uppdrag av Valdemarsviks kommun att ta fram ett underlag till en långsiktig etableringsstrategi med effektiv markanvändning inom Valdemarsviks kommun samt föreslå inriktningar för framtida utveckling som utvecklar och ökar Valdemarsviks attraktionskraft och positionerar Valdemarsvik som en plats för framtida verksamhetsetablering.

Undersökningen tar sin utgångspunkt i en översiktlig kartläggning av kommunens näringsliv samt dess utveckling och konkurrenskraft/position i regionen. Därefter sker en fördjupad undersökning av det lokala näringslivets storlek, struktur och efterfrågan på verksamhetslokaler och mark på inomkommunal nivå. I samband med detta genomförs, via fastighetsregistret och kommunala dokument, en inventering av befintlig och framtida utbudspotential för verksamhetsmark.

Baserat på ovanstående nulägesanalys av näringslivet i Valdemarsviks kommun används ett antal olika befolkningsprognoser för att göra en bedömning av den

lokala arbetsmarknadens framtida utveckling och struktur fram till år 2040. Detta moment har möjliggjort slutsatser om såväl framtida tillväxtbransch/inriktning på det lokala näringslivet som potentiellt framtida markbehov givet olika tillväxtscenarier.

Sammantaget har olika delmoment legat till grund för att identifiera lämpliga lägen, volym och inriktning på framtida verksamhetsutbud i kommunen

Uppdraget har genomförts av Ulf Rämme (uppdragsledare), Henrik Bergström, Elin Gustavsson samt Jonas Börjesson. Rapporten har granskats av Magnus de Vries på WSP. Kontaktperson har varit Marianne Lind (Region Östergötland) och Sarah Åkerblom (Valdemarsviks kommun).

Stockholm i januari 2024

Ulf Rämme

INNEHÅLL

1	SAMMANFATTANDE KOMMENTARER	4
2	NULÄGESANALYS...	9
3	FÖRDJUPNING - GRÖNA NÄRINGAR	22
4	INVENTERING AV VERKSAMHETSMARK	28
5	NÄRINGS LIVETS FRAMTIDA UTVECKLING	35
6	FÖRESLAGEN MARKANVÄNDNING ...	47
7	BILAGA 1 – ARBETSPROCESS VID ETABLERING	53
8	BILAGA 2 – DEFINITION – GRÖNA NÄRINGAR	56

An aerial photograph of a town nestled in a valley. The town features a mix of residential houses and larger, multi-story buildings. A large body of water, likely a lake or a wide river, is visible in the middle ground, surrounded by lush green forested hills. The sky is bright blue with scattered white clouds. The overall scene is peaceful and scenic.

Sammanfattande kommentarer

Slutsatser och rekommendationer

Syftet med denna undersökning har varit tvåfaldigt. För det första att ta fram ett underlag till en långsiktigt etableringsstrategi med effektiv markanvändning inom Valdemarsviks kommun. Undersökningen ska, för det andra, föreslå inriktningar för framtida utveckling vilka utvecklar och positionerar Valdemarsviks som en plats för framtida verksamhetsetableringar.

- ✓ Attrahera nya invånare för att möjliggöra utveckling av lokalt näringsliv och service

Befolkningsutvecklingen i Valdemarsviks kommun kännetecknas av en svagt vikande trend och en åldrande befolkning. Befintliga prognoser pekar på att dessa trender förstärks under överskådlig framtid vilket riskerar medföra att såväl befolkning som arbetskraftsutbud fortsätter minska.

I ett framtidsperspektiv identifierade, i projektet deltagande tjänstepersoner, en målsättning att försöka bryta den demografiska utvecklingen genom att försöka locka barnfamiljer och unga återvändare att bosätta sig i kommunen.

Genom att aktivt arbeta med utveckling och skapande av attraktiva boendemiljöer där tillgången till havsmiljöer, friluftsliv och låga boendekostnader tillvaratas finns potential att attrahera dels barnfamiljer och unga återvändare dels kvalificerad arbetskraft från Norrköping och Linköping som vill utnyttja distansarbetets potential och möjligheter. Genom att attrahera nya invånare ges möjlighet att långsiktigt säkra ett underlag som möjliggör upprätthållande av offentlig service såväl som att erbjuda ett större och mer kvalificerat arbetskraftsutbud till det lokala näringslivet. Med en större befolkning finns under rätt förutsättningar också potential för att stärka den kommersiella servicen.

- ✓ Stärk förutsättningarna för så kallade mogna branscher och möjliggör för etableringar inom regionalt konkurrenskraftiga tillväxtbranscher

Den lokala arbetsmarknaden är liten. Under den senaste tioårsperioden har den lokala arbetsmarknaden tappat arbetstillfällen och genomgått en strukturomvandling i en lokal, regional och nationell kontext.

Slutsatser och rekommendationer

Flera av de så kallade mogna branscherna är betydelsefulla för den lokala arbetsmarknaden då de är stora lokala arbetsgivare med hög specialisering men långsamt försvagad regional konkurrenskraft. WSP bedömer att förutsättningarna för framtida tillväxt är mest gynnsamma hos branscher som är lokalt betydelsefulla och bedöms få en få en positiv framtida tillväxt. Bland dessa kan nämnas vård och omsorg, byggverksamhet och jord och skogsbruk. Även tillverkningsindustri kan lyftas fram men då snarare på grund av dess starka position och konkurrenskraft än förväntningar om dess framtida tillväxt. Inom de tvärsektoriella gröna näringarna bör Valdemarsviks kommun verka för att stärka förutsättningarna för framförallt företag inom den bioekonomiska sektorn vilket i huvudsak innebär jord- och skogsbruk samt trävaruindustri.

Tillväxtbranscherna är generellt små och beroende av enstaka lokalt starka arbetsgivare. Transport och magasinering skiljer sig från övriga tillväxtbranscher genom att ha en starkare position i en lokal kontext. Konkurrenskraften är relativt god.

Verksamheter i den offentliga sektorn har under den senaste tioårsperioden vuxit snabbt både i antal sysselsatta och i betydelse för den lokala arbetsmarknaden

WSP bedömer att den relativt goda regionala tillgängligheten med bil till näraliggande större marknader (Linköping, Norrköping, Mjölby och Västervik), en tillgång till, för ändamålet, attraktiv verksamhetsmark samt förväntningar om en framtida tillväxt gör det möjligt att attrahera nyetableringar inom transport och magasinering som verkar på en lokal och delregional marknad.

- ✓ Ha ett proaktivt och bejakande förhållningssätt till nyetableringar och nya branscher för att stärka lokal arbetsmarknad

Att försöka bedriva ett branschspecifikt näringslivsutvecklingsarbete för att eftersöka företagsetablerings är oerhört svårt och riskerar leda till ökad sårbarhet. För skapa ett hållbart näringsliv bedömer WSP att det därför är viktigt att ha ett öppet och bejakande förhållningssätt till nyetableringar och etableringar inom idag okända branscher.

Slutsatser och rekommendationer

- ✓ Verka för en ökad integration och större utbyten med regionens större arbetsmarknader

Undersökningen har visat att omkring 40 procent av den arbetande nattbefolkningen varje dag pendlar från Valdemarsvik för arbete på annan ort. På samma sätt hämtar det lokala näringslivet i Valdemarsvik omkring 20 procent av sin arbetskraft från kommuner i omlandet.

En övervägande majoritet av pendlingsflödena är norrgående utmed E:22 korridoren då bil och kollektivtrafikkopplingarna är mest utvecklade i detta stråk. Kopplingarna till övriga näraliggande arbetsmarknader brister framförallt i en svagt utbyggd kollektivtrafik.

WSP bedömer att starkare regional koppling utmed E:22 stråket är avgörande för Valdemarsviks bostads- och arbetsmarknad. Ombyggnaden av E:22an kan förväntas korta pendlingstiden med framförallt bil. För att stärka kollektivtrafik-utnyttjandet krävs sannolikt åtgärder som ökad turtäthet och stabilitet i kombination med kortare restider och en ökad bekvämlighet för potentiella resenärer. Förstärkt kollektivtrafik verkar i båda riktningarna och bedöms ge såväl företag som arbetskraft fler alternativ för lokalisering och/eller arbete.

Vilken potential som finns hos förbättrade pendlingsmöjligheter kan illustreras genom en jämförelse med andra kommuner med liknande strukturella förutsättningar. En sådan jämförelse visar att det i Valdemarsvik finns potential att minska den befintliga utpendlingen med som mest 300-350 personer/arbetsstillfällen.

- ✓ Arbeta för att möjliggöra förtätning och effektivare markanvändning inom befintliga verksamhetsområden

Näringslivet i Valdemarsviks kommun tar omkring 110 hektar i anspråk. En majoritet av verksamhetsytan (85 ha) upptas av industrimark. Exploateringsgraden på befintlig verksamhetsmark är generellt låg vilket pekar på att det finns förutsättningar till förtätning inom befintliga verksamhetsområden.

I ett framtidsperspektiv finns 18 hektar verksamhetsmark tillgänglig på kort sikt. Omkring hälften av denna är kommunalägd och lokaliserad till centralorten medan resterande är privatägd och utspridd på platser runt om i den övriga kommunen.

Slutsatser och rekommendationer

WSP bedömer att det lokala näringslivets framtida tillväxt och markbehov är begränsat. Det lokala näringslivets framtida efterfrågan på verksamhetsmark bedöms understiga fem hektar. I denna volym ingår inte potentiell efterfrågan från idag okända etableringsförfrågningar. Om potentiella undanträngningseffekter Linköping och Norrköping uppstår bedömer WSP att finns potential för en efterfrågan om som mest ytterligare fem hektar verksamhetsmark.

Den begränsade efterfrågan på verksamhetsmark har bidragit till att WSP dragit slutsatsen att markbehovet på kort och medellång sikt kan tillgodoses genom att möjliggöra och prioritera förtätning och effektivare markanvändning inom idag befintliga verksamhetsområden.

- ✓ Prioritera etablering och utveckling av befintliga verksamhetsområden i centralorten

Utifrån ovanstående resonemang bedömer WSP att Valdemarsvik har ett behov av att prioritera utveckling av verksamheter till ett fåtal platser i kommunen.

WSP på kort sikt en fortsatt utveckling av Vammar genom förtätning och nyttjande av lediga fastigheter. På kort och lång sikt rekommenderas ett fokus på att tillsammans med fastighetsägaren nyttja och färdigställa norra Mossebo. Utveckling av övriga idag befintliga verksamhetsområden belägna utanför centralorten Valdemarsvik (Gryt/Fyrudden, Ringarum och Gusum) föreslås ske med utgångspunkt i marknadens bedömningar av de lokala förutsättningarna.

- ✓ Behov av utveckling av södra Mossebo bedöms osäkert

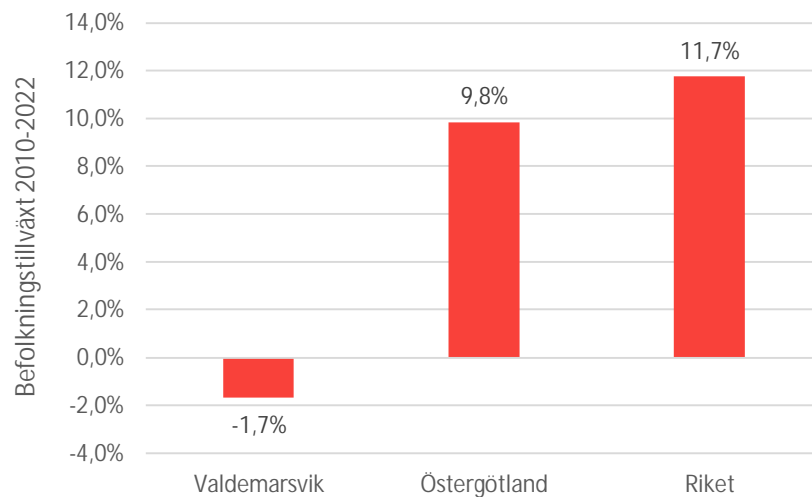
I ett längre perspektiv har Valdemarsviks kommun identifierat drygt 60 hektar potentiell verksamhetsmark för utveckling. Förväntningar om en svag framtida marknadstillväxt, osäkerhet kring efterfrågan från potentiellt undanträngda företag i regionens centralorter samt höga utvecklingskostnader gör att WSP rekommenderar Valdemarsviks kommun att avvakta med utveckling i väntan på marknadens signaler. Under tiden bör planberedskapen att ta emot och behandla potentiella etableringsförfrågningar ses över för att möjliggöra en snabb etableringsprocess.

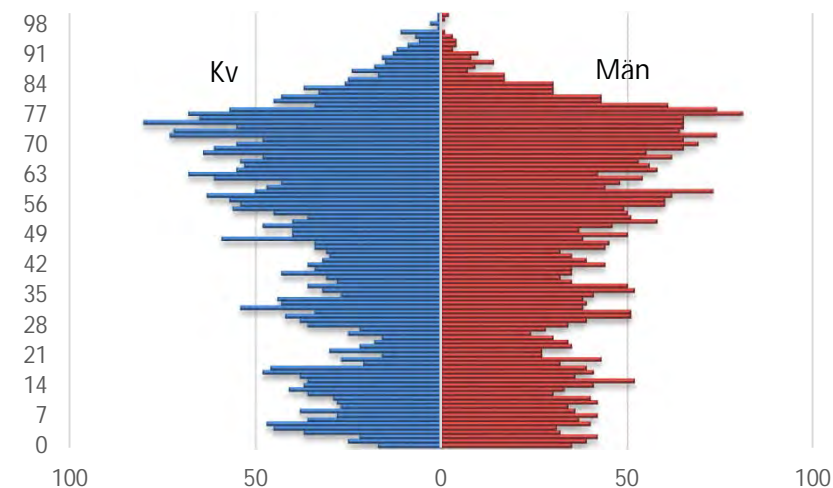
Nulägesanalys av arbetskrafts- utbudet och sysselsättning

Befolkningsutveckling och struktur

Antalet invånare i Valdemarsviks kommun uppgick till omkring 7 630 personer år 2022. Sedan 2010 har folkmängden minskat med 1,7 procent. Det är därmed en kommun med negativ befolkningsutveckling. Att befolkningen minskar beror på ett negativt födelseöverskott. För varje år sedan 2010 är det fler som avlider än föds i kommunen. Perioden kännetecknas av ett positivt migrationsnetto i Sverige. Så även i Valdemarsvik. Under perioden uppgick invandringsöverskottet till 1 530 personer i kommunen.

Invandringsöverskottet är något större än det negativa inrikes flyttningsöverskottet vilket ger en svagt positiv nettoflyttning för perioden. Utan detta tillskott i befolkningen skulle befolkningsutvecklingen ha varit ännu mer negativ. Valdemarsviks befolkningsstruktur kännetecknas av att en stor andel av befolkningen är äldre än 65 år. Befolkningspyramiden är i princip upp och ned vänd vilket inte är fördelaktigt ur ett framtida befolkningsutvecklingsperspektiv.

Framtida befolkningsutveckling

Befolkningsprognos	2022 (utfall)	2040 (prognos)	Utveckling (antal)	Utveckling (procent)
Statistiska centralbyrån	7 630	7 245	-380	-5,0%
Region Östergötland	7 630	7 250	-380	-5,0%
Valdemarsviks kommun	7 630	7 050*	-580	-7,6%

För att i ett senare, mer framåtblickande skede av analysen, kunna uttala oss om framtida sysselsättningsutveckling i Valdemarsviks kommun behövs kunskap om arbetskraftsutbudets framtida utveckling.

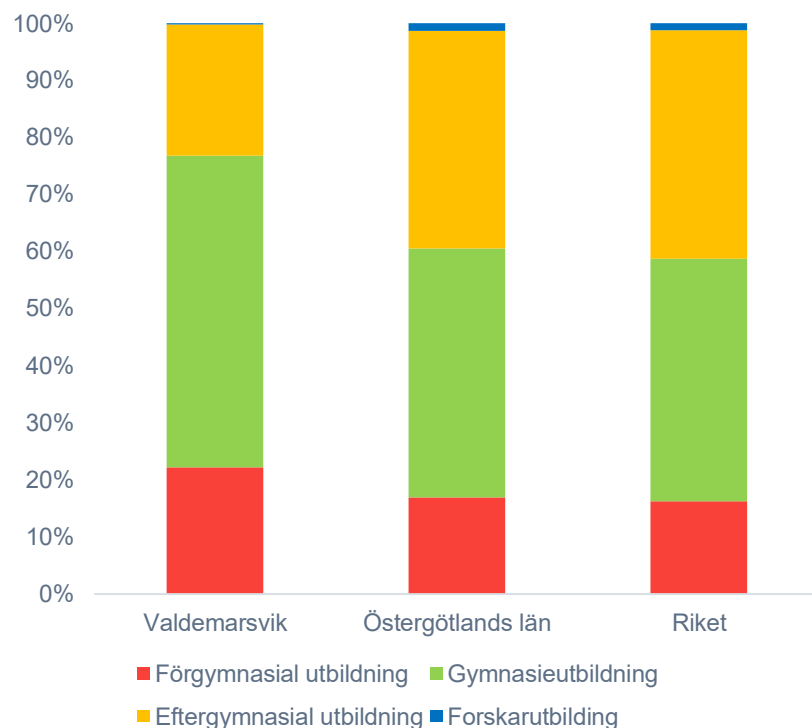
Tabellen visar att den framtida befolkningstillväxten skiljer sig åt mellan olika prognoser vilket i huvudsak beror på olika antaganden kring den demografiska utvecklingen. Befintliga prognoser pekar på att befolkningen i Valdemarsviks kommun kan förväntas uppgå till mellan 7 050-7 250 personer år 2040. Befolkningen förväntas således fortsätta minska under prognosperioden vilket förklaras av en svag inflyttning och åldrande befolkning.

Det är svårt att säga vad som blir det framtida utfallet av prognoserna. En realistisk bedömning baserat på historiskt utfall under perioden 2003/2022 pekar på att SCBs och/eller region Östergötlands prognos kan förväntas underskatta den negativa utvecklingen.

Valdemarsviks kommuns prognos är mer osäker då resultatet är en framskrivning av att tillväxttakten under perioden 2021-2031 håller i sig även under den efterföljande tidsperioden. Skillnaden mot de övriga är dock inte särskilt stor varför riktningen har bedömts mer relevant än det faktiska utfallet.

* Anm: Prognos till år 2031 därefter framskrivning av årlig tillväxt under perioden 2022-2031.

Arbetskraftsutbudets utbildningsnivå

Utifrån den demografiska strukturen och en förväntat svag framtida befolkningsutveckling är det rimligt att dra slutsatsen att den lokala arbetsmarknaden kan förväntas få en svag tillväxt då arbetskraftsutbudet är begränsat och krympande.

Utöver tillgång och närhet till arbetskraftsutbud är det lokala arbetskraftsutbudets utbildningsnivå en betydelsefull lokaliseringfaktor för företagsetableringar och näringslivsutveckling

I vidstående diagram redovisas arbetskraftsutbudet efter utbildningsnivå i Valdemarsvik, Östergötlands län och riket. Diagrammet visar att andelen invånare med eftergymnasialutbildning eller högre är avsevärt lägre i Valdemarsvik än i Östergötlands län och riket

Det bakomliggande materialet visar att det under perioden 2010-2022 har skett en kompetensväxling i riket. Andelen individer med förgymnasialutbildning har minskat samtidigt som andelen individer med eftergymnasialutbildning har ökat. Till stor del förklaras detta av att äldre personer med låg utbildning ersätts av yngre människor med hög utbildning. En genomgång av den bakomliggande statistiken pekar på att denna omvandling sker långsammare i Valdemarsvik än i Östergötlands län och riket vilket kan förklaras av en trögrörlighet i den bakomliggande demografiska strukturen.

Näringslivsstruktur och arbetspendling

	Dag- befolkning	Natt- befolkning	Netto- pendling
Jord- och skogsbruk	200	222	-22
Tillverkning	501	529	-28
Energi och miljö	10	36	-26
Byggverksamhet	224	357	-133
Handel	227	340	-113
Transport och magasinering	117	167	-50
Hotell- och restaurang	63	83	-20
Information och kommunikation	6	23	-17
Finans och försäkring	31	23	8
Fastighetsverksamhet	39	51	-12
Företagstjänster	179	274	-95
Offentlig förvaltning	131	168	-37
Utbildning	222	294	-72
Vård och omsorg	542	649	-107
Kulturella och personliga tjänster	97	121	-24
Summa	2 670	3 420	-750

Tabellen visar branschfördelningen inom näringslivet (dagbefolkning) och förvärsarbetande (nattbefolkning) i Valdemarsvik år 2021. Skillnaden mellan dag- och nattbefolkning ger nettopendlingen. Nästan alla branscher kännetecknas av nettoutpendling. Den lokala arbetsmarknaden i Valdemarsvik uppgår till knappt 2 700 sysselsatta samtidigt som den lokala arbetskraften utgjordes av drygt 3 400 personer. Omkring 750 personer pendlar alltså från Valdemarsvik till någon annan kommun för sitt dagliga arbete.

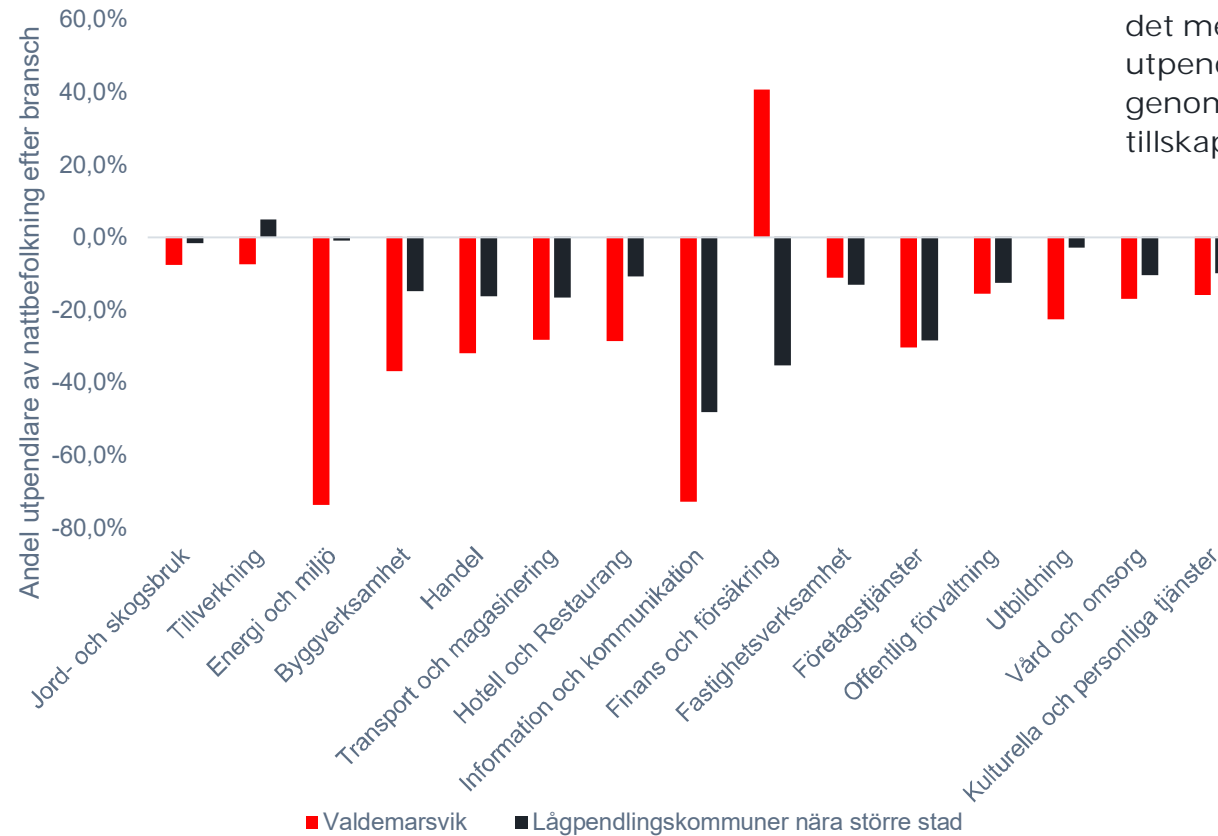
De enskilt största branscherna på den lokala arbetsmarknaden är vård och omsorg samt tillverkning. Dessa branscher svarar tillsammans för nästan 40 procent av sysselsättningen på Valdemarsviks lokala arbetsmarknad. Handel, byggverksamhet och utbildning är andra stora branscher i kommunen.

Då i princip nästan samtliga branscher i Valdemarsvik kännetecknas av nettoutpendling kan det konstateras att det finns potential till lokal utveckling i samtliga branscher. Det finns med andra ord lokal tillgång till arbetskraft som skulle kunna arbeta i verksamheter i Valdemarsviks kommun.

Potential att minska pendlingskvoten

Pendlingskvoten visar hur stor andel av de förvärvsarbetande som varje dag reser till annan kommun för att arbeta. I diagrammet visas pendlingskvot efter bransch i syfte att undersöka huruvida det finns potential att stärka den lokala arbetsmarknaden genom att minska utpendling från Valdemarsviks kommun.

Jämförelsen visar att samtliga branscher i Valdemarsvik har en högre andel utpendlare än genomsnittet för kommungruppen (svarta staplar). En slutsats av detta är att det med rätt insatser kan finnas potential att minska utpendlingen. En fördelning av utpendlingen i linje med genomsnittet för kommungruppen skulle innebära tillskapande av 300-350 nya arbetstillfällen i kommunen.

Regionala kopplingar

Genom att undersöka riktad pendling erbjuds svar på hur en lokal arbetsmarknad är kopplad till sin omvärld.

Tabellen visar in och utpendling bland arbetskraften i Valdemarsviks kommun. Omkring 1 300 personer i det lokala arbetskraftsutbudet pendlar ut från Valdemarsvik samtidigt som omkring 550 personer pendlar in till Valdemarsvik för att arbeta.

Arbetspendlingen är i huvudsak delregional. Arbetspendlingen är starkare norr- än söderut utmed väg E:22 vilket beror på starkare arbetsmarknader och kortare avstånd. De största pendlingskommunerna är desamma oberoende av om de är in- eller utpendlingskommuner. Drygt 80 procent av arbetskraften hämtas från och/eller pendlar till Norrköping, Söderköping, Västervik eller Åtvidabergs kommun.

	Utpendling	Inpendling	Nettopendling
Norrköping	670	197	-473
Söderköping	282	153	-129
Västervik	75	70	-5
Åtvidaberg	29	45	16
Linköping	87	17	-70
Stockholm	24	11	-13
Västerås	2	6	4
Uppsala	4	5	1
Enköping	0	5	5
Göteborg	3	3	0
Övriga Sverige	118	36	-82
Pendling (totalt)	1 294	548	-746

Branschstruktur i ett jämförande perspektiv

	Valde- marsvik	Öster- götlands län	Riket
Vård och omsorg	20%	17%	16%
Tillverkning	19%	13%	11%
Handel	9%	10%	12%
Byggverksamhet	8%	7%	7%
Utbildning	8%	11%	11%
Jord- och skogsbruk	7%	2%	2%
Företagstjänster	7%	13%	12%
Offentlig förvaltning	5%	6%	6%
Transport och magasinering	4%	4%	5%
Kulturella och personliga tjänster	4%	4%	4%
Hotell- och restaurang	2%	3%	3%
Fastighetsverksamhet	1%	2%	2%
Finans och försäkring	1%	1%	2%
Energi och miljö	0%	1%	1%
Information och kommunikation	0%	4%	5%
Summa	2 670	223 899	5 104 179

För att placera in näringslivet i Valdemarsvik i ett större sammanhang jämförs den lokala arbetsmarknadsstrukturen med motsvarande struktur i Östergötlands län och riket. Detta ger värdefull information om den lokala arbetsmarknaden och ligger till grund för senare bearbetningar av statistiken.

Tabellen visar att näringslivsstrukturen i Valdemarsvik avviker från länet och riket. Vård och omsorg, tillverkning och jord- och skogsbruk är branscher som är betydligt vanligare förekommande i kommunen jämfört med länet och riket.

Samtidigt framgår att de flesta branscherna inom kontorsintensiva branscher såsom företagstjänster, Information och kommunikation, finans och försäkring och offentlig förvaltning har en svag ställning i ett jämförande perspektiv. Detta är emellertid inte särskilt förvånande eftersom flera av dessa branscher vanligtvis är starkt koncentrerade till storstadsregioner och större städer.

Även handel har en lägre andel av arbetskraften än i länet och riket vilket torde kunna bero på att dessa näringar är koncentrerade till större kommuner med en relativt sett bättre tillgänglighet till regionala och nationella vägnät.

Sysselsättningsutveckling efter bransch 2010-2021

Sysselsättningen i Valdemarsviks kommun har minskat med 6 procent under perioden 2010-2021. Utvecklingen har varit betydligt svagare än i såväl Östergötlands län som riket vilket innebär att den lokala arbetsmarknaden i Valdemarsvik under det senaste decenniet tappat marknadsandelar gentemot andra geografier.

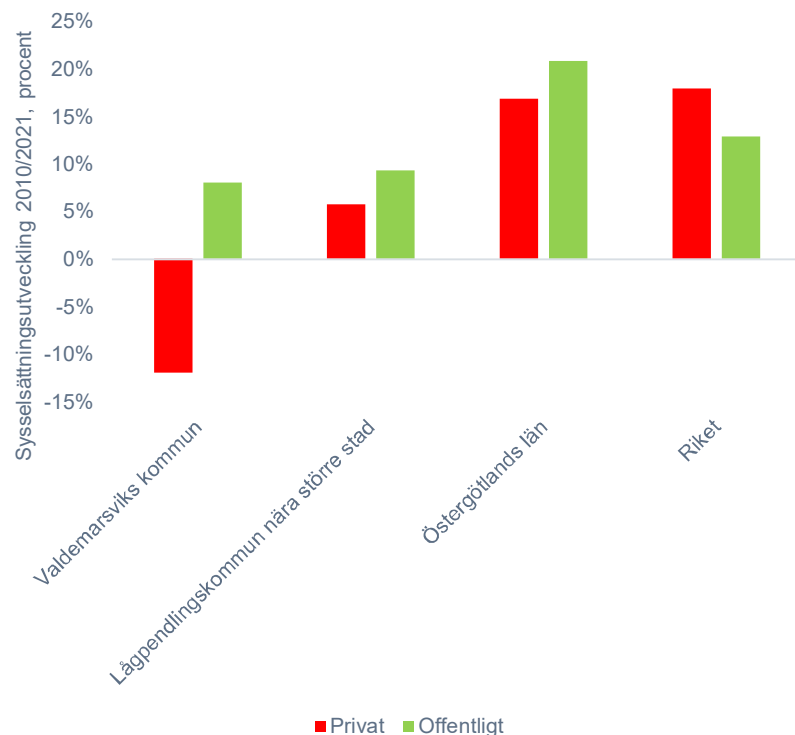
Tabellen visar på två, delvis sammanfallande, trender. För det första pågår en inomkommunal omvandling av arbetsmarknaden där branscher som energi och miljö, transport och magasinering, hotell och restaurang, finans och försäkring, fastighetsverksamhet, utbildning, offentlig förvaltning samt vård och omsorg utvecklats starkare än genomsnittet för kommunen. Följaktligen har de tagit marknadsandelar och förstärkt sina lokala betydelse för sysselsättningen.

För det andra sker en regional positionsförändring där branscher som energi och miljö, transport och magasinering samt finans och försäkring växer snabbare än genomsnittet för länet och riket. Därigenom har deras regionala och nationella position förstärkts över tid. Man måste dock konstatera att såväl energi och miljö samt finans och försäkring har en begränsad sysselsättning i kommunen.

I övriga branscher minskar sysselsättningen i kommunen jämfört med länet och riket. Den svaga, och i flera branscher negativa tillväxten, bidrar till att Valdemarsvik har tappat position i förhållande till den omkringliggande regionen och riket. Utvecklingen har varit särskilt uttalad inom kunskaps- och/eller kontorsintensiva branscher.

	Valde- marsvik	Öster- götland	Riket
Jord- och skogsbruk	-5%	7%	21%
Tillverkning	-9%	-3%	-8%
Energi och miljö	100%	43%	22%
Byggverksamhet	-26%	20%	24%
Handel	-19%	1%	9%
Transport och magasinering	54%	20%	3%
Hotell och restaurang	24%	44%	27%
Information och kommunikation	-63%	53%	39%
Finans och försäkring	15%	-13%	12%
Fastighetsverksamhet	3%	40%	31%
Företagstjänster	-35%	48%	32%
Offentlig förvaltning	10%	37%	31%
Utbildning	2%	10%	19%
Vård och omsorg	10%	20%	14%
Kulturella och personliga tjänster	-18%	16%	20%
Totalt	-6%	18%	16%

Sysselsättningsutveckling efter sektor 2010-2021

Den lokala sysselsättningsutvecklingen har analyserats vidare genom att studera huruvida det är offentliga verksamheter eller det privata näringslivet som driver sysselsättningsutvecklingen i Valdemarsviks kommun.

Av den totala sysselsättningen i Valdemarsviks kommun återfanns 68 procent av de sysselsatta i privata företag och organisationer. Den offentliga sektorn sysselsatta samtidigt 860 personer vilket motsvarade resterande 32 procent.

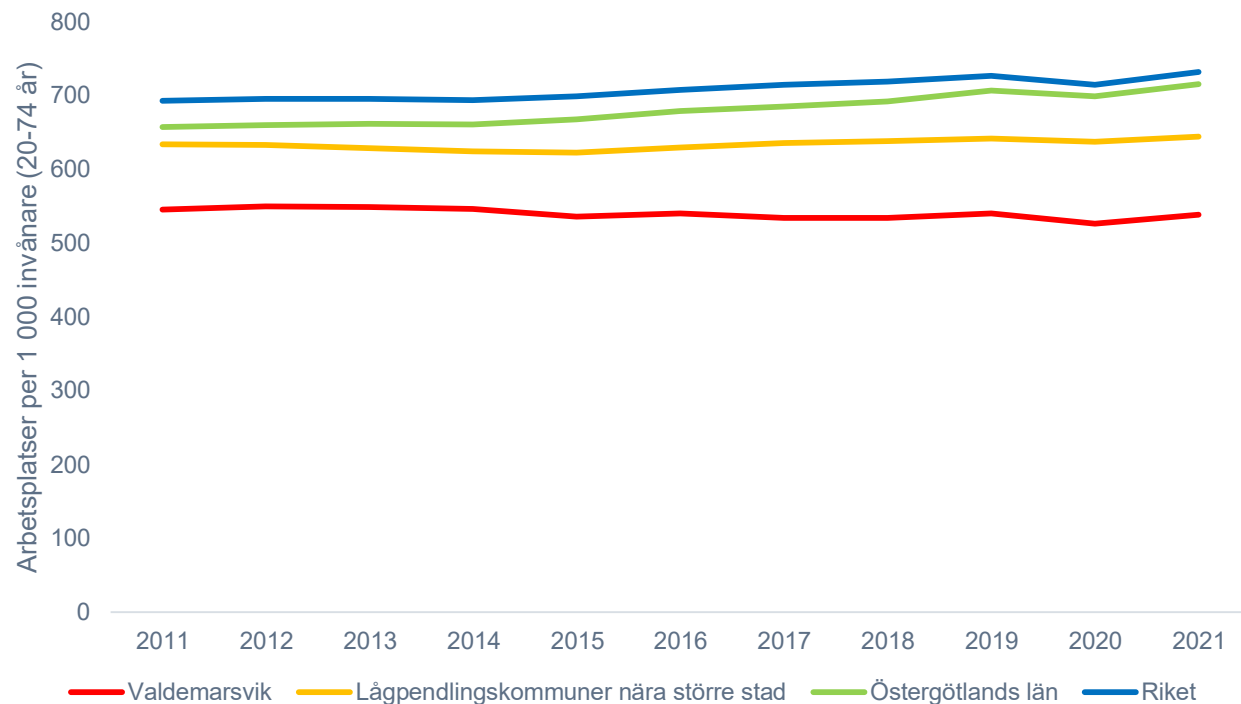
Diagrammet visar att antalet sysselsatta i det privata näringslivet minskat med drygt 10 procent under den senaste tioårsperioden. Utvecklingen i det privata näringslivet i Valdemarsvik går därigenom i motsatt riktning mot utvecklingen i andra geografier.

I likhet med i andra geografier har sysselsättningen i den offentliga sektorn vuxit under perioden 2010-2021. Utvecklingen har varit i paritet med utvecklingen i jämförbara kommuner men svagare än i Östergötlands län och riket. I Valdemarsvik har således den offentliga sektorn därigenom stärkt sitt grepp om den lokala arbetsmarknaden.

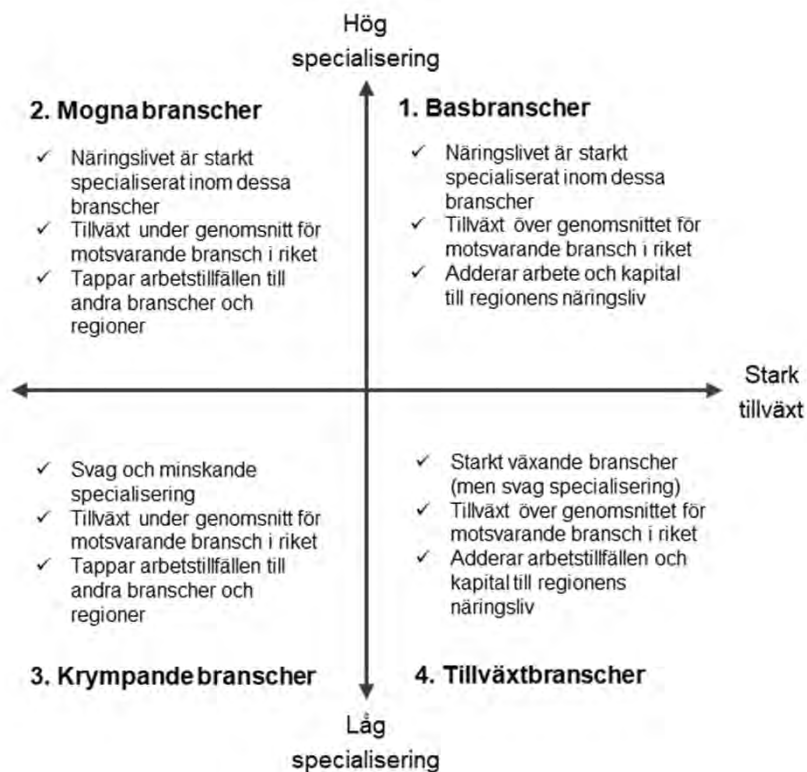
Låg men konstant sysselsättningskvot

Arbetsplatskvot mäter relationen mellan arbetstillfällen i en kommun och antalet invånare 20-74 år.

Arbetsplatskvoten i Valdemarsviks kommun har legat relativt konstant omkring 540 personer per tusen invånare under den senaste tioårsperioden. I relation till såväl jämförbara kommuner som Östergötlands län och riket är arbetsplatskvoten i Valdemarsvik låg. En förstärkning av den lokala arbetsmarknaden ger potential för Valdemarsvik att närma sig arbetsplatskvoten i jämförbara kommuner. För att nå denna kvot krävs dock tillskapande av 500-550 arbetsplatser i kommunen.

Regional specialisering och relativ tillväxt

För att säga något om näringslivets framtida tillväxtpotential i Valdemarsviks kommun analyseras näringslivets specialiseringsgrad och tillväxt relativt motsvarande bransch i länet. Figuren bredvid visar hur modellens utfall ska tolkas.

I fält 1 återfinns starkt konkurrenskraftiga branscher med goda framtidsutsikter. Näringslivet är starkt specialiserade inom dessa och tillväxten relativt länet har varit hög under lång tid. Ur ett näringslivsutvecklingsperspektiv gäller att skapa lokala förutsättningar för fortsatt gynnsam utveckling av dessa branscher.

I fält 4 återfinns så kallade tillväxtbranscher. Specialiseringen är svag men den starka tillväxten relativt motsvarande branscher i riket indikerar komparativa fördelar vilka på medellång och lång sikt skapar potential att förflytta sig mot fält 1. Att arbeta med att utveckla och stärka dessa branscher är således betydelsefullt.

Mogna branscher återfinns i fält 2. Näringslivet är fortsatt specialiserat vilket bidrar till att de verkar på en större marknad än vad som motiveras av den lokala efterfrågan. Den låga tillväxten gör att de långsamt tappar arbetstillfällen till andra branscher och regioner. Branscher belägna i fält 4 har en svag specialisering och tillväxt. Konkurrenskraften är således begränsad varför de tappar arbetstillfällen gentemot såväl andra geografier som andra branscher.

Regional specialisering och relativ tillväxt

I diagrammet på nästa sida har branscherna i Valdemarsviks kommun placerats enligt ovanstående modell.

Endast tre branscher uppvisar en positiv sysselsättningsutveckling relativt länet sedan år 2010. Dessa är transport och magasinering, finans och försäkring samt energi och miljö. Finans och försäkring är den enda branschen som återfinns inom fältet basbranscher. Det är dock en väldigt liten bransch med endast 31 sysselsatta vilket endast motsvarar en procent av arbetsmarknaden i kommunen.

Tillväxtbranscherna utgörs av branscherna transport och magasinering samt energi och miljö. Det är viktigt att skapa förutsättningar för fortsatt tillväxt bland de företag som verkar inom dessa branscher. Den låga specialiseringsgraden gör att man kan dra slutsatsen att de i huvudsak verkar på den lokala marknaden.

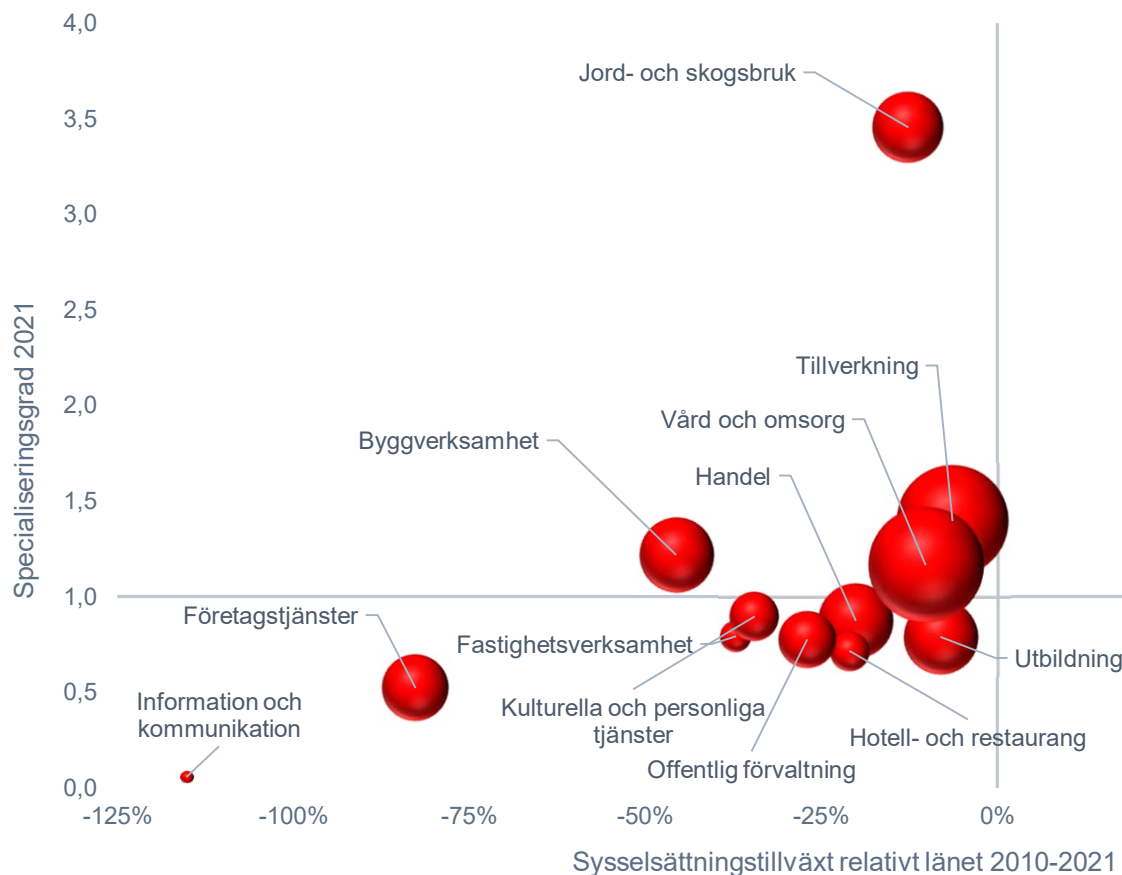
Alla andra branscher uppvisar en lägre sysselsättnings-tillväxt relativt länet sedan år 2010 och återfinns därmed i de vänstra fälten i diagrammet. Bland mogna branscher återfinns bl.a. jord- och skogsbruk, tillverkning och byggverksamhet. Företagen inom dessa branscher producerar visserligen för en större

marknad. En svag konkurrenskraft gör att de halkar efter motsvarande branscher i den omkringliggande regionen.

Drygt var tredje sysselsatt i Valdemarsviks kommun återfanns i gruppen krympande branscher. Många av de ingående branscherna har en begränsad förankring på den lokala arbetsmarknaden. Som exempel kan nämnas kontorsintensiva verksamheter inom fastighetsverksamhet, företagstjänster, information och kommunikation (IKT) samt offentlig förvaltning.

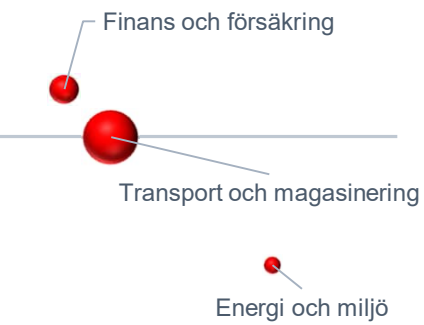
Regional specialisering och relativ tillväxt

2. Mogna branscher

1. Basbranscher

	Syssel- satta	Andel av näringsliv	Tillväxt 2010-2021
Basbranscher	31	1%	15%
Mogna branscher	1 467	55%	-6%
Krympande branscher	964	36%	-14%
Tillväxtbranscher	127	5%	57%

3. Krympande branscher

4. Tillväxtbranscher

An aerial photograph of a town nestled in a valley. In the foreground, there are several buildings, including a prominent multi-story yellow building with a dark roof. The town is surrounded by lush green trees and rolling hills. In the background, a large blue lake stretches across the valley, with more green hills on the far side under a bright blue sky with scattered white clouds. The overall scene is vibrant and scenic.

Fördjupning – Gröna näringar

Tvärsektoriella definitioner av de gröna näringarna

I uppdraget har ingått att belysa förutsättningarna för så kallade Gröna näringar. Det finns ingen enhetlig definition av vilka branscher som gröna näringar omfattar. Den traditionella definitionen utgörs enligt SCB och Tillväxtverket av branscherna jordbruk, skogsbruk och fiske, dvs SNI 01-03.

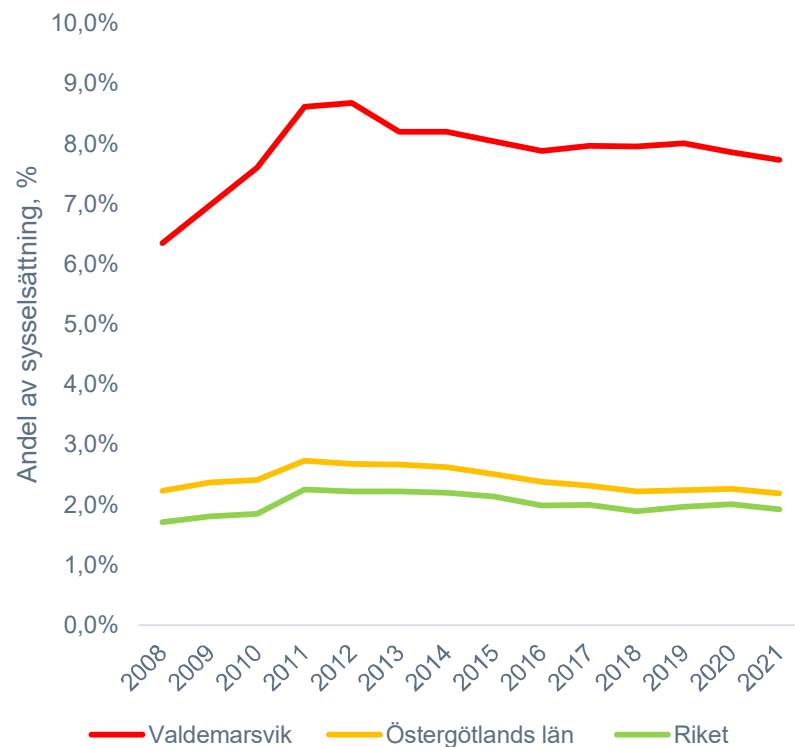
I detta arbete har den traditionella definitionen kompletterats av tvärsektoriella definitioner kring miljösektorn (SCB/Eurostat) och bioekonomi (SCB) vilka skiljer sig från den traditionella definitionen genom att omfatta sysselsättning i flera branscher av näringslivet. Frånvaron av enhetlig definition har gjort att WSP i denna fördjupning redovisar statistik från nämnda branscher för att dra slutsatser om verksamheter som kan klassificeras som så kallade gröna näringar.

Statistiken om miljösektorn beskriver den del av Sveriges ekonomi som producerar miljövänliga varor och tjänster. I miljösektorn ingår produktion av miljöskyddande varor och tjänster samt aktiviteter som syftar till mer hållbar resurshantering. SCB:s statistik om miljösektorn ingår

som en del i miljöräkenskaperna och det är obligatoriskt för EU:s medlemsländer att rapportera den statistiken till Eurostat. Statistiken om miljösektorn finns uppdelad per näringsgrens (SNI 2007).

Statistiken om den bioekonomiska sektorn beskriver aktiviteter och produkter som ingår i eller möjliggör en produktionsprocess av biomassa, produktion av biomassa eller förädlar biomassa i syfte att skapa ett mer hållbart näringsliv. Statistiken ingår i miljöräkenskaperna och är under uppbyggnad. Statistiken kring bioekonomi utgår precis som motsvarande statistik om miljösektorn från SNI 2007. I efterföljande diagram redovisas miljösektorns och den bioekonomiska sektorns utveckling och betydelse i Linköping kommun i en regional och lokal kontext.

Jord och skogsbruk – en traditionell definition

Den traditionella definitionen av gröna näringarna utgörs av verksamheter som enligt svensk näringsgrensindelning (SNI 2007) kategoriseras inom branscherna jordbruk, skogsbruk och fiske, dvs SNI 01-03.

De gröna näringarna har genomgått stora strukturella förändringar de senaste 100 åren. Dess betydelse och bidrag till det svenska näringslivet har förändrats kraftigt i takt med den industriella revolutionen, vilket bland annat inneburit en ökad konkurrens för utlandet och att produktionsmetoderna har utvecklats.

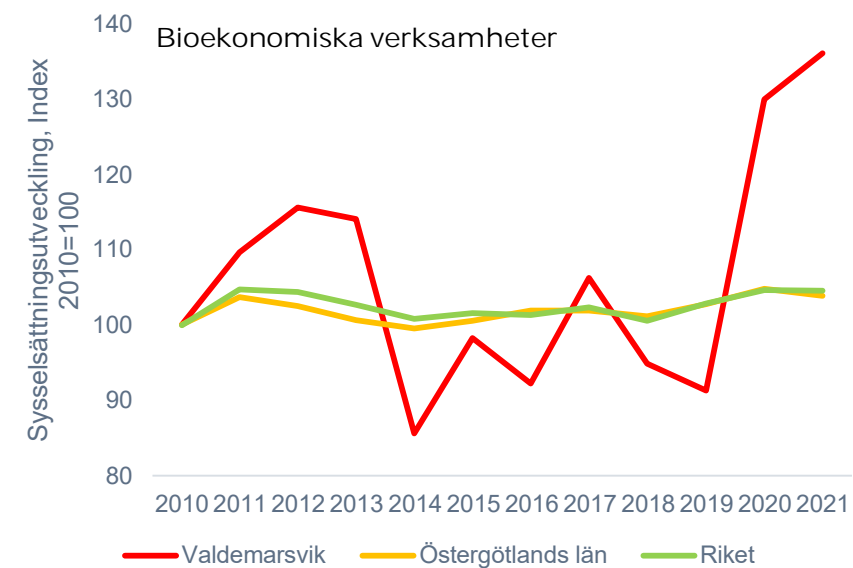
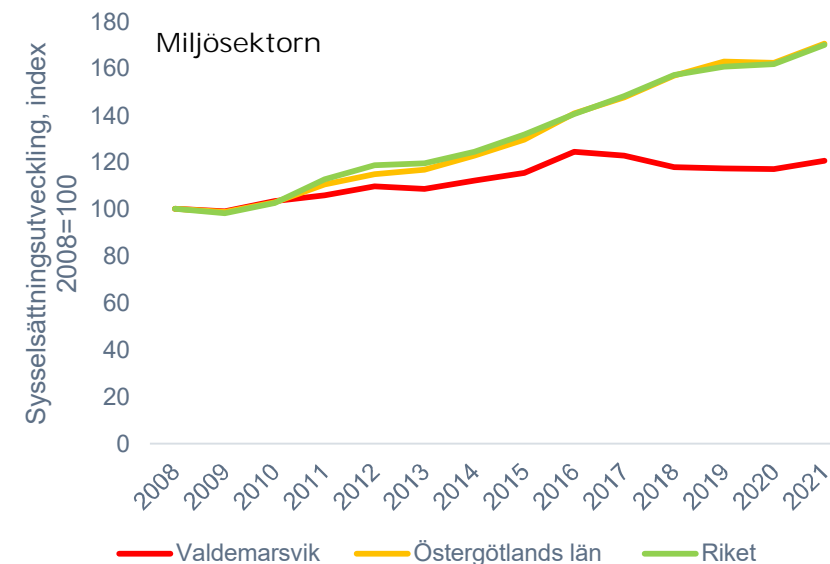
Idag sysselsätter de gröna näringarna knappt 2 procent av de sysselsatta i riket. Andelen är något högre i Östergötlands län, 2,2 procent, medan andelen sysselsatta inom de gröna näringarna i Valdemarsviks kommun är betydligt högre, 7,7 procent. Det innebär att omkring 200 personer sysselsatta inom jordbruk, skogsbruk och fiske i Valdemarsviks kommun. Antalet sysselsatta inom dessa branscher i Valdemarsviks kommun har legat relativt stabilt de senaste åren, kring 200-240 sysselsatta. Men andelen som de gröna näringarna utgör av Valdemarsviks arbetsmarknad har minskat något under motsvarande period.

Tillväxt i miljösektorn och bioekonomiska verksamheter

Miljösektorn och den bioekonomiska sektorn i Linköpings kommun sysselsatte 2 575 respektive 5 090 personer. Det exakta antalet är svårt att avgöra då vissa ingående delbranscher överlappar varandra definitionsmässigt.

Diagrammen visar sysselsättningsutvecklingen i respektive sektor i Valdemarsvik, Östergötlands län och riket under perioden 2008-2021. Miljösektorn har vuxit starkt i riket och Östergötlands län. I Valdemarsvik har tillväxten varit mer begränsad, cirka 20 procent. Tillväxten i den bioekonomiska sektorn har varit svag i Östergötlands län och riket. I Valdemarsvik har tillväxten varit mer svängig och först efter 2019 har det skett en återhämtning och tillväxt.

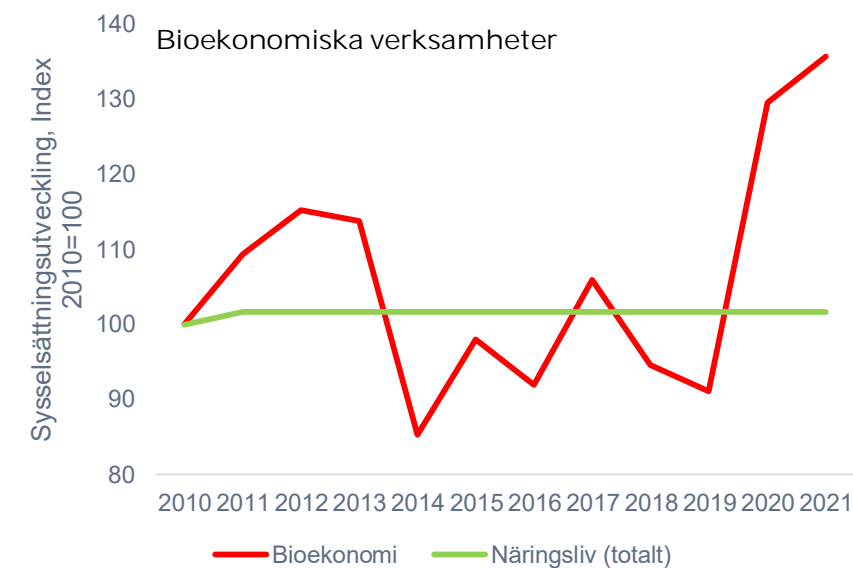
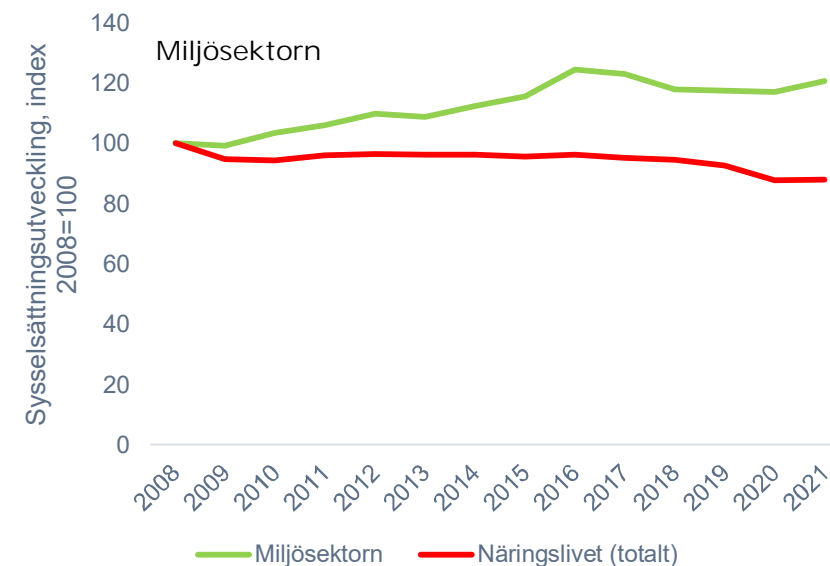
Den huvudsakliga anledningen till skillnaderna i tillväxt består i att respektive bransch tvärsektoriella sammansättning där miljösektorn är mer tjänsteintensiv medan den bioekonomiska sektorn är produktionsintensiv. Medan den förra växer genom fler sysselsatta så växer den senare genom ökad produktivitet på grund av mer teknikintensiv produktion.

Lokal tillväxt inom miljösektor och bioekonomi

Samma beräkningar har genomförts i en lokal kontext för att se hur miljösektorn och den bioekonomiska sektorn förhåller sig till den generella sysselsättningsutvecklingen i Valdemarsviks kommun.

Diagrammen visar att framförallt den bioekonomiska sektorn har vuxit starkt relativt den totala sysselsättningsutvecklingen i kommunen. Den Miljösektorn har haft en svag utveckling och successivt halkat efter tillväxten i det övriga näringslivet. En slutsats utifrån detta är att en större andel av de sysselsatta i Valdemarsviks kommun arbetar i vad som är att betrakta som gröna näringar idag jämfört med år 2010.

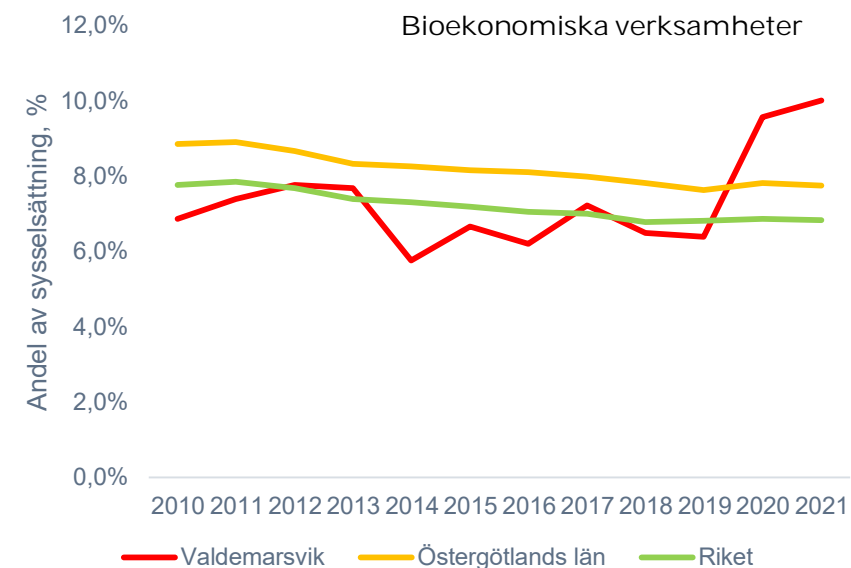
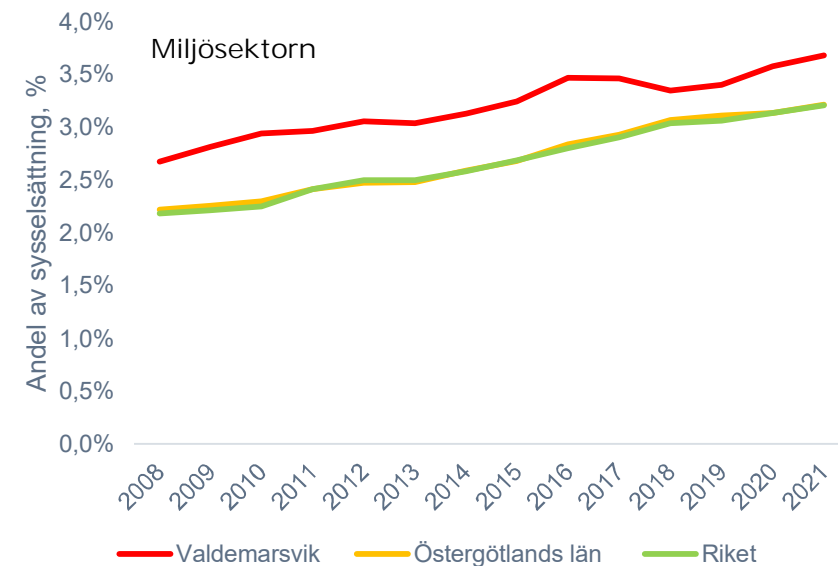
Miljösektorns och bioekonomins lokala betydelse

Ett sätt att illustrera miljösektorns och den bioekonomiska sektorns betydelse för det lokala näringslivet är att beräkna dess andel av den totala sysselsättningen.

Vidstående diagram visar att miljösektorn har en relativt sett starkare position på Valdemarsviks arbetsmarknad jämfört med Östergötlands län och riket. Tillväxten har varit snarlik men skett på en högre nivå.

Den bioekonomiska sektorn är lokalt sett mer betydelsefull än miljösektorn då dess andel av den totala sysselsättningen i kommunen under lång tid har legat omkring 6 procent jämfört med drygt 3 procent i miljösektorn. Båda sektorerna har på senare år ökat sin betydelse för den lokala sysselsättningen.

Sett i ljuset av tidigare diagram kring specialisering och relativ tillväxt innebär den beskrivna utvecklingen att miljösektorn placerar sig i fältet för mogna branscher samtidigt som den bioekonomiska sektorn placerar sig i fältet för basbranscher. Detta gör att båda branscherna har goda förutsättningar för fortsatt tillväxt under överskådlig framtid

An aerial photograph of a town nestled in a valley. In the foreground, there are several buildings, including a prominent multi-story yellow building with a dark roof. The town is surrounded by lush green trees. In the background, a large blue lake is visible, surrounded by forested hills under a bright blue sky with scattered white clouds.

Inventering av verksamhets- områden och verksamhetsmark

Inventering av näringsliv och verksamhetsmark

WSP har i denna delundersökning genomfört en inventering av det lokala näringslivet samt dess efterfrågan på verksamhetslokaler och -mark i Valdemarsviks kommun. I samband med genomförande har även det lokala näringslivets geografiska struktur undersökts på inomkommunal nivå i syfte att illustrera olika verksamhetsområdens branschstruktur och betydelse för den lokala sysselsättningen.

Inventeringen av verksamhetslokaler och mark för verksamheter har genomförts med utgångspunkt i det fastighetsekonomiska analysverktyget Propertyintel. I detta verktyg är fastigheter indelade i ett antal grupper beroende på fastighetsslag och användning. WSPs inventering har primärt berört hyreshusenhet med verksamheter/lokaler (fastighetstypkod 322-326) samt industrienheter (fastighetstypkod 411-440). Därigenom har utbudet av lokaler och verksamhetsmark kunnat kartläggas inom olika verksamhetsområden såväl som i kommunen som helhet.

I stadskärnan och den övriga tätorten där verksamheter inryms i hyreshus för bostäder och lokaler (fastighetstypkod 321) har ett annorlunda angreppssätt tillämpats. Ett stickprov av fastigheter i stadskärnan och den övriga tätorten visade att omkring 20 procent av byggnadsvolymen i dessa fastigheter utgjordes av lokaler. Med utgångspunkt i den totala volymen hyreshus för bostäder och lokaler användes detta nyckeltal för att estimerar den totala lokalvolymen i stadskärnan och den övriga tätorten.

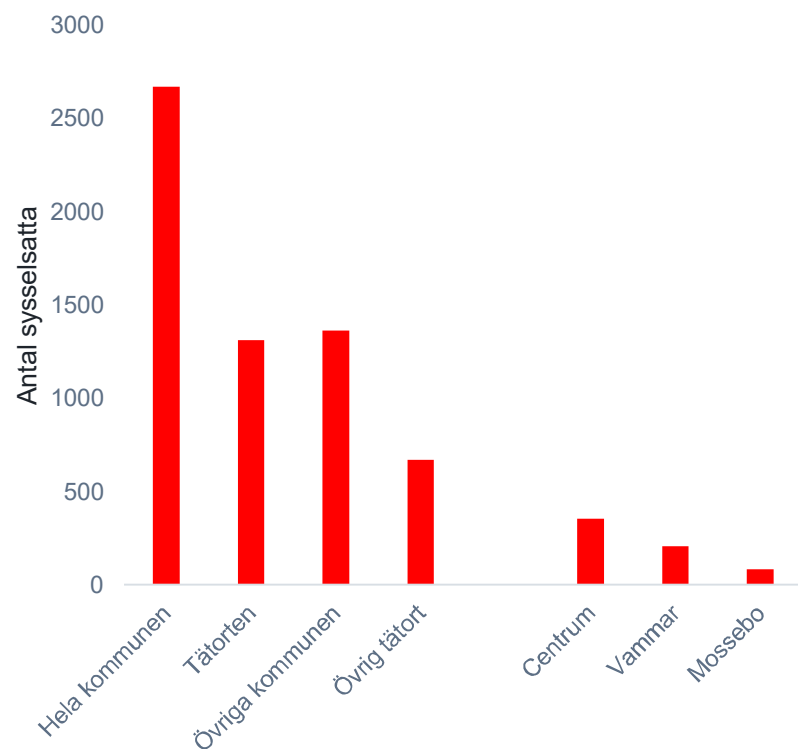
Kompletterande undersökningar vidtogs för att kartlägga framtida utbudspotential av verksamhetsmark. Utbudspotentialen kartlades genom att dels identifiera fastigheter som är detaljplanerade för fastighetsmark och som hittills varit oexploaterade dels genom att identifiera och volymläsa framtida verksamhetsmark utifrån befintlig ÖP för Valdemarsviks kommun.

Sysselsatta per verksamhetsområde

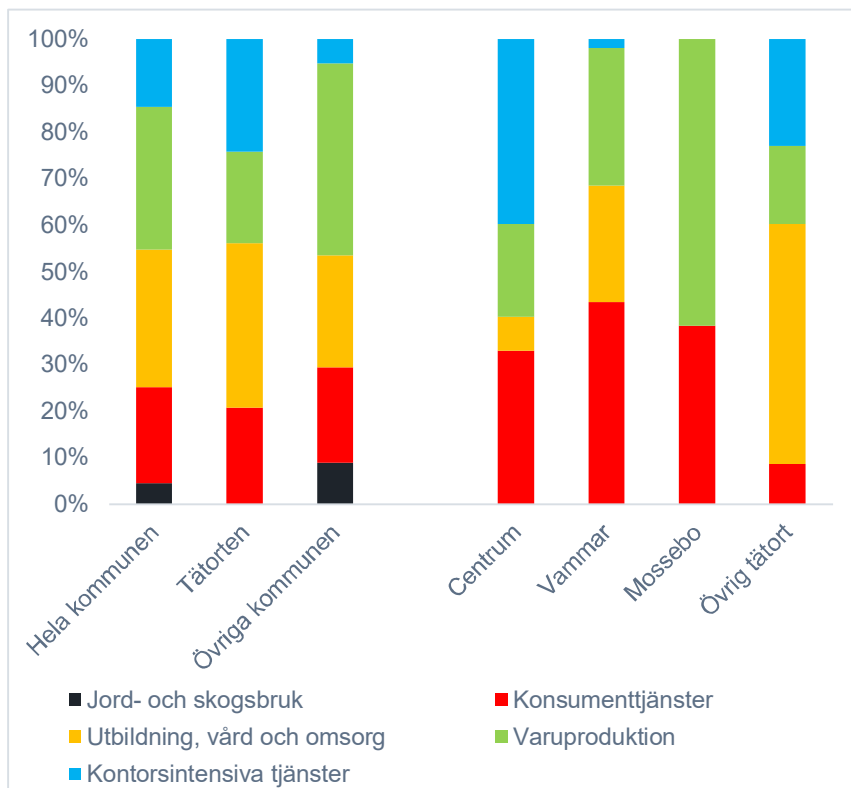
Antalet sysselsatta i olika delar av kommunen samt i olika verksamhetsområden har kartlagts med hjälp av SCBs näringslivsstatistik kopplat till GIS-underlag.

Diagrammet visar att det råder ett relativt balanserat förhållande mellan tätorten och den övriga kommunen ur ett sysselsättningsperspektiv. Antalet sysselsatta i Valdemarsvik och den övriga kommunen uppgick till 1 300 respektive 1 360 personer år 2021.

I Valdemarsviks tätort är omkring 640 sysselsatta på något av de identifierade verksamhetsområdena och ytterligare 660 personer utspridda i den övriga tätorten. I stadskärnan återfinns 352 sysselsatta medan Vammar och Mossebo huserar 200 respektive 80 sysselsatta.

Branschstruktur i verksamhetsområden

En vidare analys av Valdemarsviks kommun och verksamhetsområdena inom kommunen har genomförts genom att bryta upp det totala antalet sysselsatta på olika branscher. Därigenom har olika verksamhetsområdens branschprofil kunnat illustreras.

Valdemarsviks tätort har som helhet en relativt god spridning mellan olika branscher. I den övriga kommunen finns en viss övervikt mot verksamheter inom varuproduktion.

En närmare genomgång av olika områden i Valdemarsviks tätort pekar på att verksamhetskaraktären skiljer sig mellan stadskärnan och de två större verksamhetsområdena. Kontorsintensiva tjänster finns främst i stadskärnan. Alla tre områdena har ungefär samma andel konsumenttjänster. Vammar är det verksamhetsområdet som har en större blandning av verksamheter med störst andel konsumenttjänster av alla områdena medan i Mossebo är varuproduktion mest dominerande.

Den övriga tätorten har visserligen ett diversifierat verksamhetsutbud men det finns samtidigt en viss slagsida mot utbildning, vård och omsorg.

Befintligt utbud av verksamhetsmark

Det befintliga utbudet av verksamhetsmark har inventerats utifrån fastighetsregistret.

Inventeringen visar att verksamhetsmarken i huvudsak är koncentrerad till de centrala och nordvästra delarna av kommunen. Det finns totalt 155 000 kvadratmeter uthyrbar lokalyta för verksamheter av olika slag i Valdemarsviks kommun. Detta motsvarar ungefär 185 000 kvadratmeter BTA vilka upptar drygt 1 253 000 kvadratmeter markareal. Den genomsnittliga exploateringsgraden är 17 procent och varje sysselsatt har tillgång till 825 kvm verksamhetsmark.

Det bakomliggande materialet visar att En majoritet av lokal- och markytan upptas av industri, där tillverkning och utvinning utgör det största segmentet. Den genomsnittliga exploateringsgraden är 16 procent vilket ligger i linje med kommunen i helhet men lägre än kontor och varje sysselsatt person har tillgång till omkring 753 kvm markareal. Kontorsytorna uppgår till omkring 6 600 kvadratmeter uthyrbar yta med en omkringliggande markareal om knappt 7 500 kvadratmeter. Den genomsnittliga exploateringsgraden är 106% procent för kontor. Lokalsegmentet handel omfattar drygt 31 000 kvadratmeter uthyrbar yta med en omkringliggande fastighetsareal om knappt 260 000 kvadratmeter. Exploateringsgraden ligger på 15 procent, vilket är något lägre än kommunen i helhet och arealanvändningen per sysselsatt ligger på 437 kvm.

	Totalt	Industri	Kontor	Handel
Uthyrbar lokalyta, kvm	155 799	117 821	6 643	31 335
Vakant lokalyta, kvm	22 430	17 673	996	3 760
Lokalyta, kvm BTA	184 942	141 385	7 972	37 602
Fastighetsareal, kvm	1 129 858	864 758	7 492	257 608
Exploateringsgrad, %	17%	16%	106%	15%
<u>Markareal/sysselsatt, kvm</u>	<u>825</u>	<u>753</u>	<u>13</u>	<u>437</u>

Nyckeltal per verksamhetsområde

	Uthyrbar lokalyta, kvm	Markareal, kvm	Bebyggd yta, %	Markareal/ sysselsatt, kvm	Lokalyta/ sysselsatt, kvm BTA
Valdemarsvik tätort	52 964	229 516	28%	368	102
Centrum	11 211	16 465	82%	68	56
Vammar	28 665	145 406	24%	1 275	302
Övrig tätort	13 088	67 645	23%	253	59
Övrig kommun	102 835	900 342	14%	1210	153
Gusum	44 985	321 458	17%	1 112	187
Ringarum	10 217	105 730	12%	526	61
Mossebo	6 845	84 460	10%	1 408	137
Övrig landsbygd	40 788	388 694	14%	1 796	223
Totalt	155 799	1 129 858	17%	804	135

Den totala byggnadsvolymen och markarealen redovisas i vidstående tabell för respektive verksamhetsområde i Valdemarsviks kommun.

I kommunen som helhet fanns omkring 155 000 kvm uthyrbar lokalyta varav en majoritet (66 procent) återfanns utanför tätorten. Den genomsnittliga exploateringsgraden är högre i tätorten än i den omkringliggande kommunen.

Det största verksamhetsområdet i kommunen utgörs av Vammar med omkring 29 000 kvadratmeter uthyrbar lokalyta och 145 000 kvm markareal. Det minsta verksamhetsområdet utgörs av Mossebo på omkring 7 000 kvadratmeter uthyrbar lokalyta och 84 000 kvm markareal.

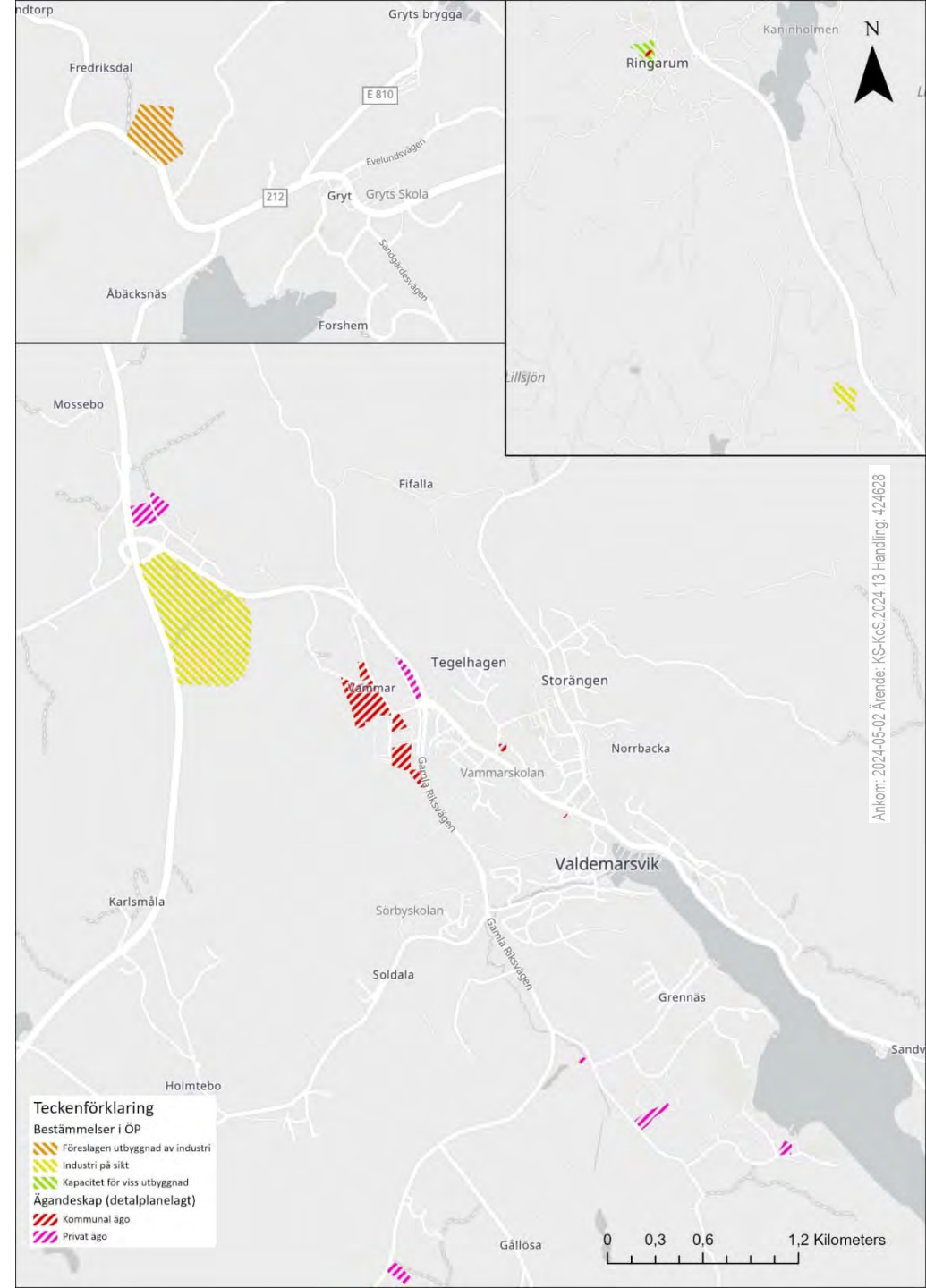
Det genomsnittliga markutnyttjandet är högst i centrum. Markutnyttjande i verksamhetsområdet Vammar ligger något under tätorten i helhet men ungefär i linje med den övriga tätorten. Mossebo har lägst markutnyttjande på 10 procent. Detta speglas bland annat genom exploateringsgraden och tillgången till verksamhetsmark och lokalyta per sysselsatt.

Befintlig och framtida utbudspotential

Den sammanlagda utbudspotentialen (nuläge och framtid) uppgår till omkring 800 000 kvm verksamhetsmark, motsvarande 80 hektar. Omkring 18 hektar är detaljplanerad men har inte tagits i anspråk för verksamheter i nuläget. Valdemarsvik står som ägare och har stor rådighet över cirka 10 hektar av dessa. De återfinns i huvudsak i verksamhetsområdena Vammar och Mossebo och utgör förtätningspotential inom befintliga områden. Ytterligare 8 hektar är i privat ägo.

På medellång och lång sikt pekar ÖP ut ytterligare 623 000 kvm verksamhetsmark på olika platser i kommunen. Något mer än hälften, 38 hektar, är utpekad utmed E22:an vid infarten till Valdemarsviks tätort. Utöver detta finns omkring 25 hektar verksamhetsmark identifierat vid Gryt och Ringarum i den övriga kommunen.

	Markareal, kvm
Utbudspotential	808 883
Från Fastighetsregistret	185 828
Privat ägo	79 768
Kommunal ägo	106 063
Från ÖP 2018	623 055
Valdemarsvik	377 113
Utanför tätort	245 941

Näringslivets framtida tillväxt och efterfrågan på verksamhetsmark

Kommunens reflektioner: Workshop 1

Med utgångspunkt i beskrivet nuläge av näringslivets struktur och utveckling samt inventering av tillgänglig verksamhetsmark i Valdemarsvik har en workshop hållits i syfte att staka ut en väg framåt för kommunens näringslivsutveckling.

I workshopen som genomfördes 23-09-14 deltog sju tjänstepersoner från olika förvaltningar. Övningarna gick ut på att fundera kring möjliga mål att styra mot i framtiden samt att identifiera styrkor, svagheter, möjligheter och hot i syfte att identifiera vilka förutsättningar kommunen har för att uppnå målsättningarna.

Resultat

I workshopen diskuterades synergier mellan att vara ett attraktivt ort för boende och en attraktiv etableringsort för näringslivet utifrån ett arbetskraftsperspektiv. Bland identifierade utmaningar och möjligheter diskuterades att antal teman som kan tjäna som utgångspunkter för målformuleringar:

- Bryt den demografiska strukturen genom att locka barnfamiljer och unga "återvändare".
- Behåll dagens utpendlare på den lokala arbetsmarknaden
- Bli en attraktiv etableringsort

Som möjligheter och styrkor lyftes Valdemarsviks skärgårdsnära läge som attraktivt för boende, och ortens möjlighet att erbjuda "det goda livet" fram. Upprustningen och den nya sträckningen av väg E22 ansågs positiv för näringsetableringar och något för kommunen att dra nytta av. God tillgång till verksamhetsmark sågs som en möjlighet för framtida utveckling i Valdemarsviks kommun.

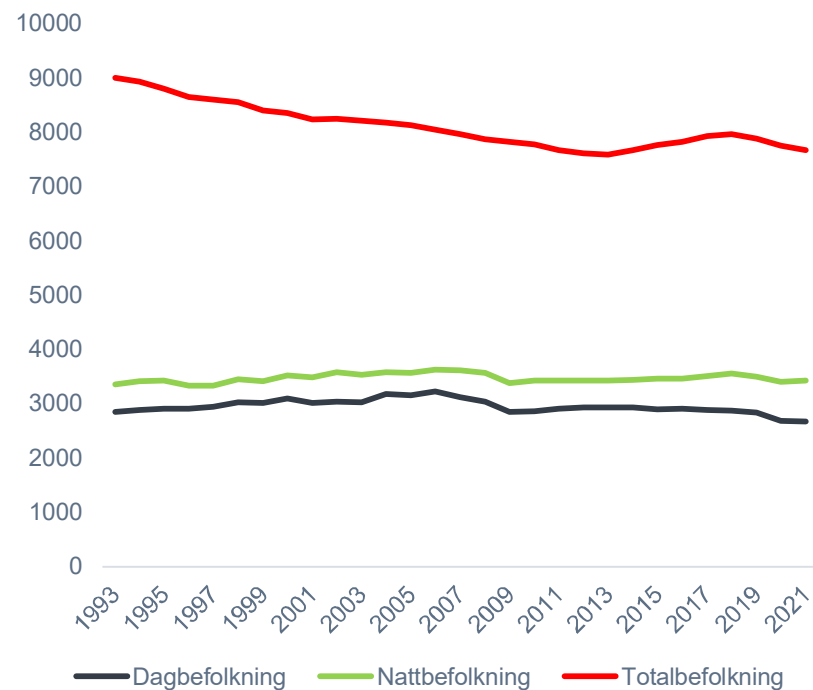
Kommunens reflektioner: Workshop 1

Bland utmaningar och hot för näringslivsutvecklingen i kommunen diskuterades att kommunen upplevs långt bort och att låga marknadsvärden gör att det är svårt att få tillbaka pengarna vid försäljning/investering. Andra utmaningar utgjordes av ett långsamt och bristfälligt utbyggt fibernät, dåliga kollektivtrafikförbindelser över länsgränsen, förorenad mark och ett behov av klimatanpassning.

Diskussionen resulterade också i resonemang kring hur kommunen i sin interna organisation kan stärka sin förmåga och utveckla styrkor och svagheter som gynnar näringslivet och företags etableringsvilja. Bland annat lyftes att kommunen är en liten organisation med förutsättningar till korta beslutsvägar och en viljestark politik som något positivt. För att uppnå konsensus kring vilket håll kommunen ska arbeta mot diskuterades behovet av strategi- och visionsarbete.

Dessutom lyftes möjligheten att kommunen under rådande konjunkturläge nu har *tiden* att verka proaktivt för att vara beredda när marknaden blir starkare igen.

Samband mellan befolkning och sysselsättning

Näringslivets framtida utvecklingspotential och behov av verksamhetsmark har analyserats med utgångspunkt i nulägesanalysen. Utgångspunkten för bedömningen av framtiden är att den framtida folkmängden påverkar framtida sysselsättning och dess utveckling.

Då framtida befolkningsutveckling är osäker materia har WSP använt befolkningsprognoser från ett antal prognosmakare. Syftet har varit att skapa ett utfallsrum kring vilket den framtida efterfrågan på verksamhetsmark kan tänkas uppstå givet det lokala näringslivets förväntade tillväxt.

För att skatta hur den förväntade befolkningsutvecklingen i Valdemarsviks kommun kommer att påverka dagbefolkningens utveckling har det historiska mönstret mellan befolkning och sysselsättning undersökts. Diagrammet visar att sambandet mellan sysselsatt dagbefolkning och totalbefolkning har varit svagt under 2000-talet. Sambandet förstärktes under 2010-talet för att brytas i samband med pandemiåren 2020-2021. Under perioden 2009-2019 uppgick kvoten mellan sysselsatt dagbefolkning och totalbefolkningen till i genomsnitt 0,37 plus/minus 0,012. Denna kvot har använts på totalbefolkningen i respektive befolkningsprognos för att generera ramen för den framtida sysselsatta dagbefolkningen i kommunen.

Sysselsättningsprognos 2021-2040

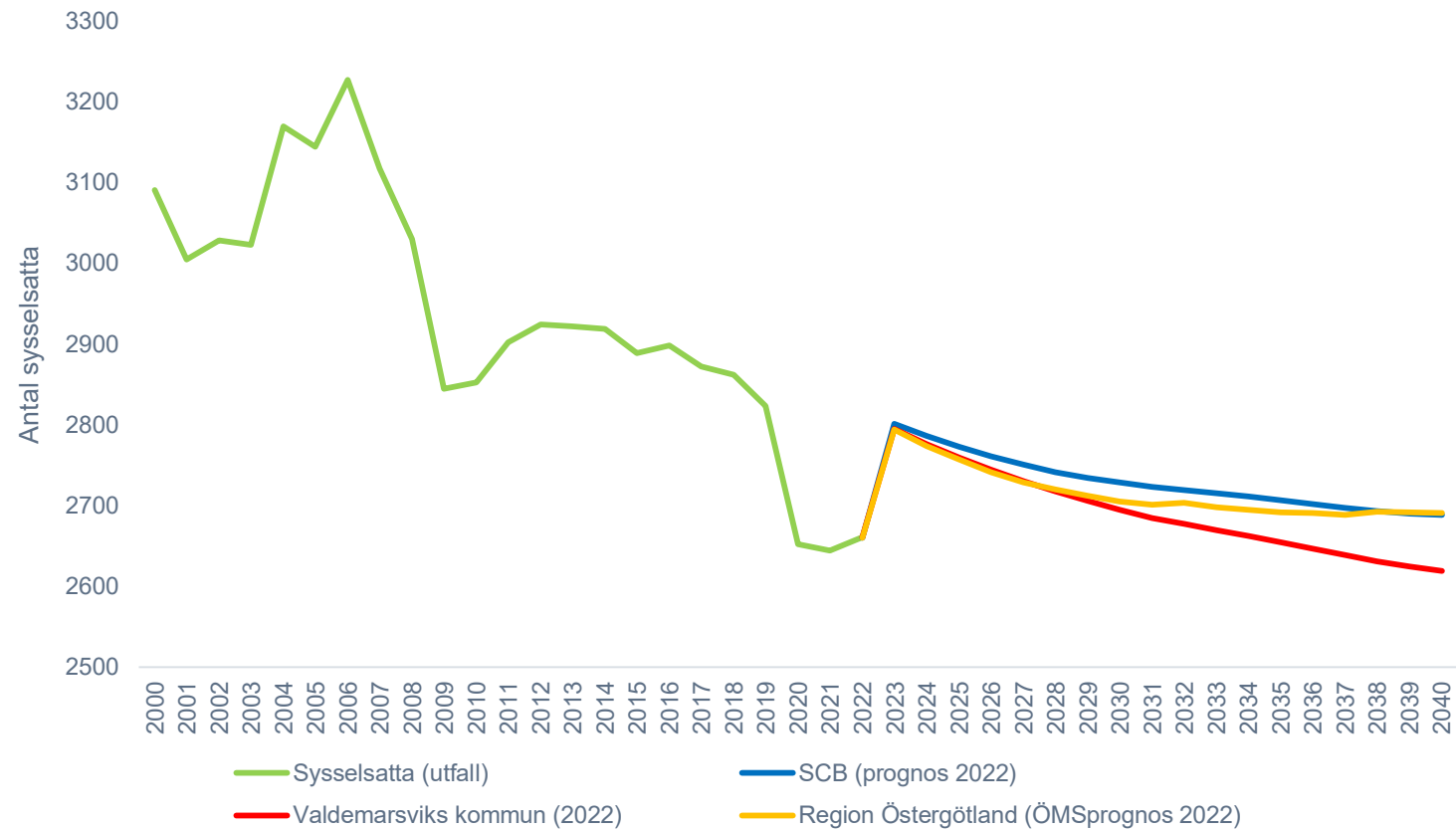
Genom att applicera kvoten mellan sysselsatt dagbefolkning och kommunens totalbefolkning på olika befolkningsprognoser kan den sysselsatta dagbefolkningen i Valdemarsvik kommun beräknas för perioden fram till år 2040.

Baserat på befolkningsprognoserna har tre scenarier för framtida sysselsättningsutveckling skapats. I samtliga prognoser bedöms den framtida sysselsättningsutvecklingen vara negativ i kommunen. SCBs och Region Östergötlands prognoser är något mindre negativa än Valdemarsviks kommuns prognos. I ett framtidsperspektiv bedöms därför sysselsättningen i kommunen uppgå till mellan 2 600 och 2 700 personer år 2040 vilket motsvarar en minskning om 100 till 200 personer från dagens nivå.

WSP lät genomföra en känslighetsanalys för att bedöma hur mycket sysselsättningen kunde förväntas öka vid antagande om att sysselsättningskvoten i Valdemarsviks kommun ökar från dagens 0,37 personer per invånare till 0,42 sysselsatta per invånare vilket är genomsnittet för kommungruppen lågpendlingskommuner nära större städer. Analysen visar att sysselsättningen, givet en ökad sysselsättningsgrad, kan förväntas vara omkring 13 till 15 procent högre år 2040 än vad som redovisas i genomförda beräkningar.

En ökad sysselsättningsgrad och/eller arbetsplatskvot eller minskad pendlingskvot bedöms kunna påverka sysselsättningen i kommunen i en helt annan riktning än vad som föreslås i diagrammet. För att uppnå detta krävs dock ett aktivt förhållningssätt till och beredskap att söka upp och ta emot framtida etableringsförfrågningar.

Sysselsättningsprognos 2021-2040

Sysselsättningsutveckling efter bransch

Branschindelning

G01 jordbruk, skogsbruk och fiske

G02 tillverkning och utvinning

G03 energiförsörjning; miljöverksamhet

G04 byggverksamhet

G05 handel

G06 transport och magasinering

G07 hotell- och restaurangverksamhet

G08 information och kommunikation

G09 finans- och försäkringsverksamhet

G10 fastighetsverksamhet

G11 företagstjänster

G12 offentlig förvaltning och försvar

G13 utbildning

G14 vård och omsorg; sociala tjänster

G15 kulturella och personliga tjänster m.m.

Den totala sysselsättningsprognosen utgör ramen för hur den framtida sysselsättningen beräknas utvecklas. Inom denna ram skall sysselsättningen fördelas per bransch. För att göra detta har SCB:s branschindelning på så kallad grov nivå använts.

De rödmarkerade branscherna är så kallade befolkningsanknutna branscher vilket innebär att deras utveckling i mycket hög grad styrs av befolkningsutvecklingen. Branschen utbildning beräknas därmed utvecklas i takt med befolkningen 0-19 år. På motsvarande vis beräknas branschen vård och omsorg utvecklas i takt med befolkningen över 65 år.

Övriga branscher utvecklas enligt tillväxttakter för Valdemarsvik kommun baserade på Konjunkturinstitutets prognos från år 2021.

Branschutveckling i olika scenarier 2021-2040

Studeras utvecklingen framgår att utvecklingen är varierad mellan branscher och scenarier.

De branscher som förväntas växa mest i absoluta tal utgörs av byggverksamhet, offentlig förvaltning, transport och magasinering, vård och omsorg, jord- och skogsbruk samt kulturella och personliga tjänster. I flera av dessa branscher (offentlig förvaltning, vård och omsorg, kulturella och personliga tjänster) drivs utveckling framförallt av att den efterfrågan som genereras av de lokala invånarnas efterfrågan på varor och tjänster. Utvecklingen inom byggverksamhet drivs av att företagen verkar på såväl den lokala som en regionala marknaden. Transport och magasinering är liten och verkar framförallt på den lokala arbetsmarknaden. Förutsättningarna för framtida utveckling är goda då tillväxten har varit och bedöms bli god framgent.

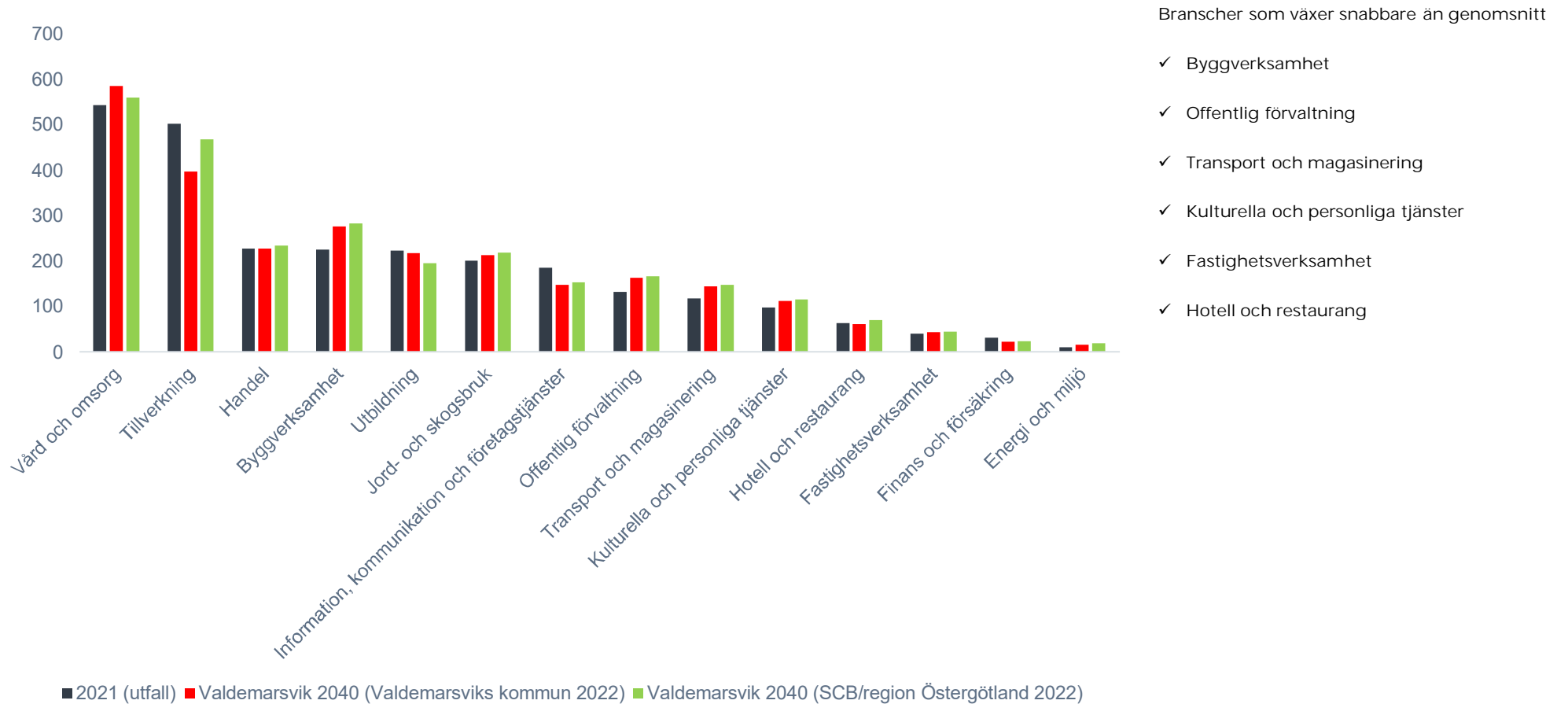
Inom branscher som tillverkning, information och kommunikation, utbildning samt finans- och försäkringsverksamhet förväntas sysselsättningen minska under prognosperioden. Inom tillverkning, som idag är en lokalt,

betydelsefull bransch, förklaras den framtida utvecklingen av en fortsatt struktumvandling där effektivisering av produktionen är framträdande. Inom Information och kommunikation samt finans och försäkring förklaras utvecklingen av en fortsatt geografisk koncentration till storstäderna samt teknisk utveckling. Branschen utbildning kan förväntas minska på grund av en fortsatt förändrad demografi i kommunen.

Inom övriga branscher bland annat handel samt hotell och restaurang där utvecklingen till stor del drivs av den lokala efterfrågan förväntas sysselsättningsutvecklingen visserligen bli positiv men ökningen bedöms bli marginell. En liknande utveckling kan förväntas inom fastighetsverksamhet.

Den minsta branschen, energi och miljö, bedöms få se en viss tillväxt under prognosperioden. Det är värt att poängtera att denna bransch även ingår som en delmängd i miljösektorn och bioekonomin. Dessa är båda starkt specialiserade i Valdemarsviks kommun och framförallt inom den bioekonomiska sektorn bedöms förutsättningar för framtida stark tillväxt vara goda.

Näringsgrensprognos 2021-2040

Framtida efterfrågan på verksamhetsmark

Sysselsättningsutvecklingen i olika branscher används i detta avsnitt till att beräkna vilken framtida efterfrågan på verksamhetsmark som bedöms uppstå av en växande lokal arbetsmarknad i Valdemarsviks kommun. För överskådliggighets skull har ett antal branschaggregat bestående av branscher med likartade förutsättningar och behov skapats.

För att beräkna framtida efterfrågan har WSP utgått ifrån tidigare genomförd sysselsättningsprognos i olika branscher och applicerat nyckeltal för lokalarea (BTA) per anställd i olika branscher, genomsnittlig exploateringsgrad på fastigheter med hänsyn till branschvariationer samt uppskattat ytbehov för offentliga investeringar, såsom tekniska installationer, anslutningsvägar, dagvattenhantering och så vidare, som ligger utanför fastighetsmark.

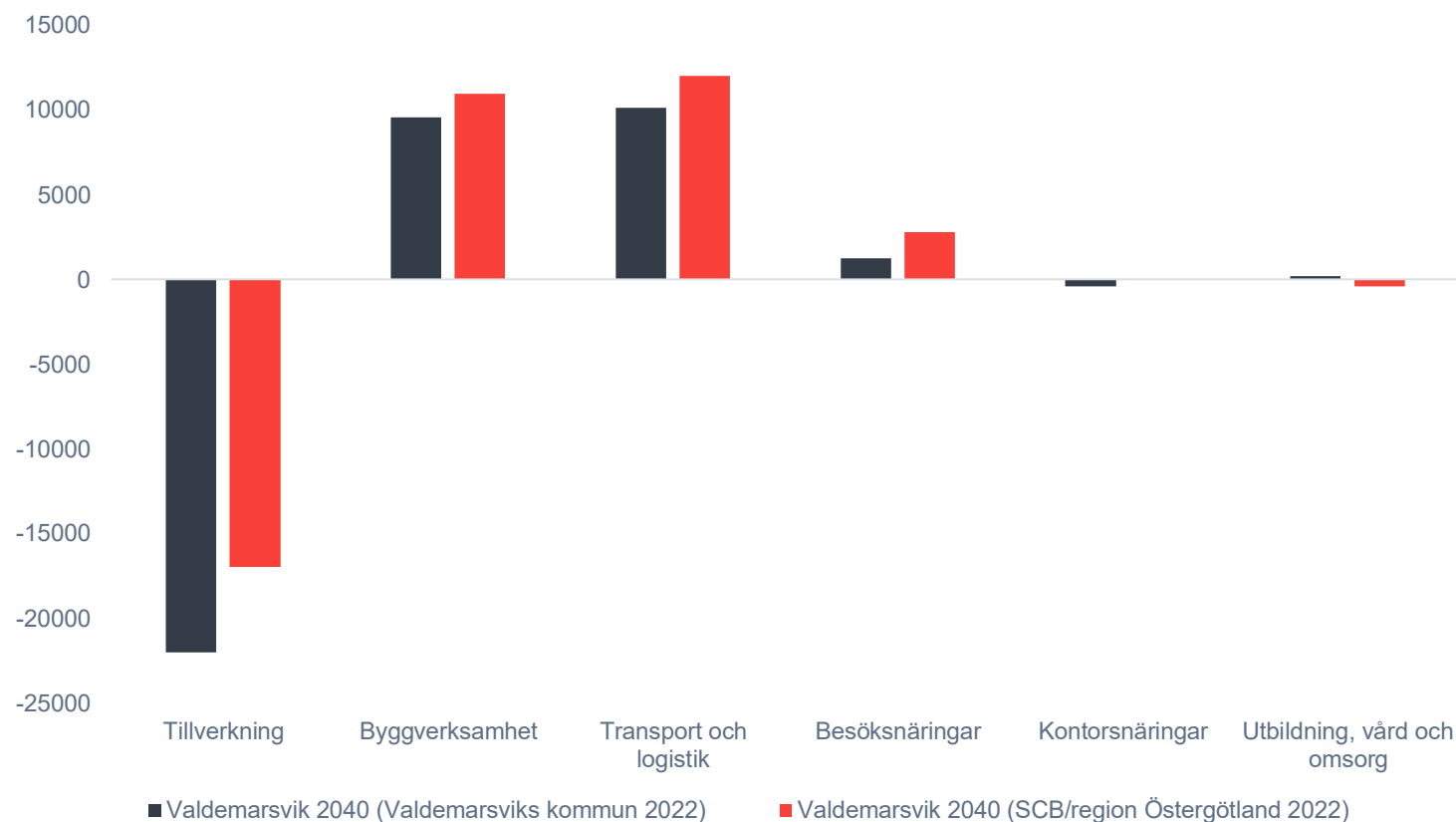
Efterföljande diagram visar att behovet av verksamhetsmark kan förväntas öka med som mest 26 000 kvm råmark beroende på sysselsättningsprognos.

Diagrammet pekar på att efterfrågan på verksamhetsyta inom tillverkningsindustrin kan komma att minska på grund av strukturomvandlingen. I praktiken är det rimligt att förvänta sig att lokalbehovet är konstant trots minskad sysselsättning.

Inom besöksnäringar, kontor och utbildning, vård och omsorg förväntas också den framtida efterfrågan på verksamhetsmark vara nära nog noll varför framtida efterfrågan kan tillgodoses genom att ta i anspråk befintliga lokaler och/eller utnyttja förtätningspotential inom idag befintliga verksamhetsområden. Diagrammet pekar på att en växande efterfrågan på verksamhetsmark kan förväntas uppstå inom byggverksamhet samt transport och magasinering.

Efterfrågan på verksamhetsmark

Behov av verksamhetsmark efter bransch givet framtida sysselsättningsutveckling enligt olika scenarier 2020-2040.

Befolkningsprognos	Totalt nettobehov av verksamhetsmark
Valdemarsviks kommun	~21 000
SCB/Region Östergötland	~26 000

Framtida efterfrågan beräknat på antagande om att ytan för tillverkningsindustri är konstant jämfört med idag.

Beredskap för potentiell omlokalisering

Omlokaliseringar handlar i detta fall om att ha beredskap för att absorbera potentiella etableringsförfrågningar som kan uppstå från företag i Linköping och Norrköping i samband med undanträngning vid framtida utveckling av Ostlänken.

Den totala lokal- och markvolymen som riskerar trängas undan i detta sammanhang uppgår till omkring 315 000 kvm lokaler och 800 000 kvm verksamhetsmark. Ungefär samma volymer verksamhetsmark riskerar trängas undan i Norrköping respektive Linköping.

Hur stark Valdemarsviks attraktionskraft är i detta sammanhang kan illustreras genom att beräkna deras andel av sysselsättning och nystartade företag i Norrköpings FA-region. Dessa beräkningar visar att Valdemarsviks kommun har förmåga att absorbera knappt fem procent av antalet sysselsatta respektive nystartade företag. Baserat på detta har WSP dragit slutsatsen att Valdemarsvik har förmåga att absorbera omkring 5 procent av undanträngda företags markbehov. Detta innebär att Valdemarsvik kommun har potential att absorbera 20 000-30 000 kvm verksamhetsmark till följd av undanträngning från Ostlänken.

	Uthyrbar lokalyta, kvm	Fastighetsmark, kvm
Butängen	180 000	385 000
Steninge/Kallerstad	135 000	400 000
Totalt	315 000	785 000

An aerial photograph of a town nestled in a valley. The town features a mix of residential houses and larger, multi-story buildings. A prominent lake is visible in the middle ground, surrounded by lush green trees. The background shows rolling hills covered in dense forest under a bright blue sky with scattered white clouds. The overall scene is bright and scenic.

Föreslagen markanvändning och verksamhetslokalisering

Etableringspreferenser för olika typer av verksamheter

Verksamheters etableringspreferenser skiljer sig åt beroende på branschtillhörighet. För kontorsintensiva branscher är exempelvis närheten till kollektiva färdmedel en viktig parameter vid val av lokalisering. Även tillgången till service och urbana verksamheter, lokalens/byggnadens modernitet, vakansnivå i området samt närheten till liknande företag/kluster är betydande parametrar som styr attraktiviteten. För andra typer av verksamheter är det andra faktorer som i högre grad är styrande vid val av lokalisering, exempelvis närhet till större trafikleder och/eller stråk för logistikföretag.

Handel

- Köpkraft och upptagningsområde
- Konkurrens
- Tillgänglighet
- Storlek och utbud

Besöks- mål

- Tillgänglighet
- Efterfrågan
- Närhet till aktiviteter och restauranger

Små- industri

- Vägnät som klarar transporter
- Ev. undvik intressekonflikter
- Säkerhet
- Ev. utrymmeskrävande
- Närhet till restaurang
- Parkering

Lager och logistik

- Närhet till centrallager och kombiterminaler
- Närhet och tillgänglighet till marknaden
- Företag i närheten för samtransporter
- Lätt att ansluta till väg och järnväg
- Ytkrävande

Kontor

- Tillgänglighet med kollektivtrafik
- Närheten till urbana verksamheter
- Kontorets modernitet
- Kluster av branscher
- Vakanser i området

Föreslagen markanvändning för verksamheter

För att dra slutsatser om framtiden har WSP i detta avsnitt genomfört en andra workshop med Valdemarsviks kommun. Syftet med workshopen var att diskutera åtgärder, prioriteringar och konsekvenser i samband med och/eller frånvaro av utveckling och åtgärder på olika verksamhetsområden.

För att underlätta överblick från olika delmoment har WSP sammanställt kommunens utbudspotential efter läge samt potentiell efterfrågan från ett växande lokalt näringsliv.

Valdemarsviks kommun har i sina styrdokument pekat ut knappt 400 hektar som framtida verksamhetsmark. Den totala efterfrågan på verksamhetsmark från ett växande framtida näringsliv bedöms uppgå till mellan 18-27 hektar med hänsyn tagen till potentiell omlokalisering av handel och industri från de centrala verksamhetsområdena till ny plats i kommunen. Eventuella omlokaliseringar från Norrköping och Linköping bedöms addera ytterligare efterfrågan på verksamhetsmark till Valdemarsviks kommun.

Kartan visar att det finns ett antal olika områden utpekade för verksamheter. WSP rekommenderar att Valdemarsviks kommun *ska prioritera lokalisering till och utveckling av befintliga och planerade verksamhetsområden i centralorten Valdemarsvik*. Utveckling av befintliga verksamhetsområden på den omkringliggande landsbygden bör vara marknadsdrivet. Därigenom finns potential att skapa ett tydligt och koncentrerat verksamhetskluster med syfte att stärka kommunens centralort som plats för verksamheter. I centralorten bör följande verksamhetsområden prioriteras:

Mossebo verksamhetsområde- Områdets utveckling är beroende närhet till och synlighet från E22:an. Lokalisering och regional tillgänglighet gör det lämpligt för ytkrävande, störande, transportintensiva och/eller farliga verksamheter inom industri samt transport och logistik. Platsen kan också vara lämplig för ytkrävande och transportkrävande detaljhandel. Kommunen bör förbereda och marknadsföra de södra delarna av Mossebo för potentiell utveckling.

Föreslagen markanvändning för verksamheter

Vammar verksamhetsområde - Gott skyltläge vid infarten till Vammar. Närhet till arbetskraft och konsumenter gör det lämpligt för handel, konsumenttjänster, hantverk och icke-störande verksamheter inom industri. Förtätningspotential bör nyttjas för omlokalisering av verksamheter från andra platser i centralorten eller från Linköping respektive Norrköpings kommun.

Stadskärnan/Centrum – Ska prioriteras men utveckling bör ske i samverkan mellan offentligt och privat. Utveckling bör vara marknadsdriven och ska möjliggöras genom offentliga initiativ och beslut. Utnyttja och omvandla befintliga fastigheter och lokaler i de mest centrala lägena i centralorten. Närhet till besöksmål, arbetskraft och konsumenter gör det lämpligt för besöksintensiva verksamheter inom handel, café och restaurang, annan konsumentservice samt kontorsverksamheter.

Föreslagen markanvändning

Framtida efterfrågan på verksamhetsmark, kvm	Min	Medel	Max
Lokal marknadstillväxt	20 000	25 000	30 000
Omlokaliseringspotential pga Ostlänk	20 000	25 000	30 000
Summa	40 000	50 000	60 000

Utveckling av Mossebo (norra) bör prioriteras vid utveckling. Området lämpar sig för ytkrävande och störande verksamheter inom tillverkning, transport och logistik samt handel

Utveckling av Mossebo (södra) kan användas för utveckling i ett längre perspektiv. Området lämpar sig för ytkrävande och störande verksamheter inom tillverkning, transport och logistik samt handel. Hög osäkerhet kring marknadens intresse bedöms medföra stora risker i samband med markberedning och utveckling.

Omlokalisering av befintliga störande verksamheter från Ringarum till Mossebo/Vammar möjliggör mer effektiv markanvändning och ger signaler om att centralorten prioriteras

Omlokalisering av befintliga verksamheter från Norrgatan/ Ängsvägen till Vammar kan möjliggöra mer effektiv markanvändning i centralorten

Kvarvarande utveckling- och förtätningspotential på Vammar bör nyttjas till nyetablering och omlokalisering av verksamheter på kort och medellång sikt. Området är lämpligt för handel, konsumentservice och icke-störande verksamheter.

Utvecklingshorisont, åtgärder och konsekvenser

Område	Kort sikt < 5 år	Medel-lång sikt 5-10 år	Lång sikt >10 år	Beredskap/åtgärder	Konsekvenser
Centrum	Green	Green	Green	Möjliggör för bostäder och verksamheter i attraktiva och centrumnära lägen. Arbeta fram en visionsbild av centrumets utveckling. Arbeta aktivt med att attrahera företag till befintliga lokaler i centrum.	+ En värdad centrumbild med stadslivskvalitéer + möjliggör underlag för företag inom konsumenttjänster
Norrgatan/ Ängvägen	Green	Red	Red	Omlokalisera verksamhet till Vammar och gör plats för att utveckla bostäder i attraktivt läge.	+ Koncentration av verksamheter i Vammar + Nyttja mark för att skapa boenden i attraktivt läge. Möjliggör att koppla samman området med nybyggnation och upprustning av Norrbacka - Risk för tomma lokaler
Vammar	Green	Yellow	Yellow	Möjliggör för förtätning genom att se över planberedskap och behov av teknisk försörjning. Nyttja tomma lokaler, samt omställning av tomma lokaler. Erbjud befintligt näringsliv i Valdemarsvik möjlighet till omlokalisering. Området lämpar sig för ytkrävande och störande verksamheter. Ta fram utvecklingsplan för vilken typ av verksamhet som ska finnas i området. Beredskap för fortsatt expansion som alternativ till utveckling av Mossebo.	+ Verksamhetskluster med inriktning mot tillverkning och viss typ av handel. - Risk att utarma handeln i centrum och på andra platser - Fortsatt utveckling av Vammar begränsar underlaget för att utveckla Mossebo - Utsatt för klimatrelaterade fenomen, exempelvis översvämningsrisk
Mossebo	Green	Green	Green	Fokusera på att utveckla norra delen av Mossebo på kort sikt med lämpliga verksamheter inom transport och logistik samt industri och hantverk. Förstärk tillgängligheten till och inom området. Markförhållandena är utmanande och behöver hanteras vid etablering. På medel- och lång sikt behövs markberedning av den södra delen av Mossebo för att möjliggöra fortsatt utveckling av området. Undersök om efterfrågan på mark finns och marknadsför Mossebo i ett regionalt sammanhang. Se över planberedskap för snabb etableringsprocess.	+ Skyltläge och närhet till E22 utgör attraktivt läge för nyetableringar inom verksamheter med stort transportbehov. + Utbyggd och förstärkt handel med sällanköpsvaror har på grund av hög tillgänglighet potential att attrahera kunder från ett större geografiskt område. Alternativ till handel i regionens centralorter. - Behov av investeringar i kompletterande transportinfrastruktur - Dyrt att bereda marken och hög osäkerhet av etableringsvilja. - Undvik handel av livsmedel på denna plats för att minimera risken för utslagning/omlokalisering av handel från andra marknadsplatser i centralorten.
Gryt/Fyr- udden	Yellow	Yellow	Yellow	Utpekat som utvecklingsområde. Finns visst intresse och kopplingen till skärgården möjliggör för att utveckla verksamhet kopplat till besöksnäring. Bland utvecklings-verksamheter kan framhållas kollektivtrafik, hamnverksamhet, camping och boendemiljöer. Utveckling av verksamheten i området är marknadsdrivet och beror av markägaren. Prioritera verksamhetsetableringar till Vammar och Mossebo framför utpekat område i Gryt.	+ Stärker centralorten som plats för företagsetableringar + Stärkt besöksnäring - Försvarets eventuella intressen för skärgårdsmiljön riskerar försvåra utveckling av området.
Ringarum	Yellow	Red	Red	Utveckla Ringarum med attraktiva boendemiljöer och förstärkt och säkerställd närservice. Prioritera verksamhetsetableringar till Vammar och Mossebo framför utpekade områden i Ringarum. Utveckling av verksamheten i området är marknadsdrivet och beror av markägaren. Då området prioriteras som bostadsområde föreslås ett lämpligt verksamhets. Utbud bestå av mindre störande verksamheter.	+ Stärker centralorten som plats för företagsetableringar - Risk att utarma samhället om arbetsplatser försvinner och/eller inte tillskapas.
Gusum (Syntorp)	Red	Red	Red	Inte relevant för utveckling. Närservice föreslås etableras till befintliga lokala till tätorten. Utveckling av området bör vara marknadsdriven.	+ Stärker centralorten som plats för boende

Bilaga 1

–

Arbetsprocess vid etableringsförfrågningar

Arbetsgång och ansvar för effektiv etableringsprocess

Valdemarsviks kommuns etableringsprocess är gemensam och förvaltningsövergripande med tydliga ansvar, mandat och roller. Chefer på respektive enhet ansvarar för att dokumentation och rutin för ärendet följs.

Processledare är Näringslivsutvecklare och Samhällsbyggnadschef med ett övergripande ansvar för etableringsärendet. Processledarna ansvarar för ärendet inom respektive enhet, kommunikationen däremellan samt rapporterar framdrift till så väl intressent samt styrande organ.

Förfrågningar, oavsett ett företags initiala kontakt, kanaliseras alltid till kommunens Näringslivsutvecklare som startar dialog med intressenten. Näringslivsutvecklare går igenom företagets nyckeltal, verksamhetsberättelse samt bedömer värdet av etablering för kommunen.

Om Näringslivsutvecklare bedömer att verksamheten är viktig för kommunen tas frågan vidare om lokalisering till Samhällsbyggnadschef. Överlämningen dokumenteras i det förvaltningsövergripande samarbetsdokumentet /samarbetsrummet, där allt gällande intressenten dokumenteras från första kontakt till eventuell etablering.

Om kommunen och intressenten kan finna lämplig tillgänglig mark följer formella processer ledda av ansvariga processledare inom respektive enhet. Styrande i val av lokalisering är Etableringsstrategin för Valdemarsviks kommun.

Verksamheter med andra lokalbehov eller där kommunen saknar lämplig mark startas dialog med kommunens fastighetsägare och privata markägare av Näringslivsutvecklare och Samhällsbyggnadschef. Om kommunen, fastighetsägare, privata markägare och intressenten kan finna lämplig tillgänglig mark följer formella processer ledda av ansvariga processledare inom respektive enhet. Styrande i val av lokalisering är Etableringsstrategin för Valdemarsviks kommun.

Etableringsstrategin är ett strategiskt kommunövergripande dokument som styr kommunens enheters förhållningsätt i arbetet med nyetablering, utökning av befintlig etablering och omlokalisering. Etableringsstrategin aktualitetsprövas minst en gång per mandatperiod. Inför varje aktualitetsprövning ska en utvärdering av styrdokumentet genomföras, baserad på en dialog mellan Valdemarsviks kommuns berörda enheter.

Bilaga 2

–

Definition av miljösektor och bioekonomi

Vilka branscher ingår i miljösektor respektive bioekonomi?

	Miljö- sektorn	Bio- ekonomi
Jord- och skogsbruk	17	79
Tillverkning	12	134
Energi och miljö	5	9
Byggverksamhet	53	28
Handel	1	
Transport och magasinering	1	
Hotell och restaurang		2
Information och kommunikation		
Finans och försäkring		
Fastighetsverksamhet		
Företagstjänster	3	6
Offentlig förvaltning	3	
Utbildning		
Vård och omsorg		
Kulturella och personliga tjänster		1
Totalt	95	259

Miljösektor och Bioekonomi har definierats som tvärssektoriella branscher vilket innebär att de berör olika branscher såväl som privata och offentliga verksamheter.

I vidstående tabell redovisas vilka branscher som berörs samt hur många som bedöms vara sysselsatta i respektive bransch i Valdemarsviks kommun år 2021. Observera att det dubbelräkning gör att det inte går att göra en total summering av branscherna.

Värt att notera är att miljösektorn är något mer tjänsteintensiv än bioekonomi samtidigt som bioekonomi framförallt berör jord och skogsbruk samt delar av tillverkningsindustrin. Antalet sysselsatta i bioekonomisk produktion är också avsevärt större än antalet sysselsatta i miljösektorn.

wsp.com

Etableringsstrategi för Valdemarsviks kommun

Innehåll

1. Inledning
2. Syfte
3. Begreppsförklaring
4. Etableringsstrategi
  - 4.1. Vägledande principer
  - 4.2. Utgångsläge och branschutzveckling för Valdemarsviks kommun
  - 4.3. Grundläggande förutsättningar, kommunens markinnehav, lokaler och befintliga byggnader
  - 4.4. Grundläggande kommersiell service i Valdemarsviks kommun
  - 4.5. Områdesbeskrivningar
5. Etableringsprocess
6. Uppföljning
7. Underlag

1. Inledning

Valdemarsviks kommun är en utpräglad skärgårds- och landsbygdskommun med en centralort som endast har cirka 2700 personer, resterande 4900 invånare bor på landsbygden eller i någon av de mindre servicenoderna Ringarum, Gusum eller Gryt/Fyrudden.

Valdemarsviks kommun har under flera år haft en negativ befolkningsutveckling och prognoser visar på en fortsatt minskning. Det innebär ett minskat underlag för att finansiera kommunens huvuduppgifter på ett välfungerande sätt, säkerställa god offentlig service för kommunens befolkning. Valdemarsviks kommun måste därför bryta den demografiska utvecklingen genom att försöka locka nya kommuninnevånare, framförallt barnfamiljer och unga återvändare att bosätta sig i kommunen. Genom att aktivt arbeta med utveckling och skapande av attraktiva boendemiljöer där tillgången till havsmiljöer, friluftsliv och låga boendekostnader tillvaratas möjligheter att skapa såväl ett större som ett mer kvalificerat arbetskraftsutbud.

Med en större befolkning finns rätt förutsättningar och potential för utveckling av såväl offentlig som kommersiell service. Tillgången till grundläggande kommersiell service för boende, besökare och företag i hela kommunen är en viktig del i arbetet med att skapa attraktiva livs- och boendemiljöer.

Närheten till Söderköping och Norrköping och den planerade utbyggnaden av E22 förbi Söderköping kommer minska pendlings- och transporttiden till Norrköping och Linköping och gör Valdemarsvik till en mer attraktiv boendeort. Det gör kommunen mer funktionell för transporter och logistik för att knyta samman Östergötland ytterligare. Även det planerade bygget av Ostlänken kan komma att påverka efterfrågan på byggbar mark i Valdemarsviks kommun när konkurrensen om byggbar mark runt Linköping och Norrköping ökar, vilket också ger möjlighet till utveckling

Med ett förändrat näringsliv, ny infrastruktur och ökat fokus på klimat och hållbarhet innebär att den geografiska strukturen för Valdemarsviks näringsliv kommer att se annorlunda ut i framtiden. För att stärka Valdemarsviks position och ge fysiska förutsättningar för näringslivet att utvecklas och växa behöver Valdemarsviks kommun fokusera på och öka förståelsen för näringslivet i planerings- och etableringsprocesser.

2. Syfte

Etableringsstrategin är ett strategiskt kommunövergripande dokument som sätter riktningen för hela kommunens förvaltning och verksamheter när det gäller arbetet med att främja en god geografisk struktur för Valdemarsviks näringsliv och boendemiljöer.

Syftet med strategin är att öka kommunens attraktionskraft för såväl boenden, nyetableringar, expansioner och investeringar. Vilket ger fler arbetstillfällen och därmed bidrar till en långsiktigt ökad skattekraft. Etableringsstrategin ska också belysa den service som ska bibehållas och utvecklas i kommunens servicenoder för att skapa attraktiva livs- och boendemiljöer.

För att Valdemarsviks kommun ska positionera sig som en attraktiv kommun för verksamhetsetableringar krävs att kommunen parallellt arbetar för att bli en attraktiv boendekommun. Att arbeta med bostadsförsörjning och att positionera Valdemarsvik som en

attraktiv boendekommun är står i direkt relation till att skapa köpkraft och en god näringslivsstruktur. Etableringsstrategin berör därför etableringar av både verksamheter och bostäder. Detta betonar vikten av ett bostadsförsörjningsprogram för Valdemarsviks kommun.

Till grund för strategin ligger Valdemarsviks kommuns strategiska dokument samt WSP-rapport *Näringsliv, tillväxt och markförsörjning Valdemarsvik 2024* och *Regionalt serviceprogram Östergötland 2023-2030*

3. Begreppsförklaring

- **Gröna näringar, miljösektor och bioekonomi**

Det finns ingen enhetlig definition av vilka branscher som gröna näringar omfattar. Den traditionella definitionen utgörs enligt SCB och Tillväxtverket av branscherna jordbruk, skogsbruk och fiske, dvs SNI 01-03. I detta arbete har den traditionella definitionen kompletterats av tvärssektoriella definitioner kring miljösektorn (SCB/Eurostat) och bioekonomi (SCB) vilka skiljer sig från den traditionella definitionen genom att omfatta sysselsättning i flera branscher av näringslivet. Statistiken om miljösektorn beskriver den del av Sveriges ekonomi som producerar miljövänliga varor och tjänster. I miljösektorn ingår produktion av miljöskyddande varor och tjänster samt aktiviteter som syftar till mer hållbar resurshantering. SCB:s statistik om miljösektorn ingår som en del i miljöräkenskaperna och det är obligatoriskt för EU:s medlemsländer att rapportera den statistiken till Eurostat. Statistiken om miljösektorn finns uppdelad per näringsgren (SNI 2007). Statistiken om den bioekonomiska sektorn beskriver aktiviteter och produkter som ingår i eller möjliggör en produktionsprocess av biomassa, produktion av biomassa eller förädlar biomassa i syfte att skapa ett mer hållbart näringsliv.

I figur 1 redovisas vilka branscher som berörs samt hur många som bedöms vara sysselsatta i respektive bransch i Valdemarsviks kommun år 2021.

Värt att notera är att miljösektorn är något mer tjänsteintensiv än bioekonomi samtidigt som bioekonomi framförallt berör jord och skogsbruk samt delar av tillverkningsindustrin. Antalet sysselsatta i bioekonomisk produktion är också avsevärt större än antalet sysselsatta i miljösektorn.

	Miljösektor	Bioekonomi
Jord- och skogsbruk	17	79
Tillverkning	12	134
Energi och miljö	5	9
Byggverksamhet	53	28
Handel	1	
Transport och magasinering	1	
Hotell och restaurang		2
Information och kommunikation		
Finans och försäkring		
Fastighetsverksamhet		
Företagstjänster	3	6
Offentlig förvaltning	3	
Utbildning		
Vård och omsorg		
Kulturella och personliga tjänster		1
Totalt	95	259

FFigur 1. Sysselsatta inom miljösektorn respektive bioekonomin i Valdemarsviks kommun.

- Regional specialisering och relativ tillväxt

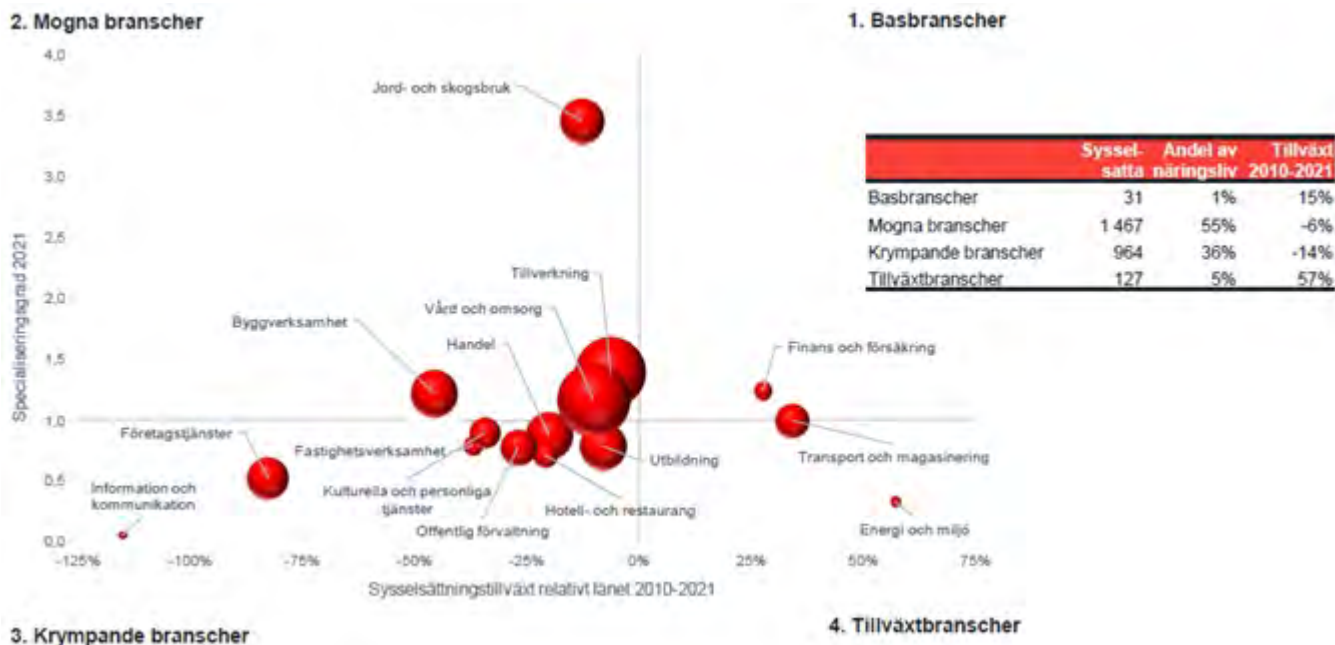
För att säga något om näringslivets framtida tillväxtpotential i Valdemarsviks kommun analyseras näringslivets specialiseringsgrad och tillväxt relativt motsvarande bransch i länet.

I fält 1 återfinns starkt konkurrenskraftiga branscher med goda framtidsutsikter. Näringslivet är starkt specialiserade inom dessa och tillväxten relativt länet har varit hög under lång tid. Ur ett näringslivsutvecklingsperspektiv gäller att skapa lokala förutsättningar för fortsatt gynnsam utveckling av dessa branscher.

Mogna branscher återfinns i fält 2. Näringslivet är fortsatt specialiserat vilket bidrar till att de verkar på en större marknad än vad som motiveras av den lokala efterfrågan. Den låga tillväxten gör att de långsamt tappar arbetstillfällena till andra branscher och regioner.

Branscher belägna i fält 3 har en svag specialisering och tillväxt. Konkurrenskraften är således begränsad varför de tappar arbetstillfällena gentemot såväl andra geografier som andra branscher.

I fält 4 återfinns så kallade tillväxtbranscher. Specialiseringen är svag men den starka tillväxten relativt motsvarande branscher i riket indikerar komparativa fördelar vilka på medellång och lång sikt skapar potential att förflytta sig mot fält 1. Att arbeta med att utveckla och stärka dessa branscher är således betydelsefullt.

Figur 2. Specialisering och tillväxt per bransch i Valdemarsviks kommun i förhållande till branscherna i regionen.

- **Grundläggande kommersiell service**

Tillgänglighet till grundläggande kommersiell service innebär tillgänglighet till dagligvaror, drivmedel och ombudstjänster, vilket är av vikt för att människors vardagsliv ska fungera. Den kommersiella servicen är ett viktigt komplement till den offentliga servicen som finns tillgänglig för alla kommunens invånare oavsett var i kommunen man är bosatt. Valdemarsviks kommuns viljeriktning är att kommunens invånare, oavsett var de är bosatta, ska ha tillgång till grundläggande kommersiell service inom ett avstånd på 20 km i enighet med det uttalade målet i Regionalt Serviceprogram Östergötland 2023-2030.

4. Etableringsstrategi

Strategin lyfter fyra områden som tillsammans skapar förutsättningar för ett väl fungerande arbete med nyetablering, utökning av befintlig etablering och omlokalisering i kommunen.

- Vägledande principer, kommunens förhållningsätt
- Utgångsläge och branschutveckling för kommunen
- Områdets karaktär och förutsättningar utifrån kommunens strategiska dokument och markinnehav
- Områdesbeskrivningar, framtidens verksamhetsområden och nuläge

Genom att kommunen arbetar för näringslivets behov i planeringen skapas goda förutsättningar för näringslivet att utvecklas och växa.

4.1 Vägledande principer

Etableringsstrategins vägledande principer styr kommunens förhållningsätt i arbetet med nyetablering, utökning av befintlig etablering och omlokalisering. De är vägledande vid beslut och prioriteringar.

Valdemarsviks kommun:

- *arbetar för att tillgodose näringslivets behov i sin planering*
- *stärker förutsättningarna för så kallade mogna branscher och möjliggör för etableringar inom regionalt konkurrenskraftiga tillväxtbranscher*
- *har ett öppet, positivt och bejakande förhållningssätt till näringslivet i stort och till nya branscher*
- *arbetar för att möjliggöra förtätning och effektivare markanvändning inom befintliga verksamhetsområden*
- *positionerar Valdemarsvik som en attraktiv bostadskommun*
- *främjar tillgången till god grundläggande kommersiell service i hela kommunen.*

4.2 Utgångsläge och utveckling för Valdemarsviks kommun

Den lokala arbetsmarknaden är liten. Under den senaste tioårsperioden har den lokala arbetsmarknaden tappat arbetstillfällen och genomgått en strukturomvandling i en lokal, regional och nationell kontext. Flera av de så kallade mogna branscherna är betydelsefulla för den lokala arbetsmarknaden då de är stora lokala arbetsgivare med hög specialisering men långsamt försvagad regional konkurrenskraft. Förutsättningarna för framtida tillväxt är mest gynnsamma hos branscher som är lokalt betydelsefulla och ger en positiv framtida tillväxt.

Bland dessa finns vård och omsorg, byggverksamhet och jord och skogsbruk. Inom de tvärsektoriella gröna näringarna ska Valdemarsviks kommun verka för att stärka förutsättningarna för framförallt företag inom den bioekonomiska sektorn. Den relativt goda regionala tillgängligheten med bil till näraliggande större marknader (Linköping, Norrköping, Mjölby och Västervik), tillgång till, för ändamålet, attraktiv verksamhetsmark samt förväntningar om en framtida tillväxt ger möjligheter att attrahera nyetableringar inom transport och magasinering som verkar på en lokal och delregional marknad. För att skapa ett hållbart näringsliv arbetar Valdemarsviks kommun med ett positivt, öppet och bejakande förhållningssätt till nyetableringar och etableringar inom idag kända och okända branscher.

Befolkningsutvecklingen i Valdemarsviks kommun kännetecknas av en svagt vikande trend och en åldrande befolkning. Prognoser pekar på att dessa trender förstärks under överskådlig framtid vilket riskerar medföra att såväl befolkning som arbetskraftsutbud fortsätter minska. Genom att aktivt arbeta med utveckling och skapande av attraktiva boendemiljöer där tillgången till havsmiljöer, friluftsliv och låga boendekostnader tillvaratas skapas potential att attrahera nya invånare i arbetsför ålder. Dels barnfamiljer och unga återvändare, dels kvalificerad arbetskraft från Norrköping, Linköping och Västervik som vill utnyttja distansarbetets potential och möjligheter. Därigenom ges möjligheter att skapa såväl ett större som ett mer kvalificerat arbetskraftsutbud. Med en större befolkning finns under rätt förutsättningar potential för utveckling av såväl offentlig som kommersiell service.

40 procent av den arbetande nattbefolkningen pendlar varje dag från Valdemarsvik för arbete på annan ort. På samma sätt hämtar det lokala näringslivet i Valdemarsvik omkring 20 procent av sin arbetskraft från kommuner i omlandet. En övervägande majoritet av pendlingsflödena är

norrgående utmed E:22 korridoren då bil och kollektivtrafikkopplingarna är mest utvecklade i detta stråk. Kopplingarna till övriga näraliggande arbetsmarknader brister framförallt i en svagt utbyggd kollektivtrafik. Starkare regional koppling utmed E:22 stråket är avgörande för Valdemarsviks bostads- och arbetsmarknad. Ombyggnaden av E:22an kan förväntas korta pendlingstiden med framförallt bil. För att stärka kollektivtrafikutnyttjandet krävs åtgärder som ökad turtäthet och stabilitet i kombination med kortare restider och en ökad bekvämlighet för potentiella resenärer. Förstärkt kollektivtrafik verkar i båda riktningarna och bedöms ge såväl företag som arbetskraft fler alternativ för lokalisering och/eller arbete.

4.3 Grundläggande förutsättningar för kommunens markinnehav, lokaler och befintliga byggnader

I kommunens översiktsplan för Valdemarsvik pekas fyra utvecklingsområden ut med verksamhetsmark. Dessa finns i centrala Valdemarsvik, Ringarum, Gusum och Gryt/Fyrudden.

Näringslivet i Valdemarsviks kommun tar omkring 110 hektar i anspråk. En majoritet av verksamhetsytan (85 ha) upptas av industrimark. Exploateringsgraden på befintlig verksamhetsmark är generellt låg vilket pekar på att det finns förutsättningar till förtätning inom befintliga verksamhetsområden.

I ett framtidsperspektiv finns 18 hektar verksamhetsmark tillgänglig på kort sikt. Omkring hälften av denna är kommunalägd och lokaliserad till centralorten medan resterande är privatägd och utspridd på platser runt om i den övriga kommunen.

Valdemarsvik har ett behov av att prioritera utveckling av verksamheter till ett fåtal platser i kommunen. Prioritering av etableringar och utveckling av befintliga verksamhetsområden i och runt centralorten ska därför möjliggöras.

Etableringsstrategin fokuserar på de områden inom Valdemarsvik och de där översiktsplanerna visar möjligheter till framtida utveckling samt etablering av verksamheter.

4.4 Grundläggande kommersiell service i Valdemarsviks kommun

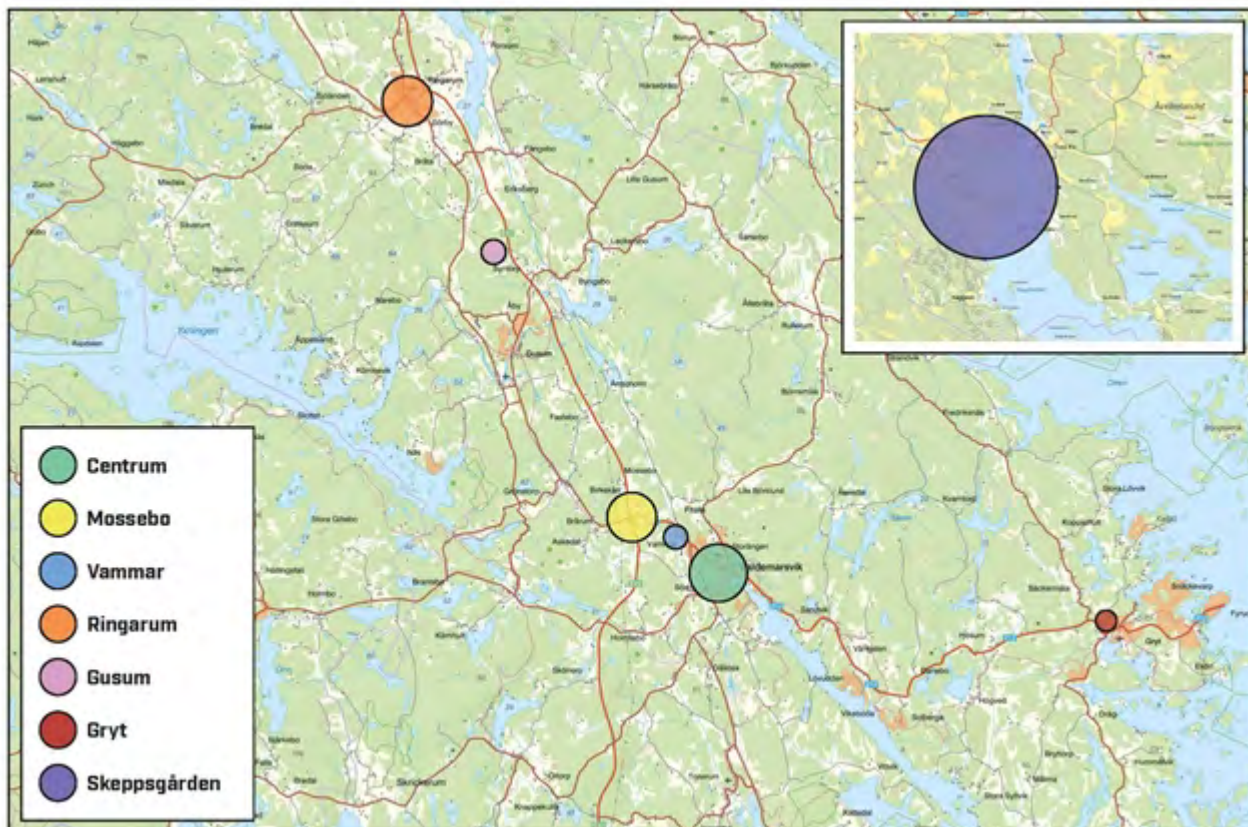
I Valdemarsviks tätort finns kommersiell service bestående av flera dagligvarubutiker med fullt sortiment, flera platser för drivmedelsförsäljning, posttjänst, apotek och betaltjänster. Den kommersiella servicen i Valdemarsviks tätort är viktig för alla kommunens invånare, besökare och företagare. Det är därmed väsentligt för kommunen att verka för att den kommersiella servicen i tätorten bibehålls och utvecklas för att minska sårbarheten för hela Valdemarsviks kommun.

I Gusum, Ringarum respektive Fyrudden finns kommersiell service i form av dagligvarubutiker, drivmedelsstationer och ombudstjänster som är viktiga för Valdemarsviks kommun att bibehålla. Av dessa är Ringarum och Fyrudden belägna i särskilt sårbara lägen. Det innebär att ca 800 personer runt Ringarum och 500 personer runt Fyrudden skulle få sämre tillgång till kommersiell service om befintliga dagligvaruhandlare försvann.

I denna etableringsstrategi pekas också Skeppsgården/Kaggebo ut som prioriterad nod för framtida kommersiell service då etablering av detta i området skulle innebära förbättrad service för ca 200 personer.

4.5 Områdesbeskrivningar

Verksamhetsområden inom Valdemarsvik enligt kommunens översiktliga planer finns på följande platser:

Valdemarsviks centrum

Definierad typ av verksamhetsområde

Valdemarsviks centrum delas in i två prioriterade utvecklingsområden där den ena är fokuserad på verksamheter och bostäder i de mest centrala lägena och benämns som 1. Den andre är enbart fokuserad på bostäder i områdena markerade 2, 3, 4 och 5 för att möjliggöra konsumentunderlag till område 1.

Befintliga fastigheter och lokaler ska utnyttjas och omvandlas i de mest centrala lägena och hamnområdet för att attrahera företag inom besöksintensiva verksamheter som handel, hotell- och restaurang, personliga och kulturella tjänster, annan konsumentservice, kontorsverksamheter samt bostäder i attraktiva lägen. Befintliga och nya detaljplaner hanteras på kort-, medel och lång sikt för att möjliggöra utvecklingen som bör ske gemensamt mellan offentliga och privata aktörer. Gestaltungsprogram eller planprogram ska tas fram för område 1 på kort sikt. Verksamheter i område 4 ska erbjudas omlokalisering till Vammar- och Mosseboområdet för att möjliggöra bostäder. Omlokalisering, hantering av detaljplaner och föroreningar ska hanteras i område 4 på kort- och medellång sikt. Område 2, 3 och 5 utvecklas för att bygga samman befintliga bostadsområden och på bästa sätt nyttja befintlig infrastruktur

Nuläge

Stora delar av de mest centrala delarna i område 1 ligger lägre än 3 meter över havet. För att kunna utveckla tätorten krävs därför förebyggande åtgärder och rimlig hänsyn tas till riskbilden. Centrum har problematiska grundläggningsförhållanden pga fyllnadsmassor. Föroreningar förekommer främst i det nordliga hamnområdet. I södra hamnen finns ett område för utveckling vilket ligger inom strandskyddat område och ägs av privat aktör. Området inrymmer två objekt som pekats ut som potentiellt förorenade men ej riskklassade. Området är inte detaljplanlagt. Berget ovan centrum har varit brandövningsplats och behöver utredas.

Mosseboområdet – E22

Definierad typ av verksamhetsområde

Lokalisering och regional tillgänglighet via E22 gör området lämpligt för ytkrävande, störande, transportintensiva och/eller farliga verksamheter inom industri, hantverk samt transport och logistik. Platsen är också lämplig för ytkrävande och transportkrävande detaljhandel och sällanköpshandel. Hantering av markförhållanden, dagvatten och infrastruktur hanteras på kort sikt för att möjliggöra etableringar. Södra Mossebo planläggs på kort- och medellång sikt. Verksamheter som placeras i Mossebo utgör entrén till centraorten, vilket innebär att utformning av dessa är mycket relevant för att säkerställa en tilltalande entré till Valdemarsvik. Gestaltungsfrågor kommer därför vara en bedömningsgrund för verksamheter som placeras på mark med gott skyltläge.

Nuläge

Norra Mossebo är planlagt för verksamhetsändamål och delvis privatägt. Området har behov av investeringar i kompletterande transportinfrastruktur för att förbättra tillgängligheten till och i området. Kommunalägd del av norra Mossebo är planlagt för verksamheter men översvämningsdrabbat och har svåra grundläggningsförhållanden. Södra Mossebo utgörs av skogsmark, åkermark, samt annan öppen mark. Området är inte planlagt.

Gusum

Definierad typ av verksamhetsområde

Gusum ska stärkas som boendeort, och säkerställa ett bibehållet kundunderlag för det serviceutbud som finns på orten. Närservice etableras till befintliga lokaler i tätorten. I Gusum finns en anrik stor industriell verksamhet, vars utveckling är viktig för kommunen. Översiktsplanen pekar ut bergtäkt vid Syntorp som framtida verksamhetsområde, vilket inte bedöms relevant för utveckling.

Nuläge

Det finns planlagda privatägda områden i Gusum för bostadsändamål vars utveckling beror på markägaren. Kommunal fastigheter i centrala Gusum har förutsättningar att planläggas för bostadsändamål på lång sikt.

Gryt/Fyrudden

Definierad typ av verksamhetsområde

Kopplingen till skärgården gör Gryt/Fyrudden lämplig för utveckling av verksamheter kopplat till besöksnäring på medellång sikt. Bland utvecklingsverksamheter kan framhållas kollektivtrafik, hamnverksamhet, camping och boendemiljöer är av betydelse. Bibehållen kommersiell service bör säkerställas i området. Översiktsplanen pekar ut ett verksamhetsområde i västra Gryt. Utveckling av verksamhetsområdet bedöms lämpligt för att tillgodose behov av lokaler för byggverksamheter med uppdrag i Gryt och skärgården. Området är privatägt och utveckling beror på markägaren.

Nuläge

Det finns ett planbesked för Sandgårdet på 40 – 60 småhustomter. Befintligt VA-nät är underdimensionerat och behöver anpassas vid eventuell utveckling av området. Hamnen i Fyrudden är i behov av reparationer.

Skeppsgården/Kaggebo

Definierad typ av verksamhetsområde

Skeppsgården/Kaggebo, är inte ett utpekade område för verksamhet i Översiktsplanen men är ett prioriterat område för kommersiell service på landsbygden där tillgänglighet till dagligvaror fullsortiment skulle förbättras för ca 200 personer om en butik etablerades i området och antalet hushåll som har mer än 20 km till dagligvaror skulle minska.

Nuläge

Skeppsgården och Kaggebo är till största del privatägt. Kommunen ämnar stödja en etableringsprocess i området.

5. Etableringsprocess

Valdemarsviks kommuns etableringsprocess är gemensam och förvaltningsövergripande med tydliga ansvar, mandat och roller. Chefer på respektive enhet ansvarar för att dokumentation och rutin för ärendet följs.

Processledare är Näringslivsutvecklare och Samhällsbyggnadschef med ett övergripande ansvar för etableringsärendet. Processledarna ansvarar för ärendet inom respektive enhet, kommunikationen däremellan samt rapporterar framdrift till så väl intressent samt styrande organ.

Förfrågningar, oavsett ett företags initiala kontakt, kanaliseras alltid till kommunens Näringslivsutvecklare som startar dialog med intressenten. Näringslivsutvecklare går igenom företagets nyckeltal, verksamhetsberättelse samt bedömer värdet av etablering för kommunen. Om Näringslivsutvecklare bedömer att verksamheten är viktig för kommunen tas frågan vidare om lokalisering till Samhällsbyggnadschef.

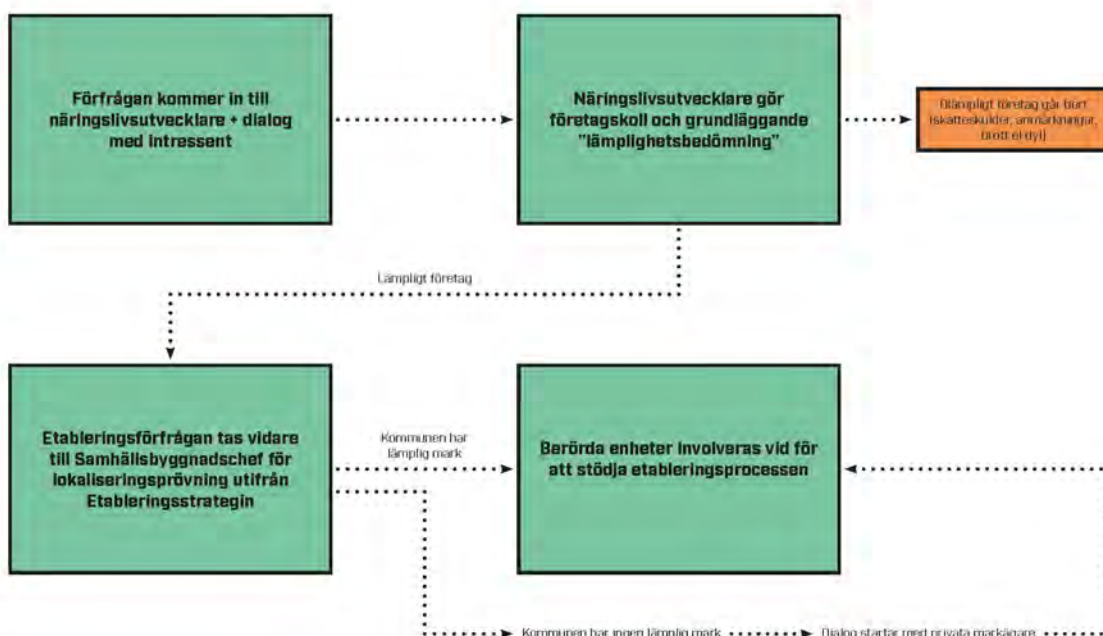
Överlämningen dokumenteras i det kommunövergripande samarbetsrummet, där allt gällande intressenten dokumenteras från första kontakt till eventuell etablering. Om kommunen och intressenten kan finna lämplig tillgänglig mark följer formella processer ledda av ansvariga processledare inom respektive enhet. Styrande i val av lokalisering är Etableringsstrategin för Valdemarsviks kommun.

Verksamheter med andra lokalbehov eller där kommunen saknar lämplig mark startas dialog med kommunens fastighetsägare och privata markägare av Näringslivsutvecklare och Samhällsbyggnadschef. Om kommunen, privata markägare och intressenten kan finna lämplig tillgänglig mark följer formella processer ledda av ansvariga processledare inom respektive enhet. Styrande i val av lokalisering är Etableringsstrategin för Valdemarsviks kommun.

Process vid etableringsförfrågningar

Processen dokumenteras löpande i gemensamt "samarbetsrum"/dokument. Kontakter med intressenten sker mellan näringslivs-utvecklare och intressent. Besked om kommunen har lämplig mark för lokalisering kunna ges inom 10 dagar från första förfrågan.

10
Svar ska ges inom
tio dagar

6. Uppföljning

Etableringsstrategin är ett strategiskt kommunövergripande dokument som styr kommunens enheters förhållningsätt i arbetet med nyetablering, utökning av befintlig etablering och omlokalisering. Etableringsstrategin aktualitets prövas minst en gång per mandatperiod. Inför varje aktualitetsprövning ska en utvärdering av styrdokumentet genomföras, baserad på en dialog mellan Valdemarsviks kommuns berörda enheter.

7. Underlag

Valdemarsviks kommuns strategiska dokument
WSP-rapport Näringsliv, tillväxt och markförsörjning Valdemarsvik 2024
Regionalt Serviceprogram Östergötland 2023-2030, Region Östergötland,
Samhällsplaneringsenheten (2022)

(5)

KS-TEK.2024.99

Antagande av ny renhållningstaxa samt upphävande av tidigare taxa

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 116

KS-TEK.2024.99

Renhållningstaxa

Kommunstyrelsens förslag

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till renhållningstaxa och att den skall börja gälla from 1 januari 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att taxa, beslutad 2023-06-07 KF §75 upphävs from 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning

Valdemarsviks kommun har en gällande renhållningstaxa beslutad 2023-06-07.

Renhållningsverksamheten prognostiserar ett underskott för 2024, vilket den även gjorde under 2023.

För att uppnå en budget i balans för verksamheten, med ett resultat där intäkter och kostnader är lika, krävs en intäktsökning med ca 15% under nuvarande förutsättningar. Intäkterna behöver öka med 2 500 000 kr. Främsta orsaken till de kostnadsökningar som verksamheten fått är att index i entreprenadavtalen ökade kraftigt under 2023.

Taxemodellen föreslås samtidigt ändras till en tydligare taxa. Den föreslagna taxemodellen har sin grund i Avfallsveriges (kommunens branschorganisation) förslag på hur en taxa kan utformas.

De huvudsakliga skillnaderna mot nu gällande taxa är följande:

- Taxan är tydligt uppdelad i hämtnings-och grundavgifter.
- Förklarande text har lagt in kring vad som avses med grund- respektive hämtningsavgift.
- Avgifterna är beräknade för samtliga abonnemang.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till ny taxa kommer innebära en ökning av kommunens intäkter, med syfte att nå ett resultat förenligt med självkostnadsprincipen för renhållningsverksamheten. Detta innebär samtidigt kostnadsökningar för abonnenterna.

Justerare

.....

.....

KS § 116

KS-TEK.2024.99

Prisändringar för de vanligaste abonnemangen

En-och tvåfamiljshus permanent boende 190 liter: 651 kr/år

En-och tvåfamiljshus fritidsboende 190 liter: 596 kr/år

Flerbostadshus 370 liter 1gång/vecka: 513 kr/år

Verksamheter 190 liter 1 gång/vecka: 472 kr/år

Verksamheter 370 liter 1 gång/vecka: -742 kr/år

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justerare

.....

.....

KSAU § 61

KS-TEK.2024.99

Renhållningstaxa

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till renhållningstaxa och att den skall börja gälla from 1 januari 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att taxa, beslutad 2023-06-07 KF §75 upphävs from 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning

Valdemarsviks kommun har en gällande renhållningstaxa beslutad 2023-06-07.

Renhållningsverksamheten prognostiserar ett underskott för 2024, vilket den även gjorde under 2023.

För att uppnå en budget i balans för verksamheten, med ett resultat där intäkter och kostnader är lika, krävs en intäktsökning med ca 15% under nuvarande förutsättningar. Intäkterna behöver öka med 2 500 000 kr. Främsta orsaken till de kostnadsökningar som verksamheten fått är att index i entreprenadavtalen ökade kraftigt under 2023.

Taxemodellen föreslås samtidigt ändras till en tydligare taxa. Den föreslagna taxemodellen har sin grund i Avfallsveriges (kommunens branschorganisation) förslag på hur en taxa kan utformas.

De huvudsakliga skillnaderna mot nu gällande taxa är följande:

- Taxan är tydligt uppdelad i hämtnings- och grundavgifter.
- Förklarande text har lagt in kring vad som avses med grund-respektive hämtningsavgift.
- Avgifterna är beräknade för samtliga abonnemang.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till ny taxa kommer innebära en ökning av kommunens intäkter, med syfte att nå ett resultat förenligt med självkostnadsprincipen för renhållningsverksamheten. Detta innebär samtidigt kostnadsökningar för abonnenterna.

KSAU § 61

KS-TEK.2024.99

Prisändringar för de vanligaste abonnemangen

En-och tvåfamiljshus permanent boende 190 liter: 651 kr/år

En-och tvåfamiljshus fritidsboende 190 liter: 596 kr/år

Flerbostadshus 370 liter 1gång/vecka: 513 kr/år

Verksamheter 190 liter 1 gång/vecka: 472 kr/år

Verksamheter 370 liter 1 gång/vecka: -742 kr/år

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från sektor service och samhällsbyggnad 2024-07-31

Nytt föreslaget taxedokument

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadschef

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Sektor Service och Samhällsbyggnad
Jörgen Karlsson
Projektledare

Mottagare

Kommunstyrelsen

Renhållningstaxa

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till renhållningstaxa och att den skall börja gälla from 1 januari 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att taxa, beslutad 2023-06-07 KF §75 upphävs from 1 januari 2025.

Ärendebeskrivning

Valdemarsviks kommun har en gällande renhållningstaxa beslutad 2023-06-07. Renhållningsverksamheten prognostiserar ett underskott för 2024, vilket den även gjorde under 2023.

För att uppnå en budget i balans för verksamheten, med ett resultat där intäkter och kostnader är lika, krävs en intäktsökning med ca 15% under nuvarande förutsättningar. Intäkterna behöver öka med 2 500 000 kr. Främsta orsaken till de kostnadsökningar som verksamheten fått är att index i entreprenadavtalen ökade kraftigt under 2023.

Taxemodellen föreslås samtidigt ändras till en tydligare taxa. Den föreslagna taxemodellen har sin grund i Avfallsveriges (kommunens branschorganisation) förslag på hur en taxa kan utformas.

De huvudsakliga skillnaderna mot nu gällande taxa är följande:

- Taxan är tydligt uppdelad i hämtnings- och grundavgifter.
- Förklarande text har lagt in kring vad som avses med grund-respektive hämtningsavgift.
- Avgifterna är beräknade för samtliga abonnemang.

Prisändringar för de vanligaste abonnemangen

En-och tvåfamiljshus permanent boende 190 liter: 651 kr/år

En-och tvåfamiljshus fritidsboende 190 liter: 596 kr/år

Flerbostadshus 370 liter 1gång/vecka: 513 kr/år

Verksamheter 190 liter 1 gång/vecka: 472 kr/år

Verksamheter 370 liter 1 gång/vecka: -742 kr/år

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till ny taxa kommer innebära en ökning av kommunens intäkter, med syfte att nå ett resultat förenligt med självkostnadsprincipen för renhållningsverksamheten. Detta innebär samtidigt kostnadsökningar för abonnenterna.

Beslutsunderlag

Nytt föreslaget taxedokument

Beslutet skickas till

Samhällsbyggnadskontoret
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Aline Eriksson
Samhällsbyggnadschef

Renhållningstaxa

Valdemarsviks kommun

Antagen av kommunfullmäktige: xxxx-xx-xx
Ersätter taxa antagen av kommunfullmäktige xxxx § xx
Dokumentansvarig: xxxxxxxxxxxxx

Renhållningstaxan

För kommunens avfallshantering gäller Miljöbalken (1998:808) och Avfallsförordningen (2020:614) samt Valdemarsviks kommuns föreskrifter om avfallshantering. Renhållningen är till 100 procent taxefinansierad. Taxan består av en grundavgift och en hämtningsavgift.

Grundavgiften

Ska täcka kostnaderna för Återvinningscentral, administration, kundtjänst, fastighetskostnader, planering, information, fakturering samt övriga kostnader för renhållningen som ej ingår i hämtningsavgiften. För information om Återvinningscentralen, se sista sidan i dokumentet.

Hämtningsavgiften

Ska täcka kostnaderna för hämtning av kärlavfall, omlastning och transporter för kärlavfall samt behandlingsavgifter för kärlavfall.

Kommunfullmäktige beslutar om avgifter enligt denna taxa. Det ankommer på avdelningen Samhällsbyggnad att med beaktande av de grunder som anges i 27 kap 5 § Miljöbalken besluta om avgifter i enstaka fall som inte regleras av taxan.

Hämtningsområden

Hämtningsområde 1 avser fastland och öar med broförbindelse.
Hämtningsområde 2 avser öar utan broförbindelse i skärgård och insjöar.
I taxetabellerna avses med ö hämtningsområde 2.

För fritidsboende finns möjligheten att beställa extra hämtning om behov uppstår utanför säsong.

I de fall moms ej ingår i priset är det specificerat i taxan, i övriga fall ingår moms i priset.

Avgifter för boende i villor och fritidshus

Delning av kärl

Högst två fastigheter, med lite avfall, kan dela på ett 190 l kärl.

Flera fastigheter kan, efter överenskommelse med renhållaren, dela på större kärl än 190.

Hämtningsavgifter enligt taxetabell nedan.

Dispens uppehåll i hämtning

Uppehåll i hämtning kan medges om fastigheten inte kommer att nyttjas under en sammanhängande tid om minst sex månader för villor respektive hela hämtningsperioden för fritidshus. Ansökan ska göras på särskild blankett som skickas till Valdemarsviks kommun, Samhällsbyggnad senast 1 månad före avsedd uppehållsperiod, för fritidshus ska ansökan inkommit senast 15 mars det år som ansökan avser. Under beviljad uppehållsperiod debiteras grundavgiften.

Kompostering av matavfall

En fastighetsägare eller nyttjanderättshavare kan anmäla att allt matavfall kommer att tas om hand på den egna fastigheten genom kompostering i en skadedjurssäker kompostbehållare. Anmälan ska göras på avsedd blankett till Miljökontoret Valdemarsviks kommun. Hushåll på fastlandet som anmält och komposterar sitt matavfall erhåller en reducerad årsavgift enligt taxetabellen nedan.

Hämtnings-och grundavgift inkl. moms			Totalt /år inkl. grundavgift, inkl. moms
Permanentboende en-och tvåbostadshus -var 14:e dag			
Abonnemang	Hämtningsavgift kronor/år	Grundavgift kronor/år	
190 liter	1 629	1 986	3 615
370 liter	2 737	1 986	4 723
delat 190 liter	763	1 986	2 749
fler än två hushåll delar 370 liter eller större	1 147	1 986	3 133
kompost	1 199	1 986	3 185
delat kompost	545	1 986	2 531
ö eget fastland	109	1 986	2 095

Hämtnings-och grundavgift inkl. moms			Totalt /år inkl. grundavgift, inkl. moms
Abonnemang	Hämtningsavgift kronor/år	Grundavgift kronor/år	
190 liter	970	1 496	2 466
delat 190 liter	485	1 496	1 981
fler än två hushåll delar 370 liter eller större	664	1 496	2 160
delat kompost	273	1 496	1 769
370 liter	1 591	1 496	3 087
kompost	753	1 496	2 249
delat ö på land	109	1 496	1 605

Avgift för flerbostadshus

Hämtnings-och grundavgift exkl. moms			
Flerbostadshus			
Abonnemang	Hämtningsavgift kr/år	Grundavgift kr/år	Totalt/år inkl. grundavgift
370 liter varje vecka	4 379	2 578	6 957
370 liter två gånger/vecka	8 758	5 155	13 913
190 liter varje vecka	2 607	1 324	3 931
190 liter två gånger/vecka	5 213	2 647	7 860
600 liter varje vecka	5 995	4 598	10 593
600 liter två gånger /vecka	11 990	9 196	21 186
5 m ³ cont/djup var 14:e dag	42 909	10 450	53 359
5m ³ cont/djup sommar var 14:e dag	17 440	3 658	21 098
5m ³ cont/djup sommar varje vecka	34 880	7 315	42 195

Avgifter för verksamheter

Hämtnings-och grundavgift exkl. moms			
Abonnemang	Verksamheter		Totalt/år inkl. grundavgift
	Hämtningsavgift kr/år	Grundavgift kr/år	
190 liter varje vecka	2 606	796	3 402
190 liter två gånger/vecka	5 213	796	6 009
190 liter sommar	1 145	796	1 941
370 liter varje vecka	4 379	796	5 175
370 liter två gånger/vecka	8 758	796	9 554
370 liter sommar varje vecka	2 544	796	3 340
370 liter sommar två gånger/vecka	5 087	796	5 883
600 liter varje vecka	5 995	796	6 791
600 liter två gånger/vecka	11 990	796	12 786
600 liter sommar varje vecka	3 761	796	4 557
600 liter sommar två gånger/vecka	7 521	796	8 317

Fettavfall från fettavskiljare i kr/per tömning exkl. moms	
0-3 m3	2 041
>3-5 m3	3 267
> 5 m3	6 500

Övriga avgifter

Byte av kärstorlek

För byte av kärstorlek inklusive kärltvätt debiteras 530 kr.

Extra säck

För egen säck på högst 160 l och max 15 kg i samband med ordinarie hämtning, debiteras 203 kr.

Extra hämtning

För extrahämtning i samband med ordinarie tur debiteras 203 kr för 190 l till 370 l kärll respektive 360 kr för 660 l kärll. Vid extrahämtning, ej ordinarie tur, tillkommer framkörningsavgift på 1 342 kr per hämtning. För extra tömning av djupbehållare debiteras 2 772 kr.

Hämtning av grovavfall

Med grovavfall avses hushållsavfall som är så tungt eller skrymmande eller har egenskaper som gör att det inte är lämpligt att samla in i säck eller kärll. Till grovavfall räknas exempelvis cyklar, leksaker, möbler, barnvagnar, mindre mängder trädgårdsavfall mm. Hushåll (privatpersoner) kan kostnadsfritt lämna grovavfall på kommunens Återvinningscentral.

Grovavfall hämtas enligt schema 3 tillfällen/år från villor, 1 tillfälle per år från fritidshus samt 2 tillfälle per år från flerbostadshus. Boende i skärgården har möjlighet att lämna grovavfall vid Breviksnäs och Fyrudden vid sammanlagt 3 tillfällen/år. Maximalt 6 kollin får lämnas, avfallet ska vara märkt "grovsopor", förpackat i lämpligt emballage om högst 1,2 meter och vikter om högst 15 kg.

Fastighetsägare kan också beställa hämtning av grovavfall och mindre mängder trädgårdsavfall mot avgift.

Hämtning sker dock senast inom 17 dagar. Avgiften består av en fast framkörningsavgift på 1 580 kr per tillfälle och en rörlig avgift på 399 kr per m³.

Hämtning av latrin

Hämtning och utkörning av latrinkärl sker enligt schema under perioden v 16-v 41. Endast kärl beställda genom Valdemarsviks kommun är godkända och kärlden får inte innehålla plastsäckar eller liknade. I priset per latrinkärl ingår utkörning av kärl, hämtning och behandling. Maxvikt vid hämtning är 15 kg/kärl. Avgift per 3 kärl är 2 100 kr.

Kärl beställs av kundtjänst för vatten och renhållning och kvitteras ut från kommunens Återvinningscentral alternativt utställt vid avfallskärlet vid fastigheten enligt särskilt schema. Leveranssätt uppges vid beställning. Förbrukade latrinkärl lämnas till Återvinningscentralen alternativt hämtas vid fastighet. Leverans av nya kärl respektive hämtning av kärl vid fastighet sker inom 15 dagar efter beställning.

Avgift för tömning av slamavskiljare, slutna tankar och fosforfilter

Slam från slamavskiljare, slutna tankar och minireningsverk ska hämtas minst en gång per år. Hämtning sker enligt uppgjort körschema. Vid behov av tätare tömning sker detta genom budning. Taxorna för avskiljare och tankar gäller under förutsättning att dessa uppfyller kraven i renhållningsföreskrifterna. Avdelningen Samhällsbyggnad äger rätt att debitera timersättning enligt tabell för extra arbete i samband med tömning av anläggning som inte uppfyller kraven i föreskrifterna.

Slam, reningsverk, slutna tankar, urintankar inkl. moms	
Abonnemang	Tömningsavgift per år
Paketreningsverk 0-1,5 m ³	2 200
Paketreningsverk > 1,5-3 m ³	2 200
Paketreningsverk > 3-6 m ³	2 200
Paketreningsverk över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +2 200
Slambrunn 0-1,5 m ³	1 312
slambrunn > 1,5-3 m ³	1 812
slambrunn > 3-6 m ³	2 586
slambrunn över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +2 586
Sluten tank 0-1,5 m ³	1 464
sluten tank > 1,5-3 m ³	1 988
sluten tank > 3-6 m ³	2 872
sluten tank över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +2 872
Urintank 0-1,5 m ³	900
urintank > 1,5-3 m ³	1 100
urintank > 3-6 m ³	2 185
urintank över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +2 185
Ö slambrunn 0-1,5 m ³	1 312
Ö slambrunn > 1,5-3 m ³	1 812
Ö slambrunn > 3-6 m ³	2 586
Ö till slambrunn över 6 m ³	260 kr/m ³ över 6 m ³ +2 586
Ö Reningsverk 0-1,5 m ³	2 200
Ö Reningsverk >1,5-3 m ³	2 200
Ö Reningsverk > 3-6 m ³	2 200
Ö Reningsverk över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +2 200
Ö sluten tank 0-1,5 m ³	5 790
Ö sluten tank > 1,5-3 m ³	6 430
Ö sluten tank > 3-6 m ³	7 318
Ö sluten över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +7 318
Ö urintank 0-1,5 m ³	5 808
Ö urintank > 1,5-3 m ³	6 365
Ö urintank > 3-6 m ³	8 050
Ö urintank över 6 m ³	360 kr/m ³ över 6 m ³ +8 050

Tillägg för extra hämtning inom 24 timmar	1 339 kr
Tillägg för extra hämtning inom 10 arbetsdagar	832 kr
Tillägg för extra hämtning öar utan broförbindelse	1 561 kr/tim

Övriga avgifter

Tjänst	Avgift
Extra arbeten i samband med tömning	1 561 kr/tim
Framkörningsavgift om tömning inte kunnat ske	675 kr
Lyft av tungt lock eller längre slangdragning (slangdragning > 20 m)	675 kr
För slangdragning > 20 m utgår ett tillägg med 200 kr/10 meter	200 kr/10 m
Krav på närvaro vid tömning/specificerad tömningstid	675 kr

Vid beställning av tömning av större reningsverk med slamvolym > 12 m³ utgår timtaxa med 1 561 kr/tim samt en behandlingsavgift på 350 kr/m³.

Fosforfilter, ordinarie tömning

Tömning och behandling, filtermassa 3 907 kr/tillfälle.

Vid budad hämtning inom 10 dygn tillkommer 915 kr/tillfälle.

Återvinningscentralen

Hushåll med renhållningsabonnemang i Valdemarsviks kommun får utan extra kostnad lämna sorterat avfall, utom asbestavfall, på kommunens Återvinningscentral, dock maximalt 3 m³ per besök. Vid avlämning av större volym sker betalning genom samma kupongsystem som för verksamheter, se nedan.

Verksamheter i kommunen kan lämna mindre mängder sorterat avfall på kommunens Återvinningscentral, men får då betala genom ett kupongsystem. Verksamheter får inte lämna farligt avfall. Avlämning av större volymer avfall kan ske efter överenskommelse och mot särskild avgift. Vid avlämning av avfall med producentansvar samt metallskrot utgår ingen avgift.

Avgift avfallskuponger

Avfallskuponger (max 3 m ³ /kupong)	Avgift exkl. moms
1 besök	463 kr
5 besök	1 903 kr

(6)

KS-TEK.2024.136

Antagande av ny VA-taxa samt upphävande av tidigare taxa
Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 117

KS-TEK.2024.136

VA-taxa 2025

Kommunstyrelsens förslag

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till VA-taxa med avgiftsjusteringar enligt bilaga 2 att gälla from 1 januari 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att taxa, beslutad av kommunfullmäktige 2008-11-24 § 61 upphävs from 1 januari 2025.
3. Att ta bort sprinkleravgifter från VA-taxan för att i stället hantera kunder som nyttjar dessa tjänster genom enskilda avtal.

Ärendebeskrivning

Lagen om allmänna vattentjänster (lag 2006:412) reglerar bestämmelser för allmänna VA-anläggningar, däribland avgiftsuttaget. De avgifter som huvudmannen tar ut får inte överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för VA-anläggningen och ska fördelas skäligt och rättvist mellan de avgiftsskyldiga kunderna.

Detta underlag beskriver behovet av justerade avgiftsnivåer i VA-taxan samt förslag till fördelning av det ökade avgiftsuttaget.

I Bilaga 1 finns samtliga förslag till avgiftsförändringar redovisade. Bilaga 2 visar förslaget till ny VA-taxa i sin helhet med taxeföreskrifter och nya avgiftsnivåer.

Generella definitioner

För att kunna göra jämförelser med andra kommuner används den statistik som branschorganisationen Svenskt Vatten årligen samlar in från kommunerna om deras taxor. De två typhus som används i statistiken definieras enligt:

Typhus A

En villa/enfamiljshus som har samtliga fyra vattentjänster (dricksvatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata), förbrukar 150 m³ vatten per år och har tomtytan 800 m².

Justerare

.....

.....

KS § 117

KS-TEK.2024.136

Typhus B

Ett flerbostadshus med 15 lägenheter som har samtliga fyra vattentjänster (dricksvatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata), förbrukar 2 000 m³ vatten per år och har tomtytan 800 m².

De fastighetskategorier som nämns i underlaget är:

Bostadsfastighet

Fastighet avsedd för bostadsändamål, tex. villa eller flerbostadshus. Inkluderar även affärsverksamheter, utbildning, sjukvård etc. där lokalytan är det viktigaste sett ur användarsynpunkt.

Annan fastighet

Fastighet där tomtytan är det viktigaste sett ur användarsynpunkt, tex. hamnar, kyrkogård, idrottsplatser. Endast ett fåtal kunder finns inom denna kategori inom kommunen.

Fullständiga definitioner finns i taxeföreskrifterna, se bilaga 2.

Justering av bruksavgifter

Bruksavgiften är en periodisk avgift (abonnemangsavgift) som ska täcka kostnader för produktion och distribution av dricksvatten, bortledning av spillvatten och dagvatten, vattenrening vid reningsverk, drift- och underhållskostnader samt kapitalkostnader för investeringar i VA-anläggningen.

I nuläget får VA-verksamheten in ca 16,3 mkr via bruksavgifterna vilket de senaste åren resulterat i ett underskott för VA-verksamheten på ca 1,5 mkr per år. Förslaget till denna taxehöjning innebär en ökning om 18 % (2,9 mkr) för att dels täcka upp underskottet som annars skulle behöva täckas av skattemedel, dels för att möjliggöra reinvesteringar och investeringar i befintliga anläggningar samt i ledningsnätet.

Den senaste revideringen av bruksavgiftens nivåer gjordes 2018-03-01 (KS-TEK.2017.175). Som jämförelse har KPI sedan dess (från 2018-03 till 2024-05) ökat med 28 %.

Bruksavgiften tas ut via avgiftsparametrar enligt Tabell 1

Tabell 1. Avgiftsparametrar för bruksavgift.

Avgiftsparameter	Typ av avgift
Fast avgift per år	Fast avgift

Justerare

.....

.....

KS § 117

KS-TEK.2024.136

Avgift per m ³ levererat vatten	Rörlig avgift, beror av förbrukning
Avgift per lägenhet (villa = 1 lägenhet)	Fast avgift
Avgift per påbörjad 100-tal m ² tomtyta (endast för fastighetskategorin "Annan fastighet")	Fast avgift

Avgiftshöjningen föreslås läggas enbart på de fasta avgiftsparametrarna för att bättre spegla VA-verksamhetens kostnadsbild där över 90 % består av fasta kostnader. VA-verksamhetens kostnad påverkas endast marginellt av den producerade vattenvolymen, främst handlar det då om kostnader för el och kemikalier. För VA-verksamhetens ekonomi är det därför generellt bra att sträva mot att ha en så låg rörlig (volymberoende) andel som möjligt i taxan, men utifrån andra aspekter kan den inte heller vara alltför låg. Det bör fortsatt finnas ett incitament för fastighetsägarna att spara på vatten både utifrån möjligheten att kunna påverka sin avgift samt ur miljösynpunkt. Genom att lägga hela taxeökningen på de fasta avgiftsparametrarna fås fördelning mellan fast och rörlig andel enligt Figur 1 vilket bedöms kunna genomföras utan att incitamentet försvinner.

	Nuläge		Förslag		Förändring av intäkt (%)
	kr	%	kr	%	
Total intäkt via bruksavgifter	16 348 799 kr		19 291 583 kr		18,00%
Varav rörlig andel	6 327 604 kr	39%	6 327 604 kr	33%	0,0%
Varav fast andel	10 021 195 kr	61%	12 963 979 kr	67%	29,4%

Figur 1. Förslag till nivå på taxeökning samt fördelning mellan fasta och rörliga avgiftsparametrar totalt sett för VA-verksamheten. Samtliga summor är exklusive moms.

Konsekvenserna blir att lågförbrukare (generellt ensamhushåll, fritidshus) får ta en större procentuell andel av avgiftsökningen. I kronor räknat blir höjningen lika för alla villahushåll, ca 95 kr/mån. Nyttan av att vara ansluten till kommunalt VA speglas inte enbart av konsumerad volym, utan även i att ha tillgång till VA-anläggningen året om. Investeringar i nät och reningsverk etc. måste dessutom göras utifrån den årliga toppbelastningen.

Justerare

.....

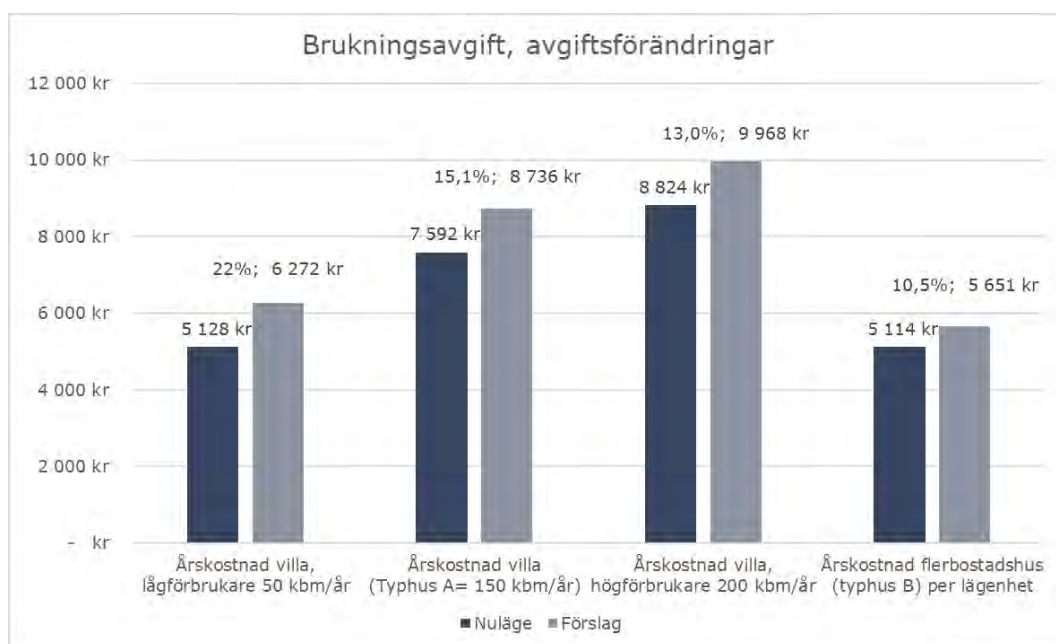
.....

KS § 117

KS-TEK.2024.136

Utfall och jämförelse med andra kommuner

En fastighets bruksavgift beror av vilka vattentjänster fastigheten har tillgång till, dess förbrukning samt antalet lägenheter per fastighet för flerbostadshus. I Figur 2 visas utfallet av förslaget till taxeökning för några olika typer av fastigheter.

Figur 2. Avgiftsförändringar för ett antal fastighetstyper inklusive moms. Samtliga förutsätts vara anslutna till alla vattentjänster.

För typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus) förändras den rörliga avgiftsandelen enligt Tabell 2.

Tabell 2. Förändringar i andelen rörlig avgift.

Förändring i andel rörlig avgift	Nuläge	Förslag
Andel rörlig avgift typhus A (Villa)	49%	42%
Andel rörlig avgift typhus B (Flerbostadshus)	64%	58%

I Figur 3 och Figur 4 visas hur avgifterna för de respektive typhusen hamnar i jämförelse med kommuner i närliggande län.

Justerare

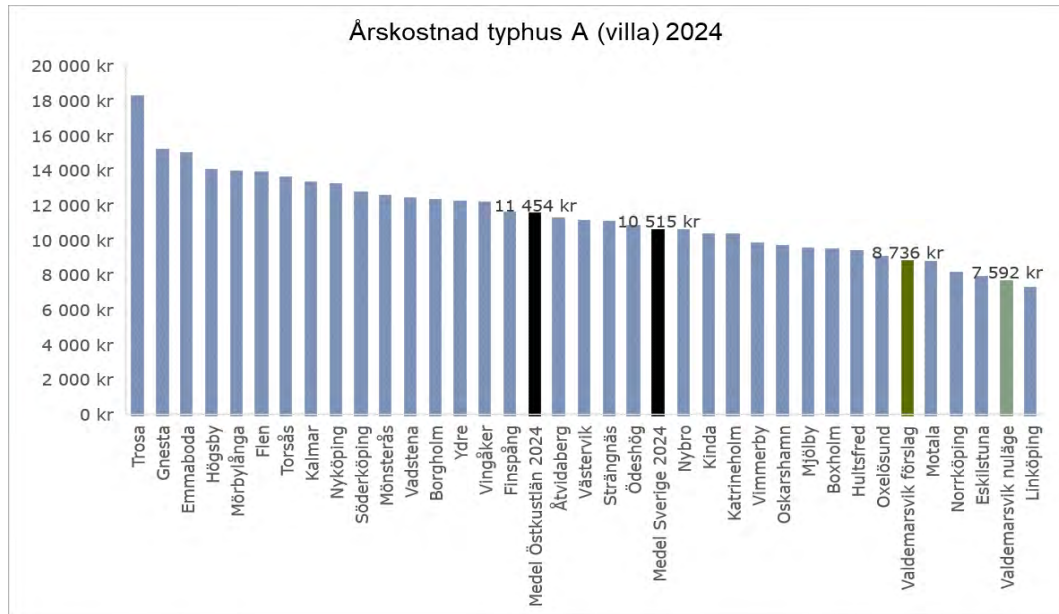
.....

.....

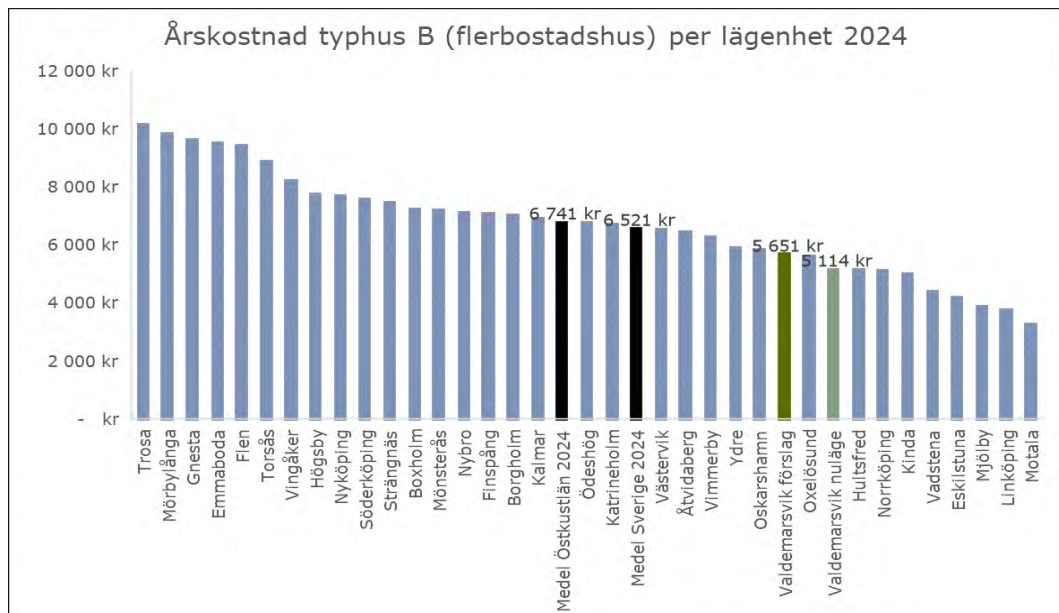

KS § 117

KS-TEK.2024.136

Figur 3. Jämförelse brukningsavgifter för typhus A (villa) med andra kommuner. Avgifterna är inklusive moms.

Figur 4. Jämförelse brukningsavgifter för typhus B (flerbostadshus) med andra kommuner. Avgifterna är inklusive moms.

Justerare

.....

.....

KS § 117

KS-TEK.2024.136

Övriga justeringar gällande bruksavgifter

Avgiftsjusteringar för bortledning av vatten från allmän platsmark, reningsavgift samt för övriga tjänster

Avgiftsjusteringar föreslås göras utifrån den generella intäktsökningen om 18 % för övriga bruksavgifter tex. avgift för bortledning av vatten från allmän platsmark, reningsavgifter samt för övriga tjänster så som uppsättning och nedtagning av vattenmätare etc. Avgifterna för uppsättning/nedtagning av mätare etc. i §18 avrundas till närmsta 10-tal kr. Samtliga förändringar i avgiftsnivåer kan ses i bilaga 1.

Borttagande av avgift för sprinkler

I nuvarande taxa finns avgifter för sprinkler angivna. Eftersom sprinkler inte är en tjänst som omfattas av VA-huvudmannens uppdrag enligt lagen om allmänna vattentjänster föreslås dessa avgifter tas bort från taxedokumentet och ersättas av enskilda avtal med berörda.

Ändrad beslutsinstans för prövningar (§14.6 och §23)

Justerat från Statens VA-nämnd till nu gällande Mark- och miljödomstolen.

Justering av anläggningsavgifter

Anläggningsavgiften är en engångsavgift som tas ut för att täcka kostnaden för att ordna en allmän VA-anläggning till den som ska anslutas. Ambitionen är att nyanslutningar till den allmänna VA-anläggningen ska ha 100 % kostnadstäckning när samtliga anslutningar summeras för att inte belasta det övriga VA-kollektivet. Enskilda anslutningar kan dock i praktiken vara billigare eller dyrare än den avgift som tas ut.

Valdemarsvik reviderade sina anläggningsavgifter senast 2010-01-01. Jämfört med andra kommuner är avgiftsnivån mycket låg.

De senaste åren har det endast gjorts enstaka nyanslutningar i Valdemarsvik, därför finns ett begränsat underlag för att utreda verkliga kostnader för nyanslutningar. VA-huvudmannen har fått ett föreläggande från Länsstyrelsen om utbyggnad av VA-anläggningen i Skeppsgården. Utredning pågår kring vilka fastigheter som ska omfattas och tidsaspekt på utbyggnaden. Det utreds även om ytterligare områden inom kommunen anses ha behov av kommunalt VA och ska anslutas (bedömning görs objektivt i enlighet med lagen om allmänna vattentjänster).

Justerare

.....

.....

KS § 117

KS-TEK.2024.136

Då det i nuläget saknas underlag för att göra en kostnadsanalys av planerade kommande anslutningar föreslås en första preliminär målbild vara att sikta på att komma i nivå med Sverigemedel. Eftersom nuvarande avgiftsnivå är mycket låg föreslås justeringar göras jämnt fördelat över en fyraårsperiod. Under kommande år behöver fortsatt utredning göras gällande lämplig slutnivå på anläggningsavgiften för att nå full kostnadstäckning på nyanslutningarna. Avgiftsjusteringar som föreslås i detta ärende är därmed endast ett första steg i avgiftsjusteringarna och bedöms ej oskäligen även om ett fullständigt beräkningsunderlag inte finns framtaget. De planerade anslutningarna i befintlig bebyggelse är i normalfallet dyrare än utbyggnation i jungfrulig mark. Eftersom denna typ av anslutning kommer bli vanligt förekommande framledes anses inte så kallad särtaxa vara aktuellt utan den ordinarie anläggningsavgiften kommer behöva ge täckning även för dessa utbyggnadsprojekt.

Anläggningsavgiftens avgiftsparametrar och förslag till avgiftsjusteringar för kategorin "Bostadsfastighet" visas i Tabell 3. Fördelningen mellan parametrarna är satta för att närmandet mot Sverigemedel ska ske så jämnt som möjligt mellan typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus). I nuläget ligger typhus B (flerbostadshus) något närmare Sverigemedel än typhus A (villa).

Tabell 3. Avgiftsparametrar samt förslag till avgiftsjusteringar för "Bostadsfastighet" (inklusive moms).

Avgiftsparameter	Nuläge	Förslag
Servisavgift	15 000 kr	30 000 kr
Förbindelsepunktsavgift	20 000 kr	30 000 kr
Tomtyteavgift per m2 tomtyta	20 kr	30 kr
Lägenhetsavgift (villa = 1 lägenhet)	15 000 kr	20 000 kr

Justerare

.....

.....

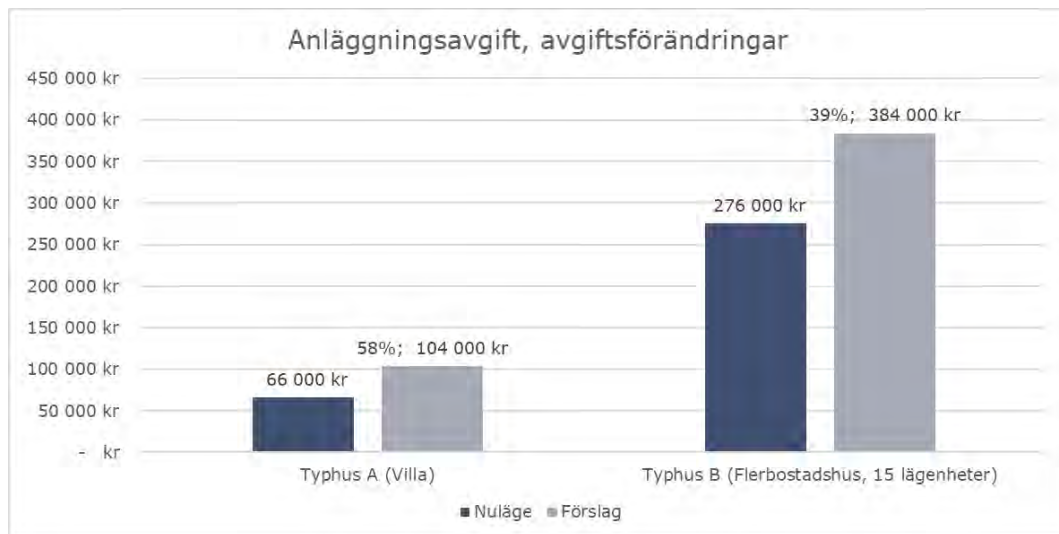

KS § 117

KS-TEK.2024.136

Utfall och jämförelse med andra kommuner

Anläggningsavgiften beror av vilka vattentjänster som ska tillgodoses, den anslutande fastighetens tomtyta samt antalet lägenheter per fastighet för flerbostadshus. I Figur 5 visas utfallet av förslaget till taxeökning för typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus).

Figur 5. Förändringar i anläggningsavgift för typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus) inklusive moms.

Med ovan förslag till nya anläggningsavgifter och ett antagande om fortsatt jämn avgiftsökning under en fyraårsperiod samtidigt som årliga avgiftsökningar görs om 5 % för övriga kommuner kan en jämförelse av avgiftsnivåerna jämt mot andra kommuner ses i Figur 6 för typhus A (villa) och Figur 7 för typhus B (flerbostadshus) för den kommande fyraårsperioden. Observera att avgifter för övriga kommuner bygger på statistik från 2024 med antagna uppräknningar.

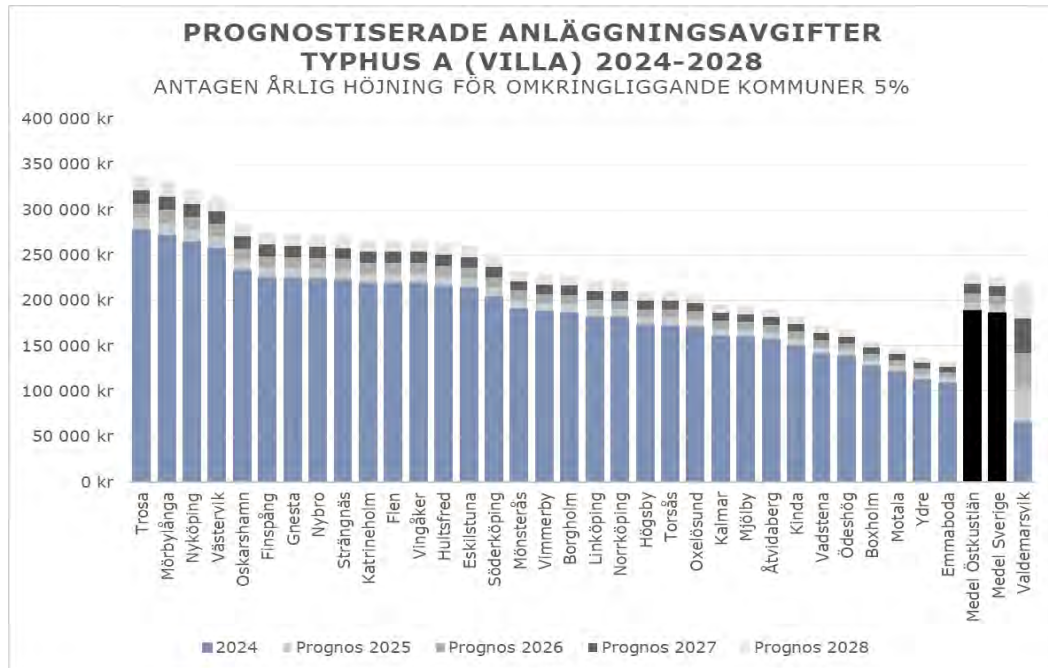
Justerare

.....

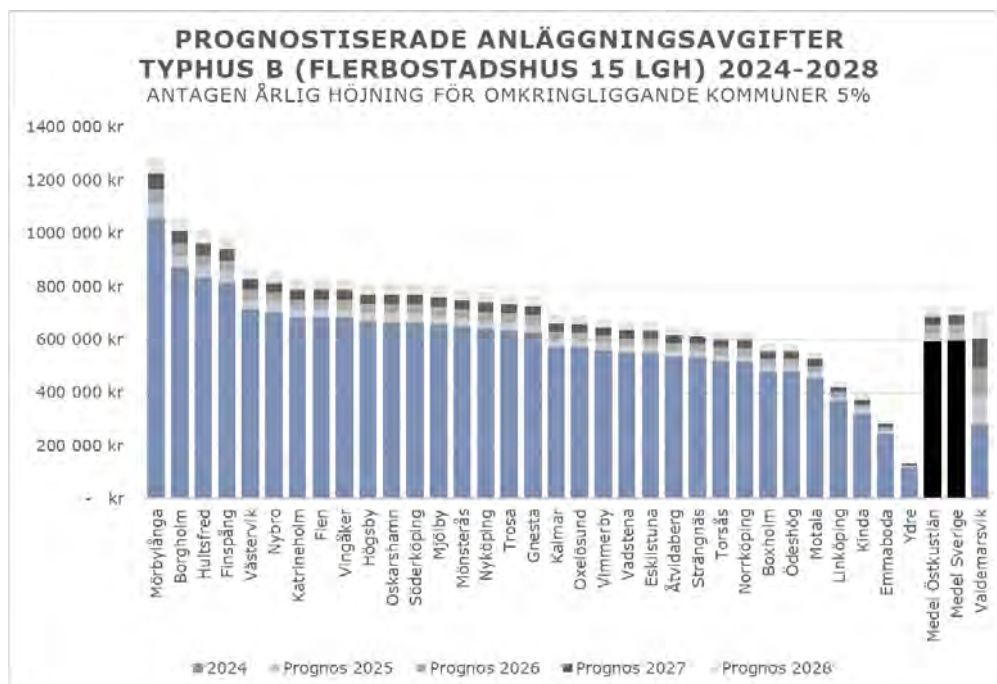
.....

KS § 117

KS-TEK.2024.136

Figur 6. Jämförelse typhus A (villa) med andra kommuner förutsatt 5 % årlig justering av avgifterna. Avgifterna är inklusive moms.

Justerare

.....

.....

KS § 117

KS-TEK.2024.136

Figur 7. Jämförelse typhus B (flerbostadshus) med andra kommuner förutsatt 5 % årlig justering av avgifterna. Avgifterna är inklusive moms.

Övriga justeringar gällande anläggningsavgifter

§ 5.1.e och §6.1.e gällande grundavgift för bortledande av Dagvatten från fastighet (Df), om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.

Enligt branschpraxis ska avgiften för bortledande av dagvatten från fastighet (Df) vara densamma oavsett om en förbindelsepunkt upprättats eller om annan anläggning har ordnats för bortledning av Df (tex. via diken). Avgiften ska vara lika stor som delen Df av servisavgiften (mellanskillnaden mellan 1 och 2 ledningar) plus delen Df i förbindelsepunktsavgiften. Utifrån förslaget till nya avgifter hamnar avgiften på 10 500 kr inklusive moms. I befintlig taxa har avgiften leget på 3000 kr men då inte baserats på den praxis som finns.

§ 6.1 Annan fastighet

För kategorin "Annan fastighet" (tex. hamnar, kyrkogård, idrottsplatser) tas ingen avgift ut per lägenhet eftersom nyttan speglas bättre av tomtytan än av byggnadens storlek. Tomtyteavgiften bör i stället kompensera detta och vara något högre än för kategorin "Bostadsfastighet" och föreslås därför sättas till 35 kr per m² (inkl. moms). Servis- och förbindelsepunktsavgift sätts lika som för "Bostadsfastighet".

§15 Bortledning av dagvatten från allmän platsmark

Anläggningsavgiften för anordnande av dagvattenavledning för allmän platsmark föreslås öka från 20 kr till 30 kr (inklusive moms) för att få en likvärdig ökning som övriga anläggningsavgifter.

Samtliga förändringar i avgiftsnivåer finns sammanställda i bilaga 1.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till ny taxa kommer innebära en ökning av kommunens intäkter, med syfte att nå ett resultat förenligt med självkostnadsprincipen för Vaverksamheten. Detta innebär samtidigt kostnadsökningar för abonnenterna.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justerare

.....

.....

KSAU § 60

KS-TEK.2024.136

VA-taxa 2025

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

1. Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till VA-taxa med avgiftsjusteringar enligt bilaga 2 att gälla from 1 januari 2025.
2. Kommunfullmäktige beslutar att taxa, beslutad av kommunfullmäktige 2008-11-24 § 61 upphävs from 1 januari 2025.
3. Att ta bort sprinkleravgifter från VA-taxan för att i stället hantera kunder som nyttjar dessa tjänster genom enskilda avtal.

Ärendebeskrivning

Lagen om allmänna vattentjänster (lag 2006:412) reglerar bestämmelser för allmänna VA-anläggningar, däribland avgiftsuttaget. De avgifter som huvudmannen tar ut får inte överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för VA-anläggningen och ska fördelas skäligt och rättvist mellan de avgiftsskyldiga kunderna.

Detta underlag beskriver behovet av justerade avgiftsnivåer i VA-taxan samt förslag till fördelning av det ökade avgiftsuttaget.

I Bilaga 1 finns samtliga förslag till avgiftsförändringar redovisade. Bilaga 2 visar förslaget till ny VA-taxa i sin helhet med taxeföreskrifter och nya avgiftsnivåer.

Generella definitioner

För att kunna göra jämförelser med andra kommuner används den statistik som branschorganisationen Svenskt Vatten årligen samlar in från kommunerna om deras taxor. De två typhus som används i statistiken definieras enligt:

Typhus A

En villa/enfamiljshus som har samtliga fyra vattentjänster (dricksvatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata), förbrukar 150 m³ vatten per år och har tomtytan 800 m².

Typhus B

Justerare

.....

.....

KSAU § 60

KS-TEK.2024.136

Ett flerbostadshus med 15 lägenheter som har samtliga fyra vattentjänster (dricksvatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata), förbrukar 2 000 m³ vatten per år och har tomtytan 800 m².

De fastighetskategorier som nämns i underlaget är:

Bostadsfastighet

Fastighet avsedd för bostadsändamål, tex. villa eller flerbostadshus. Inkluderar även affärsverksamheter, utbildning, sjukvård etc. där lokalytan är det viktigaste sett ur användarsynpunkt.

Annan fastighet

Fastighet där tomtytan är det viktigaste sett ur användarsynpunkt, tex. hamnar, kyrkogård, idrottsplatser. Endast ett fåtal kunder finns inom denna kategori inom kommunen.

Fullständiga definitioner finns i taxeföreskrifterna, se bilaga 2.

Justering av bruksavgifter

Bruksavgiften är en periodisk avgift (abonnemangsavgift) som ska täcka kostnader för produktion och distribution av dricksvatten, bortledning av spillvatten och dagvatten, vattenrening vid reningsverk, drift- och underhållskostnader samt kapitalkostnader för investeringar i VA-anläggningen.

I nuläget får VA-verksamheten in ca 16,3 mkr via bruksavgifterna vilket de senaste åren resulterat i ett underskott för VA-verksamheten på ca 1,5 mkr per år. Förslaget till denna taxehöjning innebär en ökning om 18 % (2,9 mkr) för att dels täcka upp underskottet som annars skulle behöva täckas av skattemedel, dels för att möjliggöra reinvesteringar och investeringar i befintliga anläggningar samt i ledningsnätet.

Den senaste revideringen av bruksavgiftens nivåer gjordes 2018-03-01 (KS-TEK.2017.175). Som jämförelse har KPI sedan dess (från 2018-03 till 2024-05) ökat med 28 %.

Bruksavgiften tas ut via avgiftsparametrar enligt Tabell 1.

Justerare

.....

.....

KSAU § 60

KS-TEK.2024.136

Tabell 1. Avgiftsparametrar för bruksavgift.

Avgiftsparameter	Typ av avgift
Fast avgift per år	Fast avgift
Avgift per m ³ levererat vatten	Rörlig avgift, beror av förbrukning
Avgift per lägenhet (villa = 1 lägenhet)	Fast avgift
Avgift per påbörjad 100-tal m ² tomtyta (endast för fastighetskategorin "Annan fastighet")	Fast avgift

Avgiftshöjningen föreslås läggas enbart på de fasta avgiftsparametrarna för att bättre spegla VA-verksamhetens kostnadsbild där över 90 % består av fasta kostnader. VA-verksamhetens kostnad påverkas endast marginellt av den producerade vattenvolymen, främst handlar det då om kostnader för el och kemikalier. För VA-verksamhetens ekonomi är det därför generellt bra att sträva mot att ha en så låg rörlig (volymberoende) andel som möjligt i taxan, men utifrån andra aspekter kan den inte heller vara alltför låg. Det bör fortsatt finnas ett incitament för fastighetsägarna att spara på vatten både utifrån möjligheten att kunna påverka sin avgift samt ur miljösynpunkt. Genom att lägga hela taxeökningen på de fasta avgiftsparametrarna fås fördelning mellan fast och rörlig andel enligt Figur 1 vilket bedöms kunna genomföras utan att incitamentet försvinner.

	Nuläge		Förslag		Förändring av intäkt (%)
	kr	%	kr	%	
Total intäkt via bruksavgifter	16 348 799 kr		19 291 583 kr		18,00%
Varav rörlig andel	6 327 604 kr	39%	6 327 604 kr	33%	0,0%
Varav fast andel	10 021 195 kr	61%	12 963 979 kr	67%	29,4%

Figur 1. Förslag till nivå på taxeökning samt fördelning mellan fasta och rörliga avgiftsparametrar totalt sett för VA-verksamheten. Samtliga summor är exklusive moms.

Konsekvenserna blir att lågförbrukare (generellt ensamhushåll, fritidshus) får ta en större procentuell andel av avgiftsökningen. I kronor räknat blir höjningen lika för alla villahushåll, ca 95 kr/mån. Nyttan av att vara ansluten till kommunalt VA speglas inte enbart av konsumerad volym, utan även i att

Justerare

.....

.....

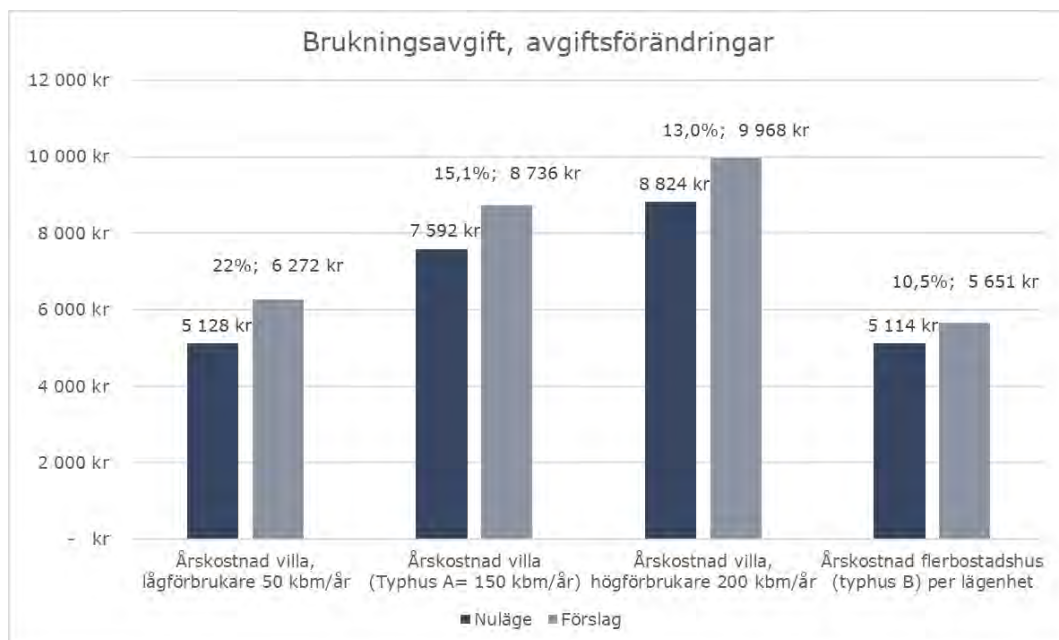
KSAU § 60

KS-TEK.2024.136

ha tillgång till VA-anläggningen året om. Investeringar i nät och reningsverk etc. måste dessutom göras utifrån den årliga toppbelastningen.

Utfall och jämförelse med andra kommuner

En fastighets brukningsavgift beror av vilka vattentjänster fastigheten har tillgång till, dess förbrukning samt antalet lägenheter per fastighet för flerbostadshus. I Figur 2 visas utfallet av förslaget till taxeökning för några olika typer av fastigheter.

Figur 2. Avgiftsförändringar för ett antal fastighetstyper inklusive moms. Samtliga förutsätts vara anslutna till alla vattentjänster.

För typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus) förändras den rörliga avgiftsandelen enligt Tabell 2.

Tabell 2. Förändringar i andelen rörlig avgift.

Förändring i andel rörlig avgift	Nuläge	Förslag
Andel rörlig avgift typhus A (Villa)	49%	42%
Andel rörlig avgift typhus B (Flerbostadshus)	64%	58%

Justerare

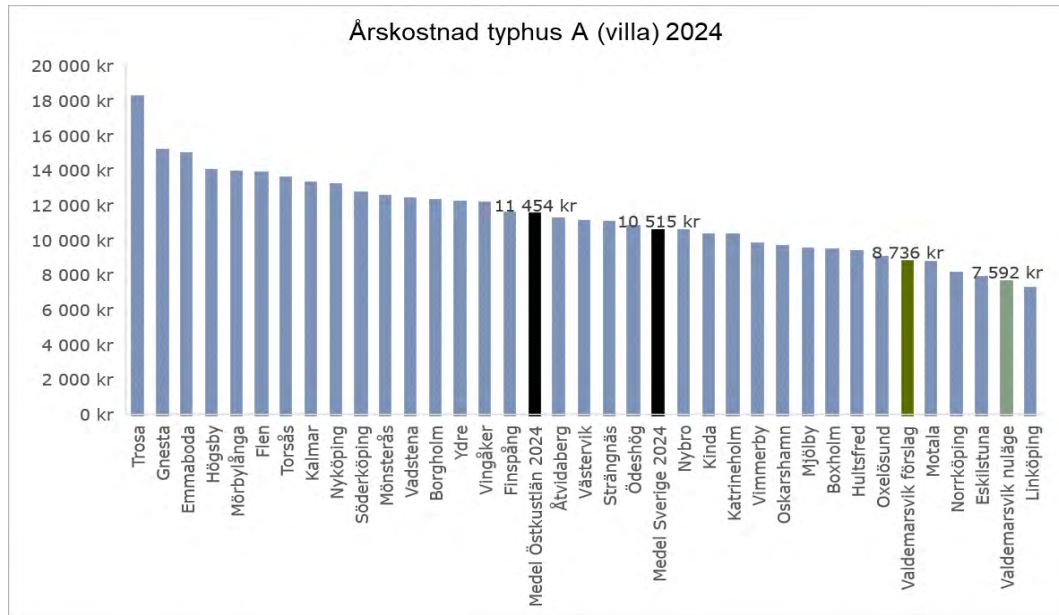
.....

.....

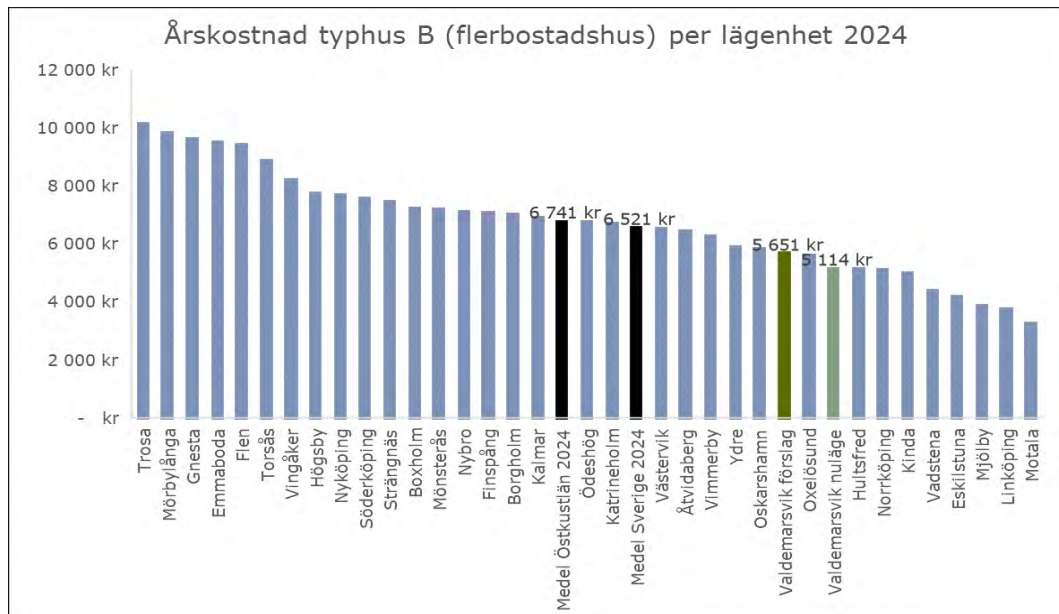
KSAU § 60

KS-TEK.2024.136

I Figur 3 och Figur 4 visas hur avgifterna för de respektive typhusen hamnar i jämförelse med kommuner i närliggande län.

Figur 3. Jämförelse bruksavgifter för typhus A (villa) med andra kommuner. Avgifterna är inklusive moms.

Justerare

.....

.....

KSAU § 60

KS-TEK.2024.136

Figur 4. Jämförelse bruksavgifter för typhus B (flerbostadshus) med andra kommuner. Avgifterna är inklusive moms.

Övriga justeringar gällande bruksavgifter

Avgiftsjusteringar för bortledning av vatten från allmän platsmark, reningsavgift samt för övriga tjänster

Avgiftsjusteringar föreslås göras utifrån den generella intäktsökningen om 18 % för övriga bruksavgifter tex. avgift för bortledning av vatten från allmän platsmark, reningsavgifter samt för övriga tjänster så som uppsättning och nedtagning av vattenmätare etc. Avgifterna för uppsättning/nedtagning av mätare etc. i §18 avrundas till närmsta 10-tal kr. Samtliga förändringar i avgiftsnivåer kan ses i bilaga 1.

Borttagande av avgift för sprinkler

I nuvarande taxa finns avgifter för sprinkler angivna. Eftersom sprinkler inte är en tjänst som omfattas av VA-huvudmannens uppdrag enligt lagen om allmänna vattentjänster föreslås dessa avgifter tas bort från taxedokumentet och ersättas av enskilda avtal med berörda.

Ändrad beslutsinstans för prövningar (§14.6 och §23)

Justerat från Statens VA-nämnd till nu gällande Mark- och miljödomstolen.

Justering av anläggningsavgifter

Anläggningsavgiften är en engångsavgift som tas ut för att täcka kostnaden för att ordna en allmän VA-anläggning till den som ska anslutas. Ambitionen är att nyanslutningar till den allmänna VA-anläggningen ska ha 100 % kostnadstäckning när samtliga anslutningar summeras för att inte belasta det övriga VA-kollektivet. Enskilda anslutningar kan dock i praktiken vara billigare eller dyrare än den avgift som tas ut.

Valdemarsvik reviderade sina anläggningsavgifter senast 2010-01-01. Jämfört med andra kommuner är avgiftsnivån mycket låg.

De senaste åren har det endast gjorts enstaka nyanslutningar i Valdemarsvik, därför finns ett begränsat underlag för att utreda verkliga kostnader för nyanslutningar. VA-huvudmannen har fått ett föreläggande från Länsstyrelsen om utbyggnad av VA-anläggningen i Skeppsgården. Utredning pågår kring vilka fastigheter som ska omfattas och tidsaspekt på utbyggnaden. Det utreds även om ytterligare områden inom kommunen anses ha behov av kommunalt VA och ska anslutas (bedömning görs objektivt i enlighet med lagen om allmänna vattentjänster).

Justerare

.....

.....

KSAU § 60

KS-TEK.2024.136

Då det i nuläget saknas underlag för att göra en kostnadsanalys av planerade kommande anslutningar föreslås en första preliminär målbild vara att sikta på att komma i nivå med Sverigemedel. Eftersom nuvarande avgiftsnivå är mycket låg föreslås justeringar göras jämnt fördelat över en fyraårsperiod. Under kommande år behöver fortsatt utredning göras gällande lämplig slutnivå på anläggningsavgiften för att nå full kostnadstäckning på nyanslutningarna. Avgiftsjusteringar som föreslås i detta ärende är därmed endast ett första steg i avgiftsjusteringarna och bedöms ej oskäligen även om ett fullständigt beräkningsunderlag inte finns framtaget. De planerade anslutningarna i befintlig bebyggelse är i normalfallet dyrare än utbyggnation i jungfrulig mark. Eftersom denna typ av anslutning kommer bli vanligt förekommande framledes anses inte så kallad särtaxa vara aktuellt utan den ordinarie anläggningsavgiften kommer behöva ge täckning även för dessa utbyggnadsprojekt.

Anläggningsavgiftens avgiftsparametrar och förslag till avgiftsjusteringar för kategorin "Bostadsfastighet" visas i Tabell 3. Fördelningen mellan parametrarna är satta för att närmandet mot Sverigemedel ska ske så jämnt som möjligt mellan typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus). I nuläget ligger typhus B (flerbostadshus) något närmare Sverigemedel än typhus A (villa).

Tabell 3. Avgiftsparametrar samt förslag till avgiftsjusteringar för "Bostadsfastighet" (inklusive moms).

Avgiftsparameter	Nuläge	Förslag
Servisavgift	15 000 kr	30 000 kr
Förbindelsepunktsavgift	20 000 kr	30 000 kr
Tomtyteavgift per m2 tomtyta	20 kr	30 kr
Lägenhetsavgift (villa = 1 lägenhet)	15 000 kr	20 000 kr

Justerare

.....

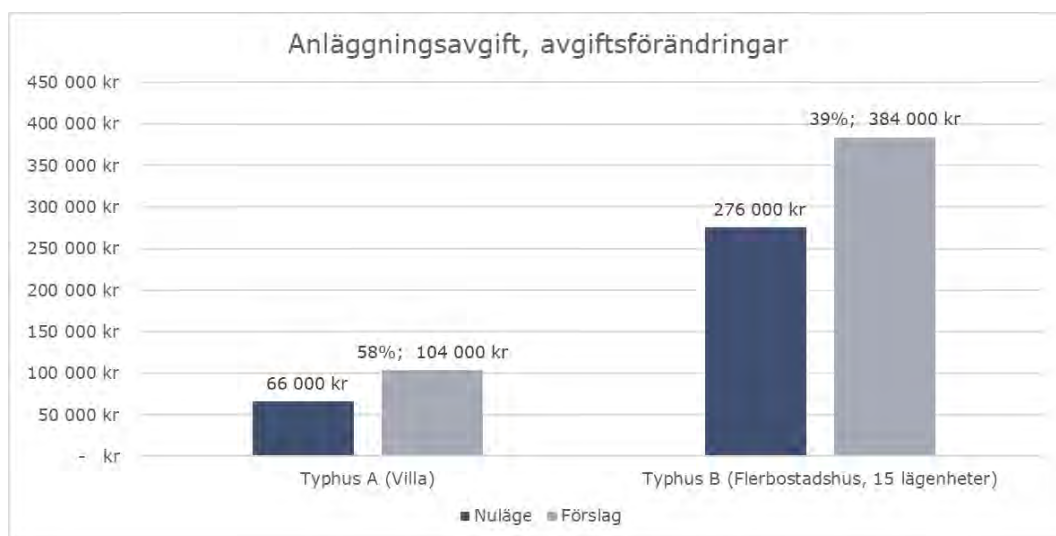
.....

KSAU § 60

KS-TEK.2024.136

Utfall och jämförelse med andra kommuner

Anläggningsavgiften beror av vilka vattentjänster som ska tillgodoses, den anslutande fastighetens tomtyta samt antalet lägenheter per fastighet för flerbostadshus. I Figur 5 visas utfallet av förslaget till taxeökning för typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus).

Figur 5. Förändringar i anläggningsavgift för typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus) inklusive moms.

Med ovan förslag till nya anläggningsavgifter och ett antagande om fortsatt jämn avgiftsökning under en fyraårsperiod samtidigt som årliga avgiftsökningar görs om 5 % för övriga kommuner kan en jämförelse av avgiftsnivåerna jämföras mot andra kommuner ses i Figur 6 för typhus A (villa) och Figur 7 för typhus B (flerbostadshus) för den kommande fyraårsperioden. Observera att avgifter för övriga kommuner bygger på statistik från 2024 med antagna uppräknings.

Justerare

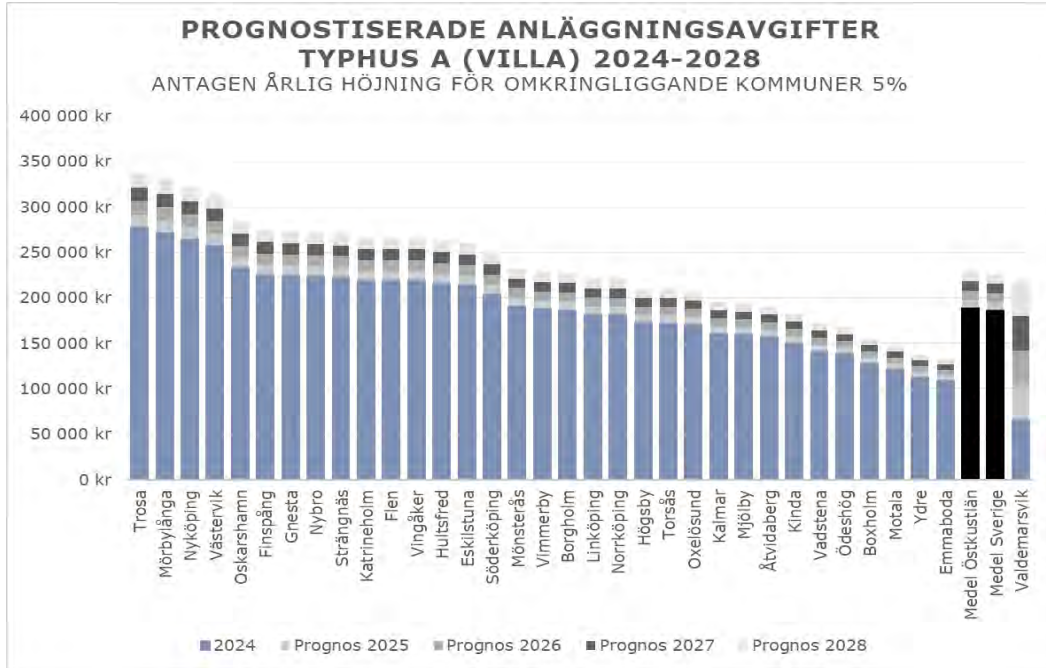
.....

.....

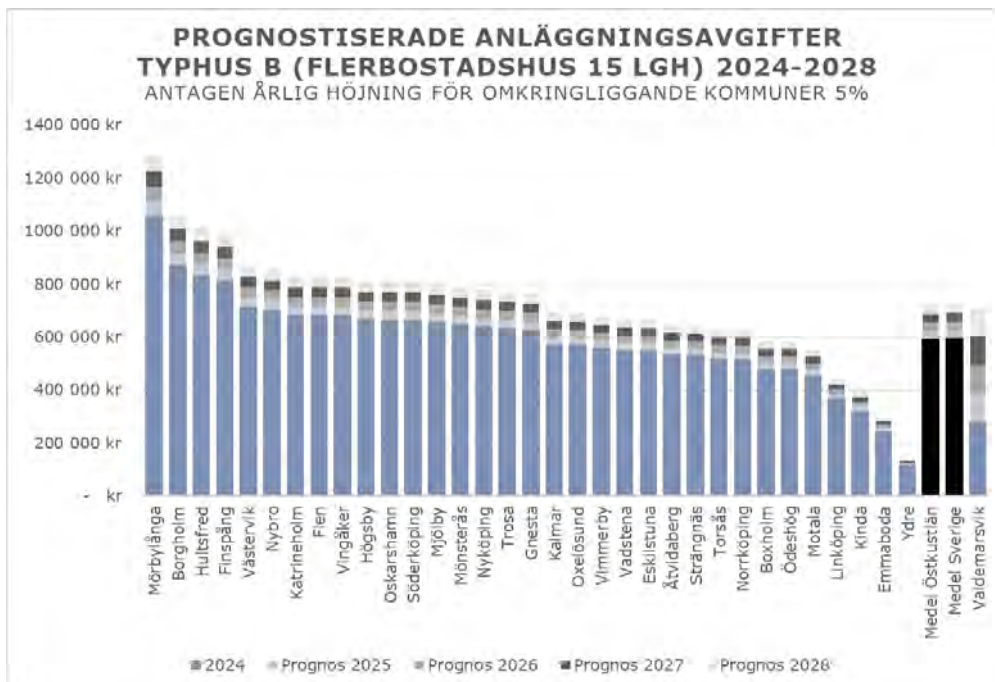

KSAU § 60

KS-TEK.2024.136

Figur 6. Jämförelse typhus A (villa) med andra kommuner förutsatt 5 % årlig justering av avgifterna. Avgifterna är inklusive moms.

Justerare

.....

.....

KSAU § 60

KS-TEK.2024.136

Figur 7. Jämförelse typhus B (flerbostadshus) med andra kommuner förutsatt 5 % årlig justering av avgifterna. Avgifterna är inklusive moms.

Övriga justeringar gällande anläggningsavgifter

§ 5.1.e och §6.1.e gällande grundavgift för bortledning av Dagvatten från fastighet (Df), om bortledning av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.

Enligt branschpraxis ska avgiften för bortledning av dagvatten från fastighet (Df) vara densamma oavsett om en förbindelsepunkt upprättats eller om annan anläggning har ordnats för bortledning av Df (tex. via diken). Avgiften ska vara lika stor som delen Df av servisavgiften (mellanskillnaden mellan 1 och 2 ledningar) plus delen Df i förbindelsepunktsavgiften. Utifrån förslaget till nya avgifter hamnar avgiften på 10 500 kr inklusive moms. I befintlig taxa har avgiften leget på 3000 kr men då inte baserats på den praxis som finns.

§ 6.1 Annan fastighet

För kategorin "Annan fastighet" (tex. hamnar, kyrkogård, idrottsplatser) tas ingen avgift ut per lägenhet eftersom nyttan speglas bättre av tomtytan än av byggnadens storlek. Tomtyteavgiften bör i stället kompensera detta och vara något högre än för kategorin "Bostadsfastighet" och föreslås därför sättas till 35 kr per m² (inkl. moms). Servis- och förbindelsepunktsavgift sätts lika som för "Bostadsfastighet".

§15 Bortledning av dagvatten från allmän platsmark

Anläggningsavgiften för anordnande av dagvattenavledning för allmän platsmark föreslås öka från 20 kr till 30 kr (inklusive moms) för att få en likvärdig ökning som övriga anläggningsavgifter.

Samtliga förändringar i avgiftsnivåer finns sammanställda i bilaga 1.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till ny taxa kommer innebära en ökning av kommunens intäkter, med syfte att nå ett resultat förenligt med självkostnadsprincipen för Verksamheten. Detta innebär samtidigt kostnadsökningar för abonnenterna.

Justerare

.....

.....

KSAU § 60

KS-TEK.2024.136

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från sektor service och samhällsbyggnad 2024-08-06
Bilaga 1. Förändrade avgiftsnivåer för anläggnings- och bruksavgifter.
Bilaga 2. Föreskrifter VA-taxa i sin helhet med föreslagna avgiftsnivåer.

Beslutet skickas till
Samhällsbyggnadschef
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare
Sektor Service och Samhällsbyggnad
Aline Eriksson

Mottagare
kommunstyrelsen

VA-taxa 2025

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

- 1. Kommunfullmäktige beslutar att anta förslag till VA-taxa med avgiftsjusteringar enligt bilaga 2 att gälla from 1 januari 2025.**
- 2. Kommunfullmäktige beslutar att taxa, beslutad av kommunfullmäktige 2008-11-24 § 61 upphävs from 1 januari 2025.**
- 3. Att ta bort sprinkleravgifter från VA-taxan för att i stället hantera kunder som nyttjar dessa tjänster genom enskilda avtal.**

Ärendebeskrivning

Lagen om allmänna vattentjänster (lag 2006:412) reglerar bestämmelser för allmänna VA-anläggningar, däribland avgiftsuttaget. De avgifter som huvudmannen tar ut får inte överskrida vad som behövs för att täcka nödvändiga kostnader för VA-anläggningen och ska fördelas skäligt och rättvist mellan de avgiftsskyldiga kunderna.

Detta underlag beskriver behovet av justerade avgiftsnivåer i VA-taxan samt förslag till fördelning av det ökade avgiftsuttaget.

I Bilaga 1 finns samtliga förslag till avgiftsförändringar redovisade. Bilaga 2 visar förslaget till ny VA-taxa i sin helhet med taxeföreskrifter och nya avgiftsnivåer.

Generella definitioner

För att kunna göra jämförelser med andra kommuner används den statistik som branschorganisationen Svenskt Vatten årligen samlar in från kommunerna om deras taxor. De två typhus som används i statistiken definieras enligt:

Typhus A

En villa/enfamiljshus som har samtliga fyra vattentjänster (dricksvatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata), förbrukar 150 m³ vatten per år och har tomtytan 800 m².

Typhus B

Ett flerbostadshus med 15 lägenheter som har samtliga fyra vattentjänster (dricksvatten, spillvatten, dagvatten fastighet och dagvatten gata), förbrukar 2 000 m³ vatten per år och har tomtytan 800 m².

De fastighetskategorier som nämns i underlaget är:

Bostadsfastighet

Fastighet avsedd för bostadsändamål, tex. villa eller flerbostadshus. Inkluderar även affärsverksamheter, utbildning, sjukvård etc. där lokalytan är det viktigaste sett ur användarsynpunkt.

Annan fastighet

Fastighet där tomtytan är det viktigaste sett ur användarsynpunkt, tex. hamnar, kyrkogård, idrottsplatser. Endast ett fåtal kunder finns inom denna kategori inom kommunen.

Fullständiga definitioner finns i taxeföreskrifterna, se bilaga 2.

Justering av bruksavgifter

Bruksavgiften är en periodisk avgift (abonnemangsavgift) som ska täcka kostnader för produktion och distribution av dricksvatten, bortledning av spillvatten och dagvatten, vattenrening vid reningsverk, drift- och underhållskostnader samt kapitalkostnader för investeringar i VA-anläggningen.

I nuläget får VA-verksamheten in ca 16,3 mkr via bruksavgifterna vilket de senaste åren resulterat i ett underskott för VA-verksamheten på ca 1,5 mkr per år. Förslaget till denna taxehöjning innebär en ökning om 18 % (2,9 mkr) för att dels täcka upp underskottet som annars skulle behöva täckas av skattemedel, dels för att möjliggöra reinvesteringar och investeringar i befintliga anläggningar samt i ledningsnätet.

Den senaste revideringen av bruksavgiftens nivåer gjordes 2018-03-01 (KS-TEK.2017.175). Som jämförelse har KPI sedan dess (från 2018-03 till 2024-05) ökat med 28 %.

Bruksavgiften tas ut via avgiftsparametrar enligt Tabell 1.

Tabell 1. Avgiftsparametrar för bruksavgift.

Avgiftsparameter	Typ av avgift
Fast avgift per år	Fast avgift
Avgift per m ³ levererat vatten	Rörlig avgift, beror av förbrukning

Avgift per lägenhet (villa = 1 lägenhet)	Fast avgift
Avgift per påbörjad 100-tal m ² tomtyta (endast för fastighetskategorin "Annan fastighet")	Fast avgift

Avgiftshöjningen föreslås läggas enbart på de fasta avgiftsparametrarna för att bättre spegla VA-verksamhetens kostnadsbild där över 90 % består av fasta kostnader. VA-verksamhetens kostnad påverkas endast marginellt av den producerade vattenvolymen, främst handlar det då om kostnader för el och kemikalier. För VA-verksamhetens ekonomi är det därför generellt bra att sträva mot att ha en så låg rörlig (volymberoende) andel som möjligt i taxan, men utifrån andra aspekter kan den inte heller vara alltför låg. Det bör fortsatt finnas ett incitament för fastighetsägarna att spara på vatten både utifrån möjligheten att kunna påverka sin avgift samt ur miljösynpunkt. Genom att lägga hela taxeökningen på de fasta avgiftsparametrarna fås fördelning mellan fast och rörlig andel enligt Figur 1 vilket bedöms kunna genomföras utan att incitamentet försvinner.

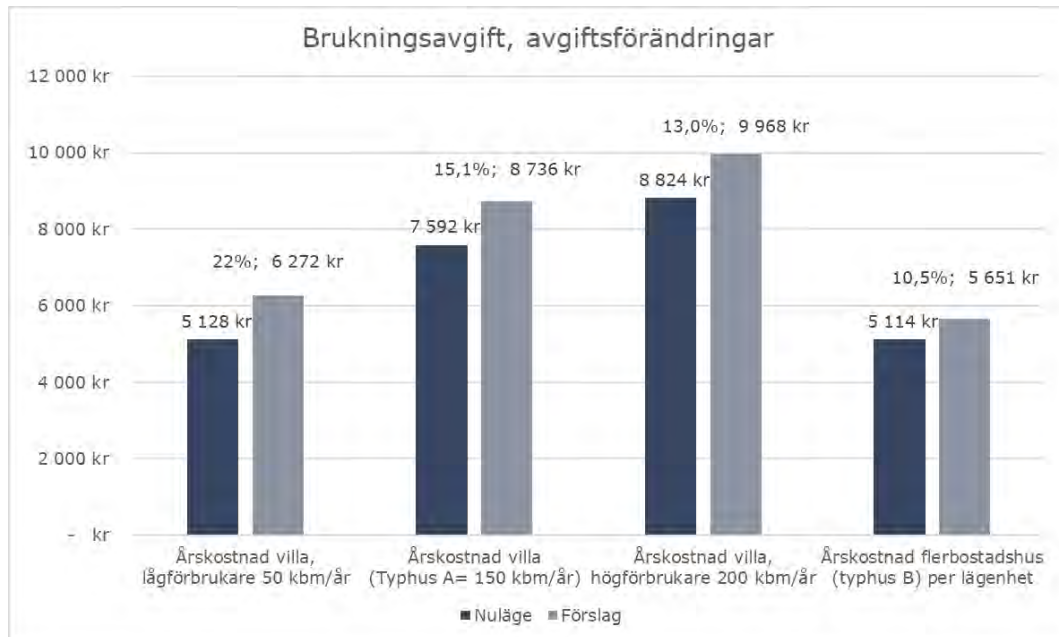
	Nuläge		Förslag		Förändring av intäkt (%)
	kr	%	kr	%	
Total intäkt via bruksavgifter	16 348 799 kr		19 291 583 kr		18,00%
Varav rörlig andel	6 327 604 kr	39%	6 327 604 kr	33%	0,0%
Varav fast andel	10 021 195 kr	61%	12 963 979 kr	67%	29,4%

Figur 1. Förslag till nivå på taxeökning samt fördelning mellan fasta och rörliga avgiftsparametrar totalt sett för VA-verksamheten. Samtliga summor är exklusive moms.

Konsekvenserna blir att lågförbrukare (generellt ensamhushåll, fritidshus) får ta en större procentuell andel av avgiftsökningen. I kronor räknat blir höjningen lika för alla villahushåll, ca 95 kr/mån. Nyttan av att vara ansluten till kommunalt VA speglas inte enbart av konsumerad volym, utan även i att ha tillgång till VA-anläggningen året om. Investeringar i nät och reningsverk etc. måste dessutom göras utifrån den årliga toppbelastningen.

Utfall och jämförelse med andra kommuner

En fastighets bruksavgift beror av vilka vattentjänster fastigheten har tillgång till, dess förbrukning samt antalet lägenheter per fastighet för flerbostadshus. I Figur 2 visas utfallet av förslaget till taxeökning för några olika typer av fastigheter.

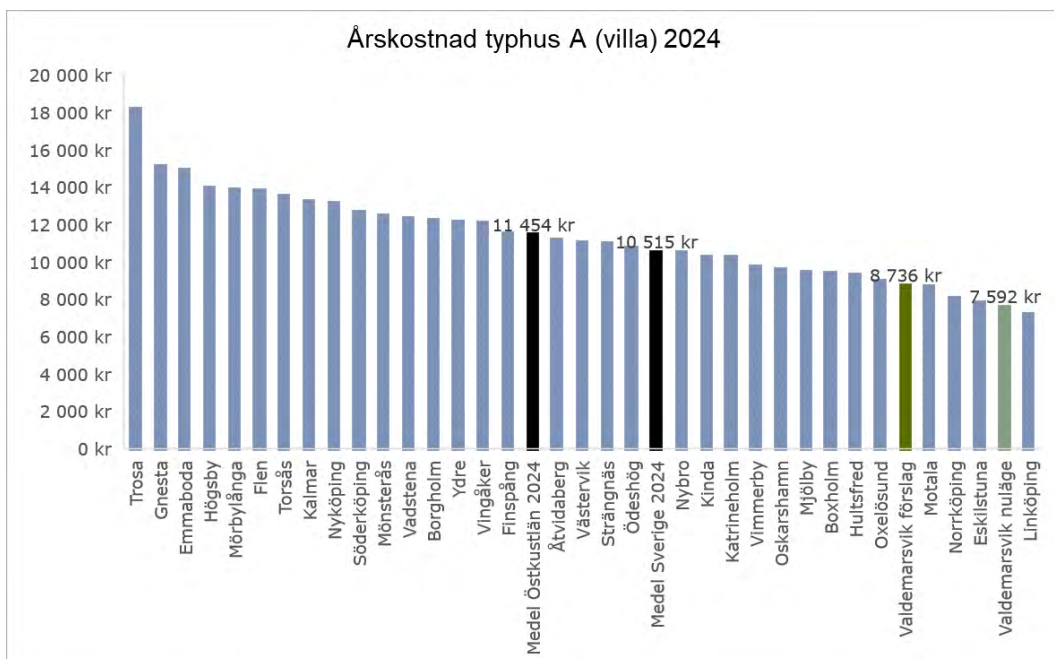
Figur 2. Avgiftsförändringar för ett antal fastighetstyper inklusive moms. Samtliga förutsätts vara anslutna till alla vattentjänster.

För typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus) förändras den rörliga avgiftsandelen enligt Tabell 2.

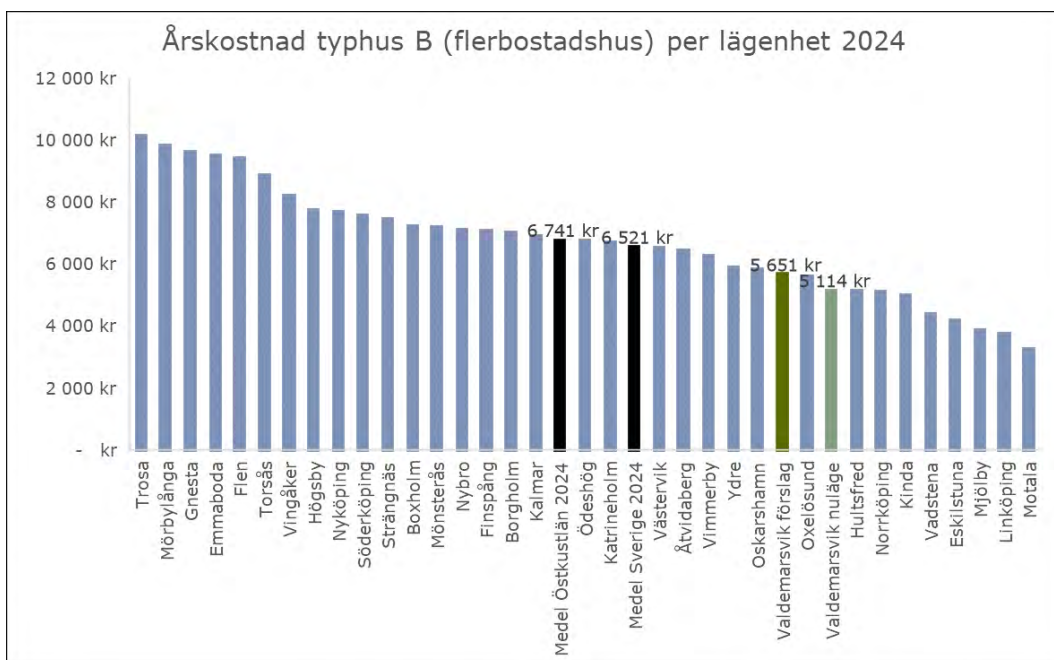
Tabell 2. Förändringar i andelen rörlig avgift.

Förändring i andel rörlig avgift	Nuläge	Förslag
Andel rörlig avgift typhus A (Villa)	49%	42%
Andel rörlig avgift typhus B (Flerbostadshus)	64%	58%

I Figur 3 och Figur 4 visas hur avgifterna för de respektive typhusen hamnar i jämförelse med kommuner i närliggande län.

Figur 3. Jämförelse bruksavgifter för typhus A (villa) med andra kommuner. Avgifterna är inklusive moms.

Figur 4. Jämförelse bruksavgifter för typhus B (flerbostadshus) med andra kommuner. Avgifterna är inklusive moms.

Övriga justeringar gällande bruksavgifter

Avgiftsjusteringar för bortledning av vatten från allmän platsmark, reningsavgift samt för övriga tjänster

Avgiftsjusteringar föreslås göras utifrån den generella intäktsökningen om 18 % för övriga bruksavgifter tex. avgift för bortledning av vatten från allmän

platsmark, reningsavgifter samt för övriga tjänster så som uppsättning och nedtagning av vattenmätare etc. Avgifterna för uppsättning/nedtagning av mätare etc. i §18 avrundas till närmsta 10-tal kr. Samtliga förändringar i avgiftsnivåer kan ses i bilaga 1.

Borttagande av avgift för sprinkler

I nuvarande taxa finns avgifter för sprinkler angivna. Eftersom sprinkler inte är en tjänst som omfattas av VA-huvudmannens uppdrag enligt lagen om allmänna vattentjänster föreslås dessa avgifter tas bort från taxedokumentet och ersättas av enskilda avtal med berörda.

Ändrad beslutsinstans för prövningar (§14.6 och §23)

Justerat från Statens VA-nämnd till nu gällande Mark- och miljödomstolen.

Justering av anläggningsavgifter

Anläggningsavgiften är en engångsavgift som tas ut för att täcka kostnaden för att ordna en allmän VA-anläggning till den som ska anslutas. Ambitionen är att nyanslutningar till den allmänna VA-anläggningen ska ha 100 % kostnadstäckning när samtliga anslutningar summeras för att inte belasta det övriga VA-kollektivet. Enskilda anslutningar kan dock i praktiken vara billigare eller dyrare än den avgift som tas ut.

Valdemarsvik reviderade sina anläggningsavgifter senast 2010-01-01.

Jämfört med andra kommuner är avgiftsnivån mycket låg.

De senaste åren har det endast gjorts enstaka nyanslutningar i Valdemarsvik, därför finns ett begränsat underlag för att utreda verkliga kostnader för nyanslutningar. VA-huvudmannen har fått ett föreläggande från Länsstyrelsen om utbyggnad av VA-anläggningen i Skeppsgården. Utredning pågår kring vilka fastigheter som ska omfattas och tidsaspekt på utbyggnaden. Det utreds även om ytterligare områden inom kommunen anses ha behov av kommunalt VA och ska anslutas (bedömning görs objektivt i enlighet med lagen om allmänna vattentjänster).

Då det i nuläget saknas underlag för att göra en kostnadsanalys av planerade kommande anslutningar föreslås en första preliminär målbild vara att sikta på att komma i nivå med Sverigemedel. Eftersom nuvarande avgiftsnivå är mycket låg föreslås justeringar göras jämnt fördelat över en fyraårsperiod. Under kommande år behöver fortsatt utredning göras gällande lämplig slutnivå på anläggningsavgiften för att nå full kostnadstäckning på nyanslutningarna. Avgiftsjusteringar som föreslås i detta ärende är därmed endast ett första steg i avgiftsjusteringarna och bedöms ej oskäligen även om ett fullständigt beräkningsunderlag inte finns framtaget. De planerade

anslutningarna i befintlig bebyggelse är i normalfallet dyrare än utbyggnation i jungfrulig mark. Eftersom denna typ av anslutning kommer bli vanligt förekommande framledes anses inte så kallad särtaxa vara aktuellt utan den ordinarie anläggningsavgiften kommer behöva ge täckning även för dessa utbyggnadsprojekt.

Anläggningsavgiftens avgiftsparametrar och förslag till avgiftsjusteringar för kategorin "Bostadsfastighet" visas i Tabell 3. Fördelningen mellan parametrarna är satta för att närmandet mot Sverigemedel ska ske så jämnt som möjligt mellan typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus). I nuläget ligger typhus B (flerbostadshus) något närmare Sverigemedel än typhus A (villa).

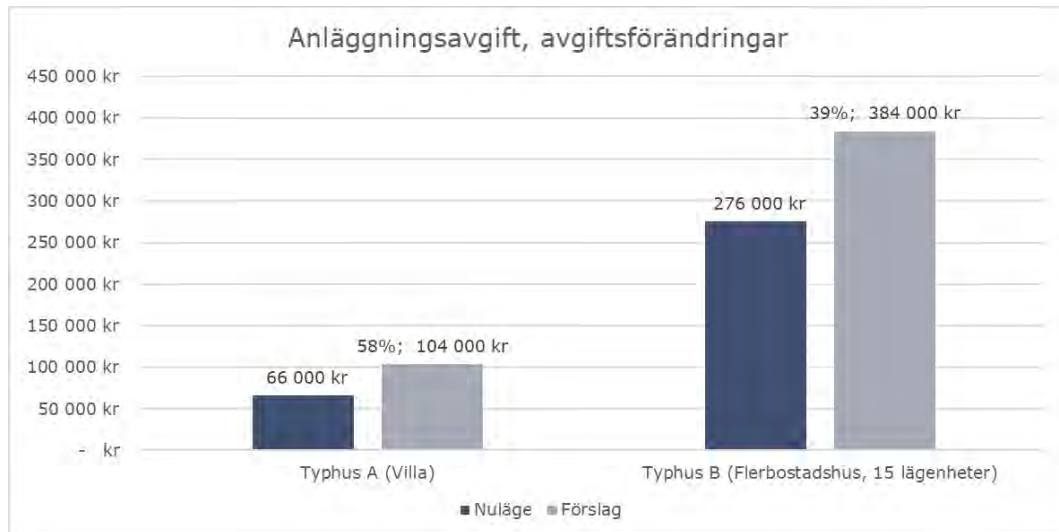
Tabell 3. Avgiftsparametrar samt förslag till avgiftsjusteringar för "Bostadsfastighet" (inklusive moms).

Avgiftsparameter	Nuläge	Förslag
Servisavgift	15 000 kr	30 000 kr
Förbindelsepunktsavgift	20 000 kr	30 000 kr
Tomtyteavgift per m2 tomtyta	20 kr	30 kr
Lägenhetsavgift (villa = 1 lägenhet)	15 000 kr	20 000 kr

Utfall och jämförelse med andra kommuner

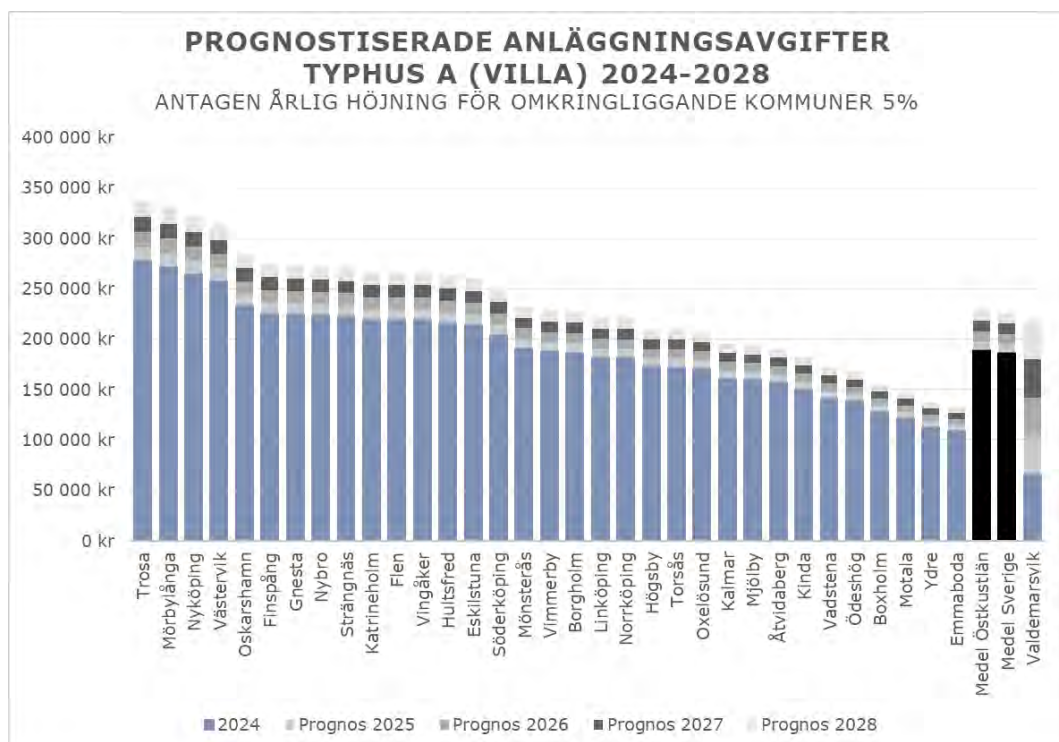
Anläggningsavgiften beror av vilka vattentjänster som ska tillgodoses, den anslutande fastighetens tomtyta samt antalet lägenheter per fastighet för flerbostadshus. I Figur 5 visas utfallet av förslaget till taxeökning för typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus).

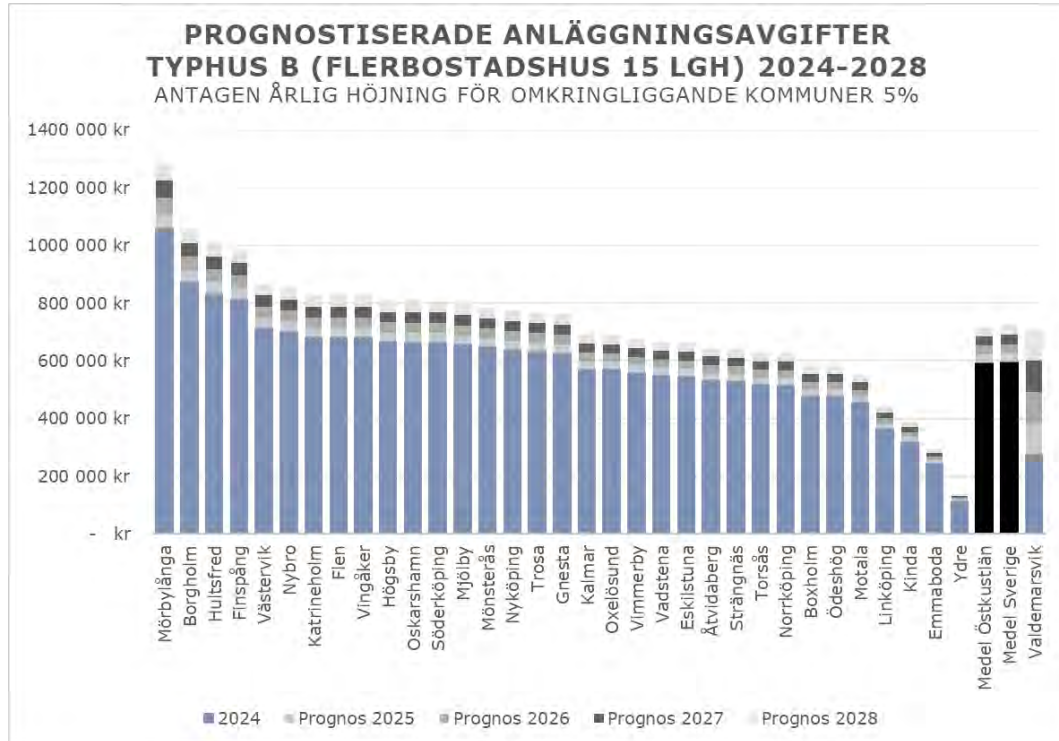

Figur 5. Förändringar i anläggningsavgift för typhus A (villa) och typhus B (flerbostadshus) inklusive moms.

Med ovan förslag till nya anläggningsavgifter och ett antagande om fortsatt jämn avgiftsökning under en fyraårsperiod samtidigt som årliga avgiftsökningar görs om 5 % för övriga kommuner kan en jämförelse av avgiftsnivåerna jämt mot andra kommuner ses i Figur 6 för typhus A (villa) och Figur 7 för typhus B (flerbostadshus) för den kommande fyraårsperioden. Observera att avgifter för övriga kommuner bygger på statistik från 2024 med antagna uppräknings.

Figur 6. Jämförelse typhus A (villa) med andra kommuner förutsatt 5 % årlig justering av avgifterna. Avgifterna är inklusive moms.

Figur 7. Jämförelse typhus B (flerbostadshus) med andra kommuner förutsatt 5 % årlig justering av avgifterna. Avgifterna är inklusive moms.

Övriga justeringar gällande anläggningsavgifter

§ 5.1.e och §6.1.e gällande grundavgift för bortledande av Dagvatten från fastighet (Df), om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.

Enligt branschpraxis ska avgiften för bortledande av dagvatten från fastighet (Df) vara densamma oavsett om en förbindelsepunkt upprättats eller om annan anläggning har ordnats för bortledning av Df (tex. via diken). Avgiften ska vara lika stor som delen Df av servisavgiften (mellanskillnaden mellan 1 och 2 ledningar) plus delen Df i förbindelsepunktsavgiften. Utifrån förslaget till nya avgifter hamnar avgiften på 10 500 kr inklusive moms. I befintlig taxa har avgiften leget på 3000 kr men då inte baserats på den praxis som finns.

§ 6.1 Annan fastighet

För kategorin "Annan fastighet" (tex. hamnar, kyrkogård, idrottsplatser) tas ingen avgift ut per lägenhet eftersom nyttan speglas bättre av tomtytan än av byggnadens storlek. Tomtyteavgiften bör i stället kompensera detta och vara något högre än för kategorin "Bostadsfastighet" och föreslås därför sättas till 35 kr per m² (inkl. moms). Servis- och förbindelsepunktsavgift sätts lika som för "Bostadsfastighet".

§15 Bortledning av dagvatten från allmän platsmark

Anläggningsavgiften för anordnande av dagvattenavledning för allmän platsmark föreslås öka från 20 kr till 30 kr (inklusive moms) för att få en likvärdig ökning som övriga anläggningsavgifter.

Samtliga förändringar i avgiftsnivåer finns sammanställda i bilaga 1.

Ekonomiska konsekvenser

Förslaget till ny taxa kommer innebära en ökning av kommunens intäkter, med syfte att nå ett resultat förenligt med självkostnadsprincipen för Va-verksamheten. Detta innebär samtidigt kostnadsökningar för abonnenterna.

Beslutsunderlag

Bilaga 1. Förändrade avgiftsnivåer för anläggnings- och brukningsavgifter.
Bilaga 2. Föreskrifter VA-taxa i sin helhet med föreslagna avgiftsnivåer.

Beslutet skickas till

Aline Eriksson, Samhällsbyggnad
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Aline Eriksson
Samhällsbyggnadschef

Bilaga 1 – Förslag till nya avgiftsnivåer för anläggningsavgifter och bruksavgifter

I denna bilaga framgår endast de förändringar som föreslås utifrån den nu gällande VA-taxan. Befintlig taxa bygger på föreskrifter antagna i Kommunfullmäktige 2008-11-24.

Förslag till nya avgiftsnivåer i **röd text**. Befintliga avgiftsnivåer i svart text.

Anläggningsavgifter VA från och med 2025-01-01

§ 5

5.1 För *bostadsfastighet* och därmed jämställd fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Befintlig avgift Med moms	Förslag ny avgift Med moms
a)	en avgift avseende framdraging av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 15 000 kronor	om 30 000 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	om 20 000 kronor	om 30 000 kronor
c)	en avgift per m ² tomtyta	om 20 kronor	om 30 kronor
d)	en avgift per lägenhet	om 15 000 kronor	om 20 000 kronor
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 3 000 kronor	om 10 500 kronor

6.1 För *annan fastighet* skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		Befintlig avgift Med moms	Förslag ny avgift Med moms
a)	en avgift avseende framdraging av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 15 000 kronor	om 30 000 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	om 20 000 kronor	om 30 000 kronor
c)	en avgift per m ² tomtyta	om 20 kronor	om 35 kronor
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 3 000 kronor	om 10 500 kronor

§ 9

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

	Befintlig avgift Med moms	Förslag ny avgift Med moms
en avgift per m ² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	om 20 kronor	om 30 kronor

§ 10

Avgifter enligt §§ 5–6 är baserade på indextalet ~~300,99 (2008-05)~~ **416,18 (2024-05)** i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

Brukningsavgifter VA från och med 2025-01-01

§ 14

14.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

	Befintlig avgift Med moms	Förslag ny avgift Med moms
a) en fast avgift per år	om 2 215 kronor	om 2 865 kronor
b) en avgift per m ³ levererat vatten	om 24,64 kronor	om 24,64 kronor
c) en avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet	om 1 681 kronor	om 2 175 kronor
d) en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m ² tomtyta för annan fastighet	om 27 kronor	om 35 kronor

§ 15

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga brukningsavgift.

Avgift utgår med:

	Befintlig avgift Med moms	Förslag ny avgift Med moms
en avgift per m ² allmän platsmark för bortledning av dagvatten	om 1,29 kronor	om 1,52 kronor

§ 18

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	Befintlig avgift Med moms	Förslag ny avgift Med moms
Nedtagning av vattenmätare	500 kr	590 kr
Uppsättning av vattenmätare	500 kr	590 kr

Avstängning av vattentillförsel	500 kr	590 kr
Påsläpp av vattentillförsel	500 kr	590 kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	500 kr	590 kr
Undersökning av vattenmätare	1 875 kr	2 210 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	1 250 kr	1 480 kr
Förgäves besök	500 kr	590 kr
Byte av skadad/frusen mätare	2 500 kr	2 950 kr
Olovligt öppnat eller stängt servis	2 500 kr	2 950 kr

Sprinkleravgifter - **Föreslås tas bort och ersätts med enskilda avtal för berörda kunder.**

Anslutningsdimension	Avgift inklusive moms
100 mm	10 000 kr/år
150 mm	15 000 kr/år
200 mm	20 000 kr/år
250 mm	25 000 kr/år

Särskild reningsavgift

För fastigheter där spillvattnet är extra förorenat och dess sammansättning väsentligt avviker från normalt hushållsavloppsvatten debiteras en tilläggsavgift.

Parameter	Gränsvärde	Befintlig avgift Exkl. moms*	Förslag ny avgift exkl. moms*
Kväve	>50 mg/l	32 kr/kg	38 kr/kg
Fosfor	>11 mg/l	32 kr/kg	38 kr/kg
BOD7	>300 mg/l	4 kr/kg	4,70 kr/kg
Suspenderande ämnen	>350 mg/l	2,40 kr/kg	2,80 kr/kg

*Priser angivna exklusive moms. Avgift för suspenderande ämnen tas inte ut om avgift för BOD7 tas ut.

§ 14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mätfelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos ~~Statens va-nämnd~~ **Mark- och miljödomstolen**.

§ 22

Avgifter enligt § 14 är baserade på indextalet ~~300,99 (2008-05)~~ **416,18 (2024-05)** i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras får huvudmannen reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

§ 23

Denna taxa träder i kraft 2025-01-01. De bruksavgifter enligt 14.1, 14.4 och 14.8 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av ~~Statens va-nämnd~~ Mark- och miljödomstolen jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

VALDEMARSVIKS
KOMMUN

VA-taxa

Antagen av kommunfullmäktige 2024-XX-XX

TAXA

för Valdemarsviks kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning

Antagen av kommunfullmäktige den 2024-XX-XX

Huvudman för den allmänna vatten- och avloppsanläggningen är kommunstyrelsen.

Avgifter enligt denna taxa skall betalas till Valdemarsviks kommun.

§ 1

För att täcka nödvändiga kostnader för Valdemarsviks kommuns allmänna vatten- och avloppsanläggning skall ägare av fastighet eller annan avgiftsskyldig inom anläggningens verksamhetsområde betala avgifter enligt denna taxa.

Avgiftsskyldig är alternativt den som enligt 2 och 4 §§ lagen om allmänna vattentjänster (2006:412) jämställs med fastighetsägare. Avgiftsskyldig för ändamålet Dagvatten gata (Dg) är även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

§ 2

Avgifterna utgörs av anläggningsavgifter och bruksavgifter.

§ 3

I dessa taxeföreskrifter avses med

Bostadsfastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för bostadsändamål. Med bostads-fastighet jämställs fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd, eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas, för vissa andra ändamål där lokalytan är det viktigaste sett från användarsynpunkt.

Exempel på sådana byggnader är:

Kontor	Förvaltning	Stormarknader
Butiker	Utställningslokaler	Sporthallar
Hotell	Restauranger	
Hantverk	Småindustri	
Utbildning	Sjukvård	

Annan fastighet: fastighet som uteslutande eller huvudsakligen är bebyggd eller enligt beviljat bygglov avses att bebyggas för annat ändamål än bostadsändamål och som inte enligt ovan jämställs med bostadsfastighet.

Obebyggd fastighet: fastighet som enligt detaljplan är avsedd för bebyggande, men inte ännu bebyggt.

Lägenhet: ett eller flera utrymmen i byggnad som i upplåtelsehänseende bildar en enhet. I fråga om sådana utrymmen i bostadsfastighet, eller därmed jämställd fastighet, där begreppet lägenhet inte är tillämplig för viss typ av byggnad, räknas varje påbörjat 150-tal m² bruttoarea (BTA) enligt svensk standard SS 02 10 53 som en lägenhet.

Allmän platsmark: mark som i detaljplan enligt plan- och bygglagen (1987:10) redovisas som allmän plats, eller om marken inte omfattas av detaljplan, väg eller mark som i övrigt motsvarar sådan mark.

§ 4

4.1 Avgift tas ut för nedan angivna ändamål:

<i>Ändamål</i>	<i>Anläggningsavgift</i>	<i>Brukningsavgift</i>
V, vattenförsörjning	Ja	Ja
S, spillvattenavlopp	Ja	Ja
Df, dag- och dränvattenavlopp från fastighet	Ja	Ja
Dg, dagvattenavlopp från allmän platsmark	Ja	Ja

4.2 Avgiftsskyldighet för vart och ett av ändamålen V, S och Df inträder när huvudmannen upprättat förbindelsepunkt för ändamålet och informerat fastighetsägaren om förbindelsepunktens läge.

Avleds Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt upprättats, inträder avgiftsskyldighet när åtgärder för bortledandet av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

Härvid förutsätts att samtliga i 24 § första stycket 1 och 2 i lagen om allmänna vattentjänster angivna förutsättningar för avgiftsskyldighet är uppfyllda.

4.3 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg inträder när åtgärder för bortledande av dagvatten blivit utförda och fastighetsägaren informerats om detta.

4.4 Avgiftsskyldighet för ändamålet Dg gäller även den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls, om förutsättningarna i 27 § i lagen om allmänna vattentjänster är uppfyllda.

4.5 Anläggningsavgift skall beräknas enligt taxa som gäller vid den tidpunkt när avgiftsskyldighet inträder.

Anläggningsavgifter (§§ 5–13)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 5

5.1 För *bostadsfastighet* och därmed jämställd fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisledningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 24 000 kronor	om 30 000 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df,	om 24 000 kronor	om 30 000 kronor
c)	en avgift per m ² tomtyta	om 24 kronor	om 30 kronor
d)	en avgift per lägenhet	om 16 000 kronor	om 20 000 kronor
e)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 8 400 kronor	om 10 500 kronor

* Avgift enligt 5.1 e) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 5.1 a) och b). I det fall avgift enligt 5.1 e) tas ut reduceras avgift enligt 5.1 a) och 5.1 b) enligt § 8 eftersom servisledning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

5.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 5.1 a) lika mellan fastigheterna.

5.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner. Vid tredimensionella fastigheter fördelas den tomtyta som är gemensam för fastigheterna i proportion till byggnadernas bruttoarea (BTA).

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och d), eller i det fall förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b), d) och e).

Vid ändrade förhållanden enligt 5.5, 5.6, 5.7 och 5.8 tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) i den mån ovan angiven begränsningsregel så medger och med iakttagande av vad som föreskrivs i 8.2.

5.4 Lägenhetsantalet bestäms efter de ritningar enligt vilka bygglov beviljats, eller efter annan ritning eller uppmätning som huvudmannen godkänner.

5.5 Dras ytterligare servisledningar fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter, skall erläggas avgifter enligt 5.1 a) och b).

5.6 Ökas fastighets tomtyta skall erläggas avgift enligt 5.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

Vid beräkning av avgift för tillkommande tomtyta iakttas begränsningsregeln i 5.3.

5.7 Sker om- eller tillbyggnad, uppförs ytterligare byggnad eller ersätts riven bebyggelse på fastighet skall erläggas avgift enligt 5.1 d) för varje tillkommande lägenhet.

5.8 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättats, skall erläggas avgift enligt 5.1 e).

§ 6

6.1 För annan fastighet skall erläggas anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en avgift avseende framdragning av varje uppsättning servisleddningar till förbindelsepunkter för V, S och Df	om 24 000 kronor	om 30 000 kronor
b)	en avgift avseende upprättande av varje uppsättning förbindelsepunkter för V, S och Df	om 24 000 kronor	om 30 000 kronor
c)	en avgift per m ² tomtyta	om 28 kronor	om 35 kronor
d)*	en grundavgift för bortledande av Df, om bortledande av dagvatten sker utan att förbindelsepunkt för Df upprättats.	om 8 400 kronor	om 10 500 kronor

* Avgift enligt 6.1 d) tas ej ut om avgift uttages för Df enligt 6.1 a) och b). I det fall avgift enligt 6.1 d) tas ut reduceras avgift enligt 6.1 a) och 6.1 b) enligt § 8 eftersom servisleddning och förbindelsepunkt i detta inte lagts respektive upprättats.

6.2 Är förbindelsepunkt gemensam för två eller flera fastigheter, fördelas avgifter enligt 6.1 a) lika mellan fastigheterna.

6.3 Tomtytan utgörs av fastighetens areal enligt förrättningskarta, nybyggnadskarta eller annan karta som huvudmannen godkänner.

6.4 Huvudmannen kan, om godtagbar säkerhet ställs, medge anstånd med erläggande av tomtyteavgift för andel av fastighets areal, motsvarande mark som tillsvidare inte utnyttjas för verksamheten på fastigheten.

Anstånd medges för viss tid, högst 10 år. Om mark under anståndstiden genom fastighetsbildningsåtgärd frångår fastigheten upphör anståndsmedgivandet att gälla och resterande tomtyteavgift förfaller till betalning.

Utestående belopp löper med ränta enligt 5 § räntelagen (SFS 1975:635) från den dag anståndet beviljades tills anståndet upphör. För tid därefter utgår dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen.

6.5 Dras ytterligare servisledning fram och upprättas ytterligare förbindelsepunkter skall erläggas avgifter enligt 6.1 a) och b).

6.6 Ökas fastighets tomtyta, skall erläggas avgift enligt 6.1 c) för tillkommande tomtyta som härrör från fastighet för vilken tomtyteavgift inte skall anses vara förut erlagd.

6.7 Tillkommer bortledning av Df till den allmänna anläggningen utan att förbindelsepunkt för Df upprättas, skall erläggas avgift enligt 6.1 d).

§ 7

7.1 För obebyggd fastighet skall erläggas del av full anläggningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Bostadsfastighet</i>		<i>Annan fastighet</i>
Servisavgift	5.1 a)	100%	6.1 a)	100%
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	100%	6.1 b)	100%
Tomtyteavgift	5.1 c)	100%	6.1 c)	70%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	0%	-	
Grundavgift för Df, om FP för Df inte upprättats	5.1 e)	100%	6.1 d)	100%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

Avgift enligt 5.1 c) tas ut endast intill ett belopp som motsvarar summan av avgifterna 5.1 a) och b), eller i det fall dagvatten bortleds till den allmänna anläggningen men förbindelsepunkt för Df inte upprättats, summan av avgifterna enligt 5.1 a), b) och e), jfr 5.3 andra stycket.

7.2 Bebyggs obebyggd fastighet skall erläggas resterande avgifter enligt följande:

		<i>Bostadsfastighet</i>		<i>Annan fastighet</i>
Tomtyteavgift	5.1 c)	*)	6.1 c)	30%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	100%	-	

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

* Bebyggs bostadsfastighet tas ut ytterligare avgift enligt 5.1 c) om föreskriften i 5.3 andra stycket så medger.

§ 8

8.1 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål, skall erläggas reducerade avgifter enligt följande:

Avgifter för framdragen servisledning	
En ledning	70% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Två ledningar	85% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)
Tre ledningar	100% av avgift enligt 5.1 a) respektive 6.1 a)

Avgifter i övrigt:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>
Avgift per uppsättning FP	5.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	5.1 c)	30%	50%	-	20%
Lägenhetsavgift	5.1 d)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	5.1 e)	-	-	100%	-
Avgift per uppsättning FP	6.1 b)	30%	50%	20%	-
Tomtyteavgift	6.1 c)	30%	50%	-	20%
Grundavgift Df utan FP	6.1 d)	-	-	100%	-

För avgiftsändamålet Df tas endast en av avgifterna ut enligt 5.1 b) respektive 5.1 e), eller 6.1 b) respektive 6.1 d).

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

8.2 Inträder avgiftsskyldighet för ändamål, för vilket avgiftsskyldighet inte tidigare förelegat, skall erläggas avgifter enligt 8.1.

Vid tillämpning av begränsningsregeln enligt 5.3 inräknas de sammanlagda avgifterna för tillkommande servisledningar inte till högre belopp än 100% av avgiften enligt 5.1 a), även om servisledningarna lagts vid olika tillfällen och avgifterna därmed blivit högre.

8.3 För servisledning som på fastighetsägarens begäran utförs senare än övriga servisledningar för fastigheten skall, utöver avgift enligt 8.1, erläggas en etableringsavgift om 30 % av avgiften enligt 5.1 a). Etableringsavgiften avses täcka huvudmannens merkostnader till följd av att arbetet inte utförs i samband med framdragning av övriga servisledningar.

§ 9

Den som svarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga anläggningsavgift.

Avgift utgår med:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
en avgift per m ² allmän platsmark för anordnande av dagvattenbortledning	om 24 kronor	om 30 kronor

§ 10

Avgifter enligt §§ 5–6 är baserade på indextalet 416,18 (2024-05) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras, har huvudmannen rätt att reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

§ 11

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 5–8 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 12

12.1 Sedan avgiftsskyldighet inträtt, skall avgift betalas inom tid som anges i räkning.

12.2 Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle ha skett.

12.3 Enligt 36§ lagen om allmänna vattentjänster skall en anläggningsavgift fördelas på årliga inbetalningar under en viss tid, längst tio år, om avgiften uppgår till belopp som är betungande med hänsyn till fastighetens ekonomiska bärkraft och övriga omständigheter, om fastighetsägaren så begär och godtagbar säkerhet ställs. Ränta skall erläggas enligt 5 § räntelagen på varje del av avgiften som förfaller till betalning i framtiden från den dag då den första inbetalningen skall ske till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas till dess ifrågavarande del av avgiften betalas eller ränta skall erläggas enligt 12.2.

12.4 Avgiftsskyldighet enligt 5.6, 5.7, 6.6 eller 7.2 föreligger, då bygglov för avsett ändrat förhållande meddelats eller ändrat förhållande – t ex ökning av tomtyta – inträtt utan att bygglov erforderats eller meddelats. Det åligger fastighetsägaren att omgående anmäla till huvudmannen när det ändrade förhållandet inträtt. Försummar fastighetsägaren denna anmälningsplikt, tas dröjsmålsränta enligt 12.2 ut för tiden från det två månader förflutit sedan avgiftsskyldighet inträdde och fram till dess tilläggsavgiften betalas.

§ 13

13.1 Om efter ansökan från fastighetsägare och särskilt medgivande av huvudmannen ledningar utförts på annat sätt eller försetts med andra anordningar än huvudmannen bedömt nödvändiga, skall fastighetsägaren som begärt arbetets utförande ersätta huvudmannen överenskomna kostnader härför.

13.2 Om en fastighetsägare begär att ny servisledning skall utföras i stället för redan befintlig och finner huvudmannen skäl bifalla ansökan om detta, är fastighetsägaren skyldig att bekosta dels den nya servisledningens allmänna del med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick, dels borttagandet av den tidigare servisledningens allmänna del.

13.3 Finner huvudmannen påkallat att utföra ny servisledning i stället för och med annat läge än redan befintlig, är huvudmannen skyldig att ersätta fastighetsägaren hans kostnad för fastighetens del av den nya servisledningen och dess inkoppling med det avdrag som befinns skäligt med hänsyn till den tidigare servisledningens ålder och skick.

Brukningsavgifter (§§ 14–22)

Avgifter för allmänna vattentjänster är belagda med lagstadgad mervärdesskatt.

§ 14

14.1 För bebyggd fastighet skall erläggas brukningsavgift.

Avgift utgår per fastighet med:

		<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
a)	en fast avgift per år	om 2 215 kronor	om 2 865 kronor
b)	en avgift per m ³ levererat vatten	om 19,71 kronor	om 24,64 kronor
c)	en avgift per år och lägenhet för bostadsfastighet och därmed jämställd fastighet	om 1 740 kronor	om 2 175 kronor
d)	en avgift per år och varje påbörjat 100-tal m ² tomtyta för annan fastighet	om 28 kronor	om 35 kronor

14.2 Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras avgifterna.

Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>
Fast avgift	14.1 a)	40%	40%	10%	10%
Avgift per m ³	14.1 b)	40%	60%	-	-
Avgift per lägenhet	14.1 c)	40%	60%	-	-
Avgift efter tomtyta	14.1 d)	40%	60%	-	-

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

14.3 Fastighetsägaren är betalningsansvarig för allt vatten som levereras till fastigheten. Har huvudmannen bestämt att för bebyggd fastighet vattenförbrukningen tillsvidare inte skall fastställas genom mätning, tas avgift enligt 14.1 b) ut efter en antagen förbrukning om 150 m³/lägenhet och år i permanentbostad och med 75 m³/lägenhet och år för fritidsbostad.

14.4 För s k byggvatten skall erläggas brukningsavgift enligt 14.1 b). Om mätning inte sker, antas den förbrukade vattenmängden uppgå till 30 m³ per lägenhet.

14.5 För extra mätställe (mätställe utöver ett per fastighet) skall erläggas en årlig avgift med ett belopp motsvarande 80 % av den fasta avgiften enligt 14.1 a). Beloppet avrundas till närmaste hela krontal.

Parallellkopplade vattenmätare räknas som ett mätställe.

14.6 Antas mätaren visa annan förbrukning än den verkliga, låter huvudmannen undersöka mätaren, om huvudmannen finner det nödvändigt eller om fastighetsägaren begär det.

Vid ovan avsedd undersökning eller prövning bestäms mätarens felvisning i två kontrollpunkter enligt SWEDACs föreskrifter om vatten- och värmemätare, STAFS 2007:2.

Kan mättelets storlek inte bestämmas eller har mätaren inte fungerat, har huvudmannen rätt att uppskatta förbrukningen.

Fastighetsägare som inte godtar huvudmannens beslut efter genomförd undersökning eller huvudmannens uppskattning av förbrukningen, kan begära prövning av frågan hos Mark- och miljödomstolen.

14.7 Har fastighetsägare begärt undersökning av vattenmätare och mätaren härvid godkänns, skall fastighetsägaren ersätta huvudmannen för undersökningskostnaderna i enlighet med vad som framgår av § 18.

14.8 För spillvattenmängd, som enligt huvudmannens medgivande avleds till dagvattenledning (kylvatten o d), skall erläggas avgift med 50 % av avgiften enligt 14.1 b).

§ 15

Den som ansvarar för att allmän platsmark ställs i ordning och underhålls skall erlägga brukningsavgift.

Avgift utgår med:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
en avgift per m² allmän platsmark för bortledning av dagvatten	om 1,22 kronor	om 1,52 kronor

§ 16

Tillförs avloppsnätet större spillvattenmängd än som svarar mot levererad vattenmängd eller avleds inte hela den levererade vattenmängden till avloppsnätet skall avgift för spillvattenavlopp erläggas efter den mängd spillvatten som avleds till avloppsnätet.

Mängden skall bestämmas genom mätning på fastighetsägarens bekostnad av ifrågavarande vatten- eller spillvattenmängd eller på annat sätt som överenskommit mellan huvudmannen och fastighetsägaren.

En förutsättning för att avgiften för avlett spillvatten skall debiteras efter annan grund än efter levererad mängd vatten är att skillnaden mellan mängderna vatten och spillvatten är avsevärd.

§ 17

För obebyggd fastighet inom detaljplan skall erläggas brukningsavgift enligt 14.1 a).

Föreligger inte avgiftsskyldighet för samtliga i 4.1 angivna ändamål reduceras den fasta avgiften. Följande avgifter skall därvid erläggas för respektive ändamål:

		<i>V</i>	<i>S</i>	<i>Df</i>	<i>Dg</i>
Fast avgift	14.1 a)	40%	40%	10%	10%

Avgifterna är uttryckta i procent av full avgift.

§ 18

Har huvudmannen på fastighetsägarens begäran vidtagit åtgärd eller har på grund av att fastighetsägaren åsidosatt sin skyldighet vattentillförseln avstängts eller reducerats eller annan åtgärd vidtagits av huvudmannen debiteras följande avgifter:

	<i>Utan moms</i>	<i>Med moms</i>
Nedtagning av vattenmätare	472 kr	590 kr
Uppsättning av vattenmätare	472 kr	590 kr
Avstängning av vattentillförsel	472 kr	590 kr
Påsläpp av vattentillförsel	472 kr	590 kr
Montering och demontering av strypbricka i vattenmätare	472 kr	590 kr
Undersökning av vattenmätare	1 768 kr	2 210 kr
Länsning av vattenmätarbrunn	1 184 kr	1 480 kr
Förgäves besök	472 kr	590 kr
Byte av skadad/frusen mätare	2 360 kr	2 950 kr
Olovligt öppnat eller stängt servis	2 360 kr	2 950 kr

För arbeten som på fastighetsägarens begäran utförs utanför ordinarie arbetstid debiteras ett tillägg om 50 % av ovan angivna belopp.

Särskild reningsavgift

För fastigheter där spillvattnet är extra förorenat och dess sammansättning väsentligt avviker från normalt hushållsavloppsvatten debiteras en tilläggsavgift.

Parameter	Gränsvärde	Kr/kg*
Kväve	>50 mg/l	38 kr/kg
Fosfor	>11 mg/l	38 kr/kg
BOD7	>300 mg/l	4,70 kr/kg
Suspenderande ämnen	>350 mg/l	2,80 kr/kg

*Priser angivna exklusive moms. Avgift för suspenderande ämnen tas inte ut om avgift för BOD7 tas ut.

§ 19

Om för viss eller vissa fastigheter kostnaden för att förse fastigheterna med vatten och avlopp i beaktansvärd omfattning avviker från fastigheterna inom verksamhetsområdet i övrigt, skall enligt lagen om allmänna vattentjänster avgifter utgå enligt särskilt antagen särtaxa.

Är det inte skäligt att för viss fastighet beräkna avgift enligt §§ 14–17 får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 20

Avgift enligt 14.1 a), c) och d) debiteras i efterskott per månad, kvartal, tertial eller halvår enligt beslut av huvudmannen. Avgift enligt 14.1 b) debiteras i efterskott på grundval av enligt mätning förbrukad vattenmängd, uppskattad förbrukning eller annan grund som anges i §§ 14 och 16.

Betalas debiterat belopp inte inom tid som anges i räkningen, skall erläggas dröjsmålsränta på obetalt belopp enligt 6 § räntelagen från den dag betalningen skulle skett.

Sker enligt huvudmannens beslut mätaravläsning inte för varje debitering, får mellanliggande debiteringar ske efter uppskattad förbrukning. Mätaravläsning och debitering efter verklig förbrukning bör ske i genomsnitt minst en gång per år. Avläsning och debitering bör därjämte ske på fastighetsägarens begäran med anledning av fastighetsöverlåtelse.

§ 21

Har fastighetsägare begärt att huvudmannen skall företa åtgärd för att underlätta eller möjliggöra hans brukande av anläggningen i visst fall eller avseende eller har i övrigt särskild åtgärd påkallats på grund av fastighetens VA-förhållanden, får huvudmannen i stället komma överens med fastighetsägaren eller annan avgiftsskyldig om avgiftens storlek.

§ 22

Avgifter enligt § 14 är baserade på indextalet 416,18 (2024-05) i konsumentprisindex, KPI. När detta index ändras får huvudmannen reglera avgiftsbeloppen därefter, dock inte oftare än en gång årligen.

TAXANS INFÖRANDE

§ 23

Denna taxa träder i kraft 2025-01-01. De bruksavgifter enligt 14.1, 14.4 och 14.8 samt § 16, som är baserade på uppmätning hos fastighetsägare, skall därvid tillämpas i fråga om den vattenmängd som levereras och den spillvattenmängd som släpps ut efter den ovan angivna dagen för taxans ikraftträdande.

* * *

Mål som rör tvist mellan fastighetsägare och huvudmannen beträffande tillämpning och tolkning av denna taxa prövas av Mark- och Miljödomstolen jämlikt 53§ lagen om allmänna vattentjänster.

(7)

KS-SA.2024.70

Revidering av reglemente för kommunstyrelsen

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 108

KS-SA.2024.70

Revidering av reglemente för kommunstyrelsen

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige fastställer reviderat reglemente för kommunstyrelsen.

Kommunstyrelsens beslut

Kommunstyrelsen ändrar i underlaget som skickas vidare till kommunfullmäktige gällande summa i § 13 samt ansvarsområde gällande markanvändning och folkhälsa.

Ärendebeskrivning

I och med att kommundirektören beslutar om en ny förvaltningsorganisation har en översyn skett av kommunstyrelsens reglemente.

De förändringar som föreslås är markerat med gul överstrykningsfärg i bifogat dokument och framgår enligt nedan;

- § 6, förtydligande att det avser stöd och omsorg, inte bara omsorg.
- § 7, ersätta musikskola med kulturskola.
- § 9, förtydligande att det avser samhällsbyggnad. Ta bort teknik.
- § 10, kommunstyrelsen är krisledningsnämnd enligt reglementet för krisledningsnämnden därför revideras skrivningen här.
- § 12, kommunchef ersätts med kommundirektör. Sektorschefer blir verksamhetschefer och avdelningschefer kommer till. Förtydligande om att kommunstyrelsen fastställer instruktion för kommundirektören.
- § 13, revidering av summa från 2 till 5 miljoner som får hanteras av kommunstyrelsen.
- § 29, revidering av ansvarsområden för att harmonisera med ny förvaltningsorganisation.
- § 34, medgivande om att ärenden kan behandlas direkt av kommunstyrelsen när det inte hinner behandlas i utskott.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Justerare

.....

.....

KS § 108

KS-SA.2024.70

Yrkanden

Anders Carlsson (C) yrkar att 5 miljoner kronor i stycket nedan, § 13, ändras till 4 miljoner kronor i förslag enligt nedan;

köp, försäljning, byte, fastighetsreglering, expropriation eller inlösen av fastighet eller fastighetsdel samt upplåta tomträtt inom en kostnadsram upp till 5 miljoner kronor. Vid försäljning av exploaterad tomtmark gäller marknadsmässiga villkor.

Anders Carlsson (C) yrkar att markanvändning ska vara en del av kommunstyrelsens arbetsutskotts ansvarsområde.

Ulla Wallering Fall (S) yrkar att folkhälsa ska vara en del av kommunstyrelsens arbetsutskotts ansvarsområde.

Beslutsgång

Ordföranden finner att det föreligger tre förslag och att kommunstyrelsen beslutar i enlighet med dessa.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Tjänsteställe/Handläggare

Sektor Service och Samhällsbyggnad
Dennis Gidlund
Kanslichef
Tel: 0123-194 29
E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Revidering av reglemente för kommunstyrelsen

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige fastställer reviderat reglemente för kommunstyrelsen.

Ärendebeskrivning

I och med att kommundirektören beslutar om en ny förvaltningsorganisation har en översyn skett av kommunstyrelsens reglemente.

De förändringar som föreslås är markerat med gul överstrykningsfärg i bifogat dokument och framgår enligt nedan;

- § 6, förtydligande att det avser stöd och omsorg, inte bara omsorg.
- § 7, ersätta musikskola med kulturskola.
- § 9, förtydligande att det avser samhällsbyggnad. Ta bort teknik.
- § 10, kommunstyrelsen är krisledningsnämnd enligt reglementet för krisledningsnämnden därför revideras skrivningen här.
- § 12, kommunchef ersätts med kommundirektör. Sektorschefer blir verksamhetschefer och avdelningschefer kommer till. Förtydligande om att kommunstyrelsen fastställer instruktion för kommundirektören.
- § 13, revidering av summa från 2 till 5 miljoner som får hanteras av kommunstyrelsen.
- § 29, revidering av ansvarsområden för att harmonisera med ny förvaltningsorganisation.
- § 34, medgivande om att ärenden kan behandlas direkt av kommunstyrelsen när det inte hinner behandlas i utskott.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutet skickas till

Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Reglemente för kommunstyrelsen

Innehållsförteckning kommunstyrelsens reglemente

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter.....	2
Ekonomisk förvaltning.....	3
Strategiska frågor.....	4
Personalfrågor.....	4
Stöd och omsorg.....	5
Utbildning.....	5
Kultur och fritid.....	5
Samhällsbyggnad.....	6
Övrig förvaltning och verksamhet.....	6
Kommunens administrativa organ.....	7
Delegering från kommunfullmäktige.....	7
Ansvar och rapporteringsskyldighet.....	8
Kommunstyrelsens arbetsformer.....	8
Sammansättning.....	8
Ersättarnas tjänstgöring.....	8
Inkallande av ersättare.....	9
Ersättare för ordförande/och vice ordförande.....	9
Sammanträdena.....	9
Kallelse.....	9
Ordföranden.....	10
Justering av protokoll.....	11
Reservation.....	11
Delgivning.....	11
Undertecknande av handlingar.....	11
Deltagande på distans.....	12
Utskott.....	12

Utöver det som föreskrivs om kommunstyrelsen i kommunallagen gäller bestämmelserna i detta reglemente.

Kommunstyrelsens övergripande uppgifter

1 §

Kommunstyrelsen är kommunens ledande organ för styrning och ledning. Den ansvarar för, samordnar, planerar och följer upp samtlig kommunal verksamhet – med undantag av tillsyn enligt miljöbalken och plan- och bygglagstiftningen – och har ansvaret för den kommunala verksamhetens utveckling och den kommunala ekonomin.

Kommunstyrelsen leder och samordnar planeringen och uppföljningen av kommunens ekonomi och verksamheter.

2 §

I kommunens styrningsfunktion ingår att

- ansvara för att de av kommunfullmäktige fastställda målen och planerna för verksamhet och ekonomi efterlevs och att den löpande verksamheten fungerar rationellt och ekonomiskt
- ha fortlöpande uppsikt över verksamheten i de företag som kommunen helt eller delvis äger eller har väsentliga intressen i och de kommunalförbund som kommunen är medlem i främst vad gäller efterlevnaden av de mål för verksamheten och ekonomin som fastställs av kommunfullmäktige, men också i övrigt beträffande förhållanden som har intresse för kommunen
- tillvarata kommunens intressen vid bolags- och föreningsstämmor eller liknande sammanträden.

Ekonomisk förvaltning

3 §

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens medelsförvaltning enligt de föreskrifter som kommunfullmäktige meddelat.

Medelsförvaltningen omfattar placering och upplåning av medel samt övriga cash managementfrågor.

I uppgiften ingår också att bevaka att kommunens inkomster inflyter och att betalningar görs i tid samt att vidta de åtgärder som behövs för indrivning av förfallna fordringar.

Kommunstyrelsen har också hand om övrig ekonomisk förvaltning. I denna uppgift ingår bland annat att

- förvalta kommunens fasta och lösa egendom
- vara centralt organ för upphandling och materialadministrativa frågor
- tillse att kommunens behov av försäkringsskydd är tillgodosett
- handha egen donationsförvaltning samt placera sådana medel som ingår i donation.

Strategiska frågor

4 §

Kommunens ansvar vad gäller planering, samordning och utveckling av områden enligt nedan fullgörs av kommunstyrelsen;

- näringslivsfrågor
- arbetsmarknadsfrämjande åtgärder
- bostadsförsörjning
- flyktingmottagning
- kommunikationer
- övrig infrastruktur
- folkhälsofrågor
- miljö/klimat
- säkerhet/beredskap

Personalfrågor

5 §

Kommunstyrelsen är kommunens organ för alla de frågor som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare, tillika anställnings- och pensionsmyndighet och har därvid bland annat ansvaret för att

- med bindande verkan för kommunen genom kollektivavtal reglera frågor rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare
- förhandla på kommunens vägnar enligt gällande lagstiftning om förhandlingsrätt
- besluta om stridsåtgärder
- avgöra frågor om tolkning och tillämpning av lag, avtal och andra bestämmelser rörande förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare och i anslutning härtill utfärda föreskrifter och allmänna råd

- andra frågor som ankommer på kommunstyrelsen som anställningsmyndighet.

Det ankommer på kommunstyrelsen att själv eller genom ombud föra kommunens talan i mål och ärenden som rör förhållandet mellan kommunen som arbetsgivare och dess arbetstagare.

Stöd och omsorg

6 §

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens *uppgifter som inte utgör myndighetsutövning mot enskild*, enligt lagar och förordningar inom socialtjänsten och den kommunala hälso- och sjukvården för

- individ och familjeomsorg
- äldreomsorg jämte den kommunala hälso- och sjukvården
- stöd och service till funktionsnedsatta
- alkohollagstiftning

Utbildning

7 §

Kommunstyrelsen fullgör kommunens uppgifter enligt lagar och förordningar inom utbildningsområdet och har ansvaret för

- förskola, skolbarnomsorg och övrig barnomsorg
- det offentliga skolväsendet för barn, ungdomar och vuxna
- **musikskola kulturskola**
- uppdragsutbildning.

Kultur och fritid

8 §

Kommunstyrelsen ansvarar för kultur- och fritidsverksamheten avseende

- bibliotek
- inomhusbad

- stöd till och samarbete med föreningslivet
- vård av kommunens kulturvärden och lokala historia
- besöksnäring

Teknik och Samhällsbyggnad

9 §

Kommunstyrelsen har – med undantag för uppgifter som åvilar kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland – ansvaret enligt lagar och förordningar för;

- teknisk service inklusive vatten, avlopp och renhållning
- planfrågor, förutom de frågor miljö- och byggnämnden svarar för enligt särskilt reglemente
- miljövårds- och naturvårdsfrågor, förutom de frågor miljö- och byggnämnden svarar för enligt särskilt reglemente

Övrig förvaltning och verksamhet

10 §

Kommunstyrelsen är arbetslöshetsnämnd och trafiknämnd.

Kommunstyrelsens arbetsutskott är krisledningsnämnd.

Kommunstyrelsen är arkivmyndighet. Närmare föreskrifter om arkivvården finns i kommunens arkivreglemente.

Kommunstyrelsen är registeransvarig för de personregister styrelsen förfogar över.

Kommunstyrelsen ansvarar för kommunens anslagstavla.

Kommunstyrelsen ansvarar för registrering och tillståndsgivning enligt lotterilagen.

Kommunstyrelsen ansvarar för ärenden angående kommunens heraldiska vapen.

Kommunstyrelsen ansvarar för att kommunen uppfyller krav enligt lag (2009:730) om handel med vissa receptfria läkemedel.

11 §

Kommunstyrelsen ansvarar för

- informations- och marknadsföringsverksamhet
- utveckling av de kommunala samverkansformerna
- utveckling av brukarinflytandet

Kommunens administrativa organ

12 §

Kommunens ledande tjänsteman är **kommundirektören kommunchefen**, som är underställd kommunstyrelsen.

Under kommunstyrelsen och under ledning av **kommundirektören kommunchefen** lyder hela tjänstemannaorganisationen.

Kommundirektören kommunchefen ska följa **verksamhetschefernas och avdelningschefernas sektorchefernas** (motsv) ledningsansvar samt fullfölja och verkställa kommunstyrelsens uppsikts- och samordningsansvar.

Kommunstyrelsen beslutar om kommundirektörens instruktion.

Delegering från kommunfullmäktige

13 §

Kommunstyrelsen skall förutom vad som framgår i §§ 1 – 10 besluta om

- vid behov ta upp lån inom den beloppsram och de riktlinjer som fullmäktige fastställt med särskilt beaktande av de närmare föreskrifter om upplåning och skuldförvaltning som fullmäktige angivit
- kommunens förvaltningsorganisation inom de riktlinjer som fullmäktige fastställt
- utarrendera, uthyra eller annars upplåta fastighet som tillhör kommunen för en tid av högst 10 år
- köp, försäljning, byte, fastighetsreglering, expropriation eller inlösen av fastighet eller fastighetsdel samt upplåta tomträtt inom en kostnadsram upp till **4 2** miljoner kronor. Vid försäljning av exploaterad tomtmark gäller marknadsmässiga villkor.
- i sådana mål och ärenden, där det ankommer på kommunstyrelsen att föra kommunens talan och att på kommunens vägnar träffa

överenskommelser om betalning av fordran såsom att anta ackord, ingå förlikning och sluta annat avtal

- avge yttrande som ankommer på kommunfullmäktige om inte yttrandet är av principiell betydelse för den kommunala självstyrelsen. Kommunstyrelsen får också besluta i sistnämnda slag av yttranden om remisstiden inte medger att yttrandet behandlas på ordinarie sammanträde med fullmäktige.
- genom avtal eller tillämpning av bestämmelserna i fastighetsbildningslagen, anläggningslagen eller ledningsrättslagen belasta kommunens mark med servitut, ledningsrätt eller nyttjanderätt för ledning, rätt till väg eller rätt till anläggning och medverka till ändring eller upphävande av sålunda tillkommen rätt.

Ansvar och rapporteringsskyldighet

14 §

Kommunstyrelsen skall se till att verksamheten bedrivs i enlighet med de mål och riktlinjer som fullmäktige har bestämt, de föreskrifter som kan finnas i lag eller förordning samt bestämmelser i detta reglemente.

Kommunstyrelsen skall till kommunfullmäktige regelmässigt rapportera hur verksamheten utvecklas och hur den ekonomiska ställningen är under budgetåret.

Kommunstyrelsens arbetsformer

Sammansättning

15 §

Kommunstyrelsen består av 13 ledamöter och 13 ersättare. Kommunstyrelsens presidium utgörs av ordförande, förste och andre vice ordförande.

Närvarorätt, så kallad insynsplats, kan medges efter särskilt beslut i kommunfullmäktige.

Ersättarnas tjänstgöring

16 §

Om en ledamot är förhindrad att inställa sig till ett sammanträde eller att vidare delta i ett sammanträde skall en ersättare tjänstgöra i ledamotens ställe.

En ledamot som inställer sig under ett pågående sammanträde har rätt att tjänstgöra även om en ersättare har trätt in i ledamotens ställe, när pågående ärende avslutats.

Om inte ersättarna väljs proportionellt skall ersättarna tjänstgöra enligt den av fullmäktige mellan dem bestämda ordningen.

En ersättare som har börjat tjänstgöra har dock alltid företräde oberoende av turordningen. Om styrkebalansen mellan partierna påverkas får en ersättare som inställer sig under pågående sammanträde träda in.

Ersättare äger rätt att delta i sammanträde och har yttranderätt, men får inte lägga förslag eller delta i besluten.

17 §

En ledamot eller en ersättare som har avbrutit sin tjänstgöring på grund av jäv i ett ärende får åter tjänstgöra, sedan ärendet har handlagts.

En ledamot som har avbrutit tjänstgöringen på grund av annat hinder än jäv, får åter tjänstgöra då pågående ärende avslutats.

Inkallande av ersättare

18 §

En ledamot som är förhindrad att delta i ett sammanträde eller i en del av ett sammanträde, kallar själv ersättare. Den ersättare kallas som står i tur att tjänstgöra och som inte redan kallats in.

Ersättare för ordförande/och vice ordförande

19 §

Om varken ordföranden eller någon av vice ordförandena kan delta i ett helt sammanträde eller i del av ett sammanträde fullgör i första hand den till tjänsteåldern äldste ledamoten ordförandes uppgifter och i andra hand den till åldern äldste.

Om ordföranden eller en vice ordförande på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en tid längre än tre månader får styrelsen utse en annan ledamot att vara ersättare för ordföranden eller vice ordföranden. Ersättaren fullgör presidieledamotens samtliga uppgifter. Detta gäller även presidieledamotens eventuella ordförandeskap i något av kommunstyrelsens utskott.

Sammanträdena

20 §

Kommunstyrelsen sammanträder på dag och tid som styrelsen bestämmer.

Kallelse

21 §

Ordförande ansvarar för att kallelse utfärdas till sammanträdena

Kallelsen skall vara skriftlig och innehålla uppgifter om tid och plats för sammanträdet.

Kallelse skall på ett lämpligt sätt tillställas varje ledamot och ersättare samt annan förtroendevald som får närvara vid sammanträdet, senast fem dagar före sammanträdesdagen.

Kallelsen skall åtföljas av föredragningslista. Ordföranden bestämmer i vilken utsträckning handlingar som tillhör ett ärende på föredragningslistan skall bifogas kallelsen.

I undantagsfall får kallelse ske på annat sätt.

När varken ordförande eller någon av de vice ordförandena kan kalla till sammanträde skall den till tjänsteåldern äldste ledamoten göra detta.

Ordföranden

22 §

Det åligger kommunstyrelsens ordförande att;

- med uppmärksamhet följa frågor av betydelse för kommunens utveckling och ekonomiska intressen samt effektiviteten i verksamheten och ta initiativ i dessa frågor.
- representera kommunstyrelsen vid uppvaktningar hos myndigheter, konferenser och sammanträden om inte kommunstyrelsen i särskilt fall bestämt annat.

Kommunalråd/Presidium

23 §

Sedan val av kommunstyrelsen skett utser kommunfullmäktige bland styrelsens ledamöter hel- och/eller deltidsengagerade förtroendevalda, kommunalråd. Kommunfullmäktige beslutar om kommunalrådets tjänstgöringsgrad.

Om kommunalråd och oppositionsråd på grund av sjukdom eller av annat skäl är förhindrad att fullgöra uppdraget för en tid längre än tre månader får styrelsen utse en annan ledamot att vara ersättare för denne. Ersättaren fullgör då dennes samtliga uppgifter till den tjänstgöringsgrad som

kommunfullmäktige tidigare beslutat.

Kommunalråden skall ägna hela sin beslutade arbetstid åt uppdrag för kommunen.

Presidiet och oppositionsråd får närvara vid sammanträden med nämnder och utskott. Presidiet och oppositionsråd får därvid delta i överläggningarna men inte i besluten. Närvarorätten gäller inte ärenden som rör myndighetsutövning mot någon enskild.

Presidiet ska ha regelbundna träffar med presidiet i kommunfullmäktige och presidiet i miljö- och byggnämnden samt presidiet i sociala myndighetsnämnden.

Justering av protokoll

24 §

Protokoll justeras av ordföranden och en ledamot helst gemensamt. Protokoll skall justeras senast 14 dagar efter sammanträdet.

Kommunstyrelsen kan besluta att en paragraf i protokollet skall justeras omedelbart. Paragrafen bör redovisas skriftligt innan styrelsen justerar den.

Reservation

25 §

Om en ledamot har reserverat sig mot ett beslut och ledamoten vill motivera reservationen skall ledamoten anmäla detta före mötets avslutning. Motiveringen skall lämnas skriftligt före justering av protokollet.

Delgivning

26 §

Delgivning till kommunstyrelsen sker till anställd som kommunstyrelsen bestämmer.

Undertecknande av handlingar

27 §

Avtal, andra handlingar och skrivelser som beslutats av kommunstyrelsen skall undertecknas av ordföranden, eller vid förfall för denne av vice ordföranden alternativt andre vice ordförande och kontrasigneras av den kommunstyrelsen utser.

Deltagande på distans

28 §

Kommunstyrelsen får sammanträda med ledamöter närvarande på distans. Sådant sammanträde får endast äga rum om ljud- och bildöverföringen sker i realtid och på ett sådant sätt att samtliga deltagare kan se och höra varandra på lika villkor.

Ordföranden avgör om närvaro får ske på distans.

En ledamot som önskar delta på distans ska så tidigt som möjligt anmäla detta till styrelsens ordförande och sekreterare.

Sekretessärenden får hanteras med distansdeltagande ledamöter. Det är under förutsättningen att det går att försäkra sig om att sekretessbelagda uppgifter inte röjs till någon obehörig.

Regler om arvodesbestämmelser gäller på lika villkor för ledamöter som deltar på distans.

Kommunstyrelsen får bestämma vad som närmare ska gälla om deltagande på distans i styrelsen.

Utskott

29 §

Inom kommunstyrelsen ska för beredning och verkställighet finnas tre utskott, arbetsutskottet, barn- och utbildningsutskottet och stöd- och omsorgsutskottet.

Utskotten skall bestå av fem ledamöter och fem ersättare och utses bland kommunstyrelsens ledamöter och ersättare.

Utskotten har följande övergripande ansvarsområden:

Kommunstyrelsens arbetsutskott

- Förvaltningsfrågor kring ledning och styrning, ekonomi, personal och administration
- Kommunala fastigheter
- Upphandling
- Kost och lokalvård
- Trafik och vägar
- Skärgård
- Plan och exploatering Planfrågor
- Naturvård och markanvändning
- Arbetsmarknad
- Näringsliv och etablering och sysselsättning
- Integration
- Kultur och fritidsverksamhet

- Krisberedskap
- Övriga frågor som inte naturligt tillhör något annat utskott
- Stöd till civilsamhället och föreningar
- Folkhälsa

Barn- och utbildningsutskottet

- Förskola, skolbarnomsorg och övrig barnomsorg
- Det offentliga skolväsendet för barn, ungdomar och vuxna
- Myndighetsuppgifter inom det offentliga skolväsendet, förskole- och fritidshemsverksamheten enligt skollagen
- Fritids/ungdomsfrågor inkl simskola
- Arbetsmarknadsfrågor inkl flyktingmottagning
- Kultur och biblioteksverksamhet
- Fritid och friluftsliv

Stöd- och omsorgsutskottet

- Individ och familjeomsorg
- Äldreomsorg jämte kommunal hälso- och sjukvård
- Stöd och service till funktionsnedsatta
- Flyktingmottagning ensamkommande barn
- Arbetsmarknadsinsatser

Ansvarsområdena preciseras närmare i kommunstyrelsens delegationsordning.

30 §

Utskotten ska på uppdrag av kommunstyrelsen inom sitt verksamhetsområde bevaka och genomföra kommunens mål och riktlinjer för verksamheten och ekonomin, samt ta de initiativ till förändringar som utskotten finner önskvärda och nödvändiga.

31 §

Kommunstyrelsen väljer bland utskottens ledamöter en ordförande och en vice ordförande.

32 §

Ersättare äger rätt att delta i utskottens sammanträde och har yttranderätt men får inte lägga förslag eller delta i besluten.

Ersättare skall inkallas till tjänstgöring i den av kommunstyrelsen vid val bestämda ordningen.

Avgår en ledamot eller ersättare i utskottet, som inte utsetts vid proportionella val, skall fyllnadsval snarast förrättas.

33 §

Utskotten sammanträder på dag och tid som varje utskott bestämmer.

Utskott får handlägga ärenden bara när mer än hälften av ledamöterna eller ersättare är närvarande.

34 §

De ärenden som skall avgöras av kommunstyrelsen i dess helhet skall **i regel** beredas av utskott om beredning behövs. Förslag till beslut skall föreläggas kommunstyrelsen. Utskotten skall även fatta beslut i ärenden som kommunstyrelsen bestämt.

Ärenden som av tidsbrist inte hinner beredas av utskott får hanteras direkt av kommunstyrelsen.

(8)

KS-SA.2024.76

Aktieägartillskott Centrumhuset i Valdemarsvik AB

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 114

KS-SA.2024.76

Aktieägartillskott Centrumhuset i Valdemarsvik AB

Kommunstyrelsens förslag

1. Bevilja ett villkorat aktieägartillskott på 900 000 kr till Centrumhuset i Valdemarsvik AB för att täcka förluster för verksamhetsåret 2024.
2. Aktieägartillskottet villkoras på så sätt att när bolaget uppvisar vinstmedel ska bolaget återbetala erhållet aktieägartillskott om så kommunen kräver.
3. Aktieägartillskottet finansieras genom minskning av kommunens egna kapital.

Protokollsanteckning

Jonas Andersson (V) och Bo Franzén (V) lämnar följande protokollsanteckning:

Vi inom Vänsterpartiet står bakom dagens beslut om aktieägartillskott.

Däremot visar behovet av nytt kapital till bolaget för att täcka förluster, att CVAB är en ekonomisk belastning för kommunen. Utöver att täcka denna förlust har bolaget genomfört stora hyreshöjningar för de kommunala verksamheterna i fastigheterna.

Bolagets fastighetsbestånd relaterar inte till kommunens behov av ekonomiskt hållbara verksamhetslokaler. I dagsläget får de kommunala verksamheterna bekosta ett ineffektivt fastighetsbestånd, medel som borde ha lagts på verksamheten, dvs till medborgarnas service. Vi ser att KS har ett behov av att göra en genomlysning av bolagets fastigheter och hur dessa relaterar till kommunens verksamhet och mål. Fastighetsförvaltningen får inte vara tärande på kommunens verksamheter.

Ärendebeskrivning

Centrumhuset i Valdemarsvik AB prognostiserar att negativt resultat för år 2024 på ca 1 400 tkr. Det negativa resultatet är hänförligt till låg uthyrningsgrad i Sjöhuset, ökade kostnader för fjärrvärme samt höga räntekostnader.

Justerare

.....

.....

KS § 114

KS-SA.2024.76

Med anledning av ovanstående hemställer bolagets VD om att kommunstyrelsen beviljar ett aktieägartillskott om 900 tkr för att täcka bolagets förlust för verksamhetsåret 2024.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Avdelning Service och Administration
David Gudjonsson
Tel: 0123-193 39
E-post: david.gudjonsson@valdemarsvik.se
Avdelning Service och Administration

Mottagare

Kommunstyrelsen

Aktieägartillskott Centrumhuset i Valdemarsvik AB

Förslag till beslut i kommunfullmäktige

- 1. Bevilja ett villkorat aktieägartillskott på 900 000 kr till Centrumhuset i Valdemarsvik AB för att täcka förluster för verksamhetsåret 2024.**
- 2. Aktieägartillskottet villkoras på så sätt att när bolaget uppvisar vinstmedel ska bolaget återbetala erhållet aktieägartillskott om så kommunen kräver.**
- 3. Aktieägartillskottet finansieras genom minskning av kommunens egna kapital.**

Ärendebeskrivning

Centrumhuset i Valdemarsvik AB prognostiserar att negativt resultat för år 2024 på ca 1 400 tkr. Det negativa resultatet är hänförligt till låg uthyrningsgrad i Sjöhuset, ökade kostnader för fjärrvärme samt höga räntekostnader.

Med anledning av ovanstående hemställer bolagets VD om att kommunstyrelsen beviljar ett aktieägartillskott om 900 tkr för att täcka bolagets förlust för verksamhetsåret 2024.

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Aline Eriksson
VD CVAB

David Gudjonsson
Ekonom

§ 8. Aktieägartillskott

CVAB budgeterar för ett negativt resultat för år 2024 på ca 1 400 tkr. Det negativa resultatet är hänförligt till höga räntekostnader, låg uthyrningsgrad i Sjöhuset samt ökade kostnader för fjärrvärme.

Med anledning av ovanstående hemställer bolagets styrelse om att kommunfullmäktige beviljar ett aktieägartillskott om **900tkr** för att täcka del av bolagets förlust för verksamhetsåret 2024.

Beslut:

1. Centrumhuset i Valdemarsvik AB föreslår att kommunstyrelsen tillstyrker CVABs hemställan till kommunfullmäktige, avseende aktieägartillskott för att täcka förluster för verksamhetsåret 2024.
2. Centrumhuset i Valdemarsvik AB:s hemställan överlämnas till kommunstyrelsen för ärendets vidare beredning.

(9)

KS-SA.2024.78 040

Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR)

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 112

KS-SA.2024.78 040

Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR)

Kommunstyrelsens förslag

1. Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR) beslutas att gälla från och med räkenskapsåret 2024.
2. Kommunfullmäktiges beslut 2013-08-26, § 56 upphävs.

Ärendebeskrivning

Riksdagen beslutade i november 2023 om ändring av kommunallagen (SFS 2023:642).

Av 11 kap 1§ framgår att kommuner och regioner ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Om kommunen har en resultatreserv ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den.

Kommunfullmäktige fattade 2013-08-26, § 56 beslut om lokala riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt resultatutjämningsreserv. Det föreslagna beslutet ersätter detta beslut.

Resultatreserven (RER) är ny och ersätter den tidigare resultatutjämningsreserven (RUR). Avvecklingen av RUR innebär att:

- Den som vid ikraftträdandet har en RUR får ha kvar och nyttja den till utgången av 2033.
- Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ska även omfatta hanteringen av kvarvarande RUR.
- Medel från RUR får användas i enlighet med nuvarande regelverk, d.v.s. att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.
- Reservering av medel till RUR kan göras sista gången i bokslut 2023.

Resultatreserven har ett mer flexibelt regelverk och i lagen uttrycks det som att den får användas för att en god ekonomisk hushållning ska uppnås. Lagen fastställer även gränsvärden för reservering och den maximala storleken på reserven.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justerare

.....

.....

KSAU § 62

KS-SA.2024.78 040

Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR)

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR) beslutas att gälla från och med räkenskapsåret 2024.

Kommunfullmäktiges beslut 2013-08-26, § 56 upphävs.

Ärendebeskrivning

Riksdagen beslutade i november 2023 om ändring av kommunallagen (SFS 2023:642).

Av 11 kap 1§ framgår att kommuner och regioner ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Om kommunen har en resultatreserv ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den.

Kommunfullmäktige fattade 2013-08-26, § 56 beslut om lokala riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt resultatutjämningsreserv. Det föreslagna beslutet ersätter detta beslut.

Resultatreserven (RER) är ny och ersätter den tidigare resultatutjämningsreserven (RUR). Avvecklingen av RUR innebär att:

- Den som vid ikraftträdandet har en RUR får ha kvar och nyttja den till utgången av 2033.
- Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ska även omfatta hanteringen av kvarvarande RUR.
- Medel från RUR får användas i enlighet med nuvarande regelverk, d.v.s. att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.
- Reservering av medel till RUR kan göras sista gången i bokslut 2023.

Resultatreserven har ett mer flexibelt regelverk och i lagen uttrycks det som att den får användas för att en god ekonomisk hushållning ska uppnås. Lagen fastställer även gränsvärden för reservering och den maximala storleken på reserven.

Justerare

.....

.....

KSAU § 62

KS-SA.2024.78 040

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från sektor service och samhällsbyggnad 2024-07-25
Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv
(RER) och resultatutjämningsreserv (RUR)

Beslutet skickas till

Ekonomichef

Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Sektor Service och Samhällsbyggnad

Sven Stengard

Ekonomichef

Tel: 0123-191 24

E-post: sven.stengard@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR)

Förslag till beslut i Kommunfullmäktige

Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR) beslutas att gälla från och med räkenskapsåret 2024.

Kommunfullmäktiges beslut 2013-08-26, § 56 upphävs.

Ärendebeskrivning

Riksdagen beslutade i november 2023 om ändring av kommunallagen (SFS 2023:642).

Av 11 kap 1§ framgår att kommuner och regioner ska ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. Fullmäktige ska besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Om kommunen har en resultatreserv ska riktlinjerna även omfatta hanteringen av den.

Kommunfullmäktige fattade 2013-08-26, § 56 beslut om lokala riktlinjer för god ekonomisk hushållning samt resultatutjämningsreserv. Det föreslagna beslutet ersätter detta beslut.

Resultatreserven (RER) är ny och ersätter den tidigare resultatutjämningsreserven (RUR). Avvecklingen av RUR innebär att:

- Den som vid ikraftträdandet har en RUR får ha kvar och nyttja den till utgången av 2033.
- Riktlinjerna för god ekonomisk hushållning ska även omfatta hanteringen av kvarvarande RUR.
- Medel från RUR får användas i enlighet med nuvarande regelverk, d.v.s. att utjämna intäkter över en konjunkturcykel.
- Reservering av medel till RUR kan göras sista gången i bokslut 2023.

Resultatreserven har ett mer flexibelt regelverk och i lagen uttrycks det som att den får användas för att en god ekonomisk hushållning ska uppnås. Lagen fastställer även gränsvärden för reservering och den maximala storleken på reserven.

Beslutsunderlag

Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR)

Beslutet skickas till

<Här skrivs till vilka som det slutliga beslutet ska skickas>
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Sven Stengard
Ekonomichef

Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR)

Dokumenttyp:	Riktlinje
Antagen av:	Kommunfullmäktige xxxx-xx-xx § xx
Senast reviderad:	2024-07-25
Giltighetstid:	Gäller tillsvidare
Dokumentansvarig:	Ekonomichef
Beteckning:	KS-SA.2024.78

Riktlinje för god ekonomisk hushållning och hantering av resultatreserv (RER) och resultatutjämningsreserv (RUR)

Inledning

I kommunallagen finns ett regelverk för hur kommunerna ska sköta sin ekonomiska förvaltning. Där beskrivs bland annat att kommunerna ska ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet. För verksamheten ska mål och riktlinjer som har betydelse för god ekonomisk hushållning beslutas av kommunfullmäktige.

Från och med 2013 finns det i kommunallagen en möjlighet, att under vissa förutsättningar, reservera delar av ett positivt resultat i en resultatutjämningsreserv (RUR). Denna reserv skulle sedan användas för att utjämna intäkter över en konjunkturcykel, under förutsättning att årets resultat efter balanskravsjusteringar var negativt. RUR var frivillig att tillämpa men de kommuner och regioner som gjorde det skulle besluta om hur reserven skulle hanteras. Hur kommunen eller regionen avsåg att reservera och disponera medel till eller från RUR skulle framgå av de riktlinjer för god ekonomisk hushållning som fullmäktige fastställt. Riksdagen har därefter fattade ett beslut den 25 oktober 2023 om ändrade regler i kommunlagen gällande RUR. Ändringen kommer efter en tidigare utredning och utifrån regeringens proposition "En effektiv ekonomistyrning i kommuner och regioner". De nya reglerna träder i kraft den 1 januari 2024, det vill säga från och med räkenskapsåret 2024. Förändringen innebär att den nya resultatreserven (RER) införs samt att resultatutjämningsreserven (RUR) fasas ut under en tioårsperiod. Om kommunen eller regionen har en resultatreserv (RER) eller resultatutjämningsreserv (RUR) ska riktlinjerna för god ekonomisk hushållning även omfatta hanteringen av den.

God ekonomisk hushållning

Enligt kommunallagen ska kommuner ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, både på kort och långt sikt. Grundtanken bakom begreppet god ekonomisk hushållning är att varje generation av invånare ska bära kostnaderna för den service som de själva beslutar om och konsumerar. En viktig förutsättning för god ekonomisk hushållning är att det finns balans mellan löpande kostnader och intäkter. Verksamheternas nettokostnader bör därför inte öka i snabbare takt än skatteintäkter och statsbidrag. Kommunen bör uppvisa årliga positiva resultat på en nivå som gör att dess ekonomi inte urholkas av inflation eller av för låg självfinansieringsgrad av investeringar. En ekonomi i balans samt en väl fungerande uppföljning och utvärdering av ekonomi och verksamheter är nödvändiga förutsättningar för att kommunen ska kunna leva upp till kravet på god ekonomisk hushållning. Ekonomi betyder att hushålla med begränsade resurser. Kommuner ska enligt kommunallagen hushålla med sina resurser och sträva efter att få ut så mycket värde som möjligt av varje satsad krona. Kommunallagen innefattar även krav på att resurser i verksamheten används till rätt saker och att de utnyttjas på rätt sätt God

ekonomisk hushållning råder då verksamheten utövas på ett ändamålsenligt och ekonomiskt hållbart sätt. Såväl de finansiella målen som verksamhetsmålen är huvudsakligen uppfyllda och kommunens grunduppdrag bedrivs på ett ändamålsenligt sätt.

Två perspektiv

Begreppet god ekonomisk hushållning har både ett finansiellt perspektiv och ett verksamhetsperspektiv. God ekonomisk hushållning ska också ses utifrån två dimensioner, att hushålla i nutiden samt att hushålla över tiden. Det finansiella perspektivet innebär bland annat att varje generation själv ska bära kostnaderna för den service den konsumerar. Kommunen måste ange en ambitionsnivå för den egna finansiella ställningen och utvecklingen i form av finansiella mål.

Verksamhetsperspektiv tar sikte på att kommunen måste bedriva sin verksamhet på ett kostnadseffektivt och ändamålsenligt sätt, för att kunna skapa förutsättningar för god ekonomisk hushållning. För att säkerställa detta måste det finnas ett klart samband mellan resurser, prestationer, resultat och effekter. De finansiella målen samt de verksamhetsmålen ska anges i den av kommunfullmäktige framtagna budgeten och fastställs i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget. Kontinuerliga uppföljningar via delårsrapporter och årsredovisningar syftar till att identifiera hur väl en kommun har levt upp till en god ekonomisk hushållning.

Finansiella mål

De finansiella målen ska ange de finansiella förutsättningarna och ramarna för den kommunala verksamheten utifrån respektive kommunens ekonomiska situation på kort och lång sikt. De finansiella målen ska också ange en ambition för kommunens finansiella utveckling och ställning. Kommunen behöver generera ett stabilt driftöverskott för att finansiera viktiga investeringar i kärnverksamheten och kunna utveckla verksamheten över tid. Ett stabilt driftöverskott krävs också för att kunna hantera eventuella kommande räntehöjningar. Finansiella mål ska inkludera kommunkoncernen.

Det övergripande finansiella målen för Valdemarsviks kommun är att soliditeten ska vara oförändrad och att resultatet ska uppgå till minst 2% av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunal fastighetsavgift över en rullande tioårsperiod.

Övriga finansiella mål för god ekonomisk hushållning fastställs och revideras respektive år i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget.

Verksamhetsmål

Kommunallagen innehåller också krav på att resurserna i verksamheterna används till rätt saker och att de nyttjas på ett effektivt sätt. De verksamhetsmässiga målen mäts genom indikatorer. Verksamhetsmålen ska utvärderas och följas upp i delårsrapport och årsredovisning. För att uppföljning av målen ska kunna genomföras på ett tillfredställande sätt är det viktigt att målen är tydligt formulerade

samt mätbara. Grundläggande är att verksamheten ska bedrivas kostnadseffektivt och ändamålsenligt samt att varje generation ska bära kostnaden för den service den konsumerar och inte belasta kommande generationer med kostnader eller åtaganden.

Målen fastställs och revideras i samband med kommunfullmäktiges beslut om budget.

Resultatreserv (RER)

Syftet med resultatreserven är att skapa incitament för en större framförhållning och därmed öka möjligheten att nå målet om en god kommunal hushållning. Detta ska därigenom vara ett sätt att kunna arbeta med mer långsiktiga mål än balanskravets fokus på ett kalenderår i taget. Resultatreserven innebär att kommunen har möjlighet att bygga upp en reserv under goda tider för att senare kunna nyttja denna under sämre tider, under vissa omständigheter. Vissa omständigheter kan innebära tillfälligt svag skatteunderlagsutveckling, tillfälliga kostnader till följd av konjunktursvängningar, omstrukturering av verksamhet eller andra tillfälligt oförutsedda utgiftsökningar och tillfälligt oförutsedda inkomstbortfall. Detta för att på sikt nå god ekonomisk hushållning.

RER är enbart en omfördelning av resultatet inom ramen för eget kapital. Genom att reserven läggs på ett separat konto i det egna kapitalet görs en markering hur stor andel av tidigare års resultatöverskott som kan nyttjas.

Reservering till RER

Reservering till RER enligt 11 kap 14§, andra stycket kommunallagen, får göras med högst ett belopp som motsvarar den del av årets resultat efter balanskravsutredning som överstiger:

- En procent av summan av skatteintäkter samt generella stadsbidrag och utjämning, eller
- Två procent av summan av skatteintäkter samt generella stadsbidrag och utjämning, om en kommun har ett negativt eget kapital inklusive ansvarsförbindelsen för pensionsförpliktelser

En reservering får göras om resultatreserven efter reserveringen uppgår till ett belopp som motsvarar högst fem procent av summan av skatteintäkter samt generella statsbidrag och utjämning.

Beslut om reservering fattas i samband med årsredovisningen.

Disponering ur RER

Förutsättningarna för att kunna disponera från RER är följande för Valdemarsviks kommun,

Användning av medel från RER ska utgå från vad som avses med god ekonomisk hushållning enligt kommunallagen.

Resultatreserven får användas för att öka flexibiliteten i användningen av sparade medel. Den kan användas för att täcka vissa särskilda planerade kostnader ett enskilt år såsom omstruktureringskostnader.

Reserven får även användas vid oförutsedda utgiftsökningar eller inkomstbortfall, så länge det bidrar till att uppnå god ekonomisk hushållning.

En förutsättning för disposition är att balanskravsresultatet är negativt innan dispositionen och reserven får användas för att uppnå ett nollresultat.

Beslut om disposition får ske i både i budget och årsredovisningen under samma förutsättningar. Det ska framgå av förvaltningsberättelsen till vad och varför medlen disponerats.

Resultatutjämningsreserv (RUR)

RUR avvecklas från och med den 1 januari 2024 men får vara kvar och nyttjas till utgången av 2033.

Disponering av kvarvarande medel i RUR följer tidigare beslutade riktlinjer (KF 2013-08-26, § 56)

- 1. Från resultatutjämningsreserv får disponeras, vid stagnerande intäkter, så att resultatet inte blir negativt vid upprätthållande av befintlig kostnads/verksamhets-nivå.*
- 2. Dispositionen får maximalt uppgå till belopp så att resultatet uppnår kommunens resultatmål för god ekonomisk hushållning, dock maximalt 60 % av reserven det första året, resterande nästkommande år.*
- 3. Beslut om kommande års disposition kan fattas i samband med budgetbeslutet. Den slutliga dispositionen fastställs i samband med årsredovisningen.*

Beslut om disposition får ske både i budget och årsredovisning under samma förutsättningar.

(10)

KS-SA.2024.58

Godkännande av årsredovisning 2023 för Samordningsförbundet Östra Östergötland

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 100

KS-SA.2024.58

Samordningsförbundet Östra Östergötland - granskning av årsredovisning 2023

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen 2023 för Samordningsförbundet Östra Östergötland.

Jäv

Per Hanö (SD) och Nhela Ali (S) anmäler jäv och deltar inte i handläggning samt beslut.

Susanne Hamilton (LPo) ersätter Per Hanö (SD) under denna punkt.

Susanne Nordlöf (S) ersätter Nhela Ali (S) under denna punkt.

Ärendebeskrivning

Samordningsförbundet Östra Östergötland har inkommit med årsredovisning för 2023.

Kommunfullmäktiges presidium bereder frågan gällande ansvarsfrihet i enlighet med arbetsordning för kommunfullmäktige i Valdemarsviks kommun §5.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Tjänsteställe/Handläggare

Sektor service och samhällsbyggnad
Dennis Gidlund
Kanslichef
Tel: 0123-194 29
E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Årsredovisning 2023 för Samordningsförbundet Östra Östergötland

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen 2023 för Samordningsförbundet Östra Östergötland.

Ärendebeskrivning

Samordningsförbundet Östra Östergötland har inkommit med årsredovisning för 2023.

Kommunfullmäktiges presidium bereder frågan gällande ansvarsfrihet i enlighet med arbetsordning för kommunfullmäktige i Valdemarsviks kommun §5.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutet skickas till

Samordningsförbundet Östra Östergötland

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Årsredovisning 2023

SAMORDNINGSFÖRBUNDET
ÖSTRA ÖSTERGÖTLAND

Ankom: 2024-06-21 Årende: KS-SA.2024.58 Handling: 424858

Beslutad av styrelsen 2024-03-22

Signering av Jantanao på varje sida

Ordförande har ordet

Verksamhetsåret 2023 var ett förändringsår i Samordningsförbundet Östra Östergötland. Med en ny styrelse och långsiktig inriktning på plats påbörjade förbundet en förändringsresa mot mer projektorienterade insatser. Förbundsstyrelsen vill uppmuntra parterna att i högre utsträckning fokusera på metodutvecklingsinsatser som kan utveckla parternas arbetssätt.

Återkopplingen från parterna på förändringsresan har varit positiv och under äskandeprocessen ökade antalet nya typer av äskande markant från tidigare år. Förbundsstyrelsen ser det som mycket positivt att parterna omfamnar den nya långsiktiga inriktningen och att insatser som förbundet finansierar ska ha en tydlig flerpartssamverkan, vara nytänkande och så småningom implementeras i den ordinarie verksamheten.

Förbundet har sedan hösten 2023 frigjort mer resurser till de två partsanställda verksamhetsutvecklarna som fått utökade uppdragsområden. Under 2024 blir de kanslianställda och ska tillsammans med förbundschefen utöka dialogen med parterna. Förbundsstyrelsen ser det som värdefullt att vi under 2023 och 2024 när så mycket nya arbetssätt och processer inletts, har ett resursstarkt kansli som kan arbeta med att stödja och förankra de förändringar som sker hos parterna.

Med 2023 i ryggen ser vi framåt på kommande verksamhetsår med förväntan om att nya arbetssätt ska etableras hos parterna. I förlängningen kommer det leda till att Samordningsförbundet Östra Östergötland i ännu större utsträckning blir ett smörjmedel mellan myndigheter, kommuner och regionen för att utveckla parternas arbete gentemot de medborgare som vi har ett samhällsansvar för att hjälpa.

Simone Öhrn
Förbundsordförande

Innehåll

Ordförande har ordet	2
1.Förvaltningsberättelse 2023	4
1.1 Inledning	4
1.2 Styrelsens sammansättning under 2023	4
2. Förbundets planerade inriktning 2023 enligt verksamhetsplan	5
3. Händelser av väsentlig betydelse	7
4. Åtgärder och insatser på individ- och gruppnivå	8
5. Måluppfyllelse.....	10
5.1 Måluppfyllelse målområde 1.....	10
5.2 Måluppfyllelse målområde 2.....	12
5.3 Måluppfyllelse målområde 3.....	13
6. Ekonomiskt utfall	14
6.1 Översikt över verksamhetens utveckling	15
6.2 Driftsredovisning	15
6.3 Resultaträkning	15
6.4 Balansräkning	16
6.5 Kassaflödesanalys	17
6.6 Redovisningsprinciper.....	17
6.7 Noter.....	17
7. Styrelsens underskrift.....	19
8. Bilagor till årsredovisningen.....	20
8.1 Verksamhetsplan 2023.....	20
8.2 Utvärderingsenkät 2023	20
8.3 Bortfallsredovisning SAMÖ avslutsenkät helåret 2023	20
8.4 SIP och finansierade insatser per Plattform	20
8.5 Ny långsiktig inriktning 2023-2027	20
8.6 Genomlysning 2018-2022	20
8.7 Självvärderingsrapporter 2022-2023	20

1. Förvaltningsberättelse 2023

Årsredovisningen innehåller en översiktlig redogörelse av resultat och verksamhetsutveckling samt redovisning av det ekonomiska utfallet för budgetåret 2023.

1.1 Inledning

Samordningsförbund Östra Östergötland (SAMÖ) är en fristående juridisk person som är bildat av Finspångs kommun, Norrköpings kommun, Söderköpings kommun, Valdemarsviks kommun, Region Östergötland, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Samordningsförbundet är ett resultat av lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.

Samordningsförbundet har i uppdrag att:

- Besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen
- Stödja samverkan mellan samverkansparterna
- Finansiera insatser som avser individer som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser
- Besluta på vilket sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning skall användas
- Svara för uppföljning och utvärdering av samordningsförbundets verksamhet

Målgruppen för den finansiella samordningen är personer i förvärsaktiv ålder som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och som uppstår offentlig försörjning. Syftet med den finansiella samordningen är att underlätta en effektiv resursanvändning. De samordnade resurserna ska användas för insatser som syftar till att den enskilde ska uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärsarbete. Utöver de direkta insatserna på individ och gruppnivå medger även lagstiftningen möjlighet till förebyggande insatser.

Samordningsförbundet skall enligt lag om kommunal redovisning upprätta en särskild årsredovisning för verksamheten från räkenskapsårets början.

1.2 Styrelsens sammansättning under 2023

Styrelsen för Samordningsförbundet Östra Östergötland har under 2023 bestått av sju ledamöter (med ersättare). Styrelsen har genom ett presidium (ordförande, vice ordf. och förbundschef) berett ärenden inför de åtta styrelsemöten som genomförts:

- Ordförande Simone Öhrn, Norrköpings kommun (Andreas Bohlin)
- Vice ordf. Malin Masimov, Försäkringskassan (Johanna Hedberg)
- Birgitta Waern, Region Östergötland (Birgitta Thyesson Wessman)
- Kristin Braag, Arbetsförmedlingen (Sara Skilberg)
- Riitta Leiviskä-Widlund Finspångs kommun (Jonas Andersson)
- Evelina Nilsson, Söderköpings kommun (Janina Fond)
- Per Hanö, Valdemarsviks kommun (Nhela Ali)

2. Förbundets planerade inriktning 2023 enligt verksamhetsplan

Bakgrund

Inför verksamhetsår 2020 antogs en långsiktig inriktning som varit grunden för varje års verksamhetsplan sedan dess. 2022 tillträdde en ny förbundschef vilket innebar att det genomfördes flera organisations- och verksamhetsförändringar det året. 2023 tillträdde en till stor del helt ny styrelse som kommande fyra år ska leda förbundets arbete framåt.

Den nya styrelsen beslutade 2023-08-25 att anta ny långsiktig inriktning för perioden 2023-2027 som sammanfattas så här:

Vilket innehåll har den nya långsiktiga inriktningen?

Under 2023 har innehållet i den långsiktiga inriktningen ventilerats inte bara av den nytillträdde styrelsen utan också i de chefsnätverk som förbundets parter deltar i. En större extern genomlysning av förbundets finansierade insatser har också genomförts för perioden 2018-2022. Sammantaget har det resulterat i en långsiktig inriktning för perioden 2023-2027 som handlar om följande tre punkter:

- 1. Det ska vara tydligt för parterna vad SAMÖ fyller för roll och funktion**
Vi ska initiera flerpartssamverkan och vara ett smörjmedel för parternas ordinarie verksamheter. Vi tror att om parterna i större utsträckning förstår vilken utvecklingsmiljö SAMÖ kan vara kommer vi få större konkurrens om våra gemensamma medel. Det innebär att vi kvalitativt kan fylla en ännu viktigare funktion för parterna.
- 2. SAMÖ ska finansiera utvecklingsinsatser och främja implementering**
Vi uppmantrar parterna att inkomma med nya typer av insatser för vi tror det bidrar till att utveckla befintliga arbetssätt. Våra finansierade insatser ska därför ha start och slutmål med syftet att framgångsrika metoder implementeras helt eller delvis i ordinarie verksamheter. Insatser kan finansieras av SAMÖ mer än tre år om det behövs för att stödja andra insatser.
- 3. Våra insatser ska stegförflytta individer och strukturellt förbättra parternas arbetssätt**
Det innebär att våra målbilder inte nödvändigtvis styrs av hur många personer som kommer i arbete utan att fokus är på varje individs stegförflyttning. Den funktion våra finansierade individinsatser fyller för att göra deltagare mer arbetsredo och därmed vara aktuell för parternas ordinarie verksamhetsinsatser är i sig ett viktigt resultat. Strukturinriktade insatser, i form av metod- och kompetensutveckling till parternas ordinarie verksamheter, är också ett viktigt verktyg som kan ge stor effekt för individens möjligheter till stegförflyttning.

Årliga verksamhetsplaner kommer konkretisera exakt vilka insatser som genomförs baserat på de lokala ansökningar om insatsmedel som inkommer från parterna. Detta dokument ger en färdriktning vart förbundet är på väg, dess organisering och vilka typer av insatser som styrelsen eftersträvar.

Verksamhetsplan 2023

Den nya långsiktiga inriktningen innebär en stor förändring av vilken typ av insatser som eftersträvas framöver samt förbundets organisering. Målbilderna som satts i verksamhetsplan 2023 har efterlevts parallellt med att helt nya målbilder inför 2024 börjat arbetas fram baserat på de insatsäskanden som inkom under hösten 2023.

Den stora förändringen som skett under året är att SAMÖ nu påbörjat en resa mot att bli ett förbund som finansierar utvecklingsinsatser med tydligt start och slutmål samt att ett implementeringstänk ska finnas med i insatserna. Plattformskonstruktionen runt individinsatser som under ett decennium varit en grundstomme för hur förbundet kanaliserat sin finansiering förändras nu succesivt under 2023-2024. Den verksamhet som bedrivits via fyra kommunala parter under många år förväntas helt eller delvis införlivas som en ordinarie verksamhet kommande år.

Aktiv flerpartssamverkan och synliggörande av strukturella problem som uppstår mellan parternas ordinarie verksamheter samt synliggörande av individers stegförflyttande har ett stort fokus i nya långsiktiga inriktningen.

3. Händelser av väsentlig betydelse

En ny styrelse tillträdde vid årsskiftet vilket resulterade i en genomlysning av åren 2018-2022 och att ett större arbete med ny långsiktig inriktning pågick under våren. Styrelsebeslut togs 2023-03-31 att SAMÖ lämnar en del externa samarbeten för att fullt ut fokusera på de lokala samarbeten som behöver utvecklas inom förbundet.

Följande stora förändringar har skett under första halvåret:

- AF-koordinator slutade under våren och beslut togs i samband med det att minska finansieringen för ny person från 50 % till 25 % andra halvåret.
- En av SIP-mötesledare slutade i början av året vilket påverkat utfall.
- Metodsamarbetet kring Samverkanskartan lades ned innan uppstart.
- SAMÖ gick ur Insatskatalogen (Välfärdsguiden).
- SAMÖ lämnade indikatorsamarbetet (fick konsekvens andra halvåret).
- SAMÖ lämnade det nationella samarbetet Stoppa våldet (Förhållningssättet lever kvar i plattformsverksamheten men rapporteras inte in nationellt).
- Det nationella uppföljningssystemet SUS lades ned vid årsskiftet och ersattes med ett enklare system kallat Uppföljning FINSAM. Det innebär att vi bara har tillgång till antal deltagare och kön vid vår uppföljning av deltagare.

Allt detta har delvis påverkat utvärderingsmetoder och måluppfyllelse för 2023.

Plattform Norrköping har förändrat sin ledning- och styrning där Norrköping kommun succesivt under året tagit över huvudansvaret från Region Östergötland. Detta har varit en viktig förutsättning i den nya äskandeprocessen inför 2024 där det ställs krav på tydlighet i vem som är insatsägare och som i sin tur tar ansvar för att flerpartssamverkan sker och målbilder uppfylls.

De partsanställda verksamhetsutvecklarna har succesivt under året ökat sin arbetstid kopplat till förbundets förändringsresa och frigjorts från uppdrag kopplat till plattformsverksamheterna. I och med att de sedan hösten 2023 arbetar heltid med förbundets uppdrag har frågan om att de bör vara anställda direkt av förbundet aktualiserats. Från och med 2024 är de visstidsanställda av förbundet då en naturlig harmonisering av deras uppdrag skett under verksamhetsåret. Fortsatta inriktningen beslutas av styrelsen senast september 2024.

4. Åtgärder och insatser på individ- och gruppnivå

Under verksamhetsåret har samordningsförbundet lagt merparten av sin finansiering till nedanstående verksamheter/funktioner riktat direkt mot målgruppen:

4.1 Förstegsinsatser

Cirka 2/3 av förbundets medel har använts i individriktade förstegsinsatser. Målgruppen för förstegsinsatser är personer 16-64 år med behov av samordnad rehabilitering. Syftet är att dessa personer ska återfå eller förbättra sina möjligheter till egen försörjning. 2023 finansierade Samordningsförbundet försteg inom plattformarna (helt eller delvis) i de fyra medlemskommunerna som riktade sig till hela målgruppen inom finansiell samordning. I Finspång, Söderköping och Valdemarsvik genomfördes dessa vid de respektive arbetsmarknadsenheterna och var en del av deras utbud. I Norrköping bedrevs det som en egen samlokaliserad verksamhet tillsammans med Regionen.

Insatserna har följts upp, analyserats och redovisats löpande till styrelsen.

4.2 SIP-mötesledare

Samordningsförbundet finansierade mötesledare SIP (Samordnad individuell plan) 2023. Mötesledare är möjliga att avropa för samtliga förbundsmedlemmar. Nyttjande av tjänsten har gradvis minskat och används idag nästan uteslutande bara av Plattform Norrköping. Statistiken nedan visar på utvecklingen senaste tre helären sett över alla fyra plattformar:

2023 – 44 individer där 78 möten har genomförts och 37 förfrågningar har inkommit (45,5% kvinnor - 54,5% män)

2022 – 63 individer där 110 möten har genomförts och 65 förfrågningar har inkommit (55,6% kvinnor - 44,4% män)

2021 – 73 individer där 141 möten har genomförts och 69 förfrågningar har inkommit (68,5% kvinnor - 31,5% män)

SIP	Förfrågningar				Förmöten			SIP			Uppföljning			Möten unika individer		
	Kvinnor	Män	Ej känt	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt	Kvinnor	Män	Totalt
2023	17	20	0	37	15	17	32	15	15	30	5	11	16	20	24	44
2022	33	26	6	65	29	24	53	25	19	44	7	6	13	35	28	63
2021	44	25	0	69	37	22	59	31	13	44	29	9	38	50	23	73
	Genomförda möten 2023				78	Genomförda möten 2022			110	Genomförda möten 2021			141			

4.3 Arbetsgivar- och studiekoordinator

Sedan hösten 2022 har en särskild finansiering av inrättandet av en funktion som arbetsgivar- och studiekoordinator funnits. Funktionen har utvecklats olika hos plattformarna och inför 2024 har eller förväntas arbetssättet med denna typ av funktion implementeras i respektive parts ordinarie verksamhet.

4.4 AF-koordinator

Funktionen är ett informationsstöd för plattformspersonal och deras deltagare vid funderingar kring övergång till arbete eller inskrivning på arbetsförmedlingen. Finansiering direkt från SAMÖ har succesivt minskats och inför 2024 är detta en funktion som bara en insatsägare valt att ha kvar i sina insatser.

4.5 Strukturpåverkande insatser

Förutom ovan nämnda individinriktade insatser genomfördes olika strukturpåverkande insatser som ytterst syftar till att förbättra individens möjligheter till arbete eller studier. Särskilda kompetensutvecklingsinsatser riktad mot finansierad plattformspersonal samt utökat verksamhetsutvecklarstöd kopplat till förhållningssättet BIP har varit ett fokusområde. Tydligare arbetsfokus bland finansierad personal och synliggörande av de organisatoriska mellanrum som finns mellan parterna är viktigt för SAMÖ. Det bedöms på sikt ge hela målgruppen, inte bara de som är med i förstegen, bättre förutsättningar att nå självförsörjning.

5. Måluppfyllelse

Styrelsen sätter långsiktiga mål för förbundet och dess verksamhet. Tre målområden finns angivna i verksamhetsplanen för 2023. Mål på nivån strategisk - strukturell - övergripande, på operativ - individnivå samt på finansiell nivå. Individmålen mäts i samband med att deltagare avslutar insatsen. Enligt verksamhetsplanen ingår bara de deltagare som avslutat insats och besvarat enkät i mätningen av måluppfyllelsen.

1 januari 2023 upphörde det nationella uppföljningssystemet SUS och ersattes av det nya uppföljningssystemet, Uppföljning Finsam. Vi har här endast tillgång till hur många deltagare insatserna har, uppdelat på kön. Samordningsförbunden runt om i Sverige har kollektivt påtalat för ansvarig myndighet och minister på nationell nivå att det innebär begränsade möjligheter att följa individers resa mot arbete.

5.1 Måluppfyllelse målområde 1

Deltagarna ska oavsett kön uppnå eller förbättra sin förmåga att nå arbete eller studier.

Detta målområde handlar om hur SAMÖ via finansierade insatser bidrar till att fler når egen försörjning. Insatserna runt individen ska vara samordnade, utgå ifrån en helhetssyn på individen och använda sig av verktyg/metoder som stödjer stegförflyttning mot arbete eller studier.

5.1.1 Delmål 1

Antalet individer som får stöd via finansierade insatser ska öka i förhållande till 2022.

Utfall försteg: En ökning med 42 unika deltagare sedan helåret 2022.

2023 – 317 deltagare har varit aktuella januari – december. (50,8% kvinnor och 49,2% män)

2022 – 275 deltagare har varit aktuella januari – december. (52,7% kvinnor och 47,3% män)

2021 – 188 deltagare har varit aktuella januari – december. (53,6% kvinnor och 46,4% män)

PLATTFORMARNA TOTALT													
År	Pågående 31 december			Nya t.o.m. 31 december			Avslutade tom 31 dec.			Totalt aktuella under året			
	Kvinna	Man	Totalt	Kvinna	Man	Totalt	Kvinna	Man	Totalt	Kvinna	Man	Anonyma	Totalt
2023	77	78	155	86	68	154	84	78	162	161	156	0	317
2022	60	69	129	79	67	146	68	46	114	128	115	32	275
2021	48	46	94	48	46	94	49	38	87	97	84	7	188

5.1.2 Delmål 2

Antal individer som själva upplever stegförflyttning närmare arbete/studier ska öka i förhållande till 2022.

Utfall stegförflyttning: En minskning med 4,7 procentenheter sedan helåret 2022.

2023 – 75% känner sig mer redo att arbeta/studera (36 av 48 deltagare).

2022 – 79,7% känner sig mer redo att arbeta/studera (51 av 64 deltagare).

2021 – 75% känner sig mer redo att arbeta/studera (30 av 40 deltagare).

	SAMÖ Avslutsenkät/ Indikator Avslutsenkät	Inte alls	Till liten del	Delvis	Till stor del	Till mycket stor del	Helt och hållet	Totalt:
2023	2. Känner du dig <u>mer</u> redo att kunna arbeta eller studera?	6 av 48 12,5%	6 av 48 12,5%	10 av 48 20,8%	4 av 48 8,3%	9 av 48 18,8%	13 av 48 27,1%	36 av 48 75%
2022	6. Känner du dig <u>mer</u> redo att kunna arbeta eller studera jämfört med innan du fick kontakt med oss?	7 av 64 10,9%	6 av 64 9,4%	9 av 64 14,1%	7 av 64 10,9%	10 av 64 15,6%	25 av 64 39,1%	51 av 64 79,7%
2021	6. Känner du dig <u>mer</u> redo att kunna arbeta eller studera?	4 av 40 10%	6 av 40 15%	5 av 40 12,5%	4 av 40 10%	9 av 40 22,5%	12 av 40 30%	30 av 40 75%

*2022 Inkom det 66 enkäter men fråga 6 besvarades endast av 64 deltagare. **Frågan ställdes annorlunda 2022.

5.1.3 Delmål 3

Individens stegförflyttning ska synliggöras av plattformspersonalen med en målbild att individer som går vidare till våra finansierade insatser ska i genomsnitt röra sig minst 4 steg på en 6 gradig skala.

Utfall stegförflyttning: Stegförflyttningsvärdet är 4,7 vilket uppfyller målet

134 personer har avslutats i Stegförflyttningsfilen under 2023 varav 95 personer gått vidare till våra finansierade insatser. De har förflyttat sig i genomsnitt 4,7 steg på den 6 gradiga skalan. En deltagare gick direkt till studier efter kartläggningen och övriga deltagare har fått annan rekommendation/avbrutit efter förstamöte/kartläggning.

5.1.4 Delmål 4

SAMÖ ska arbeta aktivt för att ha en hög svarsfrekvens, minst 70% på enkäter för delmål 1 och 2. Kopplat till delmål 3 ska alla deltagares stegförflyttningar dokumenteras av plattformspersonalen.

Utfall svarsfrekvens: En minskning med 35,7 procentenheter från helåret 2022

2023 Andelen inkomna enkäter av målpopulationen 48 av 96 = 50%.

2022 Andelen inkomna enkäter av målpopulationen 66 av 77 = 85,7%.

2021 Andelen inkomna enkäter av målpopulationen 40 av 62 = 64,5%.

Målpopulationen är de deltagare som har tillräcklig erfarenhet av stödet för att besvara enkäten. 27 deltagare (28.1% av målpopulationen) har missats att tillfrågas av plattformspersonal vilket är en orsak till att målet på 70% svarsfrekvens ej uppfyllts. Hade målet varit kopplat till undersökt population hade målet nära nog uppfyllts d.v.s. 48 av 69 = 69,6%.

5.2 Måluppfyllelse målområde 2

Samverkan mellan parterna ska förbättras och organisatoriska mellanrum mellan insatser ska adresseras och hanteras av parterna i syfte att understödja målbilderna inom målområde 1.

5.2.1 Delmål 1

Varje plattform ska utifrån SAMÖ självvärderingsmodell reflektera kring egen verksamhet och fånga upp lärande och organisatoriska mellanrum som är av intresse för SAMÖ och dess parter att hantera.

Utfall: Uppföljning har skett med minst 2/3 av plattformspersonal närvarande. Självvärderingsrapporter har avrapporterats och bilagts till styrelsemöte 2023-08-25.

5.2.2 Delmål 2

Ett arbetssätt och arena för hur brukarnas erfarenheter av samordningsförbundets insatser ska tas till vara på implementeras under verksamhetsåret.

Utfall: Vid självvärderingarna första halvåret 2023 genomfördes en särskild fokusgrupp bestående av enbart deltagare vid plattformsinatserna. Modellen beslutades av styrelsen 231124 uppfylla kriterierna för målbilden.

5.2.3 Delmål 3

Organisatoriska mellanrum mellan parternas ordinarie verksamheter och samordningsförbundets insatser som påverkar utfall ska lyftas fram.

Utfall: Endast ett fåtal ärenden har rapporterats in i Lex Heller under året. Frågan har adresserats i chefsgrupperna och styrelsen då vi vet att det finns stora flaskhalsar mellan parterna som inte uppmärksammats skriftligt. Målbilden har inför Verksamhetsplan 2024 kvantifierats för att sätta ännu mer fokus på att organisatoriska mellanrum lyfts fram.

5.2.4 Delmål 4

Det ska finnas en tydlig bild av vad förbundets uppdrag i de olika organisationsnivåerna är och vad den enskilda delegaten/personalen förväntas bidra med.

Utfall: I utvärderingsenkäten ställs följande frågor på en 6-gradig skala:

- Fråga 1: Samordningsförbundets uppdrag är tydligt – Svar: Medelvärde 4,3
- Fråga 3a: Jag bidrar aktivt till SAMÖ verksamhet – Svar: Medelvärde 4,18

Det var första året denna typ av utvärderingsenkät användes och dessa värden blir utgångspunkten för kommande års jämförelser och målbilder.

5.2.5 Delmål 5

Minst 70% av delegater/plattformspersonal i SAMÖ besvarar NNS indikatorenkät (Utvärderingsmetoden NNS indikatorenkät ersattes av egenutvecklad uppföljningsenkät enligt styrelsebeslut 2023-03-31)

Utfall: 73,9% av delegater/plattformspersonal i SAMÖ har besvarat enkäten.

Andelen besvarade enkäter är 34 av 46 tillfrågade = 73,9%.

Signering av justerare på varje sida

5.2.6 Delmål 6

Informations- och kommunikationsarbete, spridningsaktiviteter och nätverkande om samordningsförbundets verksamhet i olika sammanhang ska synliggöras.

Utfall: Konkreta spridningsaktiviteter och nätverkande som rapporterats in till Uppföljning Finsam redovisas i tabellen nedan.

Strukturövergripande insatser	2023	2022
Strukturövergripande informationsinsatser	130	329
Strukturövergripande dialogmöten- nätverk	652	812
Kompetensutveckling	1153	521
ASK Plattform Norrköping	459	-
ASK Plattform Söderköping	47	-
ASK Plattform Valdemarsvik	77	-

Ett arbete pågår med att via en kommunikationsplan tydliggöra kommunikationsarbetet i förbundet samt målbilden med den.

5.3 Måluppfyllelse målområde 3

Finansiella mål.

Förbundet ska bedriva en verksamhet med god ekonomisk hushållning. Det vill säga den verksamhet som bedrivs, ska vara effektiv och ändamålsenlig utifrån lagen om finansiell samordning samt förbundsordningen.

Förbundet ska sträva efter att använda tilldelade medel och sparat kapital från medlemmarna till ändamålsenlig verksamhet till nytta för målgruppen och med effektivt resursutnyttjande som grundläggande princip.

5.3.1 Delmål 1

Det egna kapitalet ska minska 2023.

Utfall: Det egna kapitalet minskade med 1 790 Tkr.

5.3.2 Delmål 2 - Förbundets kostnader

Förbundets kostnader skall under 2022 inte överstiga budgetramen.

Utfall: Förbundet kostnader översteg marginellt budgetramen till stor del på grund av aktiva verksamhetsbeslut under året av styrelsen i form av uppföljning och utvärdering av tidigare års verksamhet, utökad tjänstegrad av partsanställda verksamhetsutvecklare och förändring av Plattform Norrköpings ledning och styrning.

5.3.3 Delmål 3 - Förbundets medel

Förbundets medel skall hanteras så att högsta möjliga avkastning uppnås utan att säkerhet eller betalningsförmåga äventyras.

Utfall: Förbundet har i början av året flyttat de delar av det egna kapitalet som tidigare låg hos Norrköpings kommuns internbank med en ränta omfattande 1 % till SEB med en ränta som ökat från 2,4% till 3,65 % under andra halvåret.

Signering av justerare på varje sida

6. Ekonomiskt utfall

Den totala budgeten för 2023 omfattar 18 861 tkr, varav 17 282 tkr är intäkter från medlemmarna och resterande medel eget kapital samt finansiella intäkter som var betydligt högre än budgeterat.

I resultaträkningen för helår 2023 redovisas ett underskott om 1 790 Tkr. Budgeterat var ett underskott på 1 509 Tkr men ett tilläggsbeslut under våren på 200 000 kr för uppföljning och utvärdering av tidigare verksamhet togs av styrelsen. Det ger ett utfall i stort sett i linje med budgetförväntningar beträffande nyttjande av egna medel.

Kansliets kostnader har minskat kraftigt jämfört med 2022 på grund av personalförändringar som genomförts och fått genomslag under 2023. Samtidigt har två partsanställda verksamhetsutvecklare utökat sin arbetstid succesivt under året vilket bokförs under köp av verksamhet. Bortsett från de tjänsterna har cirka 2/3 av förbundets finansiering använts till renodlade individ- och gruppinsatser.

Plattformarnas totala medelsutnyttjande har för första gången på många år i princip följt inkomna äskanden vilket bidragit till att förbundets budgetefterlevnad varit god. Nya rekvisitionsmallar och en aktiv dialog mellan kansli och insatsägare om löpande prognosförändringar har bidragit till detta utfall.

Att likvida medel är betydligt lägre 2023 jämfört med tidigare år beror på att förbundet inte skickade ut fakturor för medlemsavgifter i slutet av året och att alla leverantörsfakturor begärdes in i december vilket inte varit fallet tidigare år. Orsaken till detta var att förbundet bytte ekonomisystem och leverantör inför 2024. Egna medel är tillbaka på normal nivå igen under första kvartalet 2024 när medlemsavgifter inkommer från februari månad och framåt.

Vid årsbokslutet har förbundet ett eget kapital om 4 250 Tkr. Målsättningen är att under 2025 nå Nationella rådets rekommendation om nivå på eget kapital. Det ger ett riktmärke på att cirka 2 800 Tkr bör vara eget kapital för SAMÖ 2025 enligt senaste årens tilldelningsmodell.

Simone Öhrn
Förbundsordförande

6.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Belopp i Tkr

År	2023	2022	2021	2020	2019
Verksamhetens intäkter	-17 654	-17 502	-17 483	-17 424	-17 544
Verksamhetens kostnader	19 444	19 007	15 362	13 453	19 918
Årets resultat	-1 790	-1 505	2 121	3 971	-2 374
Soliditet	79%	48%	54%	59%	22%
Antal anställda	2	3	3	3	4

6.2 Driftsredovisning

Belopp tkr	Utfall jan-dec 2023	Aktuell budget Jan-dec 2023	Avvikelse utfall – budget	Bokslut helår 2022
Nettokostnad	19 444	18 861	583	19 007
Bidrag/intäkt	-17 654	-17 352	-302	-17 502
Resultat	1 790	1 509	-281	-1 505
Utgående eget kapital	4 250	4 531	-281	6 040
Likvida medel	5 008			10 528

6.3 Resultaträkning

Resultaträkning

Belopp i kr	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Verksamhetens intäkter	1	17 282 000	17 322 000
Övriga intäkter		70 665	66 168
Verksamhetens kostnader	2	-19 413 896	-18 978 465
Avskrivningar	3	-30 064	-20 598
Verksamhetens nettovinst/förlust		2 091 294	1 610 895
Finansiella intäkter		301 660	114 287
Finansiella kostnader		0	-8 104
Resultat efter finansiella poster		-1 789 635	-1 504 712
Årets resultat		-1 789 635	-1 504 712

Signering av justerare på varje sida

6.4 Balansräkning

Balansräkning

Belopp i kr.	Not	2023-12-31	2022-12-31
Tillgångar			
Anläggningstillgångar			
Maskiner och inventarier	3	62 728	64 392
Summa anläggningstillgångar		62 728	64 392
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	4	353 169	1 989 429
Kassa och bank		5 007 881	10 527 518
Summa omsättningstillgångar		5 361 050	12 516 947
Summa tillgångar		5 423 778	12 581 339
Eget kapital, avsättningar och skulder			
Eget kapital			
Årets resultat	5	-1 789 635	-1 504 712
Övrigt eget kapital		6 039 971	7 544 683
Summa Eget kapital		4 250 336	6 039 971
Skulder			
Kortfristiga skulder	6	1 173 443	6 541 368
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		5 423 779	12 581 339
Ansvarsförbindelse		0	0

Signering av justerare på varje sida

 mm

6.5 Kassaflödesanalys

Kassaflödesanalys

Belopp i kr.	2023-12-31	2022-12-31
Årets resultat	-1 789 635	-1 504 712
Justering för avskrivningar	30 064	20 598
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-1 759 571	-1 484 114
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	1 636 260	1 029 080
Ökning/minskning kortfristiga skulder	-5 367 925	88 646
Kassaflöde för den löpande verksamheten	- 3 731 665	1 117 726
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiel anläggningstillgång	-28 400	-12 996
Kassaflöde från investeringsverksamheten	-28 400	-12 996
Årets kassaflöde	-5 519 636	-379 384
Likvida medel vid årets början	10 527 518	10 906 902
Likvida medel vid årets slut	5 007 882	10 527 518

6.6 Redovisningsprinciper

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning.

6.7 Noter

Not 1. Verksamhetens intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Driftbidrag från staten	8 641 000	8 661 000
Driftbidrag från Norrköpings kommun	3 307 880	3 312 072
Driftbidrag från Söderköpings kommun	335 991	337 398
Driftbidrag från Valdemarsviks kommun	175 403	178 602
Driftbidrag från Region Östergötland	4 330 500	4 330 500
Driftbidrag från Finspångs kommun	501 227	502 427
Summa	17 282 000	17 322 000

Signering av justerare på varje sida

St mm

Not 2. Verksamhetens kostnader

	2023-12-31	2022-12-31
Köp av verksamhet	15 150 219	12 918 365
Lokalkostnader	244 168	225 960
Personalkostnader	2 898 789	4 605 934
Övriga verksamhetskostnader	1 120 721	1 228 206
Summa	19 413 896	18 978 465

Not 3. Maskiner och inventarier

Belopp i kr.	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	102 989	89 993
Inköp	28 400	12 996
Summa utgående ackumulerade anskaffningsvärde	131 389	102 989
Ingående avskrivningar	-38 597	-17 999
Årets avskrivningar	-30 064	-20 598
Summa utgående ackumulerade avskrivningar	-68 661	-38 597
Summa utgående restvärde	62 728	64 392
Genomsnittlig nyttjandeperiod, år	5	5

Not 4. Fordringar

	2023-12-31	2022-12-31
Kundfordringar	0	1 498 825
Fordran Skatteverket	315 966	416 021
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	37 203	74 583
Summa	353 169	1 989 429

Not 5. Eget kapital

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	6 039 971	7 544 683
Årets resultat	-1 789 635	-1 504 712
Summa	4 250 336	6 039 971

Not 6. Kortfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	486 488	2 200 651
Personalens skatter och avgifter	631 851	659 469
Semesterskuld	17 758	17 423
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	37 346	3 663 825
Summa	1 173 443	6 541 368

Signering av justerare på varje sida

Ji MM

7. Styrelsens underskrift

Vi intygar att årsredovisningen ger en rättvisande bild av verksamhetens resultat

Samt kostnader, intäkter och förbundets ekonomiska ställning.

(Då varje ledamot sitter på ett personligt mandat ska de inte skriva under i egenskap

Av representant för en myndighet, utan från sin roll i förbundets styrelse).

Datum: NORRKÖPING, 2024-03-22

Simone Öhrn
Ordförande

Malin Masimov
Vice ordförande

Ritta Leiviskä-Widlund
Ledamot

Evelina Nilsson
Ledamot

Nhela Ali
Ledamot

Kristin Braag
Ledamot

Birre Waern
Ledamot

8. Bilagor till årsredovisningen

8.1 Verksamhetsplan 2023

8.2 Utvärderingsenkät 2023

8.3 Bortfallsredovisning SAMÖ avslutsenkät helåret 2023

8.4 SIP och finansierade insatser per Plattform

8.5 Ny långsiktig inriktning 2023-2027

8.6 Genomlysning 2018-2022

8.7 Självvärderingsrapporter 2022-2023

8.7.1 Sammanfattning självvärdering Plattformarna 2022

8.7.2 Självvärdering deltagare 2023

8.7.3 Självvärdering Finspång 2023

8.7.4 Självvärdering Norrköping 2023

8.7.5 Självvärdering Söderköping 2023

8.7.6 Självvärdering Valdemarsvik 2023

(11)

KS-SA.2024.58

**Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen i
Samordningsförbundet Östra Östergötland för 2023**

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Sektor service och samhällsbyggnad
Dennis Gidlund
Kanslichef
Tel: 0123-194 29
E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunfullmäktige

Frågan om ansvarsfrihet för styrelsen i Samordningsförbundet Östra Östergötland

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att bevilja styrelsen i Samordningsförbundet Östra Östergötland samt dess enskilda ledamöter och ersättare ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Ärendebeskrivning

Revisorerna tillstyrker i revisionsberättelsen för 2023 att styrelsen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Enligt §5 arbetsordningen för kommunfullmäktige ska presidiet vid behov bereda frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkningar.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Kommunfullmäktiges presidium

Mathias Knutsson
ordförande

Petra Battel
1:e vice ordförande

Göran Tinglöf
2:e vice ordförande

De förtroendevalda revisorerna i Samordningsförbundet Östra Östergötland

Till
Styrelsen i Samordningsförbundet Östra Östergötland
Fullmäktige i Norrköpings, Söderköpings, Finspångs och Valdemarsviks kommuner
Region Östergötland
Försäkringskassan
Arbetsförmedlingen

Revisionsberättelse för år 2023

Vårt uppdrag är att granska räkenskaperna, årsredovisningen och förbundsstyrelsens förvaltning i Samordningsförbundet Östra Östergötland (222000-1701) för verksamhetsåret 2023.

Uppdraget är vidare att pröva om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt, om räkenskaperna är rättvisande och om den interna kontrollen är tillräcklig. Förbundsstyrelsen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. Styrelsen upprättar en årsredovisning som ger en rättvisande bild samt svarar för att det finns en tillräcklig intern kontroll i verksamhet och räkenskaper.

Vi har utfört granskningen utifrån lagen om finansiell samordning, kommunallagen, förbundsordningen samt god revisionsred i kommunal verksamhet. I uppdraget samverkar vi med av staten utsedd auktoriserad revisor och sakkunnigt biträde. I granskningen av förbundets räkenskaper och årsredovisning har vi även tagit hänsyn till den statliga revisorns granskning och bedömning.

Granskning och bedömning om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredställande sätt och om den interna kontrollen är tillräcklig har utförts av sakkunnigt biträde till revisorerna.

De förtroendevalda revisorerna i Samordningsförbundet Östra Östergötland

Vår bedömning

Vi bedömer sammantaget att styrelsen i Samordningsförbundet Östra Östergötland har i huvudsak bedrivit verksamheten på *ändamålsenligt* och ur ekonomisk synpunkt *tillfredställande sätt* samt att den interna kontrollen har varit *tillräckligt*.

Vi bedömer att räkenskaperna *i allt väsentligt* är rättvisande. I övrigt har årsredovisningen *upprättats* i enlighet med tillämpliga delar av lagen om kommunal bokföring och redovisning och god redovisningssed.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella målen och delvis förenligt med de verksamhetsmålen som är uppställda.

Vårt uttalande i ansvarsfrågan

Vi tillstyrker med beaktande av ovanstående att fullmäktige i respektive kommun beviljar ansvarsfrihet för styrelsen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Revisorer

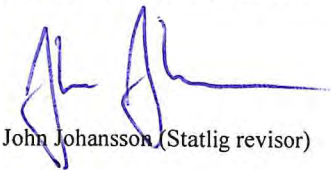
4 april 2024

Maud Ohlén (Norrköpings kommun)

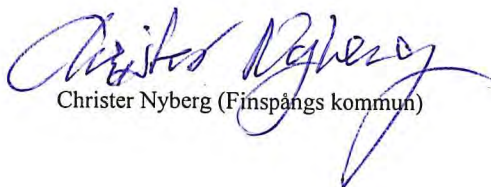
Bror-Tommy Sturk (Region Östergötland)

John Johansson (Statlig revisor)

Roland Nilsson (Söderköpings kommun)

Christer Nyberg (Finspångs kommun)

Annalena Eriksson (Valdemarsviks kommun)

Bilagor:

- Granskning av årsredovisning 2023.
- Yttrande av sakkunnigt biträde
- Revisionsredogörelse

Revisionsredogörelse för Samordningsförbundet Östra Östergötland

Årets granskningar har kommunicerats med förbundet samt de har haft möjlighet faktagranska rapporten innan den översänds i slutlig form.

Revisionens arbete

Under året har revisionen utförts av sex förtroendevalda revisorer, utsedda av medlemmarna, som i sitt arbete biträtts av sakkunniga från Deloitte. Budgeten för revisionens arbete har uppgått till 200 tkr.

Revisionen i sammandrag

Delårsrapporten 2023 granskades översiktligt. Följande rekommendationer framfördes:

- ✚ Under 2023 arbeta för att minska det egna kapitalets storlek. Detta genom att använda de medel som erhållits till verksamhet som är inom förbundets verksamhetsidé.
- ✚ Överväga om även de mål som inte mäts till delåret 2023 kan kommenteras i kommande delårsrapporter.

Grundläggande granskning

En grundläggande granskning har genomförts och följande rekommendationer framfördes:

- ✚ Tydliggöra internkontrollplanen med avseende på hur förbundet avser att minska en risks sannolikhet och konsekvens. Dvs. konkretisera vilka åtgärder som avses vidtas för att förbundet bättre ska kunna nå de satta målen.
- ✚ Att fortsätta agera för ett ökat engagemang från medlemmarna i syfte att identifiera nya möjliga insatser för målgruppen.
- ✚ Att arbeta för att minska det egna kapitalets storlek. Detta genom att använda de medel som erhållits till verksamhet som är inom ramen för förbundets verksamhetsidé.
- ✚ Överväga om även de mål som inte mäts till delåret 2023 kan kommenteras i kommande delårsrapporter.

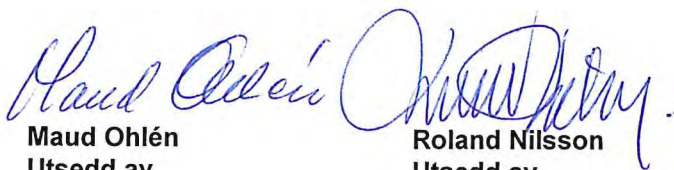
Årsredovisning 2023

Revisorerna har genomfört en granskning av årsredovisningen. Följande rekommendationer har lämnats:

- ✚ Styrelsen bör arbeta för att minska det egna kapitalets storlek. Detta genom att använda de medel som erhållits till verksamhet som är inom förbundets verksamhetsidé.
- ✚ Förtydliga skalan för mätning av när ett verksamhetsmässigt mål/indikator ska anses vara ej uppfyllt respektive uppfyllt.

Beslut om revisionsredogörelsen 2023

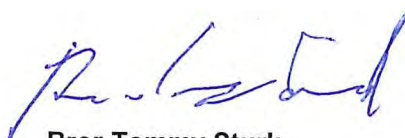
Revisionsredogörelsen för Samordningsförbundet Östra Östergötland år 2023 fastställdes av förbundsrevisionen den 4 april 2024.

Maud Ohlén
Utsedd av
Norrköpings kommun

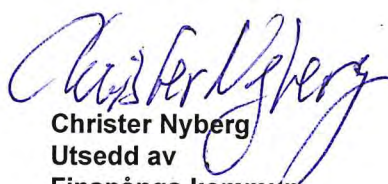
Roland Nilsson
Utsedd av
Söderköpings kommun

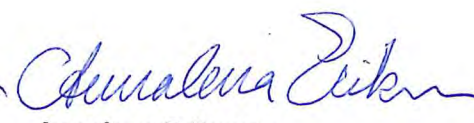
Bror-Tommy Sturk
Utsedd av
Region Östergötland

John Johansson
Utsedd av
Staten

Christer Nyberg
Utsedd av
Finspångs kommun

Annalena Eriksson
Utsedd av
Valdemarsviks kommun

Grundläggande granskning

Samordningsförbundet Östra Östergötland 2023

Oktober 2023

Innehåll

Innehåll	1
Sammanfattning	2
1. Inledning	4
2. Granskningsresultat	5

Sammanfattning

Den grundläggande granskningen omfattar granskning av måluppfyllelse samt intern styrning och kontroll. Den syftar till att ge grund för revisionens bedömningar i revisionsberättelse/granskningsrapport.

Med granskning av måluppfyllelse avses att översiktligt bedöma om;

- verksamhetens resultat lever upp till satta mål, beslut och riktlinjer samt lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten. Samt om verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser. Dessutom ingår granskning av om styrelsen har en styrning och uppföljning mot mål och beslut.
- med styrning och intern kontroll avses att ha system som på en rimlig nivå säkerställer att verksamheten lever upp till målen och är effektiv. Häri ingår också att granska om informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig. Samt om regler och riktlinjer för finansiell rapportering följs.

I granskningen av delårsrapport och årsredovisning ingår att bedöma om räkenskaperna är rättvisande samt om verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning. Häri ingår också att bedöma den interna kontrollen för verksamheten. Under 2023 ingår även att bedöma om verksamheten uppnår de mål som satts. I den nya standarden för räkenskapsrevision som ska tillämpas från räkenskapsåret 2023 ingår inte att bedöma måluppfyllelse. (Denna del av granskningen bör beställas separat enligt SKR).

Dvs. alla delarna i granskningen samverkar vid bedömningen av om verksamheten bedrivs i enlighet med de mål som satts upp. Noteras bör att denna granskning slutförs vid granskningen av årsredovisningen. Det är i revisionsberättelsen som revisorerna avger den slutliga bedömningen av om samordningsförbundet uppnått de satta målen.

Revisionsfråga

Revisionsfrågorna är;

- Har samordningsförbundet en tillräcklig styrning och uppföljning för att tillse att verksamheten lever upp till de mål som finns för den? Klarar samordningsförbundet att genomföra uppdraget inom tillgängliga resurser?
- Har samordningsförbundet en tillräcklig intern styrning och kontroll för att säkerställa att de lever upp till de satta målen?
- Har samordningsförbundet en tillräcklig intern styrning och kontroll för att säkerställa att den finansiella rapporteringen i delårsrapport och årsredovisning är tillförlitlig och rättvisande?

Svar på revisionsfråga och iakttagelser

Vi har vid vår granskning inte iakttagit något som pekar på att styrelsen inte följt förbundsordningen eller att förbundschefen inte utfört sina arbetsuppgifter i enlighet med arbetsordningen. Vi anser att samordningsförbundet har en tillräcklig intern styrning och kontroll för att säkerställa att de kan leva upp till de satta målen. Förbundet har förutsättningar för att genomföra uppdraget inom tillgängliga resurser. Brister i måluppfyllelsen förefaller till del bero på brister i engagemang från medlemmarna. Dock noteras ett starkt engagemang från styrelsen vilket är positivt.

Vi har vid granskningen inte observerat något som pekar på att förbundet inte har tillräcklig intern styrning och kontroll för att säkerställa att den finansiella rapporteringen kan bli tillförlitlig och rättvisande. Detta granskas dock även i anslutning till delårsrapport och årsredovisning och inte enbart som del av grundläggande granskning.

Rekommendationer

Vi rekommenderar styrelsen att;

- Tydliggöra internkontrollplanen med avseende på hur förbundet avser att minska en risks sannolikhet och konsekvens. Dvs. konkretisera vilka åtgärder som avses vidtas för att förbundet bättre ska kunna nå de satta målen.
- Att fortsätta agera för ett ökat engagemang från medlemmarna i syfte att identifiera nya möjliga insatser för målgruppen.
- Att arbeta för att minska det egna kapitalets storlek. Detta genom att använda de medel som erhållits till verksamhet som är inom ramen för förbundets verksamhetsidé.
- Överväga om målen går att mäta på andra sätt i och med att viss statistik inte finns tillgänglig 2023.

Jönköping den 26 oktober 2023

DELOITTE AB

Pernilla Rehnberg

1. Inledning

Bakgrund

Samordningsförbundet Östra Östergötland är en fristående juridisk person som är bildat av Finspångs, Norrköpings, Söderköpings och Valdemarsviks kommuner, region Östergötland, Försäkringskassan och Arbetsförmedlingen. Målgruppen för förbundets verksamhet är personer i förvärsaktiv ålder som är i behov av samordnade rehabiliteringsinsatser och uppstår offentlig försörjning. Syftet med den finansiella samordningen är att underlätta en effektiv resursanvändning. De samordnade resurserna ska användas för insatser som syftar till att den enskilde ska uppnå eller förbättra sin förmåga till förvärsarbete. Utöver de direkta insatserna på individ- och gruppnivå medger även lagstiftningen möjlighet till förebyggande insatser på individ- och gruppnivå.

Syfte och avgränsning

Den grundläggande granskningen omfattar granskning av måluppfyllelse samt intern styrning och kontroll. Den syftar till att ge grund för revisionens bedömningar i revisionsberättelse/granskningsrapport. Vi har inte granskat tillämpningen i praktiken av samtliga dokument.

Metod och granskningsinriktning

Att genom intervju/möten med de ansvariga för förbundet (vice ordförande, förbundschef, statistikansvarig och ekonomipersonal) få en bild av hur de ser på revisionsfrågorna. Genom studier av styrande dokument och uppföljningar samt nämndprotokoll har vi skapat oss en bild av hur systemet för att uppnå målen är utformat. Till detta kommer även den granskning som gjordes i samband med delårsrapporten. I samband med revision av delårsrapporten genomfördes följande (Se även granskningsrapport delår 2023);

- Översiktlig granskning av styrelsens bedömning av möjligheterna att uppnå de av fullmäktige beslutade målen för verksamheten.

- Översiktlig granskning av styrelsens bedömning av möjligheterna att uppnå de av fullmäktige beslutade finansiella målen för god ekonomisk hushållning samt om den finansiella styrningen är tillräcklig.

Granskningen har främst utgått från kommunallagen (2017:725), lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Förbundsordning för samordningsförbundet Östra Östergötland (SAMÖ 2017/0063-5).

Revisionskriterier

Kommunallagen (2017:725), lag (2003:210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. Förbundsordning för samordningsförbundet Östra Östergötland (SAMÖ 2017/0063-5).

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring har skett genom Deloitte's interna kvalitetssäkringssystem.

2. Granskningsresultat

Utifrån genomförda intervjuer och granskat material har en övergripande beskrivning av genomförandet och resultatet av grundläggande granskning gjorts nedan. De iakttagelser som framkommit till följd av intervjuer och dokumentstudier redogörs under den rubrik som ansetts mest lämplig.

Mål och målstyrning

Förbundsordningen anger förbundets ändamål, styrelse (sju ledamöter med sju ersättare). Som styrelsens uppgift anges att;

- Besluta om mål och riktlinjer för den finansiella samordningen, stödja samverkan mellan samverkansparterna, finansiera insatser som avser individer etc.
- Besluta på vilket sätt de medel som står till förfogande för finansiell samordning ska användas, svar för uppföljning och utvärdering av beslutade åtgärder, upprätta verksamhetsplan, budget och årsredovisning för förbundet.
- I förbundsordningen står också att förbundet inte får besluta i frågor om förmåner eller rättigheter för enskilda eller vidta åtgärder i övrigt som innefattar myndighetsutövning eller som avser tillhandahållande av tjänster avsedda för enskilda. Förbundet får inte heller svara för offentlig upphandling av insatser som riktar sig till enskilda.

Styrelsen ska anställa en verkställande tjänsteman, som har att leda arbetet inom förbundet enligt styrelsens anvisningar.

De övergripande verksamhetsmålen för Samordningsförbundet Östra Östergötland beskrivs i förbundets verksamhetsplan. Förbundet har konkretiserat det övergripande målet i 3 delområden varav 2 avser verksamhetsmål och 1 ekonomiskt mål.

Verksamhetsmål

Delmålen redogörs för i delårsrapporten, vi hänvisar till detta dokument. Då viss statistik inte längre kan mätas så är en jämförelse mellan åren av mindre intresse. Varför vi inte fördjupar oss i detta område.

Finansiella mål

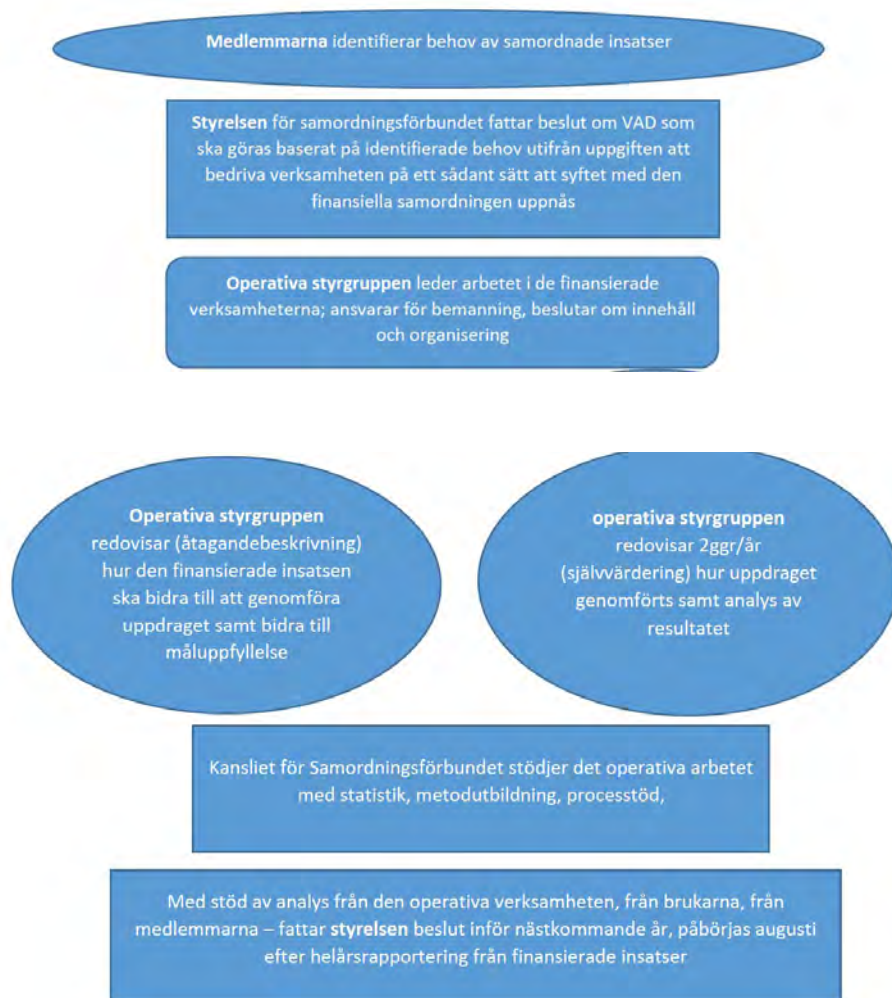
Utöver verksamhetsmålen anger förbundets verksamhetsplan även tre finansiella delmål för verksamheten:

- 1, Förbundet ska bedriva en verksamhet med god ekonomisk hushållning. Det vill säga den verksamhet som bedrivs, ska vara effektiv och ändamålsenlig utifrån lagen om finansiell samordning samt förbundsordningen. Förbundet ska sträva efter att använda tilldelade medel och sparat kapital från medlemmarna till ändamålsenlig verksamhet till nytta för målgruppen och med effektivt resursutnyttjande som grundläggande princip.
- 2, Förbundets kostnader ska under 2023 inte överstiga budgetramen.
- 3, förbundets medel ska hanteras så att högsta möjliga avkastning uppnås utan att säkerhet eller betalningsförmåga äventyras. Alla målen bedöms uppfyllas under 2023.

I samband med granskning av delårsrapport konstaterades att samordningsförbundet har möjligheter att nå eller i vart fall närma sig de beslutade verksamhetsmålen. Att förbundet har möjlighet nå de finansiella målen på helårsbasis samt har haft en tillräcklig ekonomisk styrning. Förbundet har haft ett högt eget kapital vilket bör användas till verksamhet i förbundet.

Förbundet har en förbundsordning, verksamhets/budgetplan, arbetsbeskrivning för förbundsordförande, delegationsordning/attestreglemente, internkontrollplan med uppföljningar, samt styrelseprotokoll.

I ledning och styrning av finansierad verksamhet bilaga 4 visas följande. Noteras bör att den operativa styrgruppen i januari 2022 delades upp i en strategisk och en operativ chefsgrupp. Vad gäller kansliet så anges att förbundschefen fått en tydligare samordnande/pådrivande roll mellan chefsgrupp och styrelse. Partisanställda verksamhetsutvecklare har tillsammans med statistikansvarig uppgift att bistå förbundschefen och chefsgrupperna med metodunderlag, uppföljning och utvärdering. Förbundet har en styrelse, förbundschef, strategisk styrgrupp, operativ styrgrupp, plattformspersonal. Styrelsen leder och styr förbundets verksamhet. Förbundschefen leder och styr verksamheten inom kansliet samt verkställer och genomför den beslutade verksamhetsplanen och övriga beslut. Förbundschefen har en sammanhållande funktion i förbundets arbete med stöd av partisanställda verksamhetsutvecklare.

Det finns en tydlig struktur för vilken del i organisationen som ansvarar för vad.

Verksamheten bedrivs genom individriktade insatser, verksamhet på plattformar för integrerad samverkan. Verksamheten ska organisera arbetsrehabiliterande verksamhet och

ge ett aktivt individanpassat stöd för personer inom målgruppen som närmar sig arbete/studier för att nå de av förbundet antagna målen. Utöver detta finns även försteg, SIP mötesledare. Verksamhetsplanen/budget bryts ned i en aktivitetsplan.

En gång per månad har förbundet avstämning/uppföljning av verksamhet och ekonomi inkl. material från samarbetspartners. Detta följs upp via Excel-ark och förbundet säger sig där kunna se alla transaktioner samt ser en förbättring i och med de nya rekvisitionsblanketterna, där faktiska kostnader ska redovisas. Avstämningen av äskanden tas upp i styrelsen samt noteras i protokollen. 2023s budget/verksamhetsplan diskuteras med presidiet. Verksamhetsplanen följs upp två gånger per år i samband med delårsrapport och årsredovisning. Styrelseprotokollen bedöms innehålla de beslutspunkter som kan förväntas men vi noterar en utveckling i form av att styrelsen förefaller mer aktivt diskutera frågor än tidigare. Vi noterar att engagemang verkar finnas i styrelsen.

Attestordningen förefaller ge en tillräcklig grund för intern styrning och kontroll men kan utvecklas.

Intern kontroll samt rättvisande redovisning

Den internkontrollplan som förbundet upprättar innehåller ett antal risker eller snarare kontrollområden. Enligt COSO-modellen bör en process för intern styrning och kontroll fokusera på att kartlägga och bedöma risker som påverkar verksamhetens förmåga att nå uppsatta mål. Det finns i internkontrollplanen ett antal risker av denna typ men det nämns inte hur samordningsförbundet avser agera för att minska sannolikhet och konsekvens om risken inträffar. I dagsläget är det mer moment att genomföra som nämns i internkontrollplanen. IK-representanterna lämnar förslag till styrelsen som följer upp internkontrollen (inte presidiet). Internkontrollplanen bör med fördel förtydligas kring hur förbundet avser att minska sannolikhet och konsekvens, dvs. vilka konkreta åtgärder avser man vidta för att förbundet ska nå de uppsatta målen. Kontrollrapporterna bör också bli tydligare så att det går att följa vad som kontrollerats och hur åtgärden bidragit till att minska riskens konsekvens eller sannolikhet.

Ser vi till ekonomisk planering och uppföljning så nämns budget och uppföljningar liksom omprioritering av resurser i flera styrelseprotokoll. Förbundet arbetar fortsatt för att minska det egna kapitalet.

Ett minskande eget kapital visar att förbundet får ut större delen av sin verksamhet kontra budget än tidigare. Styrelsen visar på ett engagemang att förändra och förbättra verksamheten. Förbundets långsiktiga struktur och verksamhet utreds och förbättringsmöjligheter söks. Förbundet anses ha en tillräckligt god struktur på arbetet för att se till att verksamheten lever upp till de mål som finns för dess verksamhet.

Vad gäller förutsättningar för rättvisande redovisning så är bedömningen att förbundet har förutsättningar för att kunna prestera detta. Förbundet anlitar Norrköpings kommun för upprättande av ekonomisk redovisning. Det finns en attestordning och så långt vi vet krävs det att två personer gemensamt, i ekonomisystemet, attesterar en verifikation för att den ska kunna utbetalas. Granskningen av delårsrapporten visade inte att det finns väsentliga brister i styrelsens interna styrning och kontroll för att upprätta en rättvisande redovisning. Dock kommer Norrköpings kommun fr.o.m 2024 inte längre att tillhandahålla finansiell redovisning. Förbundet kommer därför handla upp dessa.

Sammanfattande bedömning

Vi har vid vår granskning inte iakttagit något som pekar på att förbundsordningen inte följs eller att förbundschefen inte utfört sina arbetsuppgifter i enlighet med arbetsordningen. Vi anser att samordningsförbundet har en tillräcklig intern styrning och kontroll för att säkerställa att förbundet ska ha möjlighet leva upp till de satta målen. Förbundet bedöms ha förutsättningar för att genomföra uppdraget inom tillgängliga resurser.

Vi har vid granskningen inte något som pekar på att förbundet inte har tillräcklig intern styrning för att säkerställa att den finansiella rapporteringen kan bli tillförlitlig och rättvisande. Detta granskas dock i anslutning till delårsrapport och årsredovisningen och inte främst som del av grundläggande granskning. Dock kommer Norrköpings kommun att fr om 2024 inte att tillhandahålla finansiell redovisning och förbundet kommer att upphandla detta.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited (“DTTL”), its global network of member firms, and their related entities (collectively, the “Deloitte organization”). DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) and each of its member firms and related entities are legally separate and independent entities, which cannot obligate or bind each other in respect of third parties. DTTL and each DTTL member firm and related entity is liable only for its own acts and omissions, and not those of each other. DTTL does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about to learn more.

Deloitte provides industry-leading audit and assurance, tax and legal, consulting, financial advisory, and risk advisory services to nearly 90% of the Fortune Global 500® and thousands of private companies. Our professionals deliver measurable and lasting results that help reinforce public trust in capital markets, enable clients to transform and thrive, and lead the way toward a stronger economy, a more equitable society and a sustainable world. Building on its 175-plus year history, Deloitte spans more than 150 countries and territories. Learn how Deloitte’s more than 415,000 people worldwide make an impact that matters at www.deloitte.com.

Our advice is prepared solely for the use of the client. You may not disclose it or its contents to any other person without our prior written consent. No other person may rely on the advice and we accept no responsibility to any other person.

© 2023 For more information, contact Deloitte AB.

Yttrande om delårsrapport

Till revisorerna i Samordningsförbundet Östra Östergötland

Org.nr 222000-1701

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, samt noter för Samordningsförbundet Östra Östergötland för perioden 2023-01-01–2023-06-30. Det är styrelsen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Undertecknande

Jönköping, enligt min digitala signatur

Deloitte AB

Pernilla Rehnberg

Auktoriserad Revisor

PENNEO

Signaturen i detta dokument är juridiskt bindande. Dokumentet är signerat genom Penneo™ för säker digital signering.
Tecknarnas identitet har lagrats, och visas nedan.

"Med min signatur bekräftar jag innehållet och alla datum i detta dokumentet."

PERNILLA REHNBERG

Undertecknare

Serienummer: 19660628xxxx

IP: 83.185.xxx.xxx

2023-10-26 11:50:25 UTC

Detta dokument är digitalt signerat genom Penneo.com. Den digitala signeringsdatan i dokumentet är säkrad och validerad genom det datorgenererade hashvärdet hos det originella dokumentet. Dokumentet är läst och tidsstämplat med ett certifikat från en betrodd tredje part. All kryptografisk information är innesluten i denna PDF, för framtida validering om så krävs.

Hur man verifierar originaliteten hos dokumentet

Detta dokument är skyddat genom ett Adobe CDS certifikat. När du öppnar

dokumentet i Adobe Reader bör du se att dokumentet är certifierat med **Penneo e-signature service** <penneo@penneo.com> Detta garanterar att dokumentets innehåll inte har ändrats.

Du kan verifiera den kryptografiska informationen i dokumentet genom att använda Penneos validator, som finns på <https://penneo.com/validator>

Granskning av årsredovisning 2023

Samordningsförbundet Östra Östergötland

April 2024

Innehåll

Innehåll	1
Sammanfattning	2
1. Inledning	4
2. Granskningsresultat	5

Sammanfattning

Deloitte AB har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i samordningsförbundet Östra Östergötland genomfört en redovisnings- och verksamhetsrevision under 2023. Revisionen har utförts enligt god revisionsred samt med beaktande av de regler om revision som finns i lag om finansiell samordning vid rehabiliteringsinsatser [2003:1210]. Denna lag föreskriver att revisionen ska utföras enligt vad som föreskrivs i kommunallagen [2017:725] (KL). I KL 12:1 fastslås att revisionen ska utföras enligt god revisionsred.

Revisionsfråga

Har styrelsen i samordningsförbundet Östra Östergötland bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt? Har styrelsen bedrivit en tillräcklig intern kontroll? Är verksamhetens räkenskaper i allt väsentligt rättvisande?

Svar på revisionsfråga

Vår sammanfattande bedömning är att styrelsen i samordningsförbundet Östra Östergötland har

- i huvudsak bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt,
- till stor del haft en tillräcklig intern kontroll,

Iakttagelser och bedömning

- Vi noterar att förbundets eget kapital per 2023-12-31 uppgår till 4,3 mnkr, vilket motsvarar 25% av förbundets årliga budgetram, som i sin tur innebär att det egna kapitalet överstiger den av Nationella rådet rekommenderade högstanivå på sparade medel.

- Förbundet har antagit två verksamhetsmål: ” *”Deltagare ska oavsett kön uppnå eller förbättra sin förmåga att nå arbete eller studier” och ”Samverkan mellan parterna ska förbättras och organisatoriska mellanrum mellan insatserna ska adresseras och hanteras av partner i syfte att understödja målbilderna inom målområde 1”.*
- Årsredovisningen innehåller styrelsens bedömning av måluppfyllelsen för båda verksamhetsmålen. Vi noterar dock att målformuleringen för målen inte anger målvärdet eller hur måluppfyllelsen ska mätas och bedömas. Det blir därför svårt för Deloitte att uttala sig om måluppfyllelsen den totala måluppfyllelsen.
- Utöver de två verksamhetsmål har styrelsen antagit ett finansiellt mål med tre delmål. Styrelsen bedömer att två mål är uppfyllt och ett mål delvis uppfyllt. Deloitte delar styrelsens bedömning.

Rekommendationer:

Vi rekommenderar samordningsförbundet att:

- Arbeta för att minska det egna kapitalets storlek. Detta genom att använda de medel som erhållits till verksamhet som är inom förbundets verksamhetsidé.
- Förtydliga skalan för mätning av när ett verksamhetsmässigt mål/indikator ska anses vara ej uppfyllt respektive uppfyllt.

Jönköping den 4 april 2024

DELOITTE AB

Pernilla Rehnberg

1. Inledning

Bakgrund

Den 1 januari 2004 trädde lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser (2003:1210) (Finsam) i kraft. Samordningsförbundet har inrättats med stöd av lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser mellan samverkande parterna Arbetsförmedlingen, Försäkringskassa, kommun och region. Samordningsförbundets uppgifter framgår av lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser. I deras uppdrag ingår att på olika sätt främja, utveckla och organisera samverkan mellan myndigheterna så att den fungerar hållbart över tid.

Förbundet bidrar till parternas ökande samverkanskunskap och kunskap om varandras uppdrag, ansvar och arbetssätt. Förbundet ska i första hand arbeta för att medborgare ska få stöd och rehabilitering till egen försörjning. På individnivå verkar förbundet genom att finansiera insatser som bedrivs av de samverkande parterna.

Förtroendevalda revisorer ska bedöma om styrelsen i samordningsförbundet har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt med tillräcklig intern kontroll och styrning.

Syfte och avgränsning

Granskningens syfte är att ge revisorn underlag för uttalanden i den enligt Lagen om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser föreskrivna granskningsrapporten genom att svara på om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt, om den interna kontrollen är tillräcklig samt om räkenskaperna är rättvisande. Granskningen avser styrelsen för Samordningsförbundet Östra Östergötland.

Revisionsfrågor

- Har styrelsen bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt? Har styrelsen bedrivit en tillfredsställande intern kontroll och styrning?

Revisionskriterier

Revisionskriterierna utgör utgångspunkt för granskningsmålen och är de bedömningsgrunder som revisorernas granskning mäter och bedömer vilka resultat verksamheten ska nå upp till. Vår bedömning har utgått från:

- *Kommunallagen.*
- *Lag (2003:1210) om finansiell samordning av rehabiliteringsinsatser.*
- *Lag om Kommunal bokföring och redovisning (2018:597).*
- *Normering från Rådet för Kommunal Redovisning.*
- *Aktuella styrdokument för förbundet.*

Genomförande

Granskningen har utförts genom inhämtning och granskning av styrande dokument, protokoll, delårs- och årsrapporter, intervjuer samt inhämtning av skriftliga svar på frågor.

Kvalitetssäkring

Kvalitetssäkring har skett genom Deloitte's interna kvalitetssäkringssystem.

2. Granskningsresultat

Utifrån genomförda intervjuer och granskat material har en övergripande beskrivning av gjorts nedan. De iakttagelser som framkommit till följd av intervjuer och dokumentstudier redogörs under den rubrik som ansetts mest lämplig.

Har styrelsen bedrivit verksamheten på ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt? Har styrelsen bedrivit en tillfredsställande intern kontroll och styrning?

Förbundsordningen

På förbundets hemsida presenteras förbundsordningen för Samordningsförbundet Östra Östergötland. Av förordningen framgår att förbundet består av 4 parter och har totalt 7 medlemmar: Region Östergötland, Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan samt Finspångs, Norrköpings, Söderköpings och Valdemarsviks kommuner.

Enligt förbundsordningen är förbundets ändamål att inom det geografiska området för medlemskommunerna svara för en finansiell samordning inom rehabiliteringsområdet mellan Arbetsförmedlingen, Försäkringskassan, Region Östergötland och kommunerna i syfte att underlätta och uppnå en effektiv resursanvändning.

Målsättning

De övergripande verksamhetsmålen för Samordningsförbundet Östra Östergötland beskrivs i förbundets verksamhetsplan. Förbundet har konkretiserat det övergripande målet i 3 delområden varav 2 avser verksamhetsmål och 1 ekonomiskt mål.

Målområde 1

"Deltagare ska oavsett kön uppnå eller förbättra sin förmåga att nå arbete eller studier".

Målet innehåller 4 delmål som presenteras i årsredovisningen.

Delmål 1 och 3 har uppnåtts. Delmål 2 och 4 har inte uppnåtts.

Deloitte instämmer med styrelsens bedömning

Målområde 2

"Samverkan mellan parterna ska förbättras och organisatoriska mellanrum mellan insatserna ska adresseras och hanteras av partner i syfte att understödja målbilderna inom målområde 1"

Målet innehåller 6 delmål som presenteras i årsredovisningen.

Samtliga mål presenteras och kommenterats. Förbundet redogör för genomförda aktiviteter i syfte att uppnå målen. Delmål 1- 5 har uppnåtts. Delmål är dock svåra att mäta konkret och det skulle enligt Deloitte uppfattning kunna beskrivas mer i detalj hur måluppfyllelsen ska utfalla för att vara uppnådda.

Målområde 3

"Förbundet ska bedriva en verksamhet med god ekonomisk hushållning. Det vill säga den verksamhet som bedriv, ska vara effektiv och ändamålsenlig utifrån lagen om finansiell samordning samt förbundsordningen.

Förbundet ska sträva efter att använda tilldelade medel och sparat kapital från medlemmarna till ändamålsenlig verksamhet till nytta för målgruppen och med effektiva resursutnyttjande som grundläggande principer".

Målet innehåller 3 delmål som presenteras i årsredovisningen.

Delmål 1 och 3 har uppnåtts. Delmål 3 har delvis uppnåtts.

Deloitte instämmer med styrelsens bedömning

Ekonomi

- Finansieringen av förbundets verksamhet sker genom en årlig insats från medlemmarna. Enligt rekommendationen från Nationella rådet om storlek på sparade medel/eget kapital så ska varje förbund ha en rimlig storlek på eget kapital. En rimlig storlek på eget kapital menar Nationella rådet är 20 % av en medelstillsdelning på mellan 0-7 mkr plus 15 % på belopp därutöver på medelstillsdelning mellan 7,1-15 mkr samt ytterligare 10% på medelstillsdelning överstigande 15 mkr.
- Vi noterar att förbundets eget kapital per 2023-12-31 uppgår till 4,3 mnkr, vilket motsvarar över 25 % av förbundets årliga budgetram, som i sin tur innebär att det egna kapitalet överstiger den av Nationella rådet rekommenderade högstanivå på sparade medel. Förbundet bör sträva efter att använda tilldelade medel från medlemmarna till ändamålsenlig verksamhet med effektivt resursutnyttjande som grundläggande princip. Vi rekommenderar att samordningsförbundet arbetar för att minska det egna kapitalets storlek. Detta genom att använda de medel som erhållits till verksamhet som är inom förbundets verksamhetsidé.

Deloitte refers to one or more of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, a UK private company limited by guarantee (“DTTL”), its network of member firms, and their related entities. DTTL and each of its member firms are legally separate and independent entities. DTTL (also referred to as “Deloitte Global”) does not provide services to clients. Please see www.deloitte.com/about for a more detailed description of DTTL and its member firms.

Deloitte provides audit, consulting, financial advisory, risk management, tax and related services to public and private clients spanning multiple industries. Deloitte serves four out of five Fortune Global 500® companies through a globally connected network of member firms in more than 150 countries bringing world-class capabilities, insights, and high-quality service to address clients’ most complex business challenges. To learn more about how Deloitte’s approximately 225,000 professionals make an impact that matters, please connect with us on [LinkedIn](#) or [Twitter](#).

This communication contains general information only, and none of Deloitte Touche Tohmatsu Limited, its member firms, or their related entities (collectively, the “Deloitte network”) is, by means of this communication, rendering professional advice or services. Before making any decision or taking any action that may affect your finances or your business, you should consult a qualified professional adviser. No entity in the Deloitte network shall be responsible for any loss whatsoever sustained by any person who relies on this communication.

YTTRANDE

Till revisorerna i Samordningsförbundet Östra Östergötland organisationsnummer 222000-1701

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i Samordningsförbundet Östra Östergötland utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01–2023-12-31. Samordningsförbundets årsredovisning ingår på sidorna 14 - 19 i detta dokument

Våra uttalanden i detta yttrande är förenliga med innehållet i den revisionsrapport som har överlämnats till förbundets förtroendevalda revisorer 2024-04-04.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för Samordningsförbundet Östra Östergötland för räkenskapsåret 2023-01-01 - 2023-12-31. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och årsredovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av Samordningsförbundet Östra Östergötlands finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året. Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört revisionen enligt standard för räkenskapsrevision och god revisionssed för kommunal sektor i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till Samordningsförbundet Östra Östergötland enligt god revisionssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information än årsredovisningen

Detta dokument innehåller även annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter och denna information återfinns på sidorna 1 - 13. Det är styrelsen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och vårt uppdrag omfattar inte att genomföra en revision av denna information.

I samband med vår revision av årsredovisningen är det vårt ansvar att läsa den information som identifieras ovan och överväga om

informationen i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter.

Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen samt bedömer om informationen i övrigt verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi, baserat på det arbete som har utförts avseende denna information, drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldiga att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt lagen om kommunal bokföring och redovisning. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga biträdets ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande som del av revisionsrapport till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag.
- skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.
- måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen

Det är styrelsen som har ansvaret för och att den upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" och "Instruktion för granskning" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden. En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Jönköping den 2024-04-04

Deloitte AB

Pernilla Rehnberg

Auktoriserad revisor / Ansvarigt sakkunnigt biträde

(12)

KS-KcS.2024.9

Godkännande av årsredovisning 2023 för Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG)

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 101

KS-KcS.2024.9

Årsredovisning 2023 för Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG)

Kommunstyrelsens förslag till kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen år 2023 för Räddningstjänsten Östra Götaland.

Jäv

Anders Sjölander (M) och Anders Carlsson (C) anmäler jäv och deltar inte i handläggning samt beslut.

Susanne Hamilton (LPo) ersätter Anders Sjölander (M) under denna punkt.

Bo Franzén (V) ersätter Anders Carlsson (C) under denna punkt.

Ärendebeskrivning

Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG) har inkommit med årsredovisning för 2023.

RTÖG redovisade ett positivt resultat om 723 tkr för 2023. Vidare beskriver årsredovisningen bland annat betydelse om de förändrade bestämmelserna kring dygnsvila, påbörjad nybyggnation av räddningsstation i Norrköping och beslut kring ny lokalisering för nytt övningsfält.

Kommunfullmäktiges presidium bereder frågan gällande ansvarsfrihet för direktionen och dess enskilda ledamöter för verksamhetsåret 2023 i enlighet med arbetsordning för kommunfullmäktige i Valdemarsviks kommun §5.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från sektor service och samhällsbyggnad 2024-04-23
Årsredovisning 2023

Justerare

.....

.....

KS § 101

KS-KcS.2024.9

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justerare

.....

.....

KSAU § 51

KS-KcS.2024.9

Årsredovisning 2023 för Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG)

Kommunstyrelsens arbetsutskotts förslag

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen år 2023 för Räddningstjänsten Östra Götaland.

Ärendebeskrivning

Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG) har inkommit med årsredovisning för 2023.

RTÖG redovisade ett positivt resultat om 723 tkr för 2023. Vidare beskriver årsredovisningen bland annat betydelse om de förändrade bestämmelserna kring dygnsvila, påbörjad nybyggnation av räddningsstation i Norrköping och beslut kring ny lokalisering för nytt övningsfält.

Kommunfullmäktiges presidium bereder frågan gällande ansvarsfrihet för direktionen och dess enskilda ledamöter för verksamhetsåret 2023 i enlighet med arbetsordning för kommunfullmäktige i Valdemarsviks kommun §5.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser

Beslutsunderlag

Tjänsteskrivelse från sektor service och samhällsbyggnad 2024-04-23
Årsredovisning 2023

Beslutet skickas till

Kommunstyresen
Akten

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Sektor service och samhällsbyggnad
Dennis Gidlund
Kommunsekreterare
Tel: 0123-191 42
E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsens arbetsutskott

Räddningstjänsten Östra Götaland årsredovisning 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att godkänna årsredovisningen år 2023 för Räddningstjänsten Östra Götaland.

Ärendebeskrivning

Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG) har inkommit med årsredovisning för 2023.

RTÖG redovisade ett positivt resultat om 723 tkr för 2023. Vidare beskriver årsredovisningen bland annat betydelse om de förändrade bestämmelserna kring dygnsvila, påbörjad nybyggnation av räddningsstation i Norrköping och beslut kring ny lokalisering för nytt övningsfält.

Kommunfullmäktiges presidium bereder frågan gällande ansvarsfrihet för direktionen och dess enskilda ledamöter för verksamhetsåret 2023 i enlighet med arbetsordning för kommunfullmäktige i Valdemarsviks kommun §5.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Beslutsunderlag

Årsredovisning 2023

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

ÅRSREDOVISNING 2023

RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA GÖTALAND

Ankom: 2024-04-11 | Arende: KS-KoS 2024:9 | Handling: 424166

Räddningstjänsten
Östra Götaland

Räddningstjänsten Östra Götaland är ett kommunalförbund med fem medlemskommuner: Linköping, Norrköping, Söderköping, Valdemarsvik och Åtvidaberg. Vi är drygt 450 medarbetare på 21 platser som ansvarar för räddningstjänstverksamheten i våra fem kommuner.

HJÄLPEN ÄR NÄRA

Vi är din räddningstjänst, och vi finns där du finns, när du behöver oss som mest – och för att du ska behöva oss så lite som möjligt.

INNEHÅLL

Ordförande har ordet	4
Förbundsdirektören har ordet	6

Förvaltningsberättelse

Året som gick	8
Översikt över verksamhetens utveckling	14
Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	15
Händelser av betydelse	17
Styrning och uppföljning av förbundets verksamhet	18
God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	19
Balanskravsresultat	21
Väsentliga personalförhållanden	22
Förväntad utveckling	24

Finansiella rapporter och noter

Femårsöversikt	25
Investeringar	26
Verksamhetsuppföljning	27
Resultaträkning	28
Balansräkning	29
Kassaflödesanalys	30
Redovisningsprinciper	31
Noter	32
Förbundsdirektionen	34
Revisionsberättelse 2023	35

I EN TID AV FÖRÄNDRING

Vi lever i en föränderlig tid som kräver förmåga till anpassning. Globala drivkrafter får en större påverkan på den regionala och lokala nivån vilket kräver att vi ställer om och planerar utifrån nya parametrar.

Inte helt oväntat har ekonomin varit en stor utmaning under året. Inflationen och det höjda kostnadsläget har påverkat oss liksom våra medlemskommuner mycket. En uppräknig av pensionsavsättning har lett till att offentliga verksamheter har fått stora omkostnader. Den ekonomiska effekten har blivit att investeringar och övrig verksamhet har påverkats även hos oss. Trots ett ekonomiskt besvärligt år kan vi avsluta året med ett litet överskott.

Den gröna omställningen fortsätter vara en het fråga. Bebyggelse och infrastruktur är känsligt för klimatförändringarnas effekter. Det kommer att krävas åtskilliga åtgärder för att begränsa klimatförändringarna och stoppa förlusten av biologisk mångfald, liksom för att hantera konsekvenser av förändringarna.

Vi är en viktig aktör i detta och har kompetens och beredskap för att bland annat hantera de bränder som långvarig torka kan ge upphov till, vi har också kunskapen som kan förebygga risker.

Den tekniska utvecklingen förändrar våra samhällen och ger oss nya möjligheter att hantera många av våra utmaningar, liksom de ger nya utmaningar i sig.

Vi ser hur olika tekniska hjälpmedel som drönare kan underlätta arbetet men också att exempelvis solcellsparkar, elbilar och autonoma fordon kan komma att utmana vår vardag.

Det finns även ljuspunkter och en är byggnationen av Ljurastationen i Norrköping som ska ersätta station Centrum. Ett första spadtag är taget och stationen beräknas stå klar under 2025. Arbetet med den nya utbildningsanläggningen är också igång och vi ser fram emot att få en toppmodern anläggning. Den kommer vara ett viktigt center för övning och utbildning för många olika

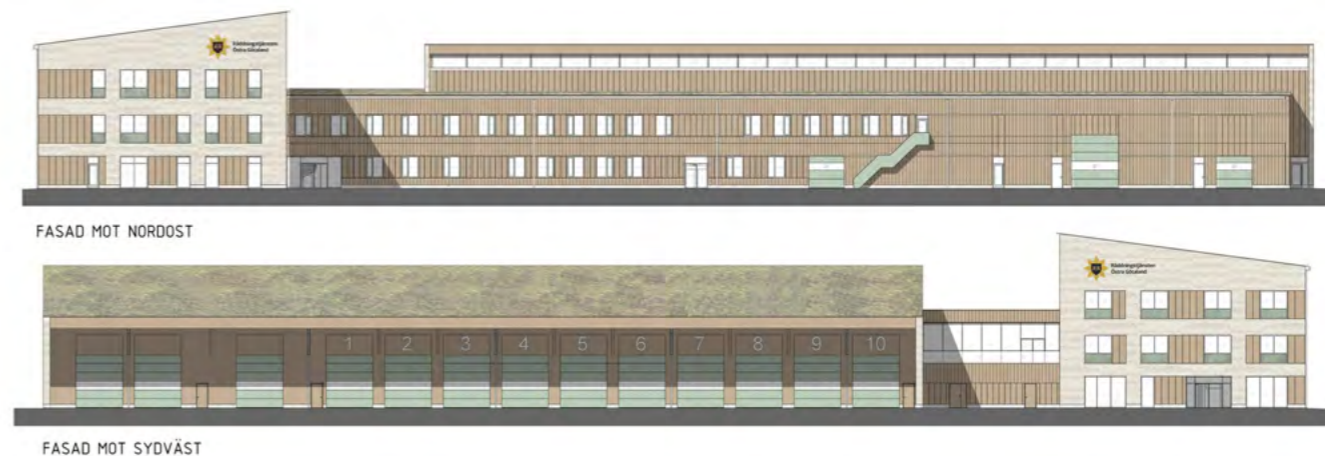
verksamheter, även för andra än vår egen. För att få fler medarbetare att arbeta kvar högre upp i åldern har vi antagit en riktlinje för ett förlängt arbetsliv där vi ger en gratifikation till dem som väljer att arbeta kvar efter 65 års ålder. Det ska finnas utrymme för medarbetare i alla åldrar.

Direktionen har dessutom antagit en ny avsiktsförklaring där vi betonar behovet av att rikta resurserna tydligt mot de områden som gör skillnad. Det förebyggande arbetet ska även framöver vara tyngdpunkten och vi sätter fokus på särskilt riskutsatta grupper så att fler människor kan klara sin säkerhet. Ett annat mål är att rikta fokus från vardagens olyckor mot de förmågor som krävs vid större olyckor och krigets verkningar vilket innebära att civila insatser behöver stöttas så att hela samhället kraftsamlar.

Redan tidigt 2023 uppmärksammades frågan om EU:s arbetstidsdirektiv. Det blev tydligt att vi har bedrivit vår verksamhet mot gällande skyddslagstiftning för ett hållbart arbetsliv. Direktionen är ytterst ansvarig för att förbundet lever upp till arbetsmiljölagsstiftningens krav på hälsa och säkerhet och vi har hållit oss uppdaterade om villkoren i avtalen och hur vi kan få till en kvalitetsmässigt säkra och bra verksamhet som samtidigt ger goda arbetsvillkor. Under hösten fattade direktionen därför ett inriktningsbeslut om dispenser och arbetstider som förbundsledningen ska arbeta utifrån. Vi är införstådda med att detta innebär ett förändringsarbete och en plan för tillväxt av medarbetare. Vi ser fram emot att enas i arbetet för framtidens räddningstjänst som kommer inledas under 2024.

Vi känner ett starkt stöd från våra medlemskommuner och vill tacka för gott samarbete under det gångna året.

Ett stort tack även till förbundsledningen och alla medarbetare för det fina engagemang och goda insatser under 2023. Vi känner stor stolthet över vårt räddningstjänstförbund!

En ljuspunkt är byggnationen av Ljurastationen i Norrköping som ska ersätta station Centrum. Ett första spadtag är taget och stationen beräknas stå klar under 2025.

CHRISTER FREY
Ordförande

MARI HULTGREN
Vice ordförande

NYA FÖRVÄNTNINGAR UTVECKLAR VÅR FÖRMÅGA

7
AV 11 MÅL HAR
NÅTT FULLT UT

Ännu en gång kan jag konstatera att ett annorlunda år har passerat. Tidigare år var det pandemin som gjorde samhället annorlunda och sedan kom Rysslands invasion av Ukraina. Kriget i Ukraina präglade även 2023, som också bestod mycket av de förändrade reglerna kring arbetstider.

Mycket fokus har under året lagts på de nya arbetstidsreglerna i kollektivavtalen som undertecknades i maj 2023 och som träder i kraft 1 februari 2024. Det är befogat att lägga mycket fokus på dessa frågor, då de påverkar såväl verksamhetens som medarbetarnas förutsättningar. Vilka de verksamhetsmässiga och ekonomiska konsekvenserna av detta blir, är ännu svåra att förutse.

Sprängningar präglade tyvärr också 2023. Efter att ha legat på en mer normal nivå, eskalerade de under 2023. Händelserna visade att vi hanterar olyckorna väldigt bra, vilket gör mig extra stolt. Men utvecklingen pekar ju tyvärr mot att dessa händelser kommer bli mer och mer vardag, och då är det viktigt att vi fortsätter vara bra rustade.

Sedan länge har det stått klart att riskbilden i samhället ändras snabbt. Det ställer andra krav på oss, bland annat behöver vi göra en stor omställning i hur vi utvecklar och säkrar förmågan hos utryckande personal. Arbetet med att uppföra vårt övningsfält är viktigare än någonsin, och mot slutet av året togs viktiga beslut så att vi äntligen nu kan säga att vi är på gång! Här kommer vi få mycket bra förutsättningar för övning och fortsatt utbildning.

Men den förändrade riskbilden ställer också andra krav och förväntningar på oss. Att arbeta med brottsförebyggande och trygghetsskapan-

de frågor är allas ansvar, och vi kan inte avsäga oss detta. Därför startade vi under 2023 en rad ytterligare aktiviteter, exempelvis räddningssommar, en aktivitet då ett antal ungdomar fick komma till oss under en vecka och vara med och prova på olika typiska arbetsuppgifter som kan förekomma hos oss. De kommande åren kommer vi behöva arbeta ytterligare med brottsförebyggande och trygghetsskapande frågor.

Att använda civilas insatser i vår verksamhet blir viktigare, och därför är det extra glädjande att vi kunde starta upp en första grupp med civila insatspersoner hos oss. Lika glädjande är det att vi under 2023 tecknade ett avtal med MSB om att driva ett nationellt kompetenscenter för respons i det tidiga skedet. Med stor tillförsikt ser jag fram emot att vara ledande i den nationella utvecklingen av detta arbete.

När det gäller vår målpuppfyllelse kan jag konstatera att sju av elva mål har nåtts fullt ut, men att fyra inte nåtts. Mot bakgrund av att 2023 var ett händelserikt och påfrestande år, med frågor om arbetstider och inflationsdriven kostnadsutveckling, har ett mycket gott arbete ändå genomförts. Konsekvensen av att fyra mål inte har nåtts fullt ut bedömer vi på kort sikt inte ge några konsekvenser för våra möjligheter att klara vårt uppdrag eller säkerheten i samhället. Mycket av den verksamhet som inte kunnat rymmas under 2023 planeras in under 2024.

Slutligen vill jag rikta ett stort tack till alla som gjort 2023 till ytterligare ett bra verksamhetsår. Det har varit många svåra utmaningar längs vägen, jag är väl medveten om detta. Tack till medarbetare, samverkande organisationer och medlemskommuner för samarbetet och stödet.

ULF LAGO
Förbundsrektor

När den omfattande försvarsövningen Aurora rörde sig genom länet fick vi möjlighet att delta. Det var första gången vi fick tillfälle att vara med i en övning där det civila och militära försvaret övade gemensamt.

ÅRET SOM GICK

Som samhällsaktör ser vi att vi måste och kan ta ett större ansvar för att bidra till större trygghet i länet. Vi behöver även öka kunskapen om vad vi som räddningstjänst är bland vissa målgrupper för att missförstånd inte ska uppstå när vi larmas till olyckor för att sköta vårt uppdrag.

Svensk räddningstjänst fortsätter stå i fokus på olika sätt. Det visar att vår verksamhet är en viktig del i samhället för att det ska fungera på ett tryggt och säkert sätt. Ett område som får allt mer fokus, är Sveriges civila försvar och räddningstjänst under höjd beredskap. Här kommer vi ha stora uppdrag när nu exempelvis civilplikten återinförts.

Mycket av den kunskap och förmåga som tidigare fanns inom landets olika räddningstjänster, är sedan länge borta och måste därför byggas upp på nytt. Vi har påbörjat detta arbete och kommer ha tydliga uppdrag via kommunerna och länsstyrelsen då de civilpliktiga exempelvis kommer anslutas till räddningstjänsten.

Riskbilden i vårt samhälle har även förändrats genom en organiserad brottslighet som märks genom sprängningar och andra allvarliga händelser. I Europa pågår ett krig, som de flesta hoppades skulle bli kortvarigt, men som nu har plågat Ukraina och dess invånare i två år. Samtidigt ser vi en klimatutveckling som ger både varmare och kallare årstider, mer och håftigare regn med stormar och översvämningar, samt ökade risker för förödande skogsbränder.

I och med denna utveckling fortsätter vi anpassa vår verksamhet, bland annat genom nya förmågor som ska möta de nya riskerna och hoten. Under 2023 kunde vi därför fortsätta utveckla en ny förmåga för att kunna utföra sök- och räddningsarbete i raserade byggnader. All personal vid stationen med denna förmåga var bland annat till övningsanläggningen i Revinge i Skåne och övade under våren. Denna förmåga

kommer få allt mer betydelse i takt med att det civila försvaret byggs upp. Det försvar som bland annat ska kunna hantera raserade byggnader, röja farliga områden och bidra till befolkningskydd.

Ytterligare en förmåga vi utvecklar är att kunna släcka bränder i komplexa miljöer. Vi får allt fler och högre byggnader, nya byggmaterial och en tätad stadsmiljö som innebär att bränder här kräver annan kunskap och metodik än dagens.

Vårt arbete för räddningstjänst under höjd beredskap har vi på allvar nu påbörjat genom att all personal genomfört grundläggande utbildning om det svenska totalförsvaret. Vi har dessutom börjat arbetet för att skapa en särskild krigsorganisation som består av både vår ordinarie krigsplacerad personal och de som kommer tillföras genom civilplikten.

Ett annat arbete som vi påbörjade under året var att utbilda civila insatspersoner, CIP. Vårt första område med civila insatspersoner blev Ringarum där vi nu har en grupp invånare som hjälper till och rycker ut vid vissa larm. De kan då göra de första, och många gånger de så viktiga,

I Ringarum har vi startat igång vår första grupp med civila insatspersoner. Fler områden är aktuella.

Foto: David Hernqvist, NT

Vi genomförde en viktig övning i PDV, pågående dödligt våld, tillsammans med bland andra Polisen.

insatserna för att minska på skador både för människor och för egendom. Ytterligare områden finns utpekade för denna funktion och det är områden dit vi har en längre körtid och någon annans snabba hjälp därför kan vara avgörande.

Som ett viktigt led i denna utveckling kommer vi tillsammans med MSB att vara med och bygga upp ett nytt kompetenscenter där vi ska utveckla möjligheten att ta hjälp av privatpersoner för att ge snabb hjälp vid vissa olyckor. Centret ska utveckla räddningstjänstorganisationers möjlighet att använda andra människor för att respondera i olyckors tidiga skede och arbetet ska utgå från nationellt identifierade behov och redan genomförd forskning. Allt för att leda utvecklingen inom området framåt med hjälp av flera olika aktörer. Målet är att antalet räddningstjänster som på ett organiserat sätt arbetar med civila, semiprofessionella eller andra typer av åtgärder för respons i det tidiga skedet, successivt ökar.

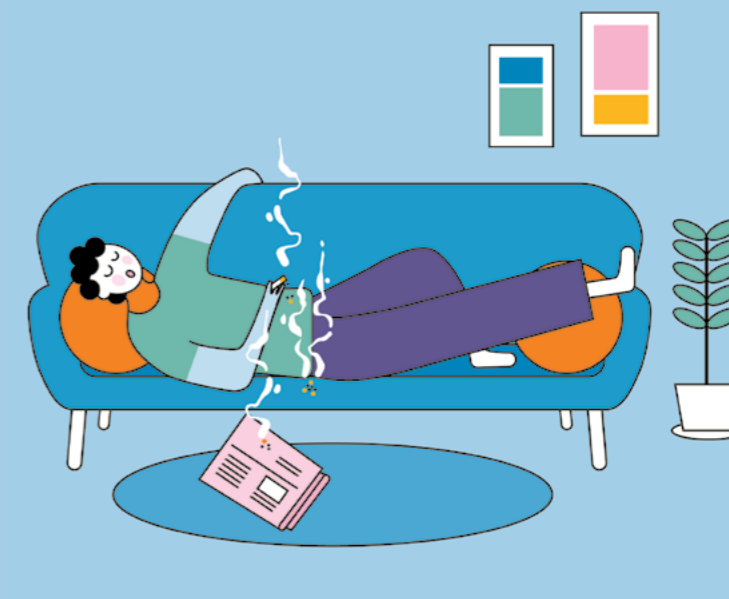
Vi kommer leda kompetenscentret och samla landets räddningstjänster tillsammans med forskare, innovatörer och näringslivet. Ett nära samarbete med Linköpings Universitet/CARER, kommer även vara viktigt. CARER är ett centrum för forskning, utbildning och uppdragsverksamhet inom risk-, respons- och räddningsområdet vid Linköpings universitet.

Inom vårt arbete för att minska riskerna för bränder har vi fortsatt att göra våra hembesök och vi kommer mer och mer att fokusera på områden där vi ser en större risk för bränder. Vi har även fortsatt fokusera på de som är särskilt utsatta för att drabbas av, och i värsta fall dö i, en brand. Det är ett arbete som kräver att fler än vi engagerar sig och vi utvidgar därför vår samverkan här med kommuner och andra aktörer som möter dessa människor. ►

114

BOSTADSBRÄNDER
2023

Vårt arbete för de som som är särskilt riskutsatta för bostadsbränder fortsätter.

Samverkansövningar är värdefulla för alla blåljusaktörer.

2023 UTBILDADES
9 822 PERSONER. EN
ÖKNING MED CIRKA
50%
FRÅN 2022

► Under året har vi även lagt mycket tid på att fortsätta utbilda oss själva och höja förståelsen för vad vi kan och bör göra som räddningstjänst. Tidigare har vi valt att vända oss till alla för att höja brandsäkerheten men nu ändrar vi alltså fokus till att vända oss till de särskilt riskutsatta då vi ser att det är där vid idag kan göra störst skillnad.

Under hösten fick vi så äntligen uppleva något som har varit ett önskemål under tiotals år: det första spadtaget för en ny centrumstation i Norrköping togs. Vädrets kalla vindar denna dag vid Ljurafälten kunde inte förta den glädje vi kände för att detta efterlängtrade bygge nu är ett faktum. Den nya räddningsstationen beräknas stå klar under hösten 2025 och kommer då ersätta dagens dryga 80 år gamla station med allt vad det innebär i lyft för arbetsmiljö.

Ett annat byggprojekt som har kommit igång är byggandet av en ny utbildningsanläggning. Denna anläggning kommer placeras strax söder om Norrköping vid Klinga och kommer då att ersätta dagens gamla anläggningar i Linköping och Norrköping. Här kommer vi få helt andra möjligheter att bedriva både utbildning och övning kring alla de förmågor vi som räddningstjänst behöver ha. Intresset är också stort från andra verksamheter att få ta del av vår anläggning vilket borgar för både fördjupad och ny samverkan med länet samhällsaktörer.

När det gäller övning har vår omfattande övningsverksamhet fortsatt likt tidigare år. Ständig övning är en fundamental del i vårt arbete för att hålla vår förmåga och kunskap på en hög nivå.

En för oss mer ovanlig övning som vi deltog i var den stora försvarsövningen Aurora som rörde sig över stora delar av landet under året. Liknande tillfällen att få öva det civila och militära försvaret uppstår inte så ofta och var därför oerhört givande och är sannolikt något som kommer bli vanligare när det svenska totalförsvaret åter ska stärkas. Likt tidigare år övade vi även tillsammans med så kallade farliga verksamheter både genom teoretiska skrivbordsövningar och under den särskilda kemveckan under hösten. Vår och verksamheternas förmågor övas och samkörs då för att vi ska kunna hantera utsläpp av farliga ämnen på bästa möjliga sätt om olyckan trots allt skulle vara framme.

En fråga som tog mycket tid och energi under 2023 var den om nya centrala avtal om arbetstider och dygnsvila. EU kritiserade Sverige för att kollektivavtalen inte levde upp till arbetstidsdirektivet och krävde ändring. Något som skapade oerhört många frågor och upprördhet i vår bransch.

Beskedet om förändringarna kom i slutet på 2022 och kom sedan att dominera hela 2023. Avtalet börja gälla i 1 oktober, men räddningstjänstens särskilda bilaga började gälla först den

1 februari 2024. Effekter av denna överenskommelse har resulterat i många frågor, irritation, ifrågasättande samt påtryckningar av olika slag och på olika nivåer, i hopp om att ändringen inte skulle genomföras.

Då den nya överenskommelsen innehåller en möjlighet till dispens blev dispensfrågan snabbt en möjlig utväg för många runt om i landet, både i chefsled och i fackliga organisationer. För vår del har frågan skapat både stor oro och frustration bland medarbetare och en stor arbetsbelastning bland chefer då alla har velat ha svar på många av de frågor som uppstått men som har varit svåra att få svar på.

Trots ambitionen från arbetsgivaren att ha scheman som följer direktiven klara i god tid, gjorde alla osäkerheter och ständiga förtydliganden att de blev klara först vid årets slut. Något som förstas försvårat för berörda medarbetare att planera sina privatliv och för förbundet att planera den förväntade verksamheten.

Även om frågan om förändrad tjänstgöring tagit mycket tid har verksamheten flutit på inom många områden. Vid vår utbildningsenhet var efterfrågan på utbildning för medlemskommunernas personal stor då pandemin ledde till en utbildningsskuld för alla de som inte kunde utbildas som planerat. Antalet deltagare vid våra olika kurser närmade sig tidigare höga siffror på närmare 10 000 deltagare, samtidigt som ►

En mer ovanlig övning vi deltog i var den stora försvarsövningen

AURORA

som rörde sig över stora delar av landet under året. Liknande tillfällen att få öva det civila och militära försvaret uppstår inte så ofta.

TILLSAMMANS MED

MSB

Som ett viktigt led i utvecklingen kommer vi tillsammans med

MSB att vara med och bygga upp ett **nytt kompetenscenter** där vi ska utveckla möjligheten att ta hjälp av privatpersoner för att ge snabb hjälp vid olyckor.

DYGNSVILA

Besked om nya avtal om arbetstider och dygnsvila kom under 2022. Denna fråga kom att dominera stora delar av 2023.

CIP

Ett arbete som vi startade upp under året var att **utbilda civila insatspersoner, CIP**.

Vårt första område blev Ringarum där vi nu har en grupp invånare som rycker ut vid vissa larm.

► närmare 3 000 även tog del av webbutbildningar som vi tagit fram, dels för att möta dagens efterfrågan på effektivare utbildningar, och dels för att utbilda i fatt.

Sammantaget genomförde vi cirka 840 utbildningar under året och det samtidigt som vi behövde lämna den väl så uttjänta övningsanläggningen vid Djurgården i Linköping.

Vår utbildningsverksamhet i Linköping sker nu vid station Kallerstad där vi har fått nya lokaler för att kunna erbjuda extern utbildning i Linköpingsområdet.

Som samhällsaktör ser vi att vi måste och kan ta ett större ansvar för att bidra till större trygghet i samhället. Vi behöver även öka kunskapen om vad vi som räddningstjänst är bland vissa målgrupper för att missförstånd inte ska uppstå när vi larmas till olyckor för att sköta vårt uppdrag.

Ett arbete har påbörjats genom att vi för första gången anordnade något vi kallade räddningssommar dit 15 ungdomar var inbjudna att delta för att lära sig mer om våra yrken. Under en vecka fick flickor och pojkar från fyra av våra fem medlemskommuner prova olika moment som förekommer inom räddningstjänsten.

Gensvaret från ungdomarna var mycket positivt. Arrangemanget kommer att återkomma under 2024, likaså de besök i skolor och områden som vi gör via skol-luncher. Då träffar vi barn och ungdomar under lediga och öppna förhållanden. Möten som vi hoppas ska ge en rättvis och trygg bild av vad deras räddningstjänst står för.

Fokus lär fortsätta finnas på vår verksamhet även framöver och mycket av 2023 års arbete fortgår även kommande år. Vidare utveckling väntar inom svensk räddningstjänst för att möta och hantera både dagens och morgondagens risker. Vårt arbete för ett tryggt och säkert samhälle fortsätter oavbrutet för att nå vår mission om att göra olyckorna färre och skadorna mindre.

Återkommande övningar fortsätter vara viktiga för att hålla en hög kompetens.

Inom förbundet finns kollegor med många olika uppdrag, bland annat för att sköta all teknik och våra fordon.

Under en vecka fick ungdomar prova olika moment som förekommer inom räddningstjänsten, vi kallar det Räddningssommar.

ÖVERSIKT ÖVER VERKSAMHETENS UTVECKLING

Verksamhetens utveckling styrs av den strategi och den avsiktsförklaring som direktionen antagit. Efter att ha påverkats av pandemin såg det ut som att verksamheten skulle kunna gå över i ett mer normalt läge, men så blev inte fallet.

Rysslands invasion av Ukraina i februari 2022 satte spår i samhället och inflationen ökade hastigt. Till detta kom förändringar i arbetsvillkor för personal som verkar i utryckningstjänst.

Ett stort utvecklingssteg har tagits vad gäller att se civila personer som en kraft att räkna med vid olyckor. Vi slöt avtal med MSB om att under fem år driva ett nationellt kompetenscenter rörande respons i det tidiga skedet. Avtalet är värt ungefär två miljoner kronor under fem år, och stärker vår position som en räddningstjänst som driver utveckling, inte bara själva, utan i hela Sverige. Även lokalt startade vi en första grupp civila insatspersoner, en grupp som ska följas av flera.

Efter två års utredande tog vi under året våra särskilda förmågor för brand i komplexa miljöer och sök och räddning i rasmassor och byggnader, i drift. Att vi måste ha dessa särskilda förmågor är ett svar på den komplexa riskbild vi ser komma. Nu är förmågorna på plats, och vi ser ett fortsatt stort behov av utveckling av dem.

En stor fråga är framtidens arbetstider. Ett nytt centralt kollektivavtal blev färdigt under 2023 och ett stort arbete har skett och många diskussioner har förts i schemafrågor. Avtalets ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser är svåra att förutspå, och under 2024 kommer en avtalsrörelse som ytterligare kan förändra förutsättningarna. Med andra ord råder det en stor osäkerhet i denna fråga.

2023 blev också året då frågor om räddningstjänst under höjd beredskap hamnade högt på dagordningen. Denna fråga kommer också fortsätta vara viktig.

Genom att vi har en framträdande roll även i den nationella utvecklingen, har vi säkerställt att vår kunskap och förmåga är i frontlinjen. Det är inte osannolikt att vi kommer få en framträdande roll även för länets förmåga för utvecklingen av räddningstjänst under höjd beredskap.

Efter att ha haft två år med alltför många omkomna vid bränder, stannade antalet omkomna i bränder vid en person under 2023. Men redan första veckan 2024 omkom två personer, så vårt arbete mot särskilt riskutsatta behöver fortsätta stärkas. Antalet sprängningar nådde någon sorts kulmen 2023, och inget pekar på att detta kommer minska framöver. Vi avser därför att fortsätta utveckla vår förmåga kring dessa händelser, inte minst vad gäller att bidra mer i det brotts- och trygghetsskapande arbetet.

NYCKELTAL

	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning (mkr)	249	233	230	222	224
Årets resultat (tkr)	723	-2011	724	749	1 891
Eget kapital (mkr)	14,2	13,5	15,5	14,7	14,0
Bokfört värde anläggningstillgångar (mkr)	55	48	53	55	54
Investeringsvolym (mkr)	16,4	3,7	8,5	10,5	9,6
Soliditet, procent	10,4	9,8	11,1	10,5	10,7
Utbildningsintäkter i procent av totala intäkter	14,4	12,5	7,7	8,0	16,0
Sjukfrånvaro	2,0	2,4	3,0	2,9	3,1
Antal bostadsbränder	114	114	136	124	116
Antal döda i bostadsbränder	1	5	6	4	2
Antal utbildade	9 822	6 561	3 845	4 248	8 120
Antal hembesök	4 242	3 515	1 535	2 613	7 505
Antal utryckningar	4 584	4 784	4 650	4 570	4 761

VIKTIGA FÖRHÅLLANDEN FÖR RESULTAT OCH EKONOMISK STÄLLNING

Bokslutet 2023 slutade på ett positivt resultat om 723 tkr. Förbundet hade en förhoppning om att återhämta betydligt mer av det negativa resultatet år 2022 på 2 011 tkr, men med tanke på ökade pensionskostnader, som inte fanns med i budgeten i kombination med oförutsedda reparationskostnader på flera av våra tyngre fordon, så har vi ändå lyckats hålla nere kostnaderna på andra delar av verksamheten. Vi har även lyckats få in betydligt mer intäkter än både föregående år och även i jämförelse med budget, vilket gör att vi ändå visar ett positivt resultat.

Förbundets skuld för SAP-R (Särskild avtalspension för anställda inom räddningstjänsten) beräknas årligen av förbundets pensionsadministratör, som förnärvarande är Skandia. Skulden, inklusive löneskatt, redovisas i förbundets räkenskaper som en fordran hos Linköpings och Norrköpings kommun samt som en avsättning på skuldsidan i förbundets bokföring.

Under året har pensionsskulden minskat med 19 647 tkr med anledning av förändring i SAP-R avtalet. Från och med januari 2023 sker inga nyutträden till avtalet och de medarbetare i utryckande tjänst som hade rätt till SAP-R per sista december 2022, har gjort ett val. Antingen att vara kvar i avtalet, med rätt att gå i pension vid 58 års ålder, eller få 2 000 kr per månad som en extra pensionsavsättning alternativt 2 000 kr i extra lön varje månad. Cirka 75 procent av medarbetarna valde att avsäga sig SAP-R vilket är förklaringen till minskningen av avsättningen.

TOTAL PENSIONS FÖRPLIKTELSE

Pensionsförpliktelse

Belopp i Tkr	2023-12-31
Total pensionsförpliktelse i balansräkningen	
Avsättning inkl. särskild löneskatt	40 961
Ansvarsförbindelse inkl. särskild löneskatt	0
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring*	
Intjänade fr o m 1998, pensionsavsättning	13 750
Intjänade före 1998, ansvarsförbindelsen	0
Summa pensionsförpliktelser (inkl. försäkring)	54 711

* Endast försäkrade hos Skandia.

En betydande del av våra intäkter är skattefinansierade och betalas ut via medlemsbidragen från våra medlemskommuner. Det grundläggande medlemsbidraget har inför 2023 räknats upp med 2,9 procent.

Övriga intäkter omfattar bland annat tillsyns- och tillståndshantering, hantering av automatlarm, utbildningsinsatser samt tjänster till andra räddningstjänster och organisationer. Verksamhetens övriga intäkter har ökat med 17 procent i jämförelse med 2022, trots att antalet automatlarm minskade med cirka nio procent i jämförelse med föregående år. Detta har resulterat i ett intäktsbortfall på cirka 800 tkr. Ett intäktsbortfall som inte enbart är negativt då den förebyggande verksamheten arbetar aktivt för att minska antalet automatlarm för att vår utryckande verksamhet i minsta möjliga mån ska bli avbrutna av onödiga automatlarm i viktiga

övningar eller annan planerad verksamhet. Övriga tillkommande intäkter är bland annat intäkter från Släckmedelscentralen (SMC), bidrag via omställningsfonden, nytt samarbetsavtal med MSB avseende nytt nationellt kompetenscenter samt fakturerade utredningskostnader kring förorenad mark. Dessa utredningar återfinns dock även på kostnadssidan. Vi kan också konstatera att vi utbildat 50 procent fler personer i jämförelse med 2022, vilket resulterar i en intäktsökning med 1,2 mkr.

Verksamhetens kostnader består till största del av personalkostnader. Förbundet hade vid årets slut 472 medarbetare varav 207 är så kallade deltidsbrandmän och 43 brandvårsmän. Den största ekonomiska påverkan 2023 är pensionskostnaderna som ökat med 8,5 mkr. Det är flera faktorer som gör att kostnaderna för våra pensioner ökat väsentligt. Dels det

Vi arbetar aktivt för att minska antalet onödiga automatlarm för att våra övningar och annan planerad verksamhet ska avbrytas så lite som möjligt.

nya avtalet AKAP-KR som började gälla från och med i januari 2023 där avsättning är 1,5 procent högre än i pensionsavtalet AKAP-KL, men även tidigare års höga inflation samt lönenivåer påverkar våra pensionskostnader 2023. Trots stigande inflation, och därmed stigande kostnader, har våra övriga kostnader bara ökat med 2,9 procent i förhållande till 2022.

■ **De finansiella kostnaderna** består av bankavgifter samt räntekostnader på den checkkredit som vi förfogar över via Norrköpings kommuns internbank. Under 2023 har vi haft en snittränta på 1,35 procent att jämföra med föregående år då den låg på 0,75 procent. Lägre investeringsvolym än budget och därmed lägre nyttjande av vår checkkredit resulterade i lägre räntekostnader i jämförelse med budget. Vi har i årets bokslut redovisat finansiella kostnader för våra SAP-R avsättningar, kostnaden på 4 929 tkr redovisas som en kostnad under finansiella kostnader, men även som en minskad kostnad, det vill säga minskad avsättning SAP-R.

■ **Förbundet har stora** investeringsplaner både i nytt utbildningscenter och i ett flertal nya fordon. Det nya utbildningscentret vid Klinga planeras att tas i bruk årsskiftet 2025/2026 och ligger för närvarande i projekteringsfasen. Sedan starten hösten 2021 ligger totalt 2,6 mkr

som en pågående investering. Under 2023 har en släckbil tagits i bruk samt två nya fordon till insatsledare. Beslutad investeringsplan för övriga investeringar 2023 låg på 20 100 tkr och utfallet blev 14 949 tkr. Leverans av ytterligare fyra släckbilar planeras under första delen av 2024.

■ **Väsentliga risker- och osäkerhetsfaktorer** som förbundet kan notera är höga pensionskostnader 2023 och även 2024, prognosen visar dock att pensionerna åter kommer att minska redan 2025. Stora planerade investeringar gör att räntenivåerna kommer att påverka förbundets ekonomi på ett betydande sätt vilket under tidigare år inte varit en väsentlig faktor då det varit låga räntenivåer och ett lågt nyttjande av vår checkkredit. Det finns även en osäkerhet kring hur mycket resurser som kommer att behövas i samband med flytt till ny räddningsstation i Norrköping och nytt utbildningscenter, vilket är planerat vid årsskiftet 2025/2026. Nya arbetsvillkor gör att verksamhetsmässiga konsekvenser av dessa är svåra att förutse, lika så vilken ekonomisk påverkan dessa kommer att få. En fortsatt utmaning är vår kompetensförsörjning då personalomsättning kan förväntas öka under kommande period. Något som gör att vi behöver bli ännu bättre på att erbjuda stimulerande och utvecklande arbetsuppgifter för att behålla och locka nya medarbetare till vår organisation.

Verksamhetens kostnader består till största delen av personalkostnader.

HÄNDELSER AV BETYDELSE

Behovet av nya utbildnings- och övningsmöjligheter för personal i utryckningstjänst blir allt större och angeläget.

Under två år har vi arbetat med att etablera ett nytt övningsfält i Norsholm men under 2023 stod det klart att denna plats inte hade de förutsättningar som krävdes. Med snabb hantering i Norrköpings kommun kunde vi dock hitta en ny plats. Alla medlemskommuner ställde sig bakom denna nya lokalisering som beroende på inflationen fått ökade kostnad jämfört med den lagda budgeten.

En annan aktivitet som får väsentlig betydelse är **spadtaget för en ny räddningsstation i Norrköping**. Denna station ersätter en befintlig som byggdes 1940. Den gamla stationen har länge haft bristande arbetsmiljö och funktionalitet, och att komma till nya och ändamålsenliga lokaler är inte bara ett lyft för medarbetarna på den stationen utan för hela organisationen.

En annan väsentlig betydelse är de **förändrade reglerna om dygnsvila**, som undertecknades av centrala parter i maj 2023, och som trädde i kraft 1 februari 2024. Förändringarna har medfört mycket diskussioner på såväl nationell som lokal nivå.

Förändringarna i avtalet ändrar spelplanen markant för hur verksamheten kan bedrivas och för medarbetarnas vardag.

Ännu är det inte helt klart vilka ekonomiska och verksamhetsmässiga konsekvenser de nya avtalen får, men helt klart är att de kommer bli stora.

+723 TKR

Trots hög inflation och kostnadsökningar har en stark kostnadsmedvetenhet resulterat i ett **positivt resultat på 723 tkr**.

Målet och prognosen var initialt att vi skulle återställa en större del av det negativa resultatet 2022 på 1 750 tkr. Då kostnaderna för pensionerna ökade mer än vi hade prognostiserat för så var detta inte möjligt vilket kommer att påverka det planerade resultatet kommande år.

CIP OCH MSB

Direktionen antog en ny avsiktsförklaring under året, det vill säga en fyraårig inriktning för verksamheten och förväntade effekter. Till viss del överensstämmer den med tidigare års, men några prioriteringar har tydliggjorts. Bland annat ska vårt bidrag till samhällets brotts- och trygghetsskapande arbete stärkas, och dialogen med invånare och medlemskommuner ska öka.

Arbetet med att stärka civilas insatser i vår verksamhet tog fart under året. Vi startade upp en första grupp med civila insatspersoner (CIP) och på nationellt plan slöt vi ett femårigt avtal med MSB om att driva ett nationellt kompetenscenter inom området respons i det tidiga skedet. Att vara navet i den nationella utvecklingen inom detta område kommer ge stora och positiva bieffekter hos oss lokalt.

STYRNING OCH UPPFÖLJNING AV FÖRBUNDETS VERKSAMHET

Vår verksamhet utgår från den förbundsordning som våra fem medlemskommuner antagit och den överenskomelse som slutits mellan medlemskommunerna och förbundets direktion.

Direktionen antar övergripande mål för verksamheten samt handlingsprogram för skydd mot olyckor.

Direktionen antar även en verksamhetsplan med verksamhetsmål för varje år. Dessa följs upp varje tertiäl och resultatet av uppföljningen blir en del av den delårsrapport som direktionen beslutar om.

Internkontrollen är viktig för att säkerställa att vi når beslutade mål och efterlever de lagar, riktlinjer, policys och rutiner som finns samt att verksamheten är ändamålsenlig och kostnadseffektiv. Med utgångspunkt i förbundets årliga risk- och konsekvensanalys identifieras kontrollområden med hög sannolikhet och/eller hög konsekvens. Identifierade kontrollområden kontrolleras och följs upp varje tertiäl. En löpande dialog förs med direktionen som även beslutar framtagna rapporter.

Det sker en månatlig analys och uppföljning mot beslutad budget dels av verksamheterna men även av direktionen. Detta för att snabbt kunna vidta åtgärder om avvikelser uppstår under verksamhetsåret.

GOD EKONOMISK HUSHÅLLNING OCH EKONOMISK STÄLLNING

Vår verksamhet ska bedrivas med god ekonomisk hushållning.

Med det menar vi att vi ska ha en stor **ekonomisk medvetenhet** och helhetssyn över alla de resurser vi disponerar.

Personal, material, fordon, lokaler och andra resurser ska nyttjas på ett sådant sätt att **vi når mål och uppdrag** på ett så kostnadseffektivt sätt som möjligt och till nytta för våra medlemskommuner, dess invånare och övriga intressenter.

Ett **hållbarhetsperspektiv ska genomsyra** vår syn på våra resurser.

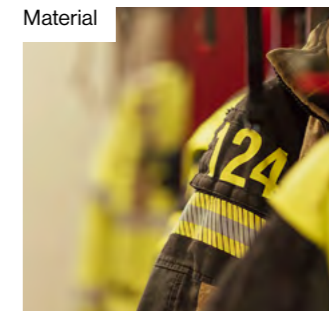
FÖRBUNDETS FINANSIELLA MÅL ÄR FÖLJANDE:

- **Förbundets investeringar ska över tid inte överstiga 15 miljoner kronor per år.** Förbundet har under de senaste åren investerat för i genomsnitt elva miljoner kronor per år.
- **Soliditeten ska inte understiga nio procent.** Soliditeten är i bokslutet 10,4 procent. Soliditetsmättet mäter det egna kapitalet genom totala tillgångar. Soliditeten skulle ha legat på cirka 9,1 procent om vi inte hade gjort den stora justeringen av SAP-R skulden med anledning av avtalsförändringen. Redovisningsmässigt har vi minskat tillgångssidan då de långfristiga fordringarna minskat samtidigt som vi minskat avsättningen på skuldsidan.
- **Övriga intäkter ska vara minst tolv procent av de totala intäkterna.** Övriga intäkter är 14,9 procent av de totala intäkterna, i bokslutet 2022 var den siffran 12,6 procent.
- **Det egna kapitalet ska vara minst fem procent av omsättningen.** Det egna kapitalet är i bokslutet 2023 6,2 procent av omsättningen.

Vad det gäller vår måluppfyllelse kan vi konstatera att sju av elva mål har nåtts fullt ut, men att fyra inte nåtts. Mot bakgrund av att 2023 var ett händelserikt och påfrestande år, med frågor om arbetstider och inflationsdriven kostnadsutveckling, har ett mycket gott arbete ändå genomförts. Konsekvensen av att fyra mål inte har nåtts fullt ut bedöms på kort sikt inte ge några konsekvenser för våra möjligheter att klara vårt uppdrag eller säkerheten i samhället. Mycket av den verksamhet som inte kunnat rymmas under 2023, planeras in under 2024.

Personal

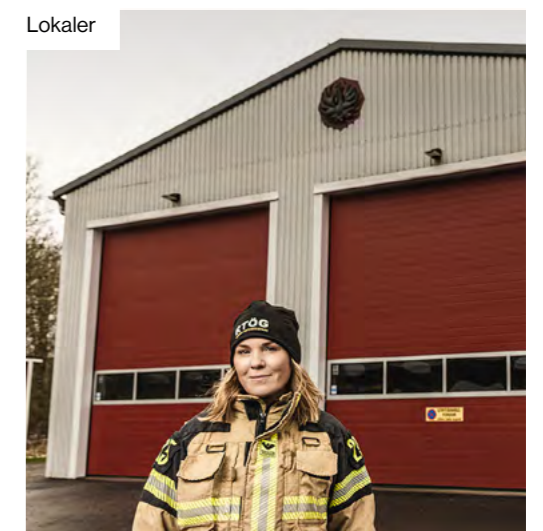

Material

**SOLIDITETEN
HAMNADE PÅ
10,4%**

Fordon

Lokaler

SAMMANFATTNING AV MÅLUPPFYLLELSE 2023

UPPFYLLT

Riktade insatser för riskutsattas brandskydd

Nästan 7 000 personer nåddes av riktade kommunikationsinsatser och över 4 000 i sin hemmiljö. Efter omfattande bränder har uppföljande besök skett.

UPPFYLLT

Individuella insatser för särskilt riskutsattas brandskydd

Runt 350 personer har fått stöd för att i sin tur kunna stärka brandskyddet hos andra. Informationskampanjer och utbildningar till fastighetsägare har skett.

DELVIS UPPFYLLT

Civila insatspersoner (CIP)

Målet har inte kunnat nås fullt ut. Totalt sett har tio personer kunnat engageras men målet var högre ställt än så. Ett skäl är att det är ett nytt mål i denna verksamhetsplan som gör att det har varit svårt att uppskatta tids- och resursåtgången för den verksamhet som krävs för att uppfylla målen.

UPPFYLLT

Jämställdhet och mångfald

Kartläggning av könsfördelningen bland sökande och anställda har gjorts. Kartläggning av löneskillnader och upplevd arbetsmiljö mellan könen har också gjorts.

UPPFYLLT

Säkerhet vid vatten

Tillsyner har skett vid badplatser och en informationskampanj som nådde nästan 50 procent av den vuxna befolkningen genomfördes.

DELVIS UPPFYLLT

Utvecklad operativ förmåga

De särskilda förmågorna för sök och räddning i raserade byggnader och brandsläckning i komplexa miljöer är i drift i sina första versioner. Heltidsanställd personal har fått utbildning inom räddningstjänst under höjd beredskap.

UPPFYLLT

Minskad resursanvändning

Användningen av HVO ökar successivt medan användandet av E85 i stort sett är på samma nivå. Upphandlingar sker med miljökrav där så är möjligt och en strategi för hållbarhet har antagits.

DELVIS UPPFYLLT

Stärkt förmåga att hantera stora olyckor

Utbildning och övning av berörda medarbetare har genomförts i vår stabsarbetsmodell, men tyvärr kunde inte alla medarbetare involveras. Vi har deltagit i försvarsmaktsövningen Aurora och länsgemensamma övningen Östen.

UPPFYLLT

Ökad kontinuitet

Vår krigsorganisation har fastställts under 2023 och vår ledningsorganisation för svåra påfrestningar har övats. Under 2023 arbetades det fram kontinuitetshanteringsplaner för hela verksamheten.

UPPFYLLT

Säkrare barn och ungdomar

Sammantaget har målet nåtts även om delmålet för utbildning till barn och ungdomar har inte nåtts. Ett nytt koncept kallat Räddningssommar testades för att aktivera barn och ungdomar med gott resultat. Nästan 5 000 barn och ungdomar nåddes med riktade informationsinsatser.

DELVIS UPPFYLLT

Förstärkt bygd

Vi har utbildat nästan 200 personer som bor långt från närmaste räddningsstation i brandsäkerhet. Målet var något högre ställt, men det har varit svårt att uppskatta tids- och resursåtgången för denna för oss nya verksamhet.

BALANSKRAVSRESULTAT

BALANSKRAVSUTREDNING

Tkr	2023
Årets resultat enligt resultaträkningen	723
Avgår samtliga realisationsvinster	-375
Årets resultat efter balanskravsjusteringar	348
Årets balanskravsresultat	348

Förbundet har från föregående år ett ingående negativt balanskravsresultat på -2 537 tkr att återställa under perioden 2023-2025.

Direktionen antog i bokslutet 2022 en plan för att återställa det negativa resultatet. Trots ökade intäkter 2023 blev pensionskostnaderna betydligt högre än budget vilket gör att det negativa balanskravsresultatet 2022 på 2 537 tkr inte återställdes helt enligt plan.

Eftersom förbundet har ett budgeterat negativt resultat 2024 är planen att vi ska återhämta resterande del av det negativa resultatet 2022 under 2025.

VÄSENTLIGA PERSONALFÖRHÅLLANDEN

Frågan har påverkat vår arbetsmiljö och trivsel markant, oavsett om alla berörts praktiskt eller inte.

Året som gick var förmodligen ett av svensk räddningstjänst mest turbulent. Bakgrunden till det var den centrala överenskommelsen kring arbetstidsdirektivet efter en anmälan till EU om att Sverige inte följde EU:s arbetstidsdirektiv. Överenskommelsen innebär att möjligheten att jobba dygn endast får förekomma efter särskild dispens, något som innebär en stor påverkan för många räddningstjänster som i varierad grad bygger sin verksamhet på dygnstjänstgöring.

Även hos oss har denna fråga inneburit mycket ångslan och oro. Både berörda medarbetare och vi som arbetsgivare har under ett års tid efterfrågat många svar för att försöka förstå och tolka regler för schemaläggning med avtalade viloregler. Svar som ibland har varit svåra att få och som även har kunnat tolkas olika beroende på vilka glasögon man har.

Frågan har påverkat vår arbetsmiljö och trivsel markant, oavsett om alla berörts praktisk

av förändringarna eller inte. Trots allt tid som har lagts ner i frågan är inte alla frågorna utredda. Arbetet fortsätter därför även kommande år då svar på dispenser väntas komma. Dispenser som kommer vara vägledande för branschen.

Via centrala avtal har vi också fått förändringar i pensionsavtalet SAP-R. Detta är en särskild pensionslösning som har funnits för uttryckande personal men som nu har ändrats. All uttryckande personal behövde göra ett val kring sin framtida pension och detta val gjordes under året.

Vi har även gjort ett arbete för att digitalisera HR och ambitionen är att fortsätta digitalisera detta område. I denna omgång har våra medicinska kontroller och medarbetares kompetenser samlats i vårt personalsystem där vi även nu dokumenterar delar av medarbetarsamtalen. Det innebär att varje medarbetare själv kan se sin status för alla olika kompetenser och aktuella medicinska undersökningar.

En fråga som blir allt mer utmanande för alla branscher, och så även för oss, är rekrytering av nya medarbetare. För att nå fram bättre och ge en tydligare bild av vad vi kan erbjuda som arbetsgivare tog vi under året fram en ny budskapsplattform.

För vår rekrytering är nu "Lita på din stryka" ett samlande begrepp för alla de olika typer av tjänster vi kan behöva rekrytera till. Oavsett tjänst behövs olika styrkor för att lyckas i de olika uppgifterna. Styrkor som kan vara både fysiska och mentala.

Vår kamratstödsorganisation har en mycket viktig funktion då våra medarbetare ibland möter svåra situationer. Under året har vi haft två utbildningstillfällen för dem som ingår i detta stöd. Det ena tillfället hade vikten av civilkurage som tema och det andra kris och krisstöd.

Båda utbildningsdagarna var mycket uppskattade och vi fortsätter satsa på detta viktiga område för att ge medarbetare det stöd de kan behöva för att kunna fortsätta arbeta och möta psykiskt utmanande insatser under ett långt arbetsliv.

OMTÄNKSAM ENGAGERAD KOMMUNIKATIV

Lita på
din styrka

Räddningstjänsten
Östra Götaland

I vår nya budskapsplattform är "Lita på din styrka" det samlande begreppet vid rekrytering.

ANTAL ANSTÄLLDA

Antal anställda vid utgången av året

	Män		Kvinnor		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Tillsvidareanställda	187	181	35	38	222	219
Deltidsbrandmän	186	186	21	19	207	205
Summa anställda	373	367	56	57	429	424
Brandvörn	33	35	10	9	43	44

SJUKFRÅNVARO

De anställdas sjukfrånvaro under året

	Män		Kvinnor		Totalt	
	2023	2022	2023	2022	2023	2022
Procent av ordinarie arbetstid						
0 - 29 år	1,65	1,90	0,73	1,39	1,51	1,78
30 - 49 år	2,48	2,75	1,97	2,77	2,41	2,76
50 år uppåt	1,50	2,29	0,43	0,58	1,29	1,99
Samtliga åldersgrupper	2,12	2,54	1,27	1,85	1,99	2,43
Varav långtidssjukskrivna	26,70	25,03	0	0	24,15	21,99

FÖR VÄNTAD UTVECKLING

Stora kommande fordonsinvesteringar i kombination med att vi ska bygga och drif- ta vår nya utbildningsanläggning kommer att resultera i flera osäkra parametrar än vad förbundet tidigare har behövt ta med i beräkningar och kalkyler.

Vi kommer att nyttja vår checkkredit i högre grad vilket gör att vi kommer vara mer räntekänsliga i framtiden. Vi kommer även att stå för alla driftskostnader i anslutning till utbildningsanläggningen vilket gör att exempelvis energipriser, reparations- och underhållskostnader kommer vara nya faktorer som kommer att påverka förbundets ekonomi.

En viktig pusselbit i vår investeringskalkyl för utbildningsanläggningen är även våra prognostiserade intäkter.

Vi är inte bara beroende av finansiering från medlemskommunerna utan vi förväntar oss även en finansiering via externa intäkter.

Vilka konsekvenser de förändrade arbetstidsreglerna får för vår verksamhet och ekonomi är svårt att veta. Men helt klart är att konkurrensen om framtidens medarbetare kommer hårdna, när nästan alla räddningstjänster i Sverige kommer behöva rekrytera fler medarbetare.

Att vässa vårt jobberbjudande kommer vara angeläget och behöver prioriteras. Att dessa behov är stora, och finns i en tid av tuff offentlig ekonomi, gör frågan än mer utmanande.

Uppbyggnaden av vår förmåga inom räddningstjänst under höjd beredskap startar nu med full kraft.

Staten har angett inriktning för de kommande åren och vi är i framkant i utvecklingen. Att ta oss an de nya förmågor som tar vid, samtidigt som vi ska behålla våra nuvarande, är en nödvändig och ofrånkomlig verklighet.

Vår satsning på nytt övningsfält och nya instruktörer är även helt rätt och behöver slutföras.

Den organiserade brottslighetens konsekvenser i form av sprängningar och skjutningar kommer vara fortsatt utmanande. Vi kommer behöva fortsätta stärka vår förmåga att hantera händelser när de uppstår. Men vi förväntas också bidra än mer i det brottsförebyggande och trygg-

hetsskapande arbetet, såsom alla aktörer i samhället bidrar. Det gäller allt från vår myndighetsutövning till det relationsskapande arbetet med barn och ungdomar.

Sammantaget innebär framtiden fler och nya utmaningar. Klimatförändringarna och arbetet för att motverka desamma förändrar riskbilden. Det försämrade säkerhetspolitiska läget, och ytterst risken för krig, har aldrig varit så påtagligt som nu.

Tillsammans med åldrande befolkning och ökad psykisk ohälsa, där fler kommer vara särskilt riskutsatta, är våra strategiska förändringsbehov stora.

Arbetet inom räddningstjänst är mer betydelsefullt än någonsin.

FEMÅRSÖVERSIKT

Räkenskapsammandrag

RESULTATRÄKNING

Belopp i Tkr	2023	Budget 2023	2022	2021	2020	2019
Externa intäkter	34 161	32 184	29 252	28 369	24 625	26 911
Medlemsbidrag	214 845	214 849	201 286	199 021	195 533	192 787
Förändring avsättning SAP-R	-19 647	0	2 465	2 490	1 701	4 617
Personalkostnader	-187 681	-184 305	-172 993	-168 350	-164 072	-159 441
Förändring avsättning SAP-R	24 576	0	-2 465	-2 490	-1 701	-4 617
Övriga driftskostnader	-51 209	-52 055	-49 762	-48 296	-45 298	-47 886
Avskrivningar	-9 292	-10 173	-9 695	-9 871	-9 760	-10 097
Finansiellt netto	-5 030	-300	-99	-149	-279	-383
Årets resultat	723	200	-2 011	724	749	1 891

BALANSRÄKNING

Belopp i Tkr	2023	2022	2021	2020	2019
Materiella anläggningstillgångar	54 608	47 502	53 499	55 151	54 364
Finansiella anläggningstillgångar	40 960	60 607	58 142	55 652	53 951
Omsättningstillgångar	40 849	30 153	27 988	30 116	23 029
Summa tillgångar	136 417	138 262	139 629	140 919	131 344
Eget kapital	14 220	13 497	15 508	14 784	14 036
Avsättningar	40 960	60 607	58 142	55 652	53 951
Långfristiga skulder	19 963	9 762	17 503	21 913	15 171
Kortfristiga skulder	61 274	54 396	48 476	48 570	48 186
Summa eget kapital och skulder	136 417	138 262	139 629	140 919	131 344

INVESTERINGAR

Vi har under året investerat i fordon och material för totalt 14 949 tkr. Två av släckbilarna samt material till dessa hade inte tagits i bruk per sista december 2023 utan ligger därmed som pågående i redovisningen. Släckbilarna planeras att tas i bruk under början av 2024. Här presenteras investeringsplan i förhållande till utfall.

INVESTERINGSPLAN

Belopp i Tkr	Investeringsplan	Utfall 2023
Släckbil 7010	6 250	6 456
Material släckbil 7010	700	292
*Släckbil 1010	6 250	1 736
*Släckbil 2210	0	1 706
*Material släckbilar	2 800	1 170
Fordon insatsledare 1080	1 250	1 065
Fordon insatsledare 2080	1 250	1 064
Slang	500	488
Slangpressar	0	207
Utdalmeringsteknik	300	0
Drönare	100	137
Sök & Räddning	400	628
Utbildning	300	0
Summa investeringar	20 100	14 949
*Varav pågående		4 612

Nedan presenteras det pågående byggprojektet, ny utbildningsanläggning. Totalt har projektet från starten hösten 2021 kostat 2 603 tkr varav 1 450 tkr under 2023. Under 2023 tecknades ett nytt optionsavtal för marken i området Klinga utanför Norrköping och förprojektering pågår och det första spadtaget planeras våren 2024.

NYTT UTBILDNINGSCENTER, KLINGA

Belopp i Tkr	Utfall 2021	Utfall 2022	Utfall 2023	Plan 2024	Plan 2025	Summa
Kostnader	120	1 033	1 450	106 197	116 200	225 000

VERKSAMHETSUPPFÖLJNING

Belopp i Tkr	Intäkter				Kostnader				Netto-differens
	Årsbudget	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Differens	Årsbudget	Utfall 2023-12-31	Utfall 2022-12-31	Differens	
Verksamhet									
Förbundsledning	218 855	201 369	204 726	-17 486	45 330	30 309	43 247	15 021	-2 465
Heltidsstationer	0	303	153	303	86 409	85 335	81 755	1 074	1 377
Deltidsstationer	0	24	0	24	36 661	37 026	34 655	-365	-341
Samhällsskydd	16 483	15 042	15 172	-1 441	10 667	9 181	8 903	1 486	45
Utbildning	4 870	4 903	3 659	33	10 404	9 313	8 516	1 091	1 124
Drift	1 040	1 382	1 457	342	24 091	24 054	23 691	37	379
Operativ ledning	5 785	6 336	5 370	551	33 270	33 417	31 781	-147	404
Totalt	247 033	229 359	230 537	-17 674	246 832	228 635	232 548	18 197	523

■ **Utökade pensionskostnader på cirka 2,5 mkr** har bokats upp på förbundsledning vilket är förklaringen till den stora negativa avvikelser. Vi kan dock notera en positiv avvikelse när det gäller kapitalkostnaderna som är cirka en mkr lägre än budget. Stora investeringar aktiverades under slutet av året och några planerade fordonsinvesteringar tas i bruk först under början av 2024 vilket gör att avskrivningskostnaderna inte blev så höga som vi förväntade oss.

■ **Heltidsstationerna visar ett positivt utfall** vilket bland annat beror på en stationschefsvakans samt en intäkt från släckmedelscentralen som inte fanns med i budget.

■ **Deltidsstationerna visar ett litet underskott** i bokslutet 2023, vilket kan förklaras med att årets lönerrevision blev något dyrare än förväntat.

■ **Vår myndighetsutövning hade högt uppsatta förväntningar** när det gällde intäkterna 2023. Antalet tillsyner är fler 2023 i jämförelse med 2022, men det var trots detta en negativ avvikelse mot budget. Under 2023 debiterade vi för 154 färre onödiga automatlarm vilket resulterade i en budgetavvikelse på cirka 800 tkr. Intäktsbortfallet balanserades dock upp av lägre personalkostnader.

■ **Förbundets driftverksamhet följer 2023 års budget** på totalen trots att material- och reparationskostnaderna på våra fordon sticker iväg rejält. Vi kan konstatera en avvikelse på cirka en mkr som dock hämtades hem bland annat på våra lokalkostnader samt genom något högre intäkter än vad vi hade budgeterat.

■ **Antalet IVPA-utryckningar (i väntan på ambulans) ökade** i jämförelse med föregående år vilket har påverkat intäktsidan positivt. För operativ ledning finns annars inga stora avvikelser att notera.

RESULTATRÄKNING

Belopp i Tkr	Not	2023	2022
Verksamhetens externa intäkter	2	34 161	29 252
Verksamhetens kostnader	3, 4, 5	-214 314	-225 220
Avskrivningar	6, 7	-9 292	-9 695
Summa verksamhetens nettokostnader		-189 445	-205 663
Medlemsbidrag	8	195 198	203 751
Summa medlemsbidrag		195 198	203 751
Verksamhetens resultat		5 753	-1 912
Finansiella intäkter		0	0
Finansiella kostnader	9	-5 030	-99
Resultat efter finansiella poster		723	-2 011
Årets resultat		723	-2 011

BALANSRÄKNING

Belopp i Tkr	Not	2023	2022
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
Bygg- och markanläggningar	6	2 799	1 540
Maskiner och inventarier	7	51 809	45 962
Summa materiella anläggningstillgångar		54 608	47 502
Finansiella anläggningstillgångar			
Långfristiga fordringar	12	40 960	60 607
Summa finansiella anläggningstillgångar		40 960	60 607
Summa anläggningstillgångar		95 568	108 109
Omsättningstillgångar			
Kortfristiga fordringar	10	40 849	30 153
Kassa och bank		0	0
Summa omsättningstillgångar		40 849	30 153
Summa tillgångar		136 417	138 262
EGET KAPITAL, AVSÄTTNINGAR OCH SKULDER			
Eget kapital			
Balanserat resultat		13 497	15 508
Årets resultat		723	-2 011
Summa eget kapital	11	14 220	13 497
Avsättningar			
Avsättningar för särskild avtalspension	12	40 960	60 607
Summa avsättningar		40 960	60 607
Skulder			
Långfristiga skulder	13	19 963	9 762
Kortfristiga skulder	14	61 274	54 396
Summa skulder		81 237	64 158
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		136 417	138 262
Ansvarförbindelser och pensionsförpliktelser som inte upptagits bland avsättningar och skulder		0	0
Kapital i överskottsfond hos Skandia Liv		1 938	1 706

KASSAFLÖDESANALYS

Belopp i Tkr	2023	2022
Tillförda medel		
Resultat efter finansiella poster	723	-2 011
Justering för av- och nedskrivningar	9 292	9 695
Realisationsvinster anläggningstillgångar	-375	-526
Ökning/minskning avsättningar	-19 647	2 465
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapital	-10 007	9 623
Ökning/minskning kortfristiga fordringar	-10 696	-2 165
Ökning/minskning kortfristiga skulder	6 878	5 920
Kassaflöde från den löpande verksamheten	-3 818	3 755
Investeringsverksamheten		
Investeringar i materiella anläggningstillgångar	-16 398	-3 733
Försäljning av anläggningstillgångar	375	0
Justeringar för effekt av utrangeringar	0	561
Investeringar i finansiella anläggningstillgångar	19 647	-2 465
Kassaflöde från investeringsverksamheten	3 624	-5 637
Finansieringsverksamheten		
Ökning/minskning av långfristiga skulder	10 201	-7 741
Kassaflöde från finansieringsverksamheten	10 201	-7 741
Årets kassaflöde	0	0
Likvida medel vid årets början	0	0
Likvida medel vid årets slut	0	0
Förändring av likvida medel	0	0

REDOVISNINGSPRINCIPER

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med lagen (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning i tillämpliga delar.

Materiella anläggningstillgångar

Fordon, inventarier och fastighetsanläggningar med minst tre års ekonomisk livslängd och ett anskaffningsvärde på minst 1,5 prisbasbelopp redovisas som materiella anläggningstillgångar.

Anläggningstillgångarna har i balansräkningen upptagits till anskaffningsvärdet efter avdrag för planenliga avskrivningar. Förbundet tillämpar komponentavskrivning. Avskrivningarna för varje investering påbörjas månaden efter tillgången tagits i bruk.

Följande avskrivningstider tillämpas:

Markanläggningar	20 år
Fastighetsanläggningar	5-10 år
Fordon	8-15 år
Övrigt räddningstjänstmaterial	5-10 år
Inventarier	3-10 år
IT-utrustning	3 år

Fordringar

Fordringar upptas till det belopp, som efter individuell bedömning beräknas bli betalt.

Avsättningar

Under avsättningar redovisas pensionskuldsökningen för den del av utryckningspersonalen som har rätt till särskild avtalspension, vilket endast berör personal från Norrköpings och Linköpings kommuner.

Pensionsrätten inarbetas löpande och kostnadsförs enligt beräkningar gjorda av förbundets pensionsadministratör. Beräkningarna har skett enligt "Riktlinjer för beräkning av pensions-skuld - RIPS 19" utarbetade av Sveriges Kommuner och Regioner. Vid beräkning av särskild avtalspension har en genomsnittlig pensionsålder på 60 år använts. De personer som kan få särskild avtalspension i förbundet har dock rätt att ta ut pensionen från 58 års ålder. Historiskt har pensionsåldern varit högre än 58 år. Förändring av skulden redovisas i resultaträkningen.

Upparbetad pensionsrätt för personal som vid förbundsbildningen 2010-01-01 övergick till anställning i Räddningstjänsten Östra Götaland redovisas och bekostas av respektive medlemskommun.

Leasingavtal

Samtliga leasingavtal där förbundet är leasagare redovisas som operationell leasing (hyresavtal). Leasingavgiften redovisas som en kostnad linjärt över leasingperioden.

NOTER

NOT 1 Redovisningsprinciper

Bokslutet är upprättat i enlighet med lagen (Lag 2018:597) om kommunal bokföring och redovisning i tillämpliga delar. Samma redovisningsprinciper och beräkningsmetoder har använts i delårsrapporten som i den senaste årsredovisningen. Leasingavtal med ett värde som understiger ett prisbasbelopp eller har en nyttjandeperiod på tre år eller mindre, klassificeras som operationell leasing. För leasingavtal överstigande ett prisbasbelopp och ett nyttjande överstigande tre år sker en bedömning enligt RKR R5 om avtalet ska klassificeras som operationellt eller finansiellt.

NOT 2 Verksamhetens externa intäkter

	2023-12-31	2022-12-31
Utbildning	4 903	3 659
Felaktiga automatlarm	8 220	8 708
Årsavgift automatlarm	5 031	4 776
Avtal, räddningstjänst	10 548	8 206
Tillstånd och tillsyner	1 526	1 263
Övrig intäkter	3 094	2 484
Övriga bidrag	839	156
Summa	34 161	29 252

NOT 3 Verksamhetens kostnader

	2023-12-31	2022-12-31
Köpta tjänster	-15 091	-15 085
Personalkostnader	-183 941	-169 770
Förändring avsättning SAP-R	24 567	-2 465
Kostnader SAP-R	-3 740	-3 223
Övriga kostnader	-36 118	-34 677
Summa	-214 314	-225 220

NOT 4 Leasing

	2023-12-31	2022-12-31
Avtal som redovisas som operationell leasing avser lokalhyra, moduler, fordon, kaffemaskiner		
Med förfall inom 0-3 år	387	301

NOT 5 Räkenskapsrevision

	2023-12-31	2022-12-31
Kostnader för räkenskapsrevision av sakkunnigt biträde	-200	-90
Summa	-200	-90

NOT 6 Bygg- och markanläggningar

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	3 012	1 979
Investeringar under året	1 450	1 033
Utgående anskaffningsvärde	4 462	3 012
Ingående ackumulerade avskrivningar	-1 472	-1 281
Årets avskrivningar	-191	-191
Utgående ackumulerade avskrivningar	-1 663	-1 472
Bokfört värde bygg- och markanläggningar	2 799	1 540

NOT 7 Maskiner och inventarier

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärde	146 795	146 464
Investeringar under året	14 948	2 700
Utrangeringar under året	-388	-2 369
Utgående anskaffningsvärde	161 355	146 795
Ingående ackumulerade avskrivningar	-100 833	-93 663
Årets avskrivningar	-9 101	-9 504
Avskrivningar hänförliga till utrangeringar	388	2 334
Utgående ackumulerade avskrivningar	-109 546	-100 833
Bokfört värde maskiner och inventarier	51 809	45 962

Specifikation per anläggningsslag

	2023-12-31	2022-12-31
Inventarier	5 834	6 818
Fordon	41 363	39 144
Pågående investeringar	4 612	0
Summa	51 809	45 962
Genomsnittlig nyttjandeperiod	10,4 år	10,3 år

NOT 8 Medlemsbidrag

	2023-12-31	2022-12-31
Grundläggande medlemsbidrag		
Linköpings kommun	101 787	95 359
Norrköpings kommun	88 866	83 099
Söderköpings kommun	10 080	9 475
Valdemarsviks kommun	6 648	6 335
Åtvidabergs kommun	7 464	7 018
Summa grundläggande medlemsbidrag	214 845	201 286

Förändring av upplupna medlemsbidrag för SAP-R-kostnader

	2023-12-31	2022-12-31
Linköpings kommun	-10 491	1 316
Norrköpings kommun	-9 156	1 149
Summa	195 198	203 751

NOT 9 Finansiella kostnader

	2023-12-31	2022-12-31
Bankavgifter	-22	-29
Räntekostnader, avsättning SAP-R	-4 929	
Räntekostnader	-79	-70
Summa	-5 030	-99

NOT 10 Kortfristiga fordringar

	2023-12-31	2022-12-31
Kundfordringar	30 462	20 846
Ingående moms skattefri verksamhet	2 093	1 834
Diverse kortfristiga fordringar	596	719
Förutbetalda kostnader	5 717	5 450
Upplupna intäkter	1 981	1 304
Summa	40 849	30 153

NOT 11 Eget kapital

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående balans	-13 497	-15 508
Årets resultat	-723	2 011
Utgående balans	-14 220	-13 497

NOT 12 Avsättningar för särskild avtalspension

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående avsättning	60 607	58 142
Pensionsutbetalningar	-3 770	-3 376
Förändring pension inkl ränte- och basbeloppsuppräknings	-12 029	5 360
Förändring av löneskatt	-3 848	481
Utgående avsättning	40 960	60 607
Utredningsgrad (tidigare aktualiseringsgrad)	98%	97%

NOT 13 Långfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Utnyttjande av checkkredit	19 963	9 762
Summa	19 963	9 762

Förbundet är anslutet till ett koncernkonto, där Norrköpings kommun är kontohavare gentemot kreditgivande bank. Beviljad kredit uppgår till 200 miljoner. Inga panter eller ansvarsförbindelser är ställda för krediten.

NOT 14 Kortfristiga skulder

	2023-12-31	2022-12-31
Leverantörsskulder	11 623	10 051
Utgående moms	2 515	1 126
Personalens skatt och arbetsgivaravgifter	3 359	3 838
Upplupna semesterlöner	9 635	9 275
Upplupen kompledighetsskuld	310	395
Upplupen pensionskostnad	4 968	5 404
Upplupen särskild löneskatt	5 949	4 079
Övriga upplupna kostnader	1 655	1 057
Förutbetalda intäkter	21 260	19 171
Summa	61 274	54 396

FÖRBUNDSREKTIIONEN

Förbundsrektionen för Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland tillsammans med förbundsrektionen avlämnar 15 mars denna årsredovisning.

ORDINARIE

Christer Frey
(M), Norrköping

Mari Hultgren
(S), Linköping

Göran Gunnarsson
(C), Linköping

Thomas Johansson
(SD), Norrköping

Jessica Svensson
(S), Norrköping

Johan Nordlander
(M), Linköping

Magnus Cato
(S), Norrköping

Marcus Fröderberg
(S), Söderköping

Anders Sjölander
(M), Valdemarsvik

Yvonne de Martin
(C), Linköping

Henrik Lindgren
(C), Söderköping

Anders Carlsson
(C), Valdemarsvik

Lars-Åke Bergstrand
(S), Åtvidaberg

Dag Petersson
(C), Åtvidaberg

ERSÄTTARE

REVISIONSBERÄTTELSE 2023

Till: Kommunalförbundet Räddningstjänsten, Östra Götaland, Norrköpings kommunfullmäktige, Linköpings kommunfullmäktige, Åtvidabergs kommunfullmäktige, Söderköpings kommunfullmäktige, Valdemarsviks kommunfullmäktige.

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer, har granskat den verksamhet som bedrivits i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland (organisationsnummer 222000–2758) av dess rektion. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Förbundsrektionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivs enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisions- sed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisions- reglementet. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i "Revisorernas redogörelse".

Förbundet har ett fortsatt negativt balanskravsresultat om drygt minus två miljoner kronor att återställa. Rektionen har i enlighet med KL 11 kap 12§, tidigare fastställt en åtgärdsplan för att åter- ställa det negativa balanskravsresultatet inom utsatt tidsperiod.

I förbundets redovisning av målpåfyllelse framgår att sju mål av elva bedöms vara uppfyllda och fyra mål bedöms vara delvis uppfyllda. Redovisningen av utfallet är till vissa delar otydlig. Bedömningskriterierna framgår inte, hur stor del av indikatorerna som ska vara uppfyllda för respektive nivå: uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt. Det saknas en tydlig dokumenterad analys hur utfallet bedömts och ska tolkas. Vår bedömning är att resultatet delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fastställts.

Vi bedömer, trots ovanstående, sammantaget att förbundsrektionen i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt. Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att rektionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och delvis förenligt med de verksamhetsmål som rektionen fastställt för 2023.

Vi tillstyrker, att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för rektionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Norrköping den 22 mars 2024

Urban Pehrsson
Förtroendevald revisor
utsedd av Norrköpings kommun

Gunnel Öman Genneback
Förtroendevald revisor
utsedd av Linköpings kommun

Alexander Höglund
Förtroendevald revisor
utsedd av Norrköpings kommun

Eva Lindblad
Förtroendevald revisor
utsedd av Linköpings kommun

Ankom: 2024-04-11 Ärende: KS-KoS 2024.9 Handling: 424166

RÄDDNINGSTJÄNSTEN ÖSTRA GÖTALAND

Besök: Albrektsvägen 150, Norrköping Post: Albrektsvägen 150, 602 39 Norrköping Växel: 010-480 40 00 E-post: info@rtog.se www.rtog.se

 räddningstjänsten östra götaland

 @raddningstjanstenostragotaland

 räddningstjänsten östra götaland

Rättningstjänsten
Östra Götaland

(13)

KS-KcS.2024.9

Frågan om ansvarsfrihet för direktionen i Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG) för verksamhetsåret 2023

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Sektor service och samhällsbyggnad
Dennis Gidlund
Kanslichef
Tel: 0123-194 29
E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunfullmäktige

Frågan om ansvarsfrihet för direktionen i Räddningstjänsten Östra Götaland (RTÖG) för verksamhetsåret 2023

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beslutar att för Valdemarsviks kommuns del bevilja direktionen samt dess enskilda ledamöter och ersättare ansvarsfrihet för verksamhetsområdet 2023.

Ärendebeskrivning

Revisorerna tillstyrker i revisionsberättelsen för 2023 att direktionen och dess ledamöter beviljas ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Enligt §5 arbetsordningen för kommunfullmäktige ska presidiet vid behov bereda frågor och ärenden om ansvarsfrihet och anmärkningar.

Ekonomiska konsekvenser

Beslutet medför inga ekonomiska konsekvenser.

Kommunfullmäktiges presidium

Mathias Knutsson
ordförande

Petra Battel
1:e vice ordförande

Göran Tinglöf
2:e vice ordförande

Räddningstjänsten
Östra Götaland

FÖRBUNDSREVISIONEN

Till:

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland
Norrköpings kommunfullmäktige
Linköpings kommunfullmäktige
Åtvidabergs kommunfullmäktige
Söderköpings kommunfullmäktige
Valdemarsviks Kommunfullmäktige

Revisionsberättelse 2023

Vi, av fullmäktige utsedda revisorer har granskat den verksamhet som bedrivits i kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland (organisationsnummer 222000–2758) av dess direktion. Granskningen har utförts av sakkunniga som biträder revisorerna.

Förbundsdirektionen ansvarar för att verksamheten bedrivs enligt gällande mål, beslut och riktlinjer samt de lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten. De ansvarar också för att det finns en tillräcklig intern kontroll.

Revisorerna ansvarar för att granska verksamhet, intern kontroll och räkenskaper och pröva om verksamheten bedrivits enligt de uppdrag, mål, lagar och föreskrifter som gäller för verksamheten.

Granskningen har utförts enligt kommunallagen, god revisionssed i kommunal verksamhet, förbundsordningen och revisionsreglementet. Granskningen har haft den omfattning och inriktning samt givit det resultat som redovisas i bilagan "Revisorernas redogörelse".

Förbundet har ett fortsatt negativt balanskravsresultat om drygt -2 mnkr att återställa. Direktionen har i enlighet med KL 11 kap 12§ tidigare fastställt en åtgärdsplan för att återställa det negativa balanskravsresultatet inom utsatt tidsperiod.

I förbundets redovisning av måluppfyllelse framgår att 7 mål av 11 bedöms vara uppfyllda och 4 mål bedöms vara delvis uppfyllda. Redovisningen av utfallet är till vissa delar otydlig.

Bedömningskriterierna framgår inte, hur stor del av indikatorerna som ska vara uppfyllda för respektive nivå; uppfyllt, delvis uppfyllt eller ej uppfyllt. Det saknas en tydlig dokumenterad analys hur utfallet bedömts och ska tolkas. Vår bedömning är att resultatet delvis är förenligt med de verksamhetsmål som faststälts.

Vi bedömer, trots ovanstående, sammantaget att förbundsdirektionen i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland har bedrivit verksamheten på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Vi bedömer att räkenskaperna i allt väsentligt är rättvisande.

Vi bedömer att direktionens interna kontroll har varit tillräcklig.

Vi bedömer sammantaget att resultatet enligt årsredovisningen är förenligt med de finansiella mål och delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt för 2023.

Vi tillstyrker, att respektive fullmäktige beviljar ansvarsfrihet för direktionen samt de enskilda ledamöterna i densamma.

Norrköping den 22 mars 2024

Urban Pehrsson
Förtroendevald revisor
utsedd av Norrköpings kommun

Gunnel Öman Genneback
Förtroendevald revisor
utsedd av Linköpings kommun

Alexander Höglund
Förtroendevald revisor
utsedd av Norrköpings kommun

Eva Lindblad
Förtroendevald revisor
utsedd av Linköpings kommun

Bilagor:

Till revisionsberättelsen hör bilagorna:

Revisionsredogörelse 2023

Grundläggande granskning av Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland 2023

Sakkunnigas biträdes yttrande om delårsrapport

Granskning av god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse i delårsrapport 2023-08-31, kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland.

Sakkunnigas biträdes yttrande om årsredovisning

Granskning av god ekonomisk hushållning i årsredovisning 2023, kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland.

Räddningstjänsten
Östra Götaland

FÖRBUNDSREVISIONEN

REVISIONSREDOGÖRELSE 1(3)

2024-03-22

KR 2023/0017

Revisionsredogörelse 2023

Inledning

En viktig del i förbundsrevisorernas arbete är planeringen, där valet av granskningsområde blir avgörande för revisionens resultat. Revisionens granskning sker därför utifrån en riskbedömning som dokumenteras i en revisionsplan. Revisorernas samlade bedömning finns i revisionsberättelsen och de väsentligaste synpunkterna finns sammanfattade i denna revisionsredogörelse.

Årets övergripande granskning har skett i dialog med förbundets ledning. Varje granskning har dokumenterats i en rapport som kommuniceras med förbundet.

Revisionens arbete

Under året har revisionen utförts av fyra förtroendevalda revisorer, 2 från Linköping och 2 från Norrköping. Revisorerna har i sitt arbete biträttats av sakkunniga från revisionskontoret i Norrköping och Linköping, samt upphandlat sakkunnigstöd vid granskning av räkenskaperna. I förbundet ingår även tre andra medlemskommuner, Åtvidaberg, Söderköping och Valdemarsvik. Dessa tre kommuner har inte någon egen revisor i förbundsrevisionen och därför avser förbundsrevisionen att efter årets granskning inbjuda till ett möte med dessa revisorer. Avsikten är att ge dessa revisionsgrupper möjligheten att ställa frågor om revisionen och ge sitt perspektiv på räddningstjänsten i förbundet.

Revisionen i sammandrag

Granskning av Delårsrapport och god ekonomisk hushållning 2023

Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland har upprättat en delårsrapport (tertialrapport) med helårsprognos per den 31 augusti 2023.

Revisorerna har genomfört en översiktlig granskning av delårsrapport och god ekonomisk hushållning per 31 augusti 2023.

2024-03-22

Revisorerna kan inte bedöma resultatet i delårsrapporten, om de finansiella målen kommer bli uppfyllda eller inte till sin helhet. Revisorerna kan inte bedöma om verksamhetsmålen kommer bli uppfyllda eller inte.

Grundläggande granskning 2023

Revisorerna har även genomfört en översiktlig granskning av förbundets verksamhet, ekonomi och interna kontroll. De slutsatser som den grundläggande granskningen lyfter är följande:

- Den sammantagna bedömningen är att styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten inte är helt tillfredsställande.
- Den sammantagna bedömningen är att förbundets styrning, ledning, uppföljning och kontroll av ekonomin är tillfredsställande.
- Den sammanfattande bedömningen är att den interna kontrollen är tillräcklig.

Granskning av årsbokslut och årsredovisning samt god ekonomisk hushållning 2023

Revisorerna har genomfört en granskning av årsbokslut och årsredovisning. Den samlade bedömningen är att dessa är upprättade enligt god redovisningssed i kommunal verksamhet och att räkenskaperna är rättvisande.

Förbundsrevisorerna skall bedöma om resultatet i årsredovisningen är förenligt med de mål som förbundsdirektionen beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten. De slutsatser som granskningen av god ekonomisk hushållning lyfter är följande:

- De av direktionen fastställda mål och uppdrag för god ekonomisk hushållning har avrapporterats i årsredovisningen.
- Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls. Detta baseras på yttrandet från sakkunnig som granskat räkenskaperna enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision.
- Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål och delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt för 2023.

2024-03-22

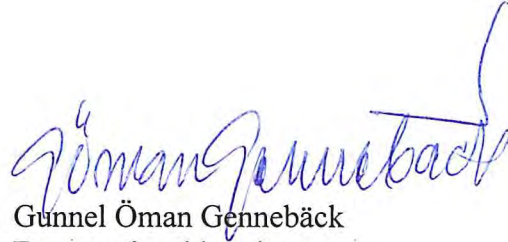
Beslut om revisionsredogörelsen 2023

Revisionsredogörelsen för kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland år 2023 fastställdes av förbundsrevisionen den 22 mars 2024.

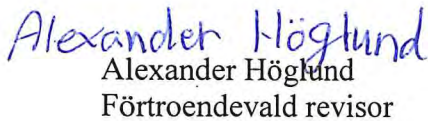
FÖRBUNDSREVISIONEN

Urban Pehrsson
Förtroendevald revisor

Gunnel Öman Genneback
Förtroendevald revisor

Alexander Höglund
Förtroendevald revisor

Eva Lindblad
Förtroendevald revisor

**Räddningstjänsten
Östra Götaland**

**Grundläggande granskning
2023**

2023-10-13

KR 2023/0017

Handläggare, titel, telefon

Örjan Högberg, sakkunnig revisor
011-15 17 15

Revisionsrapport av kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland

Innehållsförteckning

1. Inledning.....2
2. Kommunalförbundets ansvarsområde 3
3. Resultat och bedömning av dokumentstudier och intervjuer 3

1. Inledning

Förbundsrevisorerna ska varje år granska Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland. Granskningen ska genomföras enligt god revisionssed i kommunal verksamhet och i enlighet med kommunallagen. Utifrån revisorernas riskanalys 2023 har ett fokus i granskningen legat på förbundets styrning av ekonomi med hänsyn till besparingskrav, samhällsutveckling, befolkningsökning, klimatförändringar, mm.

1.1 Revisionsfrågor

Denna basgranskning ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är förbundets ledning, styrning, uppföljning och kontroll av verksamheten ändamålsenlig och tillfredsställande?
- Är förbundets ledning, styrning, uppföljning och kontroll av ekonomin tillfredsställande?
- Har förbundet en tillräcklig intern kontroll?

1.2. Metod och avgränsning

Räddningstjänsten Östra Götaland är granskad på ett övergripande sätt vilket innebär att vi utifrån ett särskilt granskningsprogram gått igenom vissa styrande processer för förbundet. Den metod som granskningen baseras på är systematiska dokumentstudier samt intervjuer. Det innebär att vi i första hand granskat om förbundet har system och rutiner för en fungerande styrning av verksamheten. Tillämpningen har inte granskats fullt ut. Intervjuer har skett med politiker och tjänstepersoner. De bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på gällande lagstiftning och nedanstående revisionskriterier.

1.3. Kvalitetssäkring

Denna rapport är sakgranskad av de som intervjuats. Slutsatserna och revisionsbedömningarna ansvarar revisionskontoret för. Rapporten är även kvalitetssäkrad enligt Skyrevs¹ rekommendationer av stadsrevisorn i Norrköpings kommun, Caroline Nyman.

1.4. Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på gällande lagstiftning och Förbundsordning för Räddningstjänsten Östra Götaland.

---

¹ Skyrev är en yrkesförening för yrkesrevisorer i primärkommuner. Föreningen ger ut och normerar yrkesrevisorernas arbete. www.skyrev.se

Granskningen utgår ifrån följande revisionskriterier:

- Lagstiftning (kommunallag, förvaltningslag, speciallagstiftning)
- Förbundsordning för Räddningstjänsten Östra Götaland, 2020-03-04
- Överenskommelse mellan medlemmarna och Räddningstjänsten Östra Götaland, 2020-03-24.
- Handlingsprogram enligt lagen om skydd mot olyckor

2. Kommunalförbundets ansvarsområde

Förbundets medlemmar är Linköpings, Norrköpings, Söderköpings, Valdemarsviks och Åtvidabergs kommuner. Vid granskningstillfället har förbundet 430 anställda, samt 43 brandvärnsmän, som fördelar sig på fyra heltidsstationer, tolv deltidstationer, fyra räddningsvårn och två utbildningsanläggningar. Emellertid är utbildningsanläggningen i Linköping på Djurgården stängd och tillfälligt flyttat till Kallerstads station. Förutom uttryckande verksamhet arbetar Räddningstjänsten Östra Götaland för färre olyckor och minskade skador genom utbildning och information samt stödjer företag och organisationer i deras säkerhetsarbete. En del av verksamheten är även myndighetsutövning i form av tillsyn som sker i en förebyggande verksamhet.

Förbundet arbetar i medlemskommunerna med olycksförebyggande åtgärder, räddningsinsatser samt risk- och sårbarhetsanalyser. Förbundet stödjer även medlemskommunerna med säkerhetsarbete och krishantering.

3. Resultat och bedömning av dokumentstudier och intervjuer

3.1. Styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamhet

Vid granskningstillfället har direktionen haft sex sammanträden, av planerade åtta, under 2023. Närvaron har varit tillfredsställande.

Från och med 2020 gäller den nya förbundsordningen, och den så kallade överenskommelsen mellan medlemskommunerna och förbundet, vilken klargör och preciserar förbundets uppdrag och uppgifter så som de beskrivs i förbundsordningen. Inför 2023 har en översyn gjorts av överenskommelsen, varvid vissa justeringar har gjorts. Vid direktionens möte 2023-05-31 fastställde förbundet en reviderad och uppdaterad överenskommelse. I förslaget till reviderad överenskommelse har bland annat förbundets uppdrag att verka för att fler kommuner blir medlemmar tagits bort. Detta innebär emellertid inte att fler kommuner på eget initiativ kan bli medlemmar.

Sedan 2016 finns en fastställd styrmodell för förbundet. Enligt uppgift har styrmodellen till vissa delar blivit inaktuell, vilket även revisionen tidigare

Revisionskontoret

2023-10-13

har uppmärksammat. Förbundets organisation har både ändrats och utvecklats sedan 2016. Förbundet startade därför under 2022 ett arbete med att aktualisera styrmodellen och samordna den efter de styrande dokumenten. Från protokoll 2023-01-26 framgår att förbundet har saknat en övergripande och samlande struktur för sådana styrande dokument som inte är lagstadgade eller som omfattas av direktionens styrmodell. Många styrande dokument har tagits fram successivt under åren, allteftersom behov har uppstått, utan att det funnits en samlande och övergripande struktur. Konsekvensen av detta är att antalet styrande dokument har blivit många, ser olika ut, har olika benämningar och är ibland överlappande, vilket har lett till onödigt ineffektivitet och otydlighet. Vid revisionsmötet 2023-01-26 beslutades därför att anta ”*Förbundsbestämmelse 100 - Hantering av styrande dokument i Räddningstjänsten Östra Götaland*”. Syftet med detta dokument är att definiera vad som är ett styrande dokument och skapa en enhetlig terminologi och struktur för de styrande dokumenten, enligt nedan.

Vid direktionens möte 2023-04-28 fastställde förbundet en reviderad och uppdaterad styrmodell, med utgångspunkt i *Förbundsbestämmelse 100*. Syftet med styrmodellen är att uppnå en effektiv och ändamålsenlig styrning och ledning av förbundet. I styrmodellen ingår följande styrdokument:

- RTÖG 2023: Dokumentet pekar ut verksamhetens långsiktiga inriktning och utgör en vägledning för förbundets fortsatta styrdokument. En revidering utifrån förändringar i omvärlden antogs vid direktionens möte 2022-11-03.
- Direktionens avsiktsförklaring: Avsiktsförklaringen är ett dokument som beslutas inför ny mandatperiod. Där anger direktionen målen för förbundets verksamhet i form av förväntade effekter inom de områden som direktionen själva anser väsentliga. Avsiktsförklaringen utgår från RTÖG 2030 samt förbundets strategiska plan för perioden.
- Verksamhetsplan: Verksamhetsplanen för 2023 innehåller fem målområden, som är framtagna utifrån dokumentet RTÖG 2030 - vägen framåt, den strategiska planen samt direktionens avsiktsförklaring.
- Produktionsplan (för andra linjens chefer)

Förbundet anger att förbundsordningen och överenskommelser inte ingår i denna styrmodell eftersom de beslutas av medlemskommunerna eller tillsammans med medlemskommunerna. Inte heller handlingsprogrammet enligt lagen om skydd mot olyckor omfattas av styrmodellen, då den betraktas som ett redovisande dokument av den verksamhet som är ett resultat av andra styrdokument.

Förbundsdirektionens avsiktsförklaring för åren 2020–2023 fastställdes 2019. I avsiktsförklaringen anges fyra inriktningsmål för; olycksförebyggande verksamhet och räddningstjänst, stärkt säkerhet för enskilda, en attraktiv arbetsplats med stärkt chefskap och ett växande förbund med stabil ekonomi. Utifrån denna och i enlighet med förbundets

2023-10-13

styrmodell har direktionen vid sitt sammanträde i december 2022 fastställt verksamhetsplan och budget för 2023. Förbundets verksamhetsplan har 5 målområden innehållande sammanlagt 9 mål, till vilka indikatorer kopplas för att mäta måluppfyllelsen. Utöver det återfinns också 2 mål inom vad förbundet kallar ”Övriga mål av vikt”.

Målområde	Mål
Stärkt skydd för riskutsatta	<p>1. Riktade insatser för riskutsattas brandskydd. Människor som är utsatta för brandrisk ska genom selektiva insatser få riktat stöd för att kunna ordna sitt brandskydd. Risken för upprepade bränder hos dessa riskutsatta ska minska.</p> <p>2. Individuella insatser för särskilt riskutsattas brandskydd Människor som är särskilt utsatta för att omkomma eller svårt skadas genom brand ska få individuellt stöd för att få ett individanpassat brandskydd. Andra aktörer ska ges särskilt stöd för att åstadkomma individanpassat brandskydd. Risken för återkommande bränder hos särskilt riskutsatta ska minska.</p>
Utvecklad operativ förmåga	<p>3. Utvecklad operativ förmåga Nya särskilda förmågor ska tillföras verksamheten. Kunskapen och förmågan inom räddningstjänst under höjd beredskap ska öka.</p> <p>4. Stärkt förmåga att hantera stora olyckor Samhället och människor ska skyddas från konsekvenser av stora olyckor. Detta ska ske genom att utveckla vår förmåga att leda omfattande räddningsinsatser.</p>
Öka civilas insatser	<p>5. Civila insatspersoner (CIP) Den som drabbas av en olycka dit vår insatstid är lång ska kunna få en första hjälp av civila insatspersoner. Dessa ska finnas i första hand i områden där vår insatstid är 20 minuter eller längre.</p> <p>6. Förstärkt bygd Människor som bor där vår insatstid överstiger 20 minuter eller längre ska genom selektiva insatser ges stöd för att själva kunna skapa ökad säkerhet.</p>
Ökad hållbarhet	<p>7. Minskad resursanvändning Vi ska bidra till en hållbar utveckling genom att i första hand minska vår resursanvändning, och i andra hand använda mer förnybara resurser och minska våra utsläpp.</p> <p>8. Jämställdhet och mångfald Att leva ett liv fritt från våld och diskriminering är en grundläggande mänsklig rättighet och dessutom avgörande för att människor ska kunna utveckla sin fulla potential. Genom fortsatt arbete med lika rättigheter och möjligheter för alla, kan rekryteringsbasen öka och fler medarbetare utvecklas i sin yrkesroll, vilket i sin tur leder till ökad verksamhetsutveckling.</p>

Ökad säkerhet	<p>9. Ökad kontinuitet</p> <p>Vår verksamhet ska fungera i såväl fred, kris som krig så att människor alltid kan få hjälp. Detta ska ske genom att vår förmåga att leda och upprätthålla en tolerabel verksamhet ska öka.</p>
Övriga mål av vikt	<p>10. Säkrare barn och ungdomar</p> <p>Barn och ungdomar i medlemskommunernas skolor ska erbjudas utbildning av oss och fått ökad kunskap om brand- och trafiksäkerhet. Vid bränder i skolmiljöer ska uppsökande besök ske. Genom selektiva insatser ska ungdomar få bättre relation till och kunskap om oss.</p> <p>11. Säkerhet vid vatten</p> <p>Människor som riskerar att omkomma eller skadas i drunkning ska ges ett ökat skydd genom att säkerheten vid badplatser ökar och beteendepåverkande aktiviteter sker.</p>

Målen i verksamhetsplanen följs upp delårsvis och helårsvis där resultatet av uppföljningen och vidtagna åtgärder, samt analys och prognos för helåret redovisas till direktionen efter varje tertiäl. Granskningen visar att avvikelser främst hanteras i förbundsrådet och i möjligaste mån arbetas bort innan uppföljningen presenteras för direktionen. Det är sällan som avvikelser är av sådan karaktär att det krävs ett beslut från direktionen. Till varje mål finns ett antal indikatorer som tillsammans utgör underlag för en samlad bedömning av måluppfyllelsen. Samtliga uppföljningar behandlas som beslutsärenden av direktionen. Vid granskningstillfället har uppföljningen för tertiäl 1 och tertiäl 2 redovisats för direktionen. Vid uppföljningen för tertiäl 1 framgår att förbundet bedömer att det finns en god följsamhet mot uppställda mål, samt att prognosen visar att samtliga mål kommer att uppfyllas. Vid uppföljningen efter tertiäl 2 bedömer förbundet att det finns en något mindre följsamhet, framförallt gällande *Civilas insatser*. Skälet till detta anges vara att dessa mål delvis är nya och att förbundet kan ha underskattat den arbetsmängd som krävs för att nå målet. När det kommer till civila insatspersoner är förbundet också beroende av andra aktörers arbete. En sämre följsamhet noterades även vad gäller *Stärkt skydd för riskutsatta*, där framtagande och implementeringen av nya interna rutiner tagit längre tid än beräknat.

Vid uppföljningen efter tertiäl 2 skriver förbundet att prognosen är att samtliga mål förutom målen under målområdet *Civilas insatser* kommer kunna nås. Förbundet förklarar det med att dessa mål inte bara beror på förbundet självt, utan att det även finns ett beroende av andra. Exempelvis har målet om civila insatser krävt samarbete med Brandskyddsföreningen och Linköpings universitet, samt att människor i de områden som är aktuella är intresserade i tillräcklig omfattning. Förbundet anger att den sammantagna bedömningen är att möjligheten till måluppfyllelse generellt sett är god, förutom målområdet *Civilas insatser*.

Under året har förbundet tecknat ett samarbetsavtal med Myndigheten för samhällsskydd och beredskap (MSB) angående ett Nationellt

Revisionskontoret

2023-10-13

kunskapscenter. Syftet med avtalet, som sträcker sig fram till 2028-12-31, är att MSB och förbundet gemensamt ska bygga upp och driva ett nationellt kunskapscenter inom området respons i det tidiga skedet. I avtalet regleras strukturen för samarbete och kompetenscentrets grundläggande funktion och arbetssätt. Förbundet kommer att leda kunskapscentret och samla landets räddningstjänster tillsammans med forskare, innovatörer och näringslivet.

Vid direktionens möte i mars presenterades uppföljningen för 2022. Denna visade att förbundet bedömde att åtta av tio mål hade nåtts fullt. Två av målen hade delvis nåtts. Orsaken till att alla mål inte nåtts fullt ut, angavs vara yttre faktorer som påverkade verksamheten, bland annat kriget i Ukraina, den besvärliga el-situationen och IT-attacken i december.

Revisionsbedömning

Förbundets har under 2023 uppdaterat sin styrmodell. Revisionen har tidigare rekommenderat direktionen att göra en översyn av sin styrmodell för att säkerställa att den samspelar med dagens organisation och direktionens styrning och ledning av verksamheten. Vi ser positivt på att denna rekommendation har hörtsammats under 2022 och 2023. Av granskningen framkommer att förbundet arbetar aktivt med målstyrningen och har med hjälp av styrmodellen utformat en struktur som underlättar målstyrningen.

Målen följs upp delårsvis och helårsvis, och resultatet av uppföljningen samt analys och prognos för helåret redovisas till direktionen efter varje tertial. Målen utgör en viktig del i förbundets verksamhetsstyrning som tillsammans med ekonomistyrningen visar vad förbundet ska uppnå och utveckla. De verksamhetsmål som direktionen beslutat om bedöms emellertid som vaga och har mer karaktären av direktionens viljetryttringar. I granskningen tas hänsyn till att förbundet är en politiskt styrd organisation där mål ofta är mer att betrakta som visioner. Då målen är vaga ställer detta höga krav på att målen istället behöver åtföljas av tydligt uppföljningsbara indikatorer för att ha en styrande effekt. De indikatorer som antagits bedöms på övergripande nivå vara ändamålsenliga mot bakgrund av förbundets uppdrag och innehållet i målen, det vill säga att de knyter an till målen och speglar måluppfyllelsen. I vissa fall bedöms indikatorerna vara otydligt definierade, i andra fall är de utformade som aktiviteter, och i några fall är det otydligt hur de ska mätas och vilka effekter de ska ge på måluppfyllelsen. Detta bidrar till svårigheter i att bedöma en enskild indikatorns effekt och därmed svårigheter i bedömning av måluppfyllelse. Vad gäller ett antal indikatorer rekommenderar vi även att storleken på den totala populationen som indikatorn avser att mäta redovisas. Detta är samma bedömning som föregående år.

Till skillnad från tidigare år redovisar förbundet en analys och prognos av måluppfyllelsen, vilket är positivt. Det är dock svårt att utläsa hur förbundets egna bedömning skett med avseende på om varje enskilt mål uppfylls, delvis blir uppfyllt alternativt inte blir uppfyllt. Den analys och prognos som presenteras bedöms som övergripande till sin karaktär där särskilda bedömningar saknas kring respektive mål. För samtliga mål

Revisionskontoret

2023-10-13

framgår inte någon tydlig gränsdragning avseende om målet kommer uppfyllas i sin helhet. Då dessa otydligheter i måluppfyllelsen föreligger kan vi inte bedöma om målen kommer bli uppfyllda eller inte.

Tillfredsställande	Inte helt tillfredsställande	Delvis tillfredsställande	Inte tillfredsställande
--------------------	------------------------------	---------------------------	-------------------------

3.2. Styrning, ledning, uppföljning och kontroll av ekonomi

Direktionen fastställde i december 2022 drifts- och investeringsbudget för 2023 och plan 2024–2028. Från budgethandlingen framgår att planen för 2024–2028 inte har indexuppräknats avseende personalkostnader, övriga kostnader, övriga intäkter eller medlemsbidraget. För 2023 och 2024 finns den tillfälliga ökningen av den förmånsbestämda pensionen specificerad på egen rad, då den bara påverkar dessa år enligt Skandias senaste prognosunderlag. Avskrivningskostnader och räntekostnader är en faktisk beräkning utefter den långsiktiga investeringsplanen.

RTÖG 2030 har legat till grund för en strategisk plan för perioden 2023–2027, som vid medlemsdialog i november 2022 aktualiserades till budget 2024–2028. Den strategiska planen består av fem strategiska utvecklingsområden, inom vilka det under perioden 2023–2028 planeras för särskilda satsningar. Dessa områden återfinns som mål i verksamhetsplanen för 2023. Budgethandlingarna för 2023 innehåller även en omvärld-/trendspaning med faktorer som påverkar ekonomin under perioden 2023–2028.

En uppräkningskrav på 0,5 procent, vilket ger 2,9 procent i uppräkningskrav på 0,5 procent, vilket ger 2,9 procent i uppräkningskrav av medlemsbidraget för budgetåret 2023. Förbundet anger att satsningar behöver göras under hela perioden 2023–2028 för att förbundet ska klara uppdraget. En kompensation för dessa satsningar kommer att läggas på den generella uppräkningskraven. Detta för att kunna fortsätta bedriva verksamhet enligt krav och uppsatta mål. Ökningen av pensionskostnaderna mellan 2022 och 2023 är cirka 8 mnkr. Delar av denna ökning beror på det nya pensionsavtalet, KAP-KR, som kommer att började gälla från och med den 1 januari 2023. Avtalet innebär att förbundet kommer att ha en kostnadsökning med ca 2,5 mnkr. Denna kostnadsökning kompenseras av medlemskommunerna. Resterande kostnadsökning beror på den historiskt höga inflationen som under 2022 kopplat till andra parametrar som gör att pensionsprognosen har räknats upp under åren 2023 och 2024.

Förbundet planerar nybyggnation av brandstation som ska ersätta nuvarande i Norrköping samt ett nytt räddningsövningsfält. Enligt uppgift framskrider planerna av en ny brandstation i Ljura, Norrköpings kommun, enligt planerna. Planen men ett nytt övningsfält har under 2023 fått korrigeras. Den ursprungliga planen var att anlägga övningsfältet i Norsholm, Norrköpings kommun. Vid direktionens möte 2023-08-23 beslutades att inte förlänga markoptionsavtalet med Norrköpings kommun avseende ett nytt övningsfält vid Norsholm och istället inleda arbetet med ett nytt

Revisionskontoret

2023-10-13

räddningsövningsfält med lokalisering vid Klinga, Norrköpings kommun. I samband med det beslutade även direktionen att hemställa till medlemskommunerna om medgivande att få ta de långfristiga lån som krävs för att finansiera uppförandet av ett nytt räddningsövningsfält vid Klinga, samt hemställa om ökat medlemsbidrag för att täcka de nettokostnadsökningar som ett nytt räddningsövningsfält vid Klinga innebär. Motivet bakom detta beslut om omlokalisering var att utredningar som gjorts visar på alltför stora svårigheter att använda marken i Norsholm för förbundets verksamhet. Norrköpings kommun och förbundet kom överens om att det inte är realistiskt att fortsätta utredningarna kring Norsholm. Den ursprungliga kalkylen från 2020 för ett övningsfält vid Norsholm pekade på en investeringsvolym på 125 mnkr. Uppdaterade kalkyler med 2023 års byggkostnader pekar på att denna investeringsvolym hamnar på omkring 190 mnkr. Investeringsvolymen för ett nytt övningsfält vid Klinga uppskattas till 185 mnkr.

Från budgethandlingen framgår förbundets investeringsplan. Investeringar avser fordon, räddningsmateriel, övrig verksamhetsknuten kommunikationsutrustning samt vissa lokalanknutna investeringar. Direktionen anger att under kommande år förväntas investeringsnivån ligga på en högre nivå än vad den legat på under tidigare år. Detta kommer resultera i högre kapitalkostnader i jämförelse med den nivå som förbundet för närvarande ligger på. Under perioden 2024 till 2028 kommer bland annat 11 räddningsfordon och 13 mindre fordon att införskaffas. Vidare planeras även att investera i IT-stöd och radiokommunikation till fordon under perioden för runt 6 mkr. Investeringskostnaden i samband med flytt till ny station i Norrköping uppskattas hamna på ca 1,5 mnkr. Kommande års investeringsplan kommer att innebära att förbundet årliga kapitalkostnader kommer att öka från 10,2 mkr till ca 12,5 mkr till år 2028.

Vid direktionens möte 2023-08-23 beslutades en ny timtaxa för myndighetsutövning till 1 176 kr. Förbundet anger att konsekvensen av nya timtaxor är att fler tillsyner kommer kunna genomföras, vilket i sin tur medför en ökad brandsäkerhet i samhället. Dessutom kommer förbundet få bättre förutsättningar för att leva upp till kraven i lagstiftningen.

Direktionen får likt tidigare år löpande ekonomisk uppföljning i form av utfall i jämförelse med periodiserad budget. Direktionen får den ekonomiska informationen utskickat i förväg inför möten. Uppföljningen fördelas på de olika verksamhetsgrenarna. Tertialvis sker en mer omfattande rapportering, både i text och siffror, där både periodens utfall och det prognostiserade utfallet för året jämförs med budget. Tertialuppföljningen innehåller även annan verksamhetsnära information och statistik, bland annat över personal och sjukfrånvaro. Av underlagen framgår också vad eventuella avvikelser beror på och det finns en analys avseende det prognostiserade utfallet för året.

Revisionskontoret

2023-10-13

Revisionsbedömning

Likt tidigare år visar granskningen att direktionen arbetar aktivt med att säkerställa de långsiktiga ekonomiska förutsättningarna för förbundet, och följer de överenskommelser vad gäller budgetprocessen.

Utöver den löpande ekonomiska uppföljningen upprättats mer omfattande tertialuppföljningar. Den ekonomiska informationen i såväl den löpande uppföljningen som i tertialrapporter innehåller prognos på helår som säkerställer ett underlag som ger direktionen möjlighet att fatta nödvändiga beslut vid eventuella ekonomiska avvikelser. Förbundets uppföljning och styrning av ekonomin bedöms som tillräcklig och ändamålsenlig.

Vår bedömning är att styrning, ledning, uppföljning och kontroll av ekonomin är tillfredsställande.

Tillfredsställande	Inte helt tillfredsställande	Delvis tillfredsställande	Inte tillfredsställande
--------------------	------------------------------	---------------------------	-------------------------

3.3. Intern kontroll

Direktionen fastställde internkontrollplanen för 2023 vid sitt sammanträde i december 2022. Till grund för internkontrollplanen finns en risk- och väsentlighetsanalys. En bruttolista med 27 risker finns framtagen utifrån en kartläggning/inventering som därefter värderats och prioriterats. I riskanalysen finns även ett ställningstagande till hur respektive risk ska hanteras/förebyggas och hur kontroll ska ske.

Direktionen har vid sina strategidagar tillsammans med representanter från kontoret genomfört en risk- och väsentlighetsanalys. Förbundets presidium tillsammans med internkontrollrepresentanterna erhåller sedan en sammanställd riskanalys som stäms av tillsammans med ledningsgruppen, varvid en prioritering av risker sker. Enligt uppgift sker i övrigt en löpande dialog med direktionen om vad ledningsgruppen anser vara väsentliga riskområden.

De områden och aktiviteter i riskanalysen som summerar till mer än 8 eller har en konsekvens på 5 har valts ut att ta med i internkontrollplanen för 2023. Internkontrollplanen omfattar 7 risker/kontrollmoment och spänner över lagar, riktlinjer, administration inkl. GDPR och ekonomi. De områden som fokuseras på 2023 är dataskyddsförordningen (GDPR), verksamhetsplan 2023, Riktlinje för säkerhet (SäkL), attestreglementet, riktlinje för upphandling och inköp (LOU), program för aktiv nolltolerans mot kränkningar, mobbning och trakasserier, och finansiella mål (God ekonomisk hushållning), stor ekonomisk medvetenhet och helhetsyn på alla resurser. Via verksamhetsplanen är förbundets mål föremål för internkontrollplanens risk- och väsentlighetsanalys.

Uppföljning av internkontrollplanen genomförs varje tertial och återrapporteras vid dessa tillfällen även till direktionen. Uppföljningen dokumenteras i rapportform vid varje tillfälle och en muntlig dragnig sker.

Revisionskontoret

2023-10-13

Det är främst tjänstepersoner som genomför kontroller enligt internkontrollplanen, och enligt uppgift bjuds internkontrollrepresentanterna in till möten 3 ggr/år och diskuterar risker, utfall och kommentarer. Direktionens internkontrollrepresentanter har varit delaktiga i uppföljningen och i förslag till åtgärder vid avvikelser. De upplevs vara aktiva i riskanalyserna och är förberedda inför de direktionsmöten där den interna kontrollen finns med på dagordningen.

Vid uppföljning av internkontrollplanen går att utläsa att avvikelser har noterats vid kontroller. Enligt uppgift hanteras avvikelser och brister främst i verksamheten och att direktionen delges information om hur brister har hanterats. Det finns inte någon systematisk uppföljning av de risker i riskanalysen som inte återfinns i internkontrollplanen. Samtidigt framkommer att det finns en hög medvetenhet även kring dessa risker och är föremål för löpande diskussioner.

Revisionsbedömning

Granskningen visar att det finns en dokumenterad risk- och väsentlighetsanalys, en internkontrollplan finns upprättad utifrån risk- och väsentlighetsanalysen, rapportering av kontroller sker löpande och adekvata åtgärder vidtas utifrån identifierade brister.

Tidigare års granskning visar att det främst är ledningsgruppen som genomför risk- och väsentlighetsanalysen samt utvecklar internkontrollplanen, vilket har setts som en brist. Årets granskning visar att direktionen i större utsträckning har varit involverad i detta arbete, vilket ses som positivt

Likt tidigare år bedömer vi att det finns inarbetade rutiner på plats för arbetet med intern styrning och kontroll. Vi rekommenderar dock fortfarande förbundet att skapa skriftligt dokumenterade rutiner för att säkerställa enhetlighet och att kunskapen finns kvar även om medarbetare byts ut.

Vid 2022 års granskning rekommenderades förbundet att ta ökad hänsyn till förbundets strategiska risker vilket ökar utsikten att internkontrollplanen kan utgöra det strategiska styrdokument som det är tänkt att vara. I och med att verksamhetsplanens angivna mål nu införlivas i internkontrollplanen bedömer vi att sådan hänsyn har tagits.

Vi kan i granskningen fortfarande inte se hur övriga risker från bruttolistan, som inte återfinns i internkontrollplanen, följs upp och hanteras. Förbundet har tidigare rekommenderats att även följa upp dessa risker. Detta behöver inte ske tertialvis, men vi rekommenderar att riskerna bevakas på ett mer systematiskt sätt för att skapa en beredskap att hantera eventuella avvikelser.

Vår bedömning är att den interna kontrollen är tillräcklig.

Tillräcklig	Inte helt tillräcklig	Delvis tillräcklig	Inte tillräcklig
-------------	-----------------------	--------------------	------------------

Revisionskontoret

2023-10-13

FÖRBUNDSREVISIONEN

Örjan Högberg
Sakkunnig revisor
Norrköpings kommun

Bilaga 1 Definitioner

Enligt kommunallagen ska revisorerna bedöma om verksamheten sköts på ett ändamålsenligt och från ekonomisk synpunkt tillfredsställande sätt.

Enligt god revisions sed innebär detta att:

- verksamhetens resultat lever upp till fullmäktiges mål, beslut och riktlinjer samt gällande lagstiftning och andra föreskrifter som gäller för verksamheten,
- verksamheten klarar att genomföra sitt uppdrag med tillgängliga resurser,
- direktionen har en styrning och uppföljning mot mål och beslut,
- verksamheten bedrivs med god ekonomisk hushållning utifrån fullmäktiges beslut.

Enligt kommunallagen ska revisorerna även bedöma om den interna kontrollen är tillräcklig. Enligt god revisions sed innebär det att det finns systematiskt ordnade kontroller i organisation, system, processer och rutiner, som på en rimlig nivå säkerställer att:

- verksamheten lever upp till målen och är kostnadseffektiv,
- informationen om verksamheten och om den finansiella rapporteringen är ändamålsenlig, tillförlitlig och tillräcklig,
- de regler och riktlinjer som finns för verksamheten följs.

I vår granskning bedöms ovanstående med hjälp av följande bedömningskriterier, som återfinns och uttolkas i Skyrevs¹ vägledning². Det är viktigt att i sammanhanget poängtera att bedömningen gäller utifrån det aktuella året och vid den tidpunkt som granskningen sker, den kan därför variera mellan åren.

---

¹ Skyrev är yrkesförening för sakkunniga revisorer, de utarbetar normerande revisionsmetoder för sakkunniga. www.skyrev.se

² Vägledning nr 6, Vägledning grundläggande granskning 2022.

Bedömningskriterier

När granskningen inte visar på några väsentliga brister upplyser sakkunnig om detta i rapporten. De kommentarer vi ger är av sådan karaktär att de ska ses som ett stöd i direktionens ordinarie förbättringsarbete och följande skrivning används:

- vår bedömning är att direktionen har en tillfredsställande ledning och styrning samt tillräcklig intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen däremot visar på vissa förbättringsområden och avvikelser av den karaktären att det finns frågetecken av mindre allvarlig art är rekommendationerna till för kvalitetsförbättring. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att direktionen *i huvudsak* har en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen visar på mer brister och avvikelser som behöver åtgärdas eftersom det påverkar direktionens styrning och intern kontroll negativt är rekommendationerna vägledande. Direktionen behöver därför uppmärksamma och korrigera dessa brister så att de inte förvärras eller kvarstår. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att direktionen *delvis har* en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden vi granskat.

När granskningen visar på allvarliga brister med en stor påverkan på direktionens förmåga att uppnå en god styrning, ledning, uppföljning och kontroll av verksamheten behöver dessa korrigeras. Om bristen inte korrigeras utan kvarstår kan det få stora konsekvenser för direktionens arbete. Följande skrivning används:

- Vår bedömning är att direktionen *inte har* en tillfredsställande ledning och styrning samt intern kontroll inom de områden som vi granskat. Direktionen behöver därför åtgärda och korrigera följande brister...

Sakkunniga biträdets yttrande om delårsrapport
Till revisorerna i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland

Org.nr 222000-2758

Inledning

Vi har utfört en översiktlig granskning av utfall och ställning i delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter för kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland för perioden 2023-01-01 – 2023-08-31. Det är förbundsdirektionen som har ansvaret för att upprätta och presentera denna delårsrapport i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning. Vårt ansvar är att uttala en slutsats grundad på vår översiktliga granskning.

Den översiktliga granskningens inriktning och omfattning

Vi har utfört vår översiktliga granskning i enlighet med Standard för kommunal räkenskapsrevision, Översiktlig granskning av delårsrapport. En översiktlig granskning består av att göra förfrågningar, i första hand till personer som är ansvariga för finansiella frågor och redovisningsfrågor, att utföra analytisk granskning och att vidta andra översiktliga granskningsåtgärder. En översiktlig granskning har en annan inriktning och en betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. De granskningsåtgärder som vidtas vid en översiktlig granskning gör det inte möjligt för oss att skaffa oss en sådan säkerhet att vi blir medvetna om alla viktiga omständigheter som skulle kunna ha blivit identifierade om en revision utförts. Den uttalade slutsatsen grundad på en översiktlig granskning har därför inte den säkerhet som en uttalad slutsats grundad på en revision har.

Det sakkunniga biträdets granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen

Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av den förenklade förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och betydligt mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för vårt uttalande.

Slutsats

Grundat på vår översiktliga granskning har det inte kommit fram några omständigheter som ger oss anledning att anse att den bifogade delårsrapportens resultaträkning, balansräkning, den översiktliga beskrivningen av förbundets drift- och investeringsverksamhet samt noter inte, i allt väsentligt, är upprättad i enlighet med LKBR.

En förenklad förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Undertecknande

Linköping den 23 oktober 2023

PriceWaterHouse Coopers AB

Susanne Lindberg

Susanne Lindberg

Ansvarigt sakkunnigt biträde/auktoriserad revisor

NORRKÖPING

Revisionskontoret

Handläggare, titel, telefon

Anna Holmberg, sakkunnig revisor

Örjan Högberg, sakkunnig revisor

Granskningsrapport

2023-10-13

KR 2023/0017

Granskning av god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse i delårsrapport per 31 augusti 2023, Räddningstjänsten Östra Götaland

Innehållsförteckning

Sammanfattning	2
1. Inledning	3
2. Resultat av granskningen	5
3. Bedömning revisionsfrågor	7

Ankom: 2024-04-29 Ärende: KS-KoS:2024:9 Handling: 424540

Postadress
Norrköpings kommun
Revisionskontoret

601 81 Norrköping

Besöksadress
Dalsgatan 14

Telefon
011-15 17 98

E-post
revisionskontoret@norrkoping.se
Internet
www.norrkoping.se/revision

Sammanfattning

Denna granskningsrapport avser god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse vid delår och är en del av revisionen avseende delårsrapporten.

Väsentliga bedömningar och iakttagelser som har noterats i granskningen är:

- Prognosen per 31 augusti för helåret 2023 visar ett resultat för förbundet om 250 tkr, vilket även är förbundets balanskravsresultat. Enligt gällande lagstiftning ska balanskravsresultatet vara minst noll utifrån god ekonomisk hushållning. Utifrån prognosen är marginalerna små och vår granskning visar att det finns osäkra poster i redovisningen.
- Finansiella mål för god ekonomisk hushållning:
Vi kan inte bedöma om de finansiella målen kommer bli uppfyllda eller inte till sin helhet.
- Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning:
Det är otydligt vilka effekter indikatorerna ska ge på måluppfyllelsen. Vid prognosen per 31 augusti för helåret 2023, går det inte att utläsa hur förbundets bedömning skett med avseende på om varje enskilt mål uppfylls, delvis blir uppfyllt alternativt inte blir uppfyllt. Då dessa otydligheter föreligger kan vi inte bedöma om verksamhetsmålen kommer bli uppfyllda eller inte.

1. Inledning

Vi vill uppmärksamma läsaren på att våra bedömningar kommer löpande i rapporten tillsammans med iakttagelser.

Enligt kommunallagen ska förbundsrevisorerna granska en delårsrapport omfattande minst sex månader och högst åtta månader av verksamhetsåret. Granskningen ska genomföras enligt god revisionsred i kommunal verksamhet.

Förbundsrevisorerna skall bedöma om resultatet i delårsrapporten, som ska fastställas av direktionen, är förenligt med de mål som direktionen beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Denna rapport avser granskning av god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse. Granskningen av övriga delar i delårsrapport och räkenskaperna har utförts i en separat granskning av sakkunnig från PwC.

Granskningen har utförts av Norrköpings kommuns revisionskontor.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att ge revisorerna underlag till sin skriftliga bedömning om resultatet i delårsrapporten är förenligt med de mål direktionen beslutat om, såväl de finansiella som för verksamheten. Denna delårsgranskning ska besvara följande revisionsfrågor:

- Är resultatet i delårsrapporten förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning såväl finansiella som för verksamheten?
- Beaktar förbundet kravet på god ekonomisk hushållning vid ett negativt balanskravsresultat?

1.2 Metod

Granskningen utförs enligt god revisionsred inom kommunal verksamhet. Granskningen sker genom dokumentstudier och intervjuer.

Tillsammans med den separata granskningen av räkenskaperna i delårsrapporten utgör denna granskning ett underlag för förbundsrevisorernas samlade uttalande om delårsrapporten.

Denna rapport har kvalitetssäkrats enligt revisionskontorets checklista för kvalitetssäkring av rapport, som baseras på Skyrev:s regler.

Rapporten har faktagranskats av tjänstepersoner hos förbundet.

1.3 Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på:

- Kommunallagen, KL
- Lag om kommunal bokföring och redovisning, LKBR
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer, RKR
- Budget 2023 och plan 2024-2028
- Förbundets beslut och mål
- Iakttagelserna och bedömning ifrån räkenskapsrevisionen av delårsrapport, utförd av PwC.

1.4 Avgränsning

Det är direktionen som är ansvarig för delårsrapportens upprättande. Granskningen omfattar en bedömning av förbundets förväntade utveckling avseende ekonomi och verksamhet utifrån målen om god ekonomisk hushållning (fastställda av direktionen).

I denna granskning bedöms följsamheten till kommunallagens regler avseende balanskravsresultatet utifrån helårsprognosen.

En revision bygger på en risk- och väsentlighetsanalys. Det innebär att det kan finnas brister vi inte identifierat i årets revision, men som kan visa sig i senare års revisioner.

2. Resultat av granskningen

2.1 Mål för god ekonomisk hushållning

2.1.1 Balanskrav

Förbundet redovisar en prognos för helåret 2023 om 250 tkr, vilket även är det balanskravsresultat enligt Lag (2018:597) om kommunal bokföring och redovisning 11 kap 10§ som redovisas.

Enligt kommunallagen 11 kap 1§ ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, enligt samma kapitel 5§ ska en budget upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Balanskravsutredningen som redovisas i delårsrapport och årsbokslut ska ses utifrån gällande lagstiftning som en del av bedömningen av hur resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning, där miniminivån är ett balanskravsresultat om noll kronor.

Utifrån att förbundet redovisar en prognos för helåret 2023 om 250 tkr är marginalerna till ett noll resultat i prognosen små. Vår granskning visar att det finns osäkra poster i redovisningen. Till exempel avseende posten pensioner, så kan utfallet på helår bli såväl positivt som negativt i jämförelse med nu kända och prognosticerade kostnader.

Förbundet redovisade ett negativt balanskravsresultat för år 2022 om 2 011 tkr. Detta ska enligt gällande lagstiftning återställas senast 2025. Förbundet fastställde en plan vid bokslut 2022 om återställande i enlighet med lagstiftningen. Enligt planen skulle väsentlig del återställas under 2023 och resterande del år 2025. Utifrån prognos för 2023, vill vi uppmärksamma direktionen på behovet av att vidta åtgärder och senast i budget för 2025 fastställa en budget som återställer det negativa resultatet från 2022.

2.1.2 Finansiella mål

Direktionen har fastställt fyra finansiella mål för god ekonomisk hushållning:

1. Förbundets investeringar ska över tid inte överstiga 15 mnkr per år.

Sett över en 5-års period, 2018-2022, har investeringsnivån legat på ett snitt om 7,8 mnkr per år. Inkluderas även prognosen för helår 2023 blir snittet 10 mnkr per år.

Vi delar förbundets bedömning att målet kommer att uppnås utifrån de fakta och prognoser som idag är kända.

2. Soliditeten ska inte understiga nio procent.

Soliditeten uppgår till 13 % per 31 augusti 2023.

Vi kan inte bedöma målet då prognos och fakta saknas avseende ställningen/balansräkningen för balansdagen 31 december 2023.

3. Övriga intäkter ska vara minst tolv procent av de totala intäkterna.

Enligt prognos för helår 2023 kommer övriga intäkter uppgå till 32 834 tkr vilket motsvarar 13 % av de totala prognosticerade intäkterna.

Vi delar förbundets bedömning att målet kommer att uppnås utifrån de fakta och prognoser som idag är kända.

4. Det egna kapitalet ska vara minst 5 procent av omsättningen.

Utifrån det prognostiserade årsresultatet för 2023 kommer det egna kapitalet uppgå till 13 747 tkr per 31 december 2023 vilket motsvarar 6 % av den prognostiserade omsättningen på 247 683 tkr.

Vi kan inte bedöma detta mål utifrån de osäkerheter som finns kring bland annat posten pensioner.

2.1.3 Verksamhetsmål

Förbundets verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning följs upp i en separat rapport som redovisas i bilaga till delårsrapporten. De verksamhetsmål som direktionen har beslutat om åtföljs av indikatorer som förbundet menar ska utgöra underlag för en samlad bedömning av måluppfyllelsen. För att indikatorer ska ha en styrande effekt på måluppfyllelsen behöver dessa vara mätbara eller på annat sätt tydligt uppföljningsbara.

De indikatorer som antagits bedöms på övergripande nivå knyta an till innehållet i målen mot bakgrund av förbundets uppdrag, det vill säga att de speglar måluppfyllelsen. I vissa fall bedöms indikatorerna vara otydligt definierade, i andra fall är de utformade som aktiviteter, och de flesta fall är det otydligt hur de ska mätas och vilka effekter de ska ge på måluppfyllelsen. Detta bidrar till svårigheter i att bedöma en enskild indikatorns effekt på målet och därmed bedömningen av måluppfyllelse. Vad gäller ett antal mål saknas storleken på den totala populationen som indikatorn avser att mäta.

Förbundet redovisar en analys och prognos av måluppfyllelsen i delårsrapporten. Det är dock svårt att utläsa hur förbundets bedömning sker med avseende på om varje enskilt mål uppfylls, delvis blir uppfyllt alternativt inte blir uppfyllt. Den analys och prognos som presenteras är övergripande till sin karaktär, där särskilda bedömningar saknas kring respektive mål. För samtliga mål framgår inte någon tydlig gränsdragning avseende om det enskilda målet kommer uppfyllas i sin helhet.

Då ovanstående otydligheter i måluppfyllelsen föreligger kan vi inte bedöma om målen kommer bli uppfyllda eller inte.

3. Bedömning revisionsfrågor

Är resultatet i delårsrapporten förenligt med direktionens mål för god ekonomisk hushållning såväl finansiella som för verksamheten?

Vi kan inte bedöma om verksamhetsmålen kommer bli uppfyllda eller inte.

Vi kan inte bedöma om de finansiella målen kommer bli uppfyllda eller inte till sin helhet. Vi delar förbundets bedömning avseende de finansiella målen 1 och 3 men kan inte bedöma de två andra utifrån de osäkerheter som finns kring räkenskaperna.

Beaktar förbundet kravet på god ekonomisk hushållning vid ett negativt balanskravsresultat?

I delårsrapporten redovisas ett positivt balanskravsresultat för helåret.

Till revisorerna i Kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland (org.nr 222000-2758)

Vi har på uppdrag av de förtroendevalda revisorerna i kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland utfört revision och granskning av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för år 2023-01-01 – 2023-12-31.

Yttrande om årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter

Uttalanden

Vi har utfört en revision av årsredovisningen enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision för kommunalförbundet Räddningstjänsten Östra Götaland för år 2023-01-01 – 2023-12-31. Förvaltningsberättelsen har granskats enligt särskilda instruktioner.

Enligt vår bedömning har årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter upprättats i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av förbundets finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat och kassaflöde för året.

Förvaltningsberättelsens lagstadgade delar[1] är förenliga med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalanden

Vi har utfört uppdraget enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision. Vårt ansvar enligt denna standard beskrivs närmare i avsnittet *Det sakkunniga biträdets ansvar*. Uppdraget är utfört utifrån opartiskhet och självständighet i förhållande till förbundet.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för våra uttalanden.

Annan information

Årsredovisningen innehåller också annan information än balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter och denna andra information återfinns på sidorna 3 - 7. Det är direktionen som har ansvaret för denna andra information.

Vårt uttalande avseende årsredovisningen omfattar inte denna andra information och i vårt uppdrag ingår inte att genomföra en revision av denna information, men det är vårt ansvar att läsa den och överväga om den i väsentlig utsträckning är oförenlig med årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt

noter. Vid denna genomgång beaktar vi även den kunskap vi i övrigt inhämtat under revisionen och bedömer om den andra informationen verkar innehålla väsentliga felaktigheter.

Om vi drar slutsatsen att den andra informationen innehåller en väsentlig felaktighet, är vi skyldig att rapportera detta. Vi har inget att rapportera i det avseendet.

Direktionens ansvar

Det är direktionen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt LKBR. Direktionen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Det sakkunniga bitrådets ansvar

Vårt mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna ett yttrande till de förtroendevalda revisorerna. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i ovan nämnda delar.

Som del av en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

1. identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning samt noter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra uttalanden. Risker för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag,
2. Skaffar vi oss en förståelse av den del av förbundets interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.
3. Utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i förbundsdirektionens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.
4. Utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningens balansräkning, resultaträkning, kassaflödesanalys, drift- och investeringsredovisning

samt noter, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

5. Måste vi informera de förtroendevalda revisorerna om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Det sakkunniga bitrådets granskning av förvaltningsberättelsen

Det är direktionen som har ansvaret för förvaltningsberättelsen och att den upprättas i enlighet med LKBR. Vår granskning har skett enligt "Instruktion för granskning av förvaltningsberättelse" i Standard för kommunal räkenskapsrevision. Detta innebär att vår granskning av förvaltningsberättelsen har en annan inriktning och mindre omfattning jämfört med den inriktning och omfattning som en revision enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision har. Vi anser att denna granskning ger oss tillräcklig grund för våra uttalanden.

En förvaltningsberättelse har upprättats i enlighet med LKBR.

Linköping den dag som framgår av vår elektroniska signatur

Öhrlings PricewaterhouseCoopers AB

Susanne Lindberg
Auktoriserad revisor

[1 De granskade lagstadgade delarna återfinns på sidorna 8 - 33].
]

Deltagare

ÖHRLINGS PRICEWATERHOUSECOOPERS AB 556029-6740 Sverige

Signerat med Svenskt BankID

2024-03-21 12:15:41 UTC

Namn returnerat från Svenskt BankID: SUSANNE LINDBERG

Datum

Susanne Lindberg

Auktoriserad Revisor

Leveranskanal: E-post

Ankom: 2024-04-29 Ärende: KS-KoS:2024.9 Handling: 424540

NORRKÖPING

Revisionskontoret

Handläggare, titel, telefon

Anna Holmberg, sakkunnig revisor

Granskningsrapport

2024-03-19

KR 2023/0017

Granskning av god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse i årsredovisning 2023, Räddningstjänsten Östra Götaland

Innehållsförteckning

Sammanfattning	1
1. Inledning	2
2. Resultat av granskningen	4
3. Bedömning revisionsfrågor	5

Ankom: 2024-04-29 Ärende: KS-KoS:2024:9 Handling: 424540

Postadress
Norrköpings kommun
Revisionskontoret

601 81 Norrköping

Besöksadress
Dalsgatan 14

Telefon
011-15 17 98

E-post
revisionskontoret@norrkoping.se
Internet
www.norrkoping.se/revision

Sammanfattning

Denna granskningsrapport avser god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse för räkenskapsåret 2023 och är en del av revisionen avseende årsredovisningen.

Väsentliga bedömningar och iakttagelser som har noterats i granskningen är:

- Förbundet redovisar enligt årsredovisningen ett positivt balanskravsresultat om 348 tkr.

Bedömningen av balanskravet är baserat på granskningen av räkenskaperna och det särskilda yttrandet om att räkenskaperna är rättvisande. Räkenskaperna har inte varit föremål för granskning inom denna rapport utan sker i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

- Det saknas i årsredovisningen en summerande bedömning av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts, vilket skulle ge en ökad tydlighet.
- Finansiella mål för god ekonomisk hushållning:
Vår bedömning är att de finansiella målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts.
- Verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning:
Förbundets verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning följs upp i en separat rapport. I årsredovisningen finns en övergripande redovisning. Den separata rapporten skulle med fördel kunna bifogas som en bilaga till årsredovisningen.

I redovisningen framgår att av 11 mål bedöms 7 mål vara uppfyllda och 4 mål bedöms vara delvis uppfyllda. Redovisningen av utfallet är till vissa delar otydliga. Det saknas en tydlig dokumenterad analys hur utfallet bedömts och ska tolkas.

Vår bedömning är att resultatet delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fastställts.

1. Inledning

Enligt kommunallagen ska förbundsrevisorerna årligen granska i den omfattning som följer av god revisionssed all verksamhet som bedrivs inom förbundets verksamhetsområden.

Förbundsrevisorerna skall bedöma om resultatet i årsredovisningen, som ska fastställas av förbundsdirektionen, är förenligt med de mål som förbundsdirektionen beslutat om. Bedömningen avser mål och riktlinjer som är av betydelse för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten.

Denna rapport avser granskning av god ekonomisk hushållning och måluppfyllelse. Granskningen av övriga delar i årsredovisningen och räkenskaperna har utförts i en separat granskning av sakkunnig från PwC, utifrån *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

Denna granskning har utförts av Norrköpings kommuns revisionskontor.

1.1 Syfte och revisionsfrågor

Syftet med granskningen är att pröva om årsredovisningen är förenlig med de mål och riktlinjer för god ekonomisk hushållning som förbundsdirektionen beslutat, såväl de finansiella som för verksamheten. Granskningen ska ge förbundsrevisorerna underlag till sin skriftliga bedömning i revisionsberättelsen 2023. Denna granskning ska besvara följande revisionsfrågor:

- Har beslutade mål och uppdrag avrapporterats i årsredovisningen?
- Har balanskravet uppfyllts?
- Har målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts och är resultatet i årsredovisningen förenligt med förbundsdirektionens mål, såväl finansiella som för verksamheten?

1.2 Metod

Granskningen har utförts enligt god revisionssed inom kommunal verksamhet. Granskningen har skett genom främst dokumentstudier. En utgångspunkt i granskningen har varit de noteringar, slutsatser och samtal med förbundet som gjordes vid granskningen av god ekonomisk hushållning i delårsrapporten 2023.

Tillsammans med den separata granskningen av räkenskaperna i årsredovisningen utgör denna granskning ett underlag för förbundsrevisorernas samlade uttalande om räkenskaperna, årsredovisningen och god ekonomisk hushållning.

Denna rapport har kvalitetssäkrats enligt revisionskontorets checklista för kvalitetssäkring av rapport, som baseras på Skyrev:s regler.

Rapporten har sakgranskats av tjänstepersoner hos förbundet.

1.3 Revisionskriterier

De bedömningsgrunder som bildar underlag för revisionens analyser, slutsatser och bedömningar bygger på:

- Kommunallagen, KL
- Lag om kommunal bokföring och redovisning, LKBR
- Rådet för kommunal redovisnings rekommendationer, RKR
- Budget 2023 och plan 2024-2028
- Förbundets beslut och mål
- Iakttagelserna och bedömning ifrån räkenskapsrevisionen av årsbokslut och årsredovisning, utförd av PwC.

1.4 Avgränsning

Det är förbundsdirektionen som är ansvarig för årsredovisningens upprättande. Granskningen av god ekonomisk hushållning är översiktlig och inriktas på att bedöma om resultatet är förenligt med förbundsdirektionens mål såväl finansiella som för verksamheten.

I denna granskning bedöms även följsamheten till kommunallagens regler avseende balanskravsresultatet.

En revision bygger på en risk- och väsentlighetsanalys. Det innebär att det kan finnas brister vi inte identifierat i årets revision, men som kan visa sig i senare års revisioner.

2. Resultat av granskningen

2.1 Mål för god ekonomisk hushållning

I årsredovisningen redovisas målen för god ekonomisk hushållning, såväl finansiella som för verksamheten. Det saknas en summerande bedömning av om målen för god ekonomisk hushållning har uppnåtts, vilket skulle ge en ökad tydlighet.

2.1.1 Balanskrav

Förbundet redovisar enligt årsredovisningen ett resultat för helåret 2023 om 723 tkr och ett balanskravsresultat om 348 tkr efter att hänsyn tagits till justeringar för realisationsvinster om 375 tkr.

Enligt kommunallagen 11 kap 1§ ska förbundet ha en god ekonomisk hushållning i sin verksamhet, enligt samma kapitel 5§ ska en budget upprättas så att intäkterna överstiger kostnaderna. Balanskravsutredningen som redovisas i delårsrapport och årsbokslut ska ses utifrån gällande lagstiftning som en del av bedömningen av hur resultatet är förenligt med målen för god ekonomisk hushållning, där miniminivån är ett balanskravsresultat om noll kronor.

Bedömningen av balanskravet är baserat på granskningen av räkenskaperna och det särskilda yttrandet om att räkenskaperna är rättvisande. Räkenskaperna har inte varit föremål för granskning inom denna rapport utan sker i enlighet med *Standard för kommunal räkenskapsrevision*.

2.1.2 Finansiella mål

Direktionen har fastställt fyra finansiella mål för god ekonomisk hushållning:

1. Förbundets investeringar ska över tid inte överstiga 15 mnkr per år. Sett över en 5-års period, 2019-2023, har investeringsnivån legat på ett snitt om 9,8 mnkr per år.

Vår bedömning är att målet uppnås.

2. Soliditeten ska inte understiga nio procent. Soliditeten uppgår till 10 % per 31 december 2023.

Vår bedömning är att målet uppnås.

3. Övriga intäkter ska vara minst tolv procent av de totala intäkterna. Övriga intäkter uppgår till 15% av de totala intäkterna.

Vår bedömning är att målet uppnås.

4. Det egna kapitalet ska vara minst 5 procent av omsättningen. Det egna kapitalet, 14 220 tkr, uppgår till 6% av omsättningen, 229 359 tkr.

Vår bedömning är att målet uppnås.

2.1.3 Verksamhetsmål

Förbundets verksamhetsmål för god ekonomisk hushållning följs upp i en separat rapport. I årsredovisningen finns målen redovisade med en summering per mål. Den separata rapporten skulle med fördel kunna bifogas som en bilaga till årsredovisningen som förbundet gör vid delårsrapporten.

I redovisningen framgår att av 11 mål bedöms 7 mål vara uppfyllda och 4 mål bedöms vara delvis uppfyllda. Redovisningen av utfallet är till vissa delar otydlig. Bedömningskriterierna framgår inte, hur stor del av indikatorerna ska vara uppfyllda för respektive nivå, uppfyllt, delvis eller ej uppfyllt. Det saknas en tydlig dokumenterad analys hur utfallet bedömts och ska tolkas. Vi hänvisar här även till vår granskning av god ekonomisk hushållning i delårsrapport och den grundläggande granskningen, KR 2023/0017-5 och KR 2023/0017-4.

Vår bedömning är att resultatet delvis är förenligt med de verksamhetsmål som fastställts.

3. Bedömning revisionsfrågor

Har beslutade mål och uppdrag avrapporterats i årsredovisningen?

De av direktionen fastställda mål och uppdrag för god ekonomisk hushållning har avrapporterats i årsredovisningen.

Har balanskravet uppfyllts?

Vi bedömer, utifrån redovisningen av balanskravsresultatet i årsredovisningen, att det lagstadgade balanskravet uppfylls.

Detta baseras på yttrandet från sakkunnig som granskat räkenskaperna enligt Standard för kommunal räkenskapsrevision.

Har målen för god ekonomisk hushållning uppnåtts och är resultatet i årsredovisningen förenligt med förbundsdirektionens mål, såväl finansiella som för verksamheten?

Grundat på vår översiktliga granskning av årsredovisningen har det inte framkommit några omständigheter som ger oss anledning att anse att resultatet inte skulle vara förenligt med de finansiella mål och delvis förenligt med de verksamhetsmål som direktionen fastställt för 2023.

(14)

KS-SA.2024.72

**Fråga om ansvarsfrihet gällande verksamhetsåret 2023 för
Gusums bruksmuseum**

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

KS § 115

KS-SA.2024.72

Fråga om ansvarsfrihet gällande verksamhetsåret 2023 för Gusums bruksmuseum

Kommunstyrelsens förslag

Kommunfullmäktige beviljar styrelsen för Gusums Bruksmuseum samt dess enskilda ledamöter och ersättare ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Jäv

Annelie Noort (KD) och Stefan Kemle (LPo) anmäler jäv och deltar inte i handläggning samt beslut.

Ärendebeskrivning

Gusums Bruksmuseum har överlämnat redovisning av verksamhetsåret 2023.

Enligt gällande stadgar ska kommunfullmäktige besluta om ansvarsfrihet för styrelsen. Enligt revisionsberättelsen har stiftelsens revisorer uppfattningen att årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per 31 december 2023 och dess finansiella resultat för året.

Beslutet skickas till
Kommunfullmäktige

Justerare

.....

.....

Tjänsteställe/Handläggare

Kommundirektör och Stab
Dennis Gidlund
Kanslichef
Tel: 0123-194 29
E-post: dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Mottagare

Kommunstyrelsen

Fråga om ansvarsfrihet gällande verksamhetsåret 2023 för Gusums bruksmuseum

Förslag till beslut

Kommunfullmäktige beviljar styrelsen för Gusums Bruksmuseum samt dess enskilda ledamöter och ersättare ansvarsfrihet för verksamhetsåret 2023.

Ärendebeskrivning

Gusums Bruksmuseum har överlämnat redovisning av verksamhetsåret 2023.

Enligt gällande stadgar ska kommunfullmäktige besluta om ansvarsfrihet för styrelsen. Enligt revisionsberättelsen har stiftelsens revisorer uppfattningen att årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per 31 december 2023 och dess finansiella resultat för året.

Beslutet skickas till

Gusums Bruksmuseum
Akten

VALDEMARSVIKS KOMMUN

Kristina Lohman
Kommundirektör

Verksamhetsberättelse 2023

Stiftelsens ändamål främjas genom bevarande av Gusums Bruksmuseum samt hålla det tillgängligt för allmänheten. Stiftelsen förvaltar bruksmuseets samlingar och bedriver museal verksamhet, samt forskning om Gusums Bruk och Valdemarsviks kommun. Stiftarna består av Valdemarsviks kommun, IF Metall avdelning 26 Östergötland och familjen Torstensson.

Styrelsen enligt val på årsstämma 2023-03-03 har bestått av:

Annelie Noort, ordförande, Valdemarsviks kommun
Hans Torstensson, stiftarna, familjen Torstensson
Per-Ola Birgersson, ledamot, Valdemarsviks kommun
Inga Ericsson, representant, Kulturföreningen Museets Vänner
Håkan Nilsson, ledamot, Valdemarsviks kommun
Olof Hermelin, ledamot, Östergötlands museum
Pontus Andersson, ägarrepresentant IF Metall avd. 26 Östergötland
Christina Gärdebäck, representant, Kulturföreningen Museets Vänner
Kicki Torstensson, suppleant, Familjen Torstensson
Stefan Kemle, suppleant, Valdemarsviks kommun
Bengt-Ola Wåhlin, suppleant, Valdemarsviks kommun
Emmy Wilhelmsson, suppleant, Östergötlands Museum
Vakant, suppleant, IF Metall avd. 26 Östergötland

Arbetsutskottet har bestått av Annelie Noort, ordförande, Hans Torstensson och Inga Ericsson.

Vald revisor har varit Gunnar Feucht, Tjärna Revisionsbyrå AB samt från Valdemarsviks kommun Rune Hallgren och Maria Skarin.

Under verksamhetsåret har arbetsutskottet haft 3 (2022: 5) protokollförda sammanträden. Styrelsen har haft 4 (2022: 0) protokollförda sammanträden. På samtliga styrelsemöten har tidigare ordförande i stiftelsen Lars Beckman varit adjungerad.

Under året har vi fortsatt vår resa att hitta en hållbar framtidslösning. Situationen har försvårats sedan kommunen lämnade besked att inte längre kunna stå för bemanningen från 2024. Samtal har genomförts med Nordic Brass i Gusum. De kan tänka sig stödja museet ekonomiskt under flera år när vi har en hållbar plan för framtiden. Vi har kommit fram till att museet bara kan finnas kvar som del i ett samarbete om ett gemensamt museum i Valdemarsvik. Under kommande året ska den idén utarbetas. Om det inte hittas en lämplig lösning under det här året, är vi tvungna att lägga Gusums Bruksmuseum i malpåse.

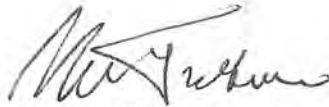
Stiftelsen vill även framföra ett tack till de privatpersoner som bidragit med 9 000 kronor i gåvor under året.

Under året har museet varit öppet mellan 16/5 och 16/9. Under 2023 har vi ökat våra utåtriktade aktiviteter. Vi har sålt lotter på Gusumsdagarna, Baljadagen samt i museet samt delat ut vårt nya flygblad. Vi har haft tre annonser i diverse turistmagasin samt en i ett magasin för buss/gruppresor. Den 2 september firade vi 35 år Stiftelsen Gusums Bruksmuseum med ett evenemang där vi visade mässingputsning och så sålde vi korv och lotter. Dagen var lyckad. Det visade sig i en gammal tidningsartikel att själva museet har funnits sedan 45 år.

Gusum, april 2024

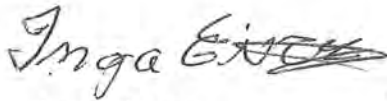
Annelie Noort

Hans Torstensson

Per-Ola Birgersson

Inga Ericsson

Håkan Nilsson

Olof Hermelin

Pontus Andersson

Årsredovisning
för
Stiftelsen Gusums Bruksmuseum
825002-1113
Räkenskapsåret
2023

Styrelsen för Stiftelsen Gusums Bruksmuseum får härmed avge årsredovisning för räkenskapsåret 2023.

Årsredovisningen är upprättad i svenska kronor, SEK. Om inte annat särskilt anges, redovisas alla belopp i hela kronor (kr). Uppgifter inom parentes avser föregående år.

Förvaltningsberättelse

Verksamheten

Främjande av ändamålet

Stiftelsens ändamål främjas genom bevarande av Gusums Bruksmuseum samt hålla det tillgängligt för allmänheten.

Stiftelsen förvaltar bruksmuseets samlingar och bedriver museal verksamhet, samt forskning om Gusums Bruk och Valdemarsviks kommun.

Stiftarna består av Valdemarsviks kommun, IF Metall avdelning 26 Östergötland och familjen Torstensson.

Allmänt om verksamheten

Styrelsen enligt val på årsstämma 2023-03-06 har bestått av:

Annelie Noort, ordförande, Valdemarsviks kommun

Hans Torstensson, stiftarna, familjen Torstensson

Per-Ola Birgersson, ledamot, Valdemarsviks kommun

Inga Ericsson, representant, Kulturföreningen Museets Vänner

Håkan Nilsson, ledamot, Valdemarsviks kommun

Olof Hermelin, ledamot, Östergötlands museum

Pontus Andersson, ägarrepresentant, IF Metall avd. 26 Östergötland

Christina Gärdebäck, representant, Kulturföreningen Museets Vänner

Kicki Torstensson, suppleant, Familjen Torstensson

Stefan Kemle, suppleant, Valdemarsviks kommun

Bengt-Ola Wåhlin, suppleant, Valdemarsviks kommun

Emmy Wilhelmsson, suppleant, Östergötlands Museum

Vakant, suppleant, IF Metall avd. 26 Östergötland

Arbetsutskottet har bestått av Annelie Noort, ordförande, Hans Torstensson och Inga Ericsson

Vald revisor har varit Gunnar Feucht, Tjärna Revisionsbyrå AB samt från Valdemarsviks kommun Carola Andersson och Mathias Carlsson.

Under verksamhetsåret har arbetsutskottet haft 3 (2022: 5) protokollförda sammanträden. Styrelsen har haft 4 (2022: 0) protokollförda sammanträden. På samtliga styrelsemöten har tidigare ordförande i stiftelsen Lars Beckman varit adjungerad.

Under året har vi fortsatt vår resa att hitta en hållbar framtidslösning. Situationen har försvårats sedan kommunen lämnade besked att inte längre kunna stå för bemanningen från 2024. Samtal har genomförts med Nordic Brass i Gusum. De kan tänka sig stödja museet ekonomiskt under flera år när vi har en hållbar plan för framtiden. Vi har kommit fram till att museet bara kan finnas kvar som del i ett samarbete om ett gemensamt museum i Valdemarsvik. Under kommande året ska den idén utarbetas. Om

samarbete om ett gemensamt museum i Valdemarsvik. Under kommande året ska den idén utarbetas. Om det inte hittas en lämplig lösning under det här året, då är vi tvungna att lägga Gusums Bruksmuseum i malpåse.

Stiftelsen vill även framföra ett tack till de privatpersoner som bidragit med 9 000 kronor i gåvor under året.

Under året har museet varit öppet mellan 16/5 och 16/9. Under 2023 har vi ökat våra utåtriktade aktiviteter. Vi har sålt lotter på Gusumsdagarna, Baljadagen samt i museet samt delat ut vårt nya flygblad. Vi har haft tre annonser i diverse turistmagasin samt en i ett magasin för buss/gruppresor. Den 2 september firade vi 35 år Stiftelsen Gusums Bruksmuseum med ett evenemang där vi visade mässingputsning och så sålde vi korv och lotter. Dagen var lyckad. Det visade sig i en gammal tidningsartikel att själva museet har funnits sedan 45 år.

Stiftelsen har sitt säte i Gusum.

Väsentliga händelser under räkenskapsåret

Året har präglats av svårigheter att få verksamheten att gå runt. Familjen Torstensson har bidragit extra för att rädda en kvartalshyra. Styrelsen beslöt att ordföranden skulle gå ut till NT för att be allmänheten om hjälp för att hjälpa överleva året, vilket resulterade i en artikel i tidningen. Det kom in en del välbehövliga bidrag från bland annat tre lokala företag. ICA Birgersson Gusum, Yxningens Camping, Grännäs Camping har sponsrat med 2.500 kr var samt med priser för lotterier. Dessutom erhöll stiftelsen ett elstöd som underlättade ekonomin.

Museets Vänner har stöttat oss på olika sätt men valde att inte bidra ekonomiskt i år, då de ville avvakta med bidrag tills det verkligen behövs. IF Metall har trots flera försök att få dem som stiftare att bidra hittills valt att inte göra det. Diskussionen kring deras bidrag fortsätts under 2024. Vi hoppas att vi under året kan övertyga IF Metall med flera om vikten av bidrag för museets möjligheter att överleva.

I protokollet från 1998 står beloppen som varje stiftare skulle bidra med årligen. Dessa bidrag har inte indexerats under 25 år medan kostnaderna har ökat dessa år. Från 2024 gäller det förhöjda hyreskostnader och därför har vi tagit beslutet att säga upp en del av utställningslokalen och därmed minska hyreskostnaden.

Gusums Bruksmuseum har upprättats med ändamålet att värna sitt unika industriella kulturarv för framtida generationer som har betytt så mycket för Gusum och omgivning. Vi fortsätter arbetet att verka för en hållbar lösning. I den här processen står vi öppna för nya, fräscha idéer, samarbete, flytt till Valdemarsvik, minska i utställningsyta, roterande visning av föremålen/utställningen etc. Det nya målet blir att behålla kulturarvet inom kommungränsen.

Flerårsöversikt (Tkr)	2023	2022	2021	2020	2019
Nettoomsättning	63	40	39	33	126
Resultat efter finansiella poster	-36	-5	37	-27	-24
Soliditet (%)	82	89	95	69	83

Stiftelsens resultat och ställning i övrigt framgår av efterföljande resultat- och balansräkning med noter.

Resultaträkning

	Not	2023-01-01 -2023-12-31	2022-01-01 -2022-12-31
Stiftelsens intäkter			
Nettoomsättning		62 777	40 102
Gåvor		8 390	50 200
Bidrag		61 500	50 000
Summa stiftelsens intäkter		132 667	140 302
Stiftelsens kostnader			
Handelsvaror		-2 960	-4 092
Övriga externa kostnader		-163 675	-140 036
Personalkostnader	2	0	0
Av- och nedskrivningar av materiella och immateriella anläggningstillgångar		-1 560	-1 560
Summa stiftelsens kostnader		-168 195	-145 688
Rörelseresultat		-35 528	-5 386
Resultat efter finansiella poster		-35 528	-5 386
Årets resultat		-35 528	-5 386

Balansräkning	Not	2023-12-31	2022-12-31
TILLGÅNGAR			
Anläggningstillgångar			
<i>Materiella anläggningstillgångar</i>			
Inventarier, verktyg och installationer	3	453	2 013
Summa materiella anläggningstillgångar		453	2 013
Summa anläggningstillgångar		453	2 013
Omsättningstillgångar			
<i>Varulager m. m.</i>			
Färdiga varor och handelsvaror		26 362	27 342
Summa varulager		26 362	27 342
<i>Kortfristiga fordringar</i>			
Övriga fordringar		1	10 000
Summa kortfristiga fordringar		1	10 000
<i>Kassa och bank</i>			
Kassa och bank		31 523	54 512
Summa kassa och bank		31 523	54 512
Summa omsättningstillgångar		57 886	91 854
SUMMA TILLGÅNGAR		58 339	93 867

Balansräkning

Not

2023-12-31

2022-12-31

EGET KAPITAL OCH SKULDER

Eget kapital

Bundet eget kapital

Stiftelsekapital

500 000

500 000

Bundet eget kapital vid räkenskapsårets slut

500 000

500 000

Fritt eget kapital

Fritt eget kapital vid räkenskapsårets början

-416 442

-411 055

Årets resultat

-35 528

-5 386

Fritt eget kapital vid räkenskapsårets slut

-451 970

-416 441

Summa eget kapital

48 030

83 559

Kortfristiga skulder

Övriga skulder

5 309

5 309

Upplupna kostnader och förutbetalda intäkter

5 000

4 999

Summa kortfristiga skulder

10 309

10 308

SUMMA EGET KAPITAL OCH SKULDER

58 339

93 867

Noter

Not 1 Redovisnings- och värderingsprinciper

Allmänna upplysningar

Årsredovisningen är upprättad i enlighet med årsredovisningslagen och Bokföringsnämndens allmänna råd (BFNAR 2016:10) om årsredovisning i mindre företag.

Anläggningstillgångar

Tillämpade avskrivningstider:

Inventarier, verktyg och installationer 5 år

Not 2 Anställda och personalkostnader

Enligt stiftelseurkund från 14 augusti 1995 ska Valdemarsviks kommun medverka till att i skälig utsträckning, ställa kunnig personal till förfogande, för att Gusums Bruksmuseum ska kunna hållas tillgängligt för allmänheten. Stiftelsen har under 2023 haft anställda som kommunen betalat kostnaderna för.

Lönekostnaden ingår i kommunens årsredovisning varför den inte finns med i stiftelsens årsredovisning.

Not 3 Inventarier, verktyg och installationer

	2023-12-31	2022-12-31
Ingående anskaffningsvärden	50 215	50 215
Utgående ackumulerade anskaffningsvärden	50 215	50 215
Ingående avskrivningar	-48 202	-46 642
Årets avskrivningar	-1 560	-1 560
Utgående ackumulerade avskrivningar	-49 762	-48 202
Utgående redovisat värde	453	2 013

Gusum 2024-03-28

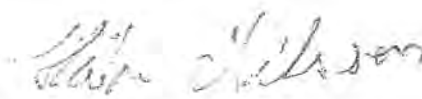
Annelie Noort
Ordförande

Hans Torstensson

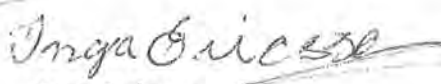
Per-Ola Birgersson

Håkan Nilsson

Pontus Andersson

Inga Ericsson

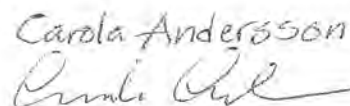
Olof Hermelin

Vår revisionsberättelse har lämnats 2024-03-28

Gunnar Feucht
Auktoriserad revisor

Maria Skarin
Revisor

Rune Hallgren
Revisor

Mathias Carlsson

Revisionsberättelse

Till styrelsen i Stiftelsen Gusums Bruksmuseum

Org.nr 825002-1113

Rapport om årsredovisningen

Uttalande

Vi har utfört en revision av årsredovisningen för Stiftelsen Gusums Bruksmuseum för räkenskapsåret 2023.

Enligt vår uppfattning har årsredovisningen upprättats i enlighet med årsredovisningslagen och ger en i alla väsentliga avseenden rättvisande bild av stiftelsens finansiella ställning per den 31 december 2023 och av dess finansiella resultat för året enligt årsredovisningslagen. Förvaltningsberättelsen är förenlig med årsredovisningens övriga delar.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt International Standards on Auditing (ISA) och god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt dessa standarder beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för att årsredovisningen upprättas och att den ger en rättvisande bild enligt årsredovisningslagen. Styrelsen ansvarar även för den interna kontroll som den bedömer är nödvändig för att upprätta en årsredovisning som inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag.

Vid upprättandet av årsredovisningen ansvarar styrelsen för bedömningen av stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Den upplyser, när så är tillämpligt, om förhållanden som kan påverka förmågan att fortsätta verksamheten och att använda antagandet om fortsatt drift. Antagandet om fortsatt drift tillämpas dock inte om beslut har fattats om att upphöra med verksamheten.

Revisorns ansvar

Våra mål är att uppnå en rimlig grad av säkerhet om huruvida årsredovisningen som helhet inte innehåller några väsentliga felaktigheter, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, och att lämna en revisionsberättelse som innehåller våra uttalanden. Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men är ingen garanti för att en revision som utförs enligt ISA och god revisionsmed i Sverige alltid kommer att upptäcka en väsentlig felaktighet om en sådan finns. Felaktigheter kan uppstå på grund av oegentligheter eller misstag och anses vara väsentliga om de enskilt eller tillsammans rimligen kan förväntas påverka de ekonomiska beslut som användare fattar med grund i årsredovisningen.

Som del av en revision enligt ISA använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Dessutom:

- identifierar och bedömer vi riskerna för väsentliga felaktigheter i årsredovisningen, vare sig dessa beror på oegentligheter eller misstag, utformar och utför granskningsåtgärder bland annat utifrån dessa risker och inhämtar revisionsbevis som är tillräckliga och ändamålsenliga för att utgöra en grund för våra

uttalanden. Risken för att inte upptäcka en väsentlig felaktighet till följd av oegentligheter är högre än för en väsentlig felaktighet som beror på misstag, eftersom oegentligheter kan innefatta agerande i maskopi, förfalskning, avsiktliga utelämnanden, felaktig information eller åsidosättande av intern kontroll.

- skaffar vi oss en förståelse av den del av stiftelsens interna kontroll som har betydelse för vår revision för att utforma granskningsåtgärder som är lämpliga med hänsyn till omständigheterna, men inte för att uttala oss om effektiviteten i den interna kontrollen.

- utvärderar vi lämpligheten i de redovisningsprinciper som används och rimligheten i styrelsens uppskattningar i redovisningen och tillhörande upplysningar.

- drar vi en slutsats om lämpligheten i att styrelsen använder antagandet om fortsatt drift vid upprättandet av årsredovisningen. Vi drar också en slutsats, med grund i de inhämtade revisionsbevisen, om huruvida det finns någon väsentlig osäkerhetsfaktor som avser sådana händelser eller förhållanden som kan leda till betydande tvivel om stiftelsens förmåga att fortsätta verksamheten. Om vi drar slutsatsen att det finns en väsentlig osäkerhetsfaktor, måste vi i revisionsberättelsen fästa uppmärksamheten på upplysningarna i årsredovisningen om den väsentliga osäkerhetsfaktorn eller, om sådana upplysningar är otillräckliga, modifiera uttalandet om årsredovisningen. Våra slutsatser baseras på de revisionsbevis som inhämtas fram till datumet för revisionsberättelsen. Dock kan framtida händelser eller förhållanden göra att en stiftelse inte längre kan fortsätta verksamheten.

- utvärderar vi den övergripande presentationen, strukturen och innehållet i årsredovisningen, däribland upplysningarna, och om årsredovisningen återger de underliggande transaktionerna och händelserna på ett sätt som ger en rättvisande bild.

Vi måste informera styrelsen om bland annat revisionens planerade omfattning och inriktning samt tidpunkten för den. Vi måste också informera om betydelsefulla iakttagelser under revisionen, däribland de eventuella betydande brister i den interna kontrollen som vi identifierat.

Rapport om andra krav enligt lagar och andra författningar

Uttalande

Utöver vår revision av årsredovisningen har vi även utfört en revision av styrelsens förvaltning för Stiftelsen Gusums Bruksmuseum för räkenskapsåret 2023.

Enligt vår uppfattning har styrelseledamöterna inte handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Grund för uttalande

Vi har utfört revisionen enligt god revisionssed i Sverige. Vårt ansvar enligt denna beskrivs närmare i avsnittet *Revisorns ansvar*. Vi är oberoende i förhållande till stiftelsen enligt god revisorssed i Sverige och har i övrigt fullgjort vårt yrkesetiska ansvar enligt dessa krav.

Vi anser att de revisionsbevis vi har inhämtat är tillräckliga och ändamålsenliga som grund för vårt uttalande.

Styrelsens ansvar

Det är styrelsen som har ansvaret för förvaltningen enligt stiftelselagen och stiftelseförordnandet.

Revisorns ansvar

Vårt mål beträffande revisionen av förvaltningen, och därmed vårt uttalande, är att inhämta revisionsbevis för att med en rimlig grad av säkerhet kunna bedöma om någon styrelseledamot i något väsentligt avseende:

- företagit någon åtgärd eller gjort sig skyldig till någon försummelse som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen eller om det finns skäl för entledigande, eller
- på något annat sätt handlat i strid med stiftelselagen, stiftelseförordnandet eller årsredovisningslagen.

Rimlig säkerhet är en hög grad av säkerhet, men ingen garanti för att en revision som utförs enligt god revisionssed i Sverige alltid kommer att upptäcka åtgärder eller försummelser som kan föranleda ersättningsskyldighet mot stiftelsen.

Som en del av en revision enligt god revisionssed i Sverige använder vi professionellt omdöme och har en professionellt skeptisk inställning under hela revisionen. Granskningen av förvaltningen grundar sig främst på revisionen av räkenskaperna. Vilka tillkommande granskningsåtgärder som utförs baseras på vår professionella bedömning med utgångspunkt i risk och väsentlighet. Det innebär att vi fokuserar granskningen på sådana åtgärder, områden och förhållanden som är väsentliga för verksamheten och där avsteg och överträdelser skulle ha särskild betydelse för stiftelsens situation. Vi går igenom och prövar fattade beslut, beslutsunderlag, vidtagna åtgärder och andra förhållanden som är relevanta för vårt uttalande.

Gusum

Gunnar Feucht
Auktoriserad revisor

Mathias Carlsson
Revisor

Carola Andersson
Revisor

(15)

VAL.2024.5

Val till uppdrag som ersättare i kommunstyrelsen samt ersättare i krisledningsnämnden

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsunderlag

Beslutet skickas till

Xxxxx
Akten

Justerare

.....

.....

.....

KF §57

VAL.2024.5

Godkännande av avsägelse samt fyllnadsval- Lars Cidh (SD) från uppdrag som ersättare i kommunstyrelsen och ersättare i krisledningsnämnden

Kommunfullmäktiges beslut

1. Lars Cidhs (SD) avsägelse från uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen samt krisledningsnämnden godkänns.
2. Fyllnadsval bordläggs till kommande sammanträde.

Ärendebeskrivning

Lars Cidh (SD) har 2023-11-16 inkommit med en avsägelse från uppdraget som ersättare i kommunstyrelsen samt ersättare i krisledningsnämnden.

Beslutet skickas till

Berörd
Kansliet för bevakning

Justerare

.....

.....

.....

(16)

VAL.2024.7

Avsägelse från Petra Battel (KD) från uppdraget som 1:e vice ordförande i kommunfullmäktige samt fyllnadsval

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

Med vänlig hälsning,

Dennis Gidlund

Kanslichef

Valdemarsviks kommun

0123- 194 29

dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se

Från: Battel, Petra <Petra.Battel@valdemarsvik.se>
Skickat: den 20 juni 2024 08:01
Till: Callejas Gidlund, Dennis <dennis.callejas.gidlund@valdemarsvik.se>
Ämne: För kännedom

Hej Dennis,

Härmed avsäger jag mitt uppdrag som 1:e vice ordförande i Kommunfullmäktige. Jag avser dock ha kvar min plats som ledamot i Kommunfullmäktige.

Med Vänlig Hälsning

Petra Battel

Ledamot Kristdemokraterna Valdemarsvik

petra.battel@valdemarsvik.se

All e-post som skickas till Valdemarsviks kommun är allmän handling.

Valdemarsviks kommun hanterar dina personuppgifter enligt dataskyddsförordningen (GDPR). För mer information se <https://www.valdemarsvik.se/kommun/kommunpolitik/personuppgiftshantering/>

NrParagrafNrLittera

ÄrendeNr Kod Fastighet

ProtokollBeskrivning

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till
Beslutsmottagare
Akten

Justerare

.....

.....

.....

(17)

KF-KF.2024.4

Motioner, interpellationer och frågor

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....

(18)

KF-KF.2024.5

Avslutning

Kommunfullmäktiges beslut

Ärendebeskrivning

Yrkanden

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutsgång

XXXXXXXXXXXXXXXXXX

Beslutet skickas till

Akten

Justerare

.....

.....

.....